

ЗВІТ

**РЕКТОРА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ГУБЕРСЬКОГО ЛЕОНІДА ВАСИЛЬОВИЧА

**ДОПОВІДЬ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

25.12.2013

ВСТУП

Київський національний університет імені Тараса Шевченка – це класичний університет дослідницького типу, основним завданнями якого є навчально-виховна, науково-дослідницька та інноваційна діяльність.

У 2013/14 навчальному році навчально-виховну роботу в університеті забезпечують **16 факультетів** (географічний, геологічний, економічний, історичний, кібернетики, механіко-математичний, психології, радіофізичний, соціології, фізичний, філософський, хімічний, юридичний, військової підготовки ВІКНУ, факультет з підготовки іноземних громадян, підготовчий), **7 навчальних інститутів** (високих технологій, журналістики, міжнародних відносин, філології, військовий, управління державної охорони, післядипломної освіти), **1 навчально-науковий центр** (ННЦ "Інститут біології"), **2 коледжі** (геологорозвідувальних технологій та оптико-механічний), **Український фізико-математичний ліцей і підготовче відділення**. У листопаді 2013 р. **підготовчий факультет** було приєднано до **факультету підготовки іноземних громадян**, а також створено ще один факультет – **інформаційно-комунікаційних технологій**, що, як очікується, розпочне активну навчально-виховну роботу вже з наступного, 2014/15 навчального року, до того ж розгортатиме наукову діяльність і підготує ліцензійні справи із **4** нових спеціальностей. Таким чином, діяльність університету у сфері підготовки кадрів охоплює освітньо-кваліфікаційні рівні **молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра**, підготовку кадрів вищої кваліфікації в **аспірантурі та докторантурі**, а також надання послуг із набуття **повної середньої освіти елітного рівня**. Посилюється взаємодія факультетів, інститутів і коледжів, які поступово інтегруються в потужний навчально-науковий комплекс.

Загалом, за всіма напрямками та спеціальностями в університеті (з урахуванням коледжів) вищу освіту здобуває **25,9** тис. студентів і курсантів (майже **16,0** тис. – за державним замовленням і **9,9** тис. – за контрактом, у тому числі понад **700** іноземних громадян), **1660** аспірантів, **14** ад'юнктів і **129** докторантів.

Підтвердженням здобутків у царині підготовки кадрів стало, як і торік, високе місце в рейтингу **QS WorldUniversityRankings**, де університет піднявся на наступний щабель, посівши місце в діапазоні **451-450**. У новому "Рейтингу університетів країн СНД, Грузії, Латвії, Литви та Естонії", укладеному Міжнародною інформаційною групою "Интерфакс", університет посів **4** місце. Ми в черговий раз довели, що наш університет є найбільш рейтинговим університетом України. Саме в такій якості університет було запрошено до участі започаткованих у звітному році **2** нових університетських рейтингів: рейтингу закладів вищої освіти країн СНД ("**Експерт**") та європейського рейтингу "**U-Multirank**".

На рівні вищої освіти університет пропонує програми підготовки:

- за **12 спеціальностями** на освітньо-кваліфікаційному рівні **молодшого спеціаліста** (у т. ч. **12** – за денною і **9** – за заочною формою навчання);

- за **49 напрямми** підготовки на освітньо-кваліфікаційному рівні **бакалавра** (із них **26** – і за денною, і за заочною формами навчання);

- за **60 спеціальностями** на освітньо-кваліфікаційному рівні **спеціаліста** (із них **54** – за денною формою навчання, а **27** – за заочною);

- за **94 спеціальностями** на освітньо-кваліфікаційному рівні **магістра** (**39** із них доступні також за заочною формою навчання);

а також забезпечує перепідготовку за рівнями молодшого спеціаліста (**1** спеціальність) і спеціаліста (**11** спеціальностей).

Відтак не дивно, що першокурсники щороку, відповідаючи на запитання соціологічного опитування, головними причинами свого вступу до університету називають престиж та статус КНУ (зазвичай **72-75 %**) та наявність необхідної їм спеціальності (**58-65 %**).

ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ І СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

1) Мистецтво та гуманітарні науки (Arts&Humanities)

освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавра**:

- Культурологія
- Кіно-, телемистецтво
- Філософія
- Філологія
- Історія

освітньо-кваліфікаційні рівні **спеціаліста** та **магістра**

- Філософія
- Релігієзнавство
- Історія
- Археологія
- Українська мова і література
- Мова і література: ~західноєвропейські мови: *англійська, німецька, французька, іспанська, італійська*
- Мова і література: ~східні мови: *азербайджанська, арабська, гінді, грузинська, турецька, китайська, корейська, перська, узбецька, японська*
- Мова і література: ~слов'янські мови: *чеська, польська, хорватська, болгарська, сербська;*
- Мова і література: ~класичні мови: *латина, давньогрецька;*
- Мова і література: ~російська мова.
- Переклад
- Літературна творчість
- Фольклористика

2) Інженерні науки, технології і виробництво (Engineering&Technology)

освітньо-кваліфікаційний рівень **молодшого спеціаліста**:

- Прикладна екологія
- Розробка програмного забезпечення
- Буріння свердловин
- Експлуатація і ремонт геофізичної апаратури та обладнання
- Виробництво оптичних та оптико-електронних приладів
- Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів

освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавра:**

- Інформатика
- Системний аналіз
- Комп'ютерна інженерія
- Програмна інженерія
- Радіотехніка
- Оптотехніка
- Геодезія, картографія та землеустрій

освітньо-кваліфікаційний рівень **спеціаліста:**

- Інформатика
- Програмне забезпечення систем
- Лазерна та оптоелектронна техніка
- Картографія
- Землеустрій і кадастр

освітньо-кваліфікаційний рівень **магістра:**

- Системи та методи прийняття рішень
- Комп'ютерні системи та мережі
- Програмне забезпечення систем
- Лазерна та оптоелектронна техніка
- Картографія
- Землеустрій і кадастр

3) Науки про життя і медицина (Life Sciences&Medicine)

освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавра:**

- Біологія
- Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

освітньо-кваліфікаційний рівень **спеціаліста:**

- Біологія
- Мікробіологія
- Біохімія
- Біофізика
- Зоологія
- Ботаніка
- Генетика
- Фізіологія людини і тварин

освітньо-кваліфікаційний рівень **магістра:**

- Біологія
- Мікробіологія
- Вірусологія
- Цитологія та гістологія
- Біохімія
- Біофізика
- Зоологія
- Ботаніка
- Фізіологія рослин
- Імунологія
- Фізіологія людини і тварин
- Лабораторна діагностика

4) Природничі та фізичні науки (Natural Sciences)

освітньо-кваліфікаційний рівень **молодшого спеціаліста:**

- Пошук та розвідка геологічними методами
- Пошук та розвідка геофізичними методами
- Пошук та розвідка гідрогеологічними та інженерно-геологічними методами

освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавра:**

- Хімія
- Геологія
- Географія (фізична)
- Гідрометеорологія
- Математика
- Механіка
- Фізика
- Прикладна фізика
- Статистика
- Астрономія
- Прикладна математика

освітньо-кваліфікаційний рівень **спеціаліста**:

• Хімія	• Теоретична та прикладна механіка	• Радіофізика та електроніка	• Геоінформаційні системи та технології
• Геологія	• Фізика	• Статистика	• Фотограмметрія та дистанційне зондування
• Гідрогеологія	• Фізика конденсованого стану	• Астрономія	
• Геофізика	• Фізика ядра та фізика високих енергій	• Прикладна математика	
• Гідрологія			
• Математика			

освітньо-кваліфікаційний рівень **магістра**:

• Хімія	• Геоморфологія та палеографія	• Фізика конденсованого стану	• Астрономія
• Геологія	• Метеорологія	• Фізика наносистем	• Прикладна математика
• Гідрогеологія	• Гідрологія	• Фізика ядра та фізика високих енергій	• Геоінформаційні системи і технології
• Геофізика	• Математика	• Фізика	• Фотограмметрія та дистанційне зондування
• Геоінформатика	• Актуарна та фінансова математика	• Радіофізика та електроніка	• Високі технології
• Геологія нафти і газу	• Теоретична та прикладна механіка	• Медична фізика	
• Геохімія і мінералогія	• Комп'ютерна механіка	• Прикладна та теоретична статистика	
• Природнича географія			
• Конструктивна географія			

5) Соціальні науки і управління (Social Sciences&Mgmt)

освітньо-кваліфікаційний рівень **молодшого спеціаліста**:

• Діловодство	• Економіка підприємства	• Бухгалтерський облік

освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавра**:

• Соціальна педагогіка	• Міжнародна інформація	• Правознавство	• Прикладна статистика
• Соціологія	• Країнознавство	• Економічна теорія	• Фінанси і кредит
• Психологія	• Міжнародний бізнес	• Економічна кібернетика	• Облік і аудит
• Політологія	• Журналістика	• Міжнародна економіка	• Менеджмент
• Міжнародні відносини	• Реклама і зв'язки з громадськістю	• Економіка підприємства	• Географія (крім фізичної)
• Міжнародне право	• Видавнича справа та редагування		• Соціальна робота
• Міжнародні економічні відносини			• Туризм

освітньо-кваліфікаційний рівень **спеціаліста**:

• Етнологія	• Міжнародні економічні відносини	• Зв'язки із громадськістю	• Економічна та соціальна географія
• Архівознавство	• Міжнародна інформація	• Видавнича справа та редагування	• Політична географія та геополітика
• Соціологія	• Міжнародний бізнес	• Правознавство	• Соціальна інформатика
• Психологія	• Журналістика	• Фінанси і кредит	• Соціальна робота
• Політологія	• Реклама	• Облік і аудит	• Туризмознавство
• Міжнародні відносини			
• Міжнародне право			

освітньо-кваліфікаційний рівень **магістра**:

- Етнологія
- Архівознавство
- Соціологія
- Психологія
- Політологія
- Міжнародні відносини
- Міжнародне право
- Міжнародні економічні відносини
- Міжнародна інформація
- Міжнародний бізнес
- Журналістика
- Реклама
- Зв'язки із громадськістю
- Видавнича справа і редагування
- Правознавство
- Економічна теорія
- Економічна кібернетика
- Міжнародна економіка
- Економіка підприємства
- Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)
- Банківська справа
- Облік і аудит
- Менеджмент організацій та адміністрування
- Менеджмент інноваційної діяльності
- Економічна та соціальна географія
- Географія України
- Політична географія та геополітика
- Географія рекреації і туризму
- Соціальна інформатика
- Соціальна робота
- Туризмознавство
- Державна служба
- Бізнес-адміністрування
- Медіа-комунікації
- Управління навчальним закладом
- Прикладна економіка
- Охоронна діяльність та безпека

1. НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Навчально-виховна, наукова та інноваційна робота є головними напрямками діяльності університету. Незмінним є стратегічне завдання колективу університету – рівноправне входження до світового та європейського освітнього простору, документальною фіксацією чого має стати відображення нашого університету у міжнародно визнаних рейтингах вищих навчальних закладів. Ми вже закріпилися в рейтингу **QS World University Rankings** у рейтингу університетів СНД "Интерфакс", поступово поліпшуємо свої показники в рейтингу **Times Higher Education World University Rankings** (провайдер – **Thomson Reuters**), увійшли до рейтингових листів новостворених рейтингів: європейського – "**U-Multirank**" (ініційований і підтримується Єврокомісією) та країн СНД – "**Експерт**" (інформація про результати участі буде отримана у 2014 р.).

Незмінними залишаються також визначені три роки тому **пріоритети у сфері навчальної і навчально-методичної роботи, спрямовані на забезпечення високої якості освіти та наукових досліджень**, їх нерозривної інтеграції і поєднання з інноваційною діяльністю:

1.1. Забезпечення лідерського статусу університету в підготовці кадрів через надання максимально широкого спектру освітніх послуг.

1.2. Підвищення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості.

1.3. Забезпечення конкурентоспроможності завдяки особистому професіоналізму та науковому авторитету викладачів.

Із цього випливають і незмінні **основні завдання**:

- відкриття в університеті нових напрямів підготовки та спеціальностей;
- підвищення рівня викладання, у т. ч. шляхом поєднання навчання з науковими дослідженнями;
- відкриття міжфакультетської кооперації у підготовці кадрів;
- запровадження міжнародних стандартів викладання іноземних мов і вимог до мовних кваліфікацій;
- створення англійськомовних груп для вітчизняних студентів;
- пріоритетна орієнтація на підготовку фахівців за ОКР "Магістр";
- забезпечення набору до магістратури висококваліфікованих випускників бакалаврату інших вищих навчальних закладів;
- кардинальне збільшення кількості іноземних студентів, насамперед на природничих факультетах;
- запровадження програм подвійного дипломування із визнаними європейськими університетами;
- вдосконалення внутрішньої системи контролю якості;
- здійснення комплексу заходів щодо професійно-орієнтаційної роботи;
- розвиток зв'язків із роботодавцями.

1.1. Формування контингенту студентів

Станом на 01.12.13 в інститутах та факультетах університету за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра загалом **навчалось** (табл. 1.1) **24444** студенти та курсанти, із них **709** – іноземні громадяни (на 01.12.12 – **24893** і **538**, відповідно). За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту за цими освітньо-кваліфікаційними рівнями **14986** студентів і курсантів (на **326** менше, ніж у минулому році), а за кошти фізичних та юридичних осіб – **9458** студентів (на **106** менше, ніж торік), у т. ч. **1920** – здобувають другу вищу освіту.

Сукупне річне зменшення кількості студентів і курсантів цих освітньо-кваліфікаційних рівнів відносно незначне – близько **1,6** %, однак у результаті щорічного скорочення контингенту останніми роками **університет, порівняно із рекордними 2009-2010 роками, втратив майже 6,9 % студентів: 2,9 % – за державним замовленням і 17 %(!!!) – за контрактом.**

Щорічно скорочується кількість студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра і спеціаліста. У звітному році кількість бакалаврів зменшилася на **4,4 %**, із них:

- за державним замовленням – на **5,9 %**, за контрактом – на **1,3 %** (порівняно із 2009 р. – на **9** і **15 %**, відповідно);
- за денною формою навчання – на **3,3 %**, за заочною – на **12,6 %** (на **8,4** і **27 %** менше, ніж у 2009 р.).

Скорочення кількості **спеціалістів** загалом відповідає проголошеному університетом (і впроваджуваному в проектуванні обсягів прийому) пріоритету у підготовці магістрів, однак зменшення кількості осіб, які бажають отримати освіту цього рівня на умовах контракту, щороку виявляється більшою за прогнольні показники – за звітний рік **контингент студентів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст зменшився на 17,5 %** (приблизно однаково за денною та заочною формами навчання) і наразі становить **48 %** від рівня 2004-2009 рр. Зниження попиту на отримання цієї кваліфікації підтверджується триваючим уже щонайменше 3 роки щорічним зменшенням на **2-5 %** кількості осіб, які здобувають другу вищу освіту (перепідготовка спеціалістів).

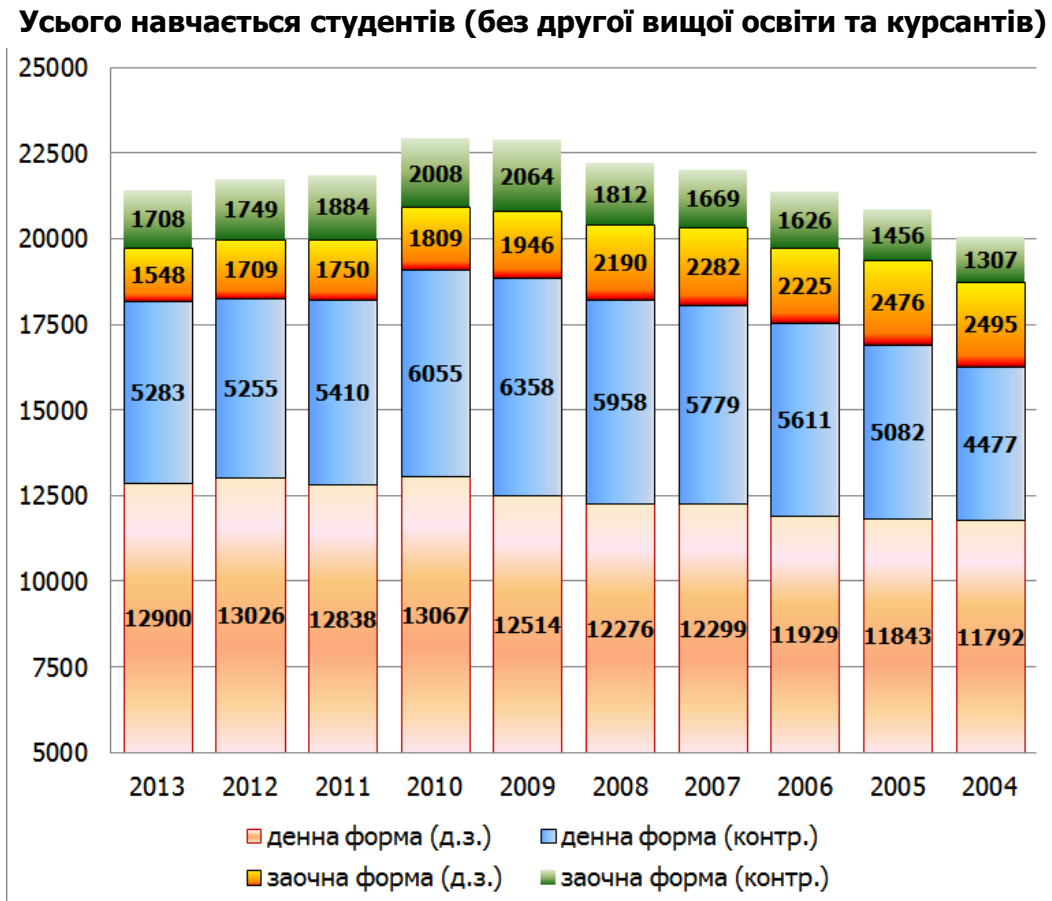
Магістратура є тим освітньо-кваліфікаційним рівнем, за яким університету, використовуючи всі наявні засоби профорієнтаційної роботи, здійснюючи потужні іміджеві заходи та спираючись на визнаний суспільством і державою авторитет, вдається не допускати зменшення кількості студентів, і навіть нарощувати їх контингент. За звітний період кількість студентів, які навчаються в магістратурі університету, зросла на **3 %** (на **2 %** за державним замовленням і більш як на **5 %** – за контрактом). Щоправда, це зростання спостерігається винятково за денною формою навчання, за заочною ж у цьому році вперше спостерігалось зменшення кількості студентів магістратури.

Таблиця 1.1

Кількість студентів і курсантів станом на 01.12.13 (без ОКР "Молодший спеціаліст")

Факультет / Інститут	Громадян України	Іноземних громадян	Денна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Заочна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Громадян України на 01.12.13
			Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Разом		Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Разом		
			д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	
ННЦ "Інститут біології"	1193	15	580	65	20	1	253	14	853	80	15	177	0	49	0	34	15	260	1238
Військовий інститут	519	0	374	0	62	0	53	0	489	0	25	0	0	0	5	0	30	0	644
Ін-т високих технологій	101	1	0	0	0	0	98	4	98	4	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Географічний факультет	1258	26	507	203	18	37	230	49	755	289	122	56	29	33	0	0	151	89	1364
Геологічний факультет	524	8	270	18	0	0	108	9	378	27	77	17	30	3	0	0	107	20	536
Економічний факультет	2052	97	681	564	0	0	247	207	928	771	84	68	0	0	41	257	125	325	2085
Інститут журналістики	1337	20	429	493	10	5	198	47	637	545	77	43	0	6	26	23	103	72	1317
Історичний факультет	953	2	491	43	60	3	147	4	698	50	124	26	14	4	30	9	168	39	988
Факультет кібернетики	953	7	575	87	52	3	163	24	790	114	26	14	4	0	0	12	30	26	934
Мех.-математичний ф-т	765	4	471	10	28	2	155	15	654	27	46	19	14	2	0	7	60	28	807
Ін-т міжнародних відносин	2032	134	677	832	49	57	206	308	932	1197	0	0	0	0	0	37	0	37	2126
Ін-т післядипломної освіти	1892	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1920	0	0	0	1920	2064
Факультет психології	710	12	347	163	15	4	119	16	481	183	0	0	0	0	16	42	16	42	676
Радіофізичний ф-т	765	2	594	17	17	0	133	6	744	23	0	0	0	0	0	0	0	0	751
Факультет соціології	339	2	212	44	15	3	66	1	293	48	0	0	0	0	0	0	0	0	331
Фізичний факультет	701	2	452	9	15	4	223	0	690	13	0	0	0	0	0	0	0	0	688
Інститут філології	2919	110	1499	562	35	7	536	109	2070	678	178	18	15	1	62	7	255	26	2870
Філософський ф-т	1178	38	430	209	24	1	115	43	569	253	134	81	0	0	73	106	207	187	1117
Хімічний факультет	478	1	328	5	19	1	119	7	466	13	0	0	0	0	0	0	0	0	494
Юридичний факультет	2998	200	576	1013	49	26	228	302	853	1341	87	271	25	65	161	395	273	731	3155
Ін-т управління держ.охорони	68	0	0	0	0	0	29	0	29	0	0	0	0	0	39	0	39	0	70
Всього по університету	24444		9493	4337	488	154	3426	1165	13407	5656	995	790	131	2083	453	929	1579	3802	
<i>з них: громадяни України</i>	<i>23735</i>		<i>9477</i>	<i>3960</i>	<i>487</i>	<i>151</i>	<i>3421</i>	<i>1067</i>	<i>13385</i>	<i>5178</i>	<i>994</i>	<i>659</i>	<i>131</i>	<i>2055</i>	<i>453</i>	<i>880</i>	<i>1578</i>	<i>3594</i>	<i>24355</i>
<i>– іноземні громадяни</i>		<i>709</i>	<i>16</i>	<i>377</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>98</i>	<i>22</i>	<i>478</i>	<i>1</i>	<i>131</i>	<i>0</i>	<i>28</i>	<i>0</i>	<i>49</i>	<i>1</i>	<i>208</i>	

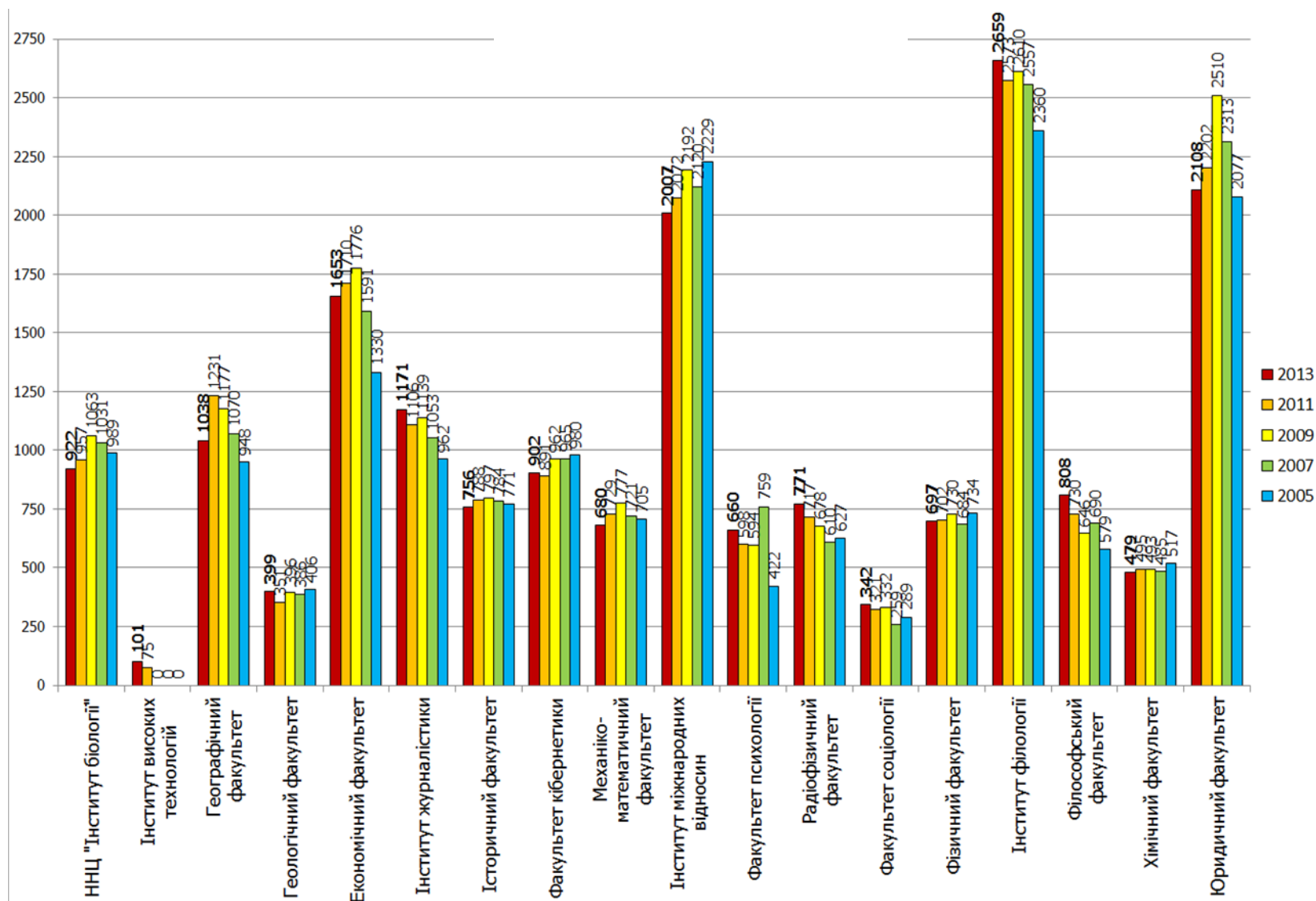
З огляду на наведені факти, розуміючи, що кількість посадових одиниць науково-педагогічних працівників не може не залежати від кількості студентів, **абсолютно незрозуміло – на які ресурси розраховують кафедри, факультети та інститути, відстоюючи не тільки збереження, але й збільшення своїх потреб у кадровому забезпеченні???**

Діаграма 1.1

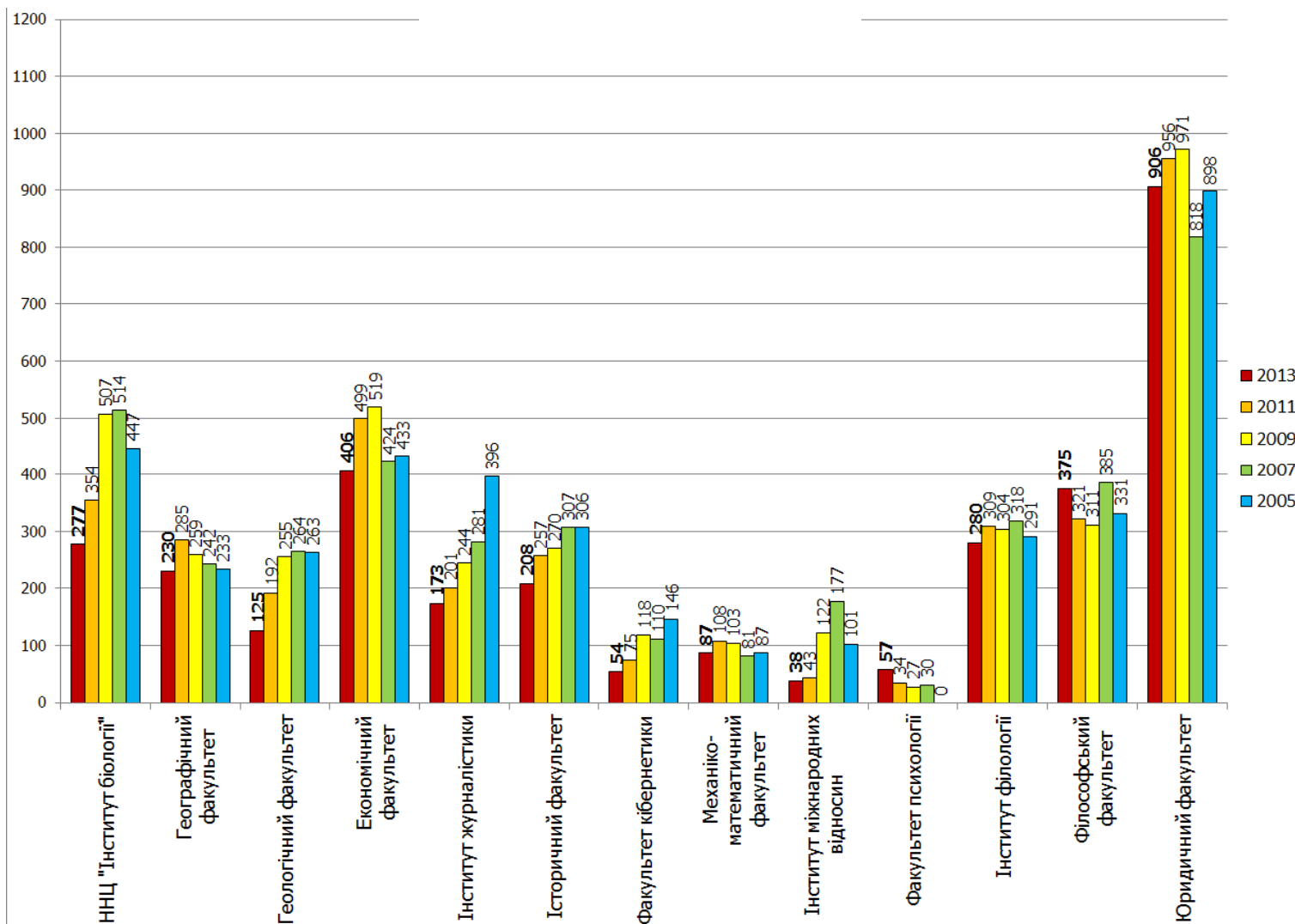
Насправді у звітному році спостерігається зменшення кількості студентів (громадян України) у більшості структурних підрозділів. Наприклад, кількість студентів денної форми навчання зменшилась за рік: у військовому інституті – на **19** %, на географічному факультеті – на **5,7**, на юридичному – на **3,8**, на механіко-математичному – на **3,4**, на хімічному – на **3**, на історичному факультеті – на **2,4**, на економічному факультеті і в інституті міжнародних відносин – на **2,1** %. Незначний приріст контингенту студентів денної форми, переважно на **1,5-3** %, зафіксовано (у порядку збільшення) на факультеті кібернетики, філософському та радіофізичному факультетах, в інститутах журналістики, філології, на факультеті соціології, на геологічному факультеті та факультеті психології.

Динаміка зміни кількості студентів у структурних підрозділах (денна форма навчання)

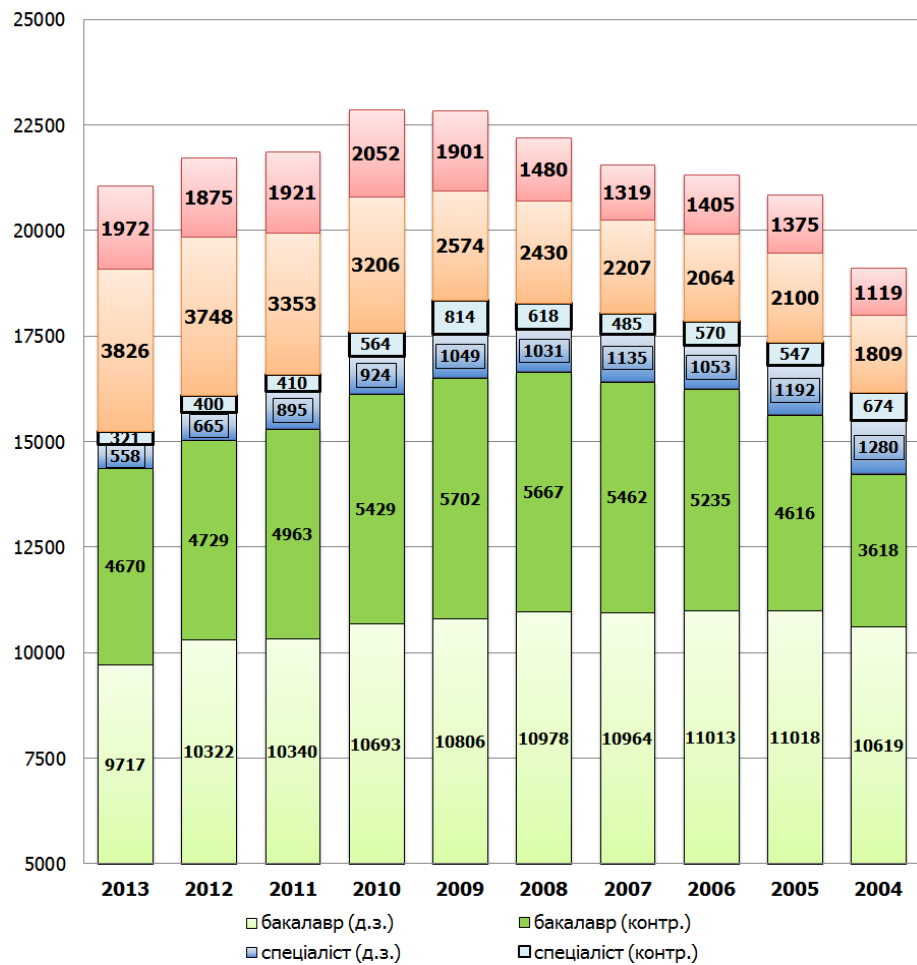
Діаграма 1.2

Динаміка зміни кількості студентів у структурних підрозділах (заочна форма навчання)

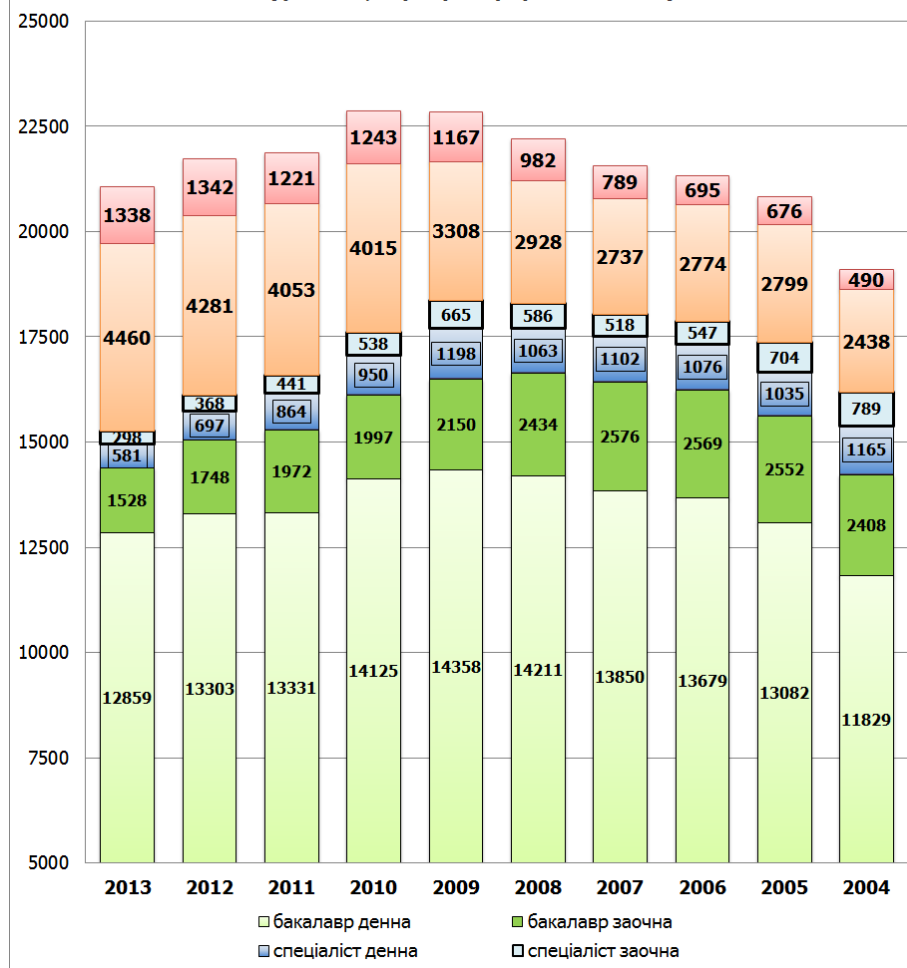
Діаграма 1.3

Всього навчається студентів за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра (без другої вищої освіти і курсантів)

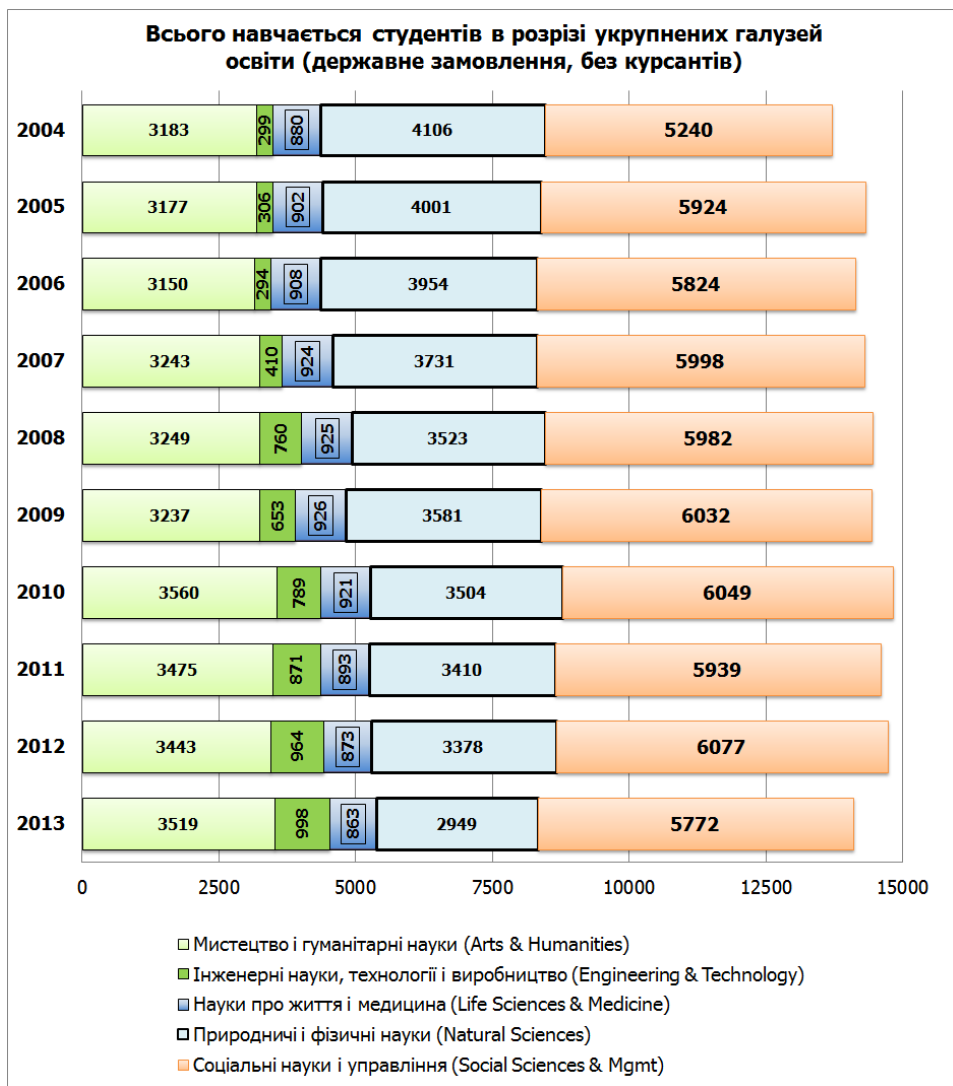

Діаграма 1.4

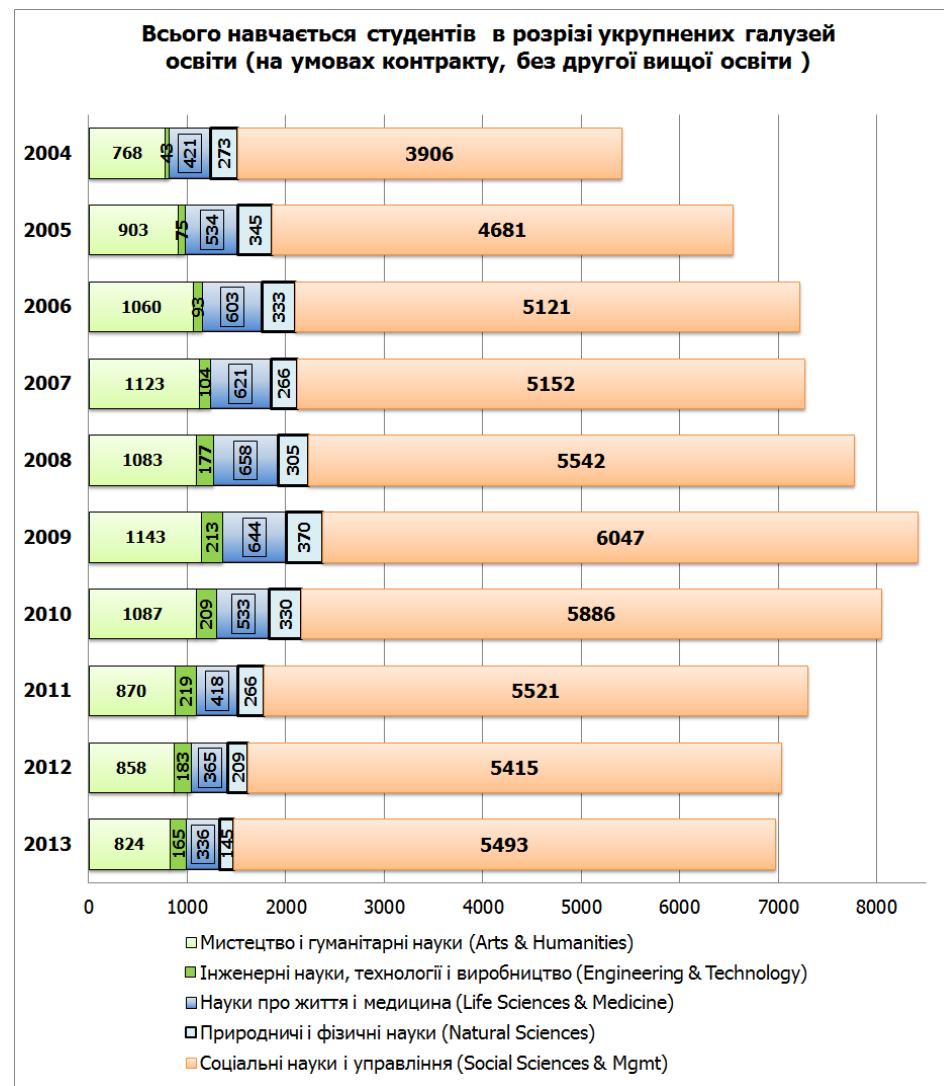
Всього навчається студентів за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра (без другої вищої освіти і курсантів, в розрізі форм навчання)

Діаграма 1.5

Діаграма 1.6

Діаграма 1.7

Кількість студентів заочної форми навчання зменшилась (на 5-18 %) майже у всіх структурних підрозділах, і тільки на філософському факультеті їх чисельність зростає більш як на 40 осіб (14 %).

Ураховуючи, що фактичний розподіл штатних одиниць між факультетами та інститутами після 2009-2010 років змінився незначно, обґрунтованість чи необґрунтованість кадрових запитів структурних підрозділів найкраще проілюструє зміна контингенту студентів за цей період:

Таблиця 1.2

**Показники зміни контингенту студентів у структурних підрозділах
Порівняно із 2009 роком**

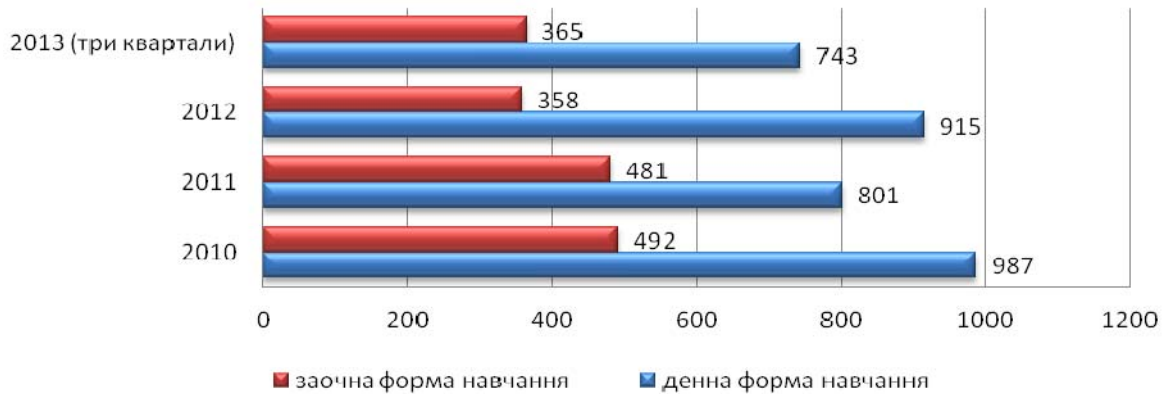
Факультет / інститут	Зміна кількості студентів, порівняно із 2009 р. (%)	
	за денною формою навчання	за заочною формою навчання
Філософський факультет	+25,1	20,6
Радіофізичний факультет	+13,7	
Факультет психології	+11,1	51,1
Факультет соціології	+3,0	
Інститут журналістики	+2,8	-29,1
Інститут філології	+1,9	-7,9
Хімічний факультет	-2,8	
Геологічний факультет	+0,8	-51,0
Фізичний факультет	-4,5	
Історичний факультет	-5,1	-23,0
Факультет кібернетики	-6,2	-54,2
Економічний факультет	-6,9	-21,8
Інститут міжнародних відносин	-8,4	-68,9
Географічний факультет	-11,8	-11,2
Механіко-математичний факультет	-12,5	-15,5
ННЦ "Інститут біології"	-13,3	-45,4
Юридичний факультет	-16,0	-6,7

Очевидно, що певною мірою значущий приріст контингенту студентів демонструють переважно ті факультети та інститути, які більш за інші працювали над запровадженням нових, привабливих для абітурієнтів, напрямів і спеціальностей.

Крім загальної кон'юнктури і більш чи менш вдалої академічної політики структурних підрозділів на контингент студентів впливають також переведення контрактників на навчання за кошти державного бюджету, а також відрахування й поновлення на навчання. **За три квартали 2013 року** із числа студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, **на вакантні місця державного замовлення було переведено 245 осіб** (найкращих за рейтингом або потребуючих соціального захисту студентів), із них **223** – за денною формою навчання і **22** – за заочною, що майже дорівнює показнику 2012 р. у цілому (**268** осіб).

За три квартали 2013 р. зі складу студентів університету відраховано **1108** осіб, що на **158** осіб більше, ніж за такий самий період 2012 р. (**950** осіб): кількість відрахувань із денної форми збільшилась на **10** осіб, кількість відрахованих із заочної форми навчання збільшилась на **148** осіб.

Показники відрахування студентів у 2010 - 2013 рр.

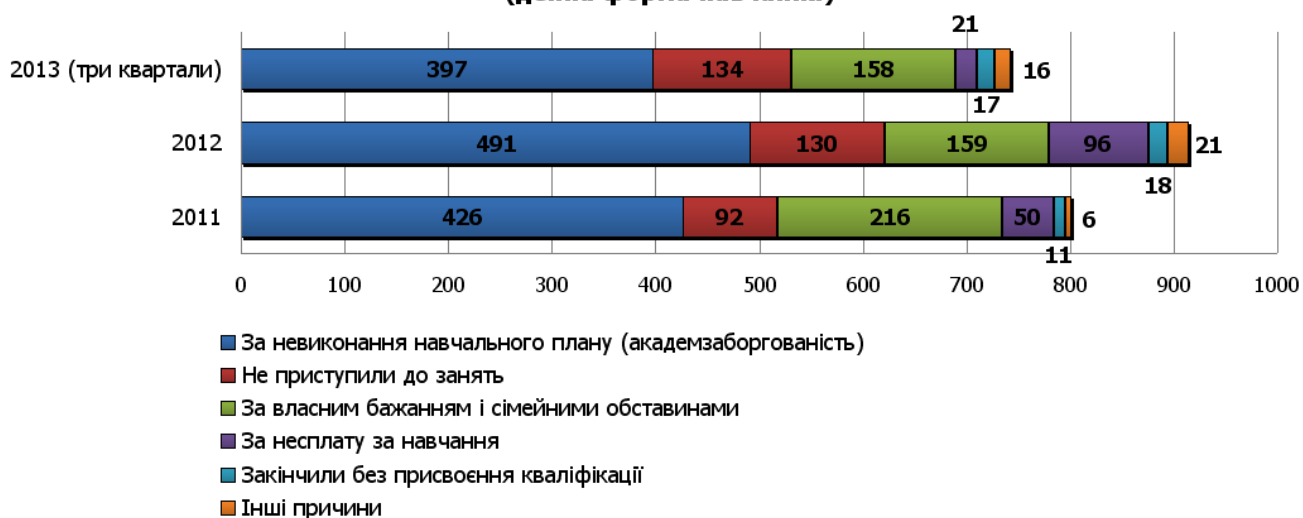

Діаграма 1.8

Серед відрахованих з денної форми навчання, як і в минулі роки, домінують студенти-контрактники: **376** осіб, або **6,7** % від контингенту (у 2012 р. – **430** осіб, **7,5** % від контингенту). Основними причинами їх відрахування залишаються: 1) невиконання навчального плану – **42,5**% від числа відрахованих, усього **160** осіб (у 2012 р., відповідно, **51**%, **259** осіб); 2) як такі що не приступили до занять – **34,3** % від числа відрахованих, усього **129** осіб (в 2012 р. – **24** %, **101** особа). Суттєво зменшилась кількість відрахованих за несплату за навчання – **5,6** % від числа відрахованих, усього **21** особа (2012 р. – **15** %, **96** осіб). Таке зменшення свідчить про більш якісний і ретельний підхід співробітників університету, які відповідають за роботу зі студентами-контрактниками, до контролю оплати освітніх послуг. Побіжним доказом цього є кореляція між причинами відрахування – зменшення кількості студентів, відрахованих за несплату за навчання (із числа тих, які навчаються за контрактом), супроводжується зростанням кількості відрахованих як таких, що не приступили до занять. При цьому остання з причин відрахування (не приступили до занять) для контингенту студентів, що навчаються за кошти державного замовлення, суттєвого значення не має (**1-2** % проти **34** % у студентів, що навчаються за контрактом).

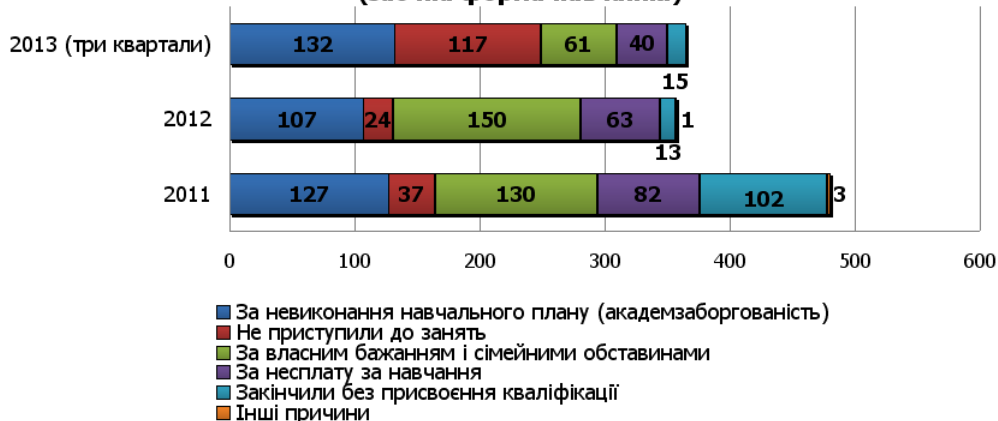
Кількість відрахованих серед студентів, які навчаються за кошти державного бюджету, становила **367** осіб, або **2,7** % від контингенту (в 2012 р. **386** осіб). Основними причинами їх відрахування залишаються невиконання навчального плану – **64,6** % від числа відрахованих (**237** осіб, що на **5** більше, ніж за весь 2012 р.), а також за власним бажанням – **28,1** % від числа відрахованих (**103** особи, майже стільки ж, скільки у минулому році – **105** осіб, або **26** %).

**Основні причини відрахування студентів у 2011-2013 роках
(денна форма навчання)**

Діаграма 1.9

**Основні причини відрахування студентів у 2011-2013 роках
(заочна форма навчання)**

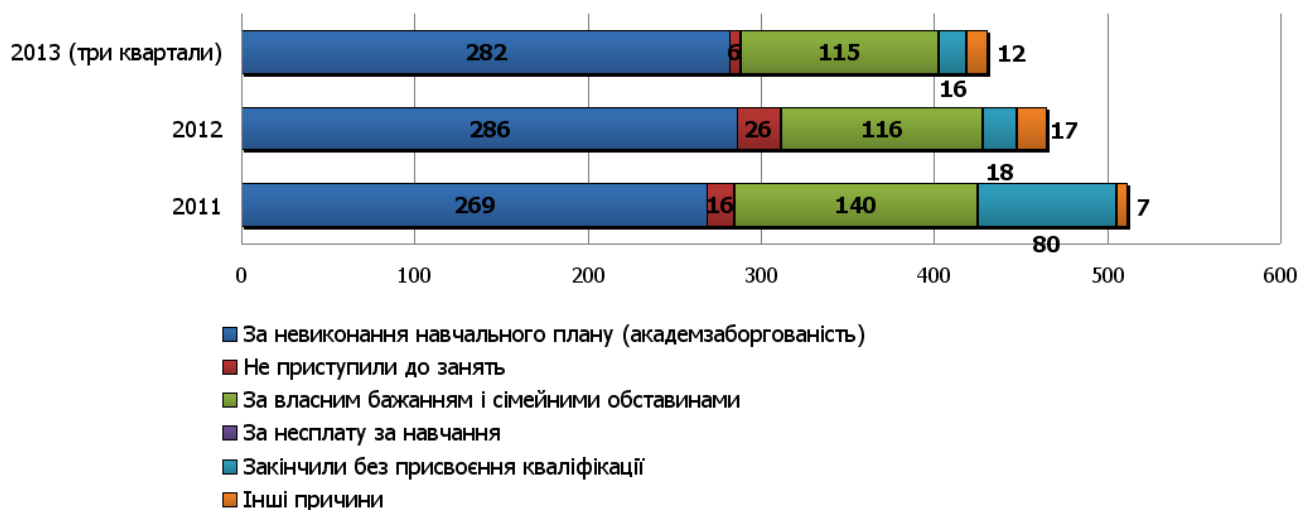

Діаграма 1.10

За **заочною формою** навчання кількість відрахованих студентів-контрактників зростає на **8 %** від контингенту, і становила за три квартали **301** особу (у 2012 р. – **279** осіб, або **4,1 %**). Значно зростає кількість контрактників, що були відраховані як такі, що не приступили до навчання – **38,5 %** від числа відрахованих, усього **116** осіб (в 2012 р. – **6,8 %**, **19** осіб). Також зростає кількість відрахованих за академічну неуспішність – **28,9 %** від числа відрахованих, усього **87** осіб (в 2012 р., відповідно, **18,9 %**, **53** особи). Кількість відрахованих за несплату за навчання зменшилась – **13,3 %** від числа відрахованих, всього **40** осіб (в 2012 р., відповідно, **22,6 %**, **63** особи).

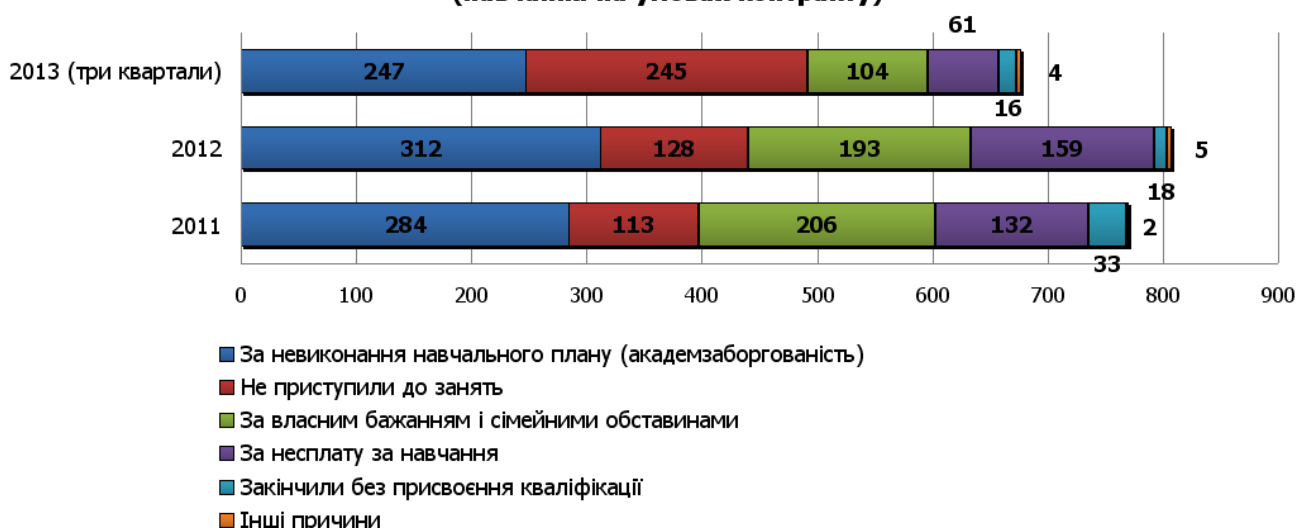
Кількість відрахованих серед студентів, які навчаються за кошти державного бюджету, склала **64** особи, або **4,2 %** від контингенту (в 2012 р. **79** осіб). Основними причинами їх відрахування залишаються невиконання навчального плану – **70,3 %** від числа відрахованих, усього **45** осіб (у 2012 р. відповідно **68,4 %**, **54** особи), а також за власним бажанням (**18,8%** від числа відрахованих, усього **12** осіб) (у 2012 р. відповідно **14 %**, **11** осіб).

**Основні причини відрахування студентів у 2011-2013 роках
(навчання за кошти державного бюджету)**

Діаграма 1.11

**Основні причини відрахування студентів у 2011-2013 роках
(навчання на умовах контракту)**

Діаграма 1.12

Вищу освіту за програмами підготовки **молодших спеціалістів** у коледжах університету здобуває **1455** студентів (станом на 01.12.12 – **1731**) студент. В **оптико-механічному коледжі** навчається **554** студенти, із них **467** – за державним замовленням, **87** – на умовах контракту (що менше від минулорічних показників на **5** і **48** осіб, відповідно). Зменшилась кількість студентів і в **коледжі геологорозвідувальних технологій** (за державним замовленням із **570** до **537**, а на умовах контракту – із **554** до **364**), в якому станом на 01.12.13 навчається **901** особа (на **223** менше, ніж торік). Таким чином, за один рік університет втратив понад **15** % контингенту молодших спеціалістів, причому кількість студентів, які навчалися за цим рівнем за контрактом, зменшилась в обох коледжах більш як на **34** % (зменшення з державного замовлення більш помірно – **1** % в оптико-механічному коледжі та **5,8** % – у геологорозвідувальному).

Ураховуючи несприятливе конкурентне середовище на ринку освітніх послуг, перевищення пропозиції над попитом (особливо в Київському регіоні), невиправдано низьку, зважаючи на зростаючий попит на ринку праці, зацікавленість абітурієнтів у здобутті освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, **керівництву оптико-механічного коледжу та коледжу геологорозвідувальних технологій слід рішуче й невідкладно покращити якість здійснюваних профорієнтаційних заходів, оскільки за подальшого скорочення контингенту студентів збереження трудових колективів коледжів буде проблематичним.**

За програмою **підготовки офіцерів запасу на факультеті військової підготовки** Військового інституту навчається **1390** студентів (на **837** менше, ніж торік). Із них **766** є студентами університету, а **624** є студентами **27** інших вищих навчальних закладів (Академія адвокатури України, Академія муніципального управління, Академія праці та соціальних відносин, Білоцерківський національний аграрний університет, ВМУРОЛ "Україна", Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди, Державний інститут підготовки кадрів, Інститут інтелектуальної власності НУ "Одеська юридична академія", Київський державний економіко-технологічний університет транспорту, Київський інститут перекладачів, Київський міжнародний університет, Київський національний лінгвістичний університет, Київський національний університет культури і мистецтв, Київський національний університет театру, кіно та телебачення імені І.К. Карпенка-Карого, Київський славістичний університет, Київський університет імені Бориса Грінченка, Київський університет права НАН України, Київський університет управління та підприємництва, НУ "Києво-Могилянська академія", Національна академія статистики, обліку та аудиту, Національна академія управління, Національний педагогічний університет М.П.Драгоманова, Національний університет фізичного виховання і спорту України, Національний університет харчових технологій, Український державний університет фінансів і міжнародної торгівлі, Університет сучасних знань, Фінансово-правовий коледж).

На **підготовчому відділенні** протягом 2012/13 навчального року до зовнішнього незалежного оцінювання готувалися **832** особи, яким пропонувалися денні, вечірні та суботні програмами тривалістю від трьох до дев'яти місяців, літня школа, а також тижневі і двотижневі канікулярні лекторії із вивченням 10 навчальних дисциплін: Англійська мова, Біологія, Всесвітня історія, Географія, Історія України, Математика, Творчий конкурс, Українська мова і література, Фізика, Хімія (кожен учень може обирати від однієї до 4 дисциплін). Найбільш популярними виявились 8- та 5-місячні вечірні та суботні програми (майже **60** % слухачів). Найбільше майбутніх абітурієнтів вивчало Українську мову і літературу, Математику, Англійську мову та Історію України, найменшим попитом серед вступників користувалися курси із Географії, Всесвітньої історії та Хімії, що загалом відображає професійну орієнтацію середньостатистичного абітурієнта. Зростання, порівняно із минулими роками, кількості слухачів дисципліни "Фізика" є наслідком відкриття в оптико-механічному коледжі програми підготовки до вступу на напрями оп-

тотехніка та фізика (15-місячна програма для студентів спеціальності "Виробництво оптичних та оптико-електронних приладів"). Станом на 01.12.13 кількість громадян України, які навчаються на підготовчому відділенні, становить **581** особу (на 4 програми слухачів набирають із січня місяця).

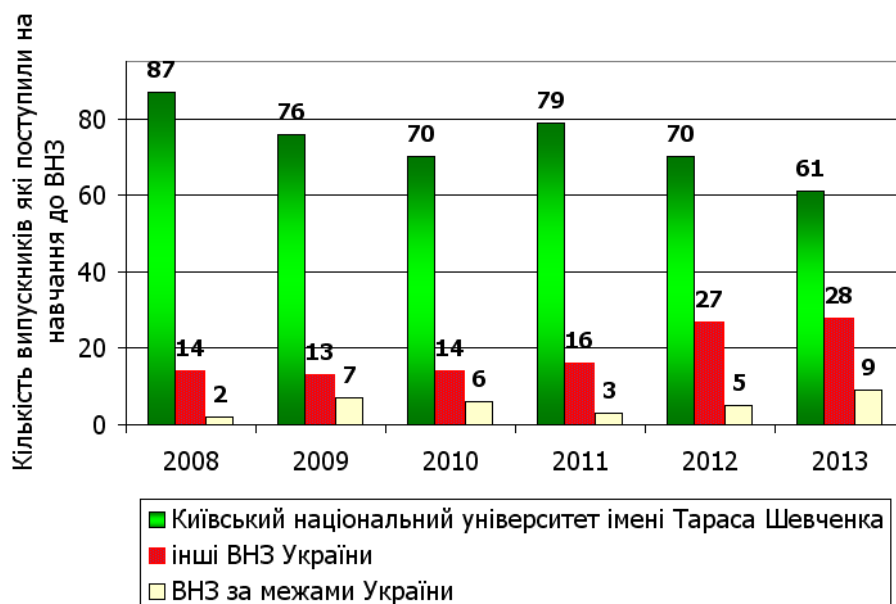
У 2012/13 навчальному році до вступу у вищі навчальні заклади України **на підготовчому факультеті** готувалося **195** іноземних громадян з **32** країн світу (КНР, Ірак, Іран, Південна Корея, Конго, Алжир, Греція, Марокко, Німеччина, Кіпр, США, Сирія, Колумбія, Йорданія, Нігерія, Тайвань, країни СНД тощо). Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства відбувається за напрямками спеціальностей: інженерно-технічні та природничі; біологічні, медичні, спортивні, сільськогосподарські (крім інженерних); економічні; гуманітарні, у т.ч. творчі. У поточному 2013/14 році станом на 01.12.13 на факультеті навчається **105** студентів-іноземців з **16** країн світу: (КНР, Ірак, Іран, Туреччина, Сенегал, Ліван, Лівія, Сирія, Японія, Південна Корея, Нігерія, Гана, Кіпр, Ізраїль, Азербайджан, Туркменістан). До Нового року очікується прибуття на навчання ще близько **100** іноземних громадян.

На жаль, вкотре змушені констатувати, що після завершення навчання на підготовчому факультеті більшість випускників (понад **70-75** %) вступають не до нашого університету, а обирають інші ВНЗ України. Реформованому **факультету підготовки іноземних громадян**, який наразі отримав у спадок функції із підготовки іноземців до вступу до ВНЗ, **слід рішуче поліпшити рівень профорієнтаційної роботи із своїми слухачами**, забезпечити їх краще ознайомлення із освітніми програмами Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Український фізико-математичний ліцей Київського національного університету імені Тараса Шевченка (створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.07.92 № 407 з метою надання сприятливих умов для розвитку здібностей і обдарувань молоді в галузі фізико-математичних наук) згідно з наказом Міністерства освіти, молоді та спорту України (від 21.11.12 за №1312) був реорганізований у структурний підрозділ Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Український фізико-математичний ліцей є загальноосвітнім навчальним закладом III ступеня з профільним навчанням і допрофесійною підготовкою. Навчальний заклад надає освітні послуги учням 9 класів ЗНЗ II ступеня, (ст. 9 Закону України "Про загальну середню освіту"). Основними напрямками діяльності навчального закладу є: 1) цілеспрямований відбір учнів в Україні, які виявили здібності до вивчення природничих наук; 2) реалізація індивідуальних творчих обдарувань учнів і залучення їх до активної науково-дослідної діяльності.

У 2012/13 навчальному році у ліцеї в **15** класах навчалось **288** учнів, у т.ч. у 9-х класах – **98** осіб (**5** класів), 10-х – **95** осіб (**5** класів), 11-х – **95** осіб (5 класів). Більшість учнів ліцею (**198** осіб) прибули на навчання з різних регіонів України, а **90** осіб (**31** % від загальної кількості ліцеїстів) – з м. Києва. Середня кількість учнів у класах – **19** осіб (зазвичай від **17** до **20** осіб).

Освітні траєкторії випускників Українського фізико-математичного ліцею

Діаграма 1.13

До вищих навчальних закладів щороку поступає абсолютна більшість випускників УФМЛ, а упродовж останніх 3 років всі випускники ліцею стають студентами вузів. Як правило, вибір подальшої професійної діяльності випускники ліцею пов'язують з нашим університетом, однак упродовж останніх років все більша кількість вчорашніх ліцеїстів обирають інші ВНЗ України та їдуть на навчання за кордон (у 2013 р. – **29 %** і **9 %**, відповідно). **Частка випускників, які вступають на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка**, за шість років **скоротилась** із **85 %** до **62 %**, у першу чергу за рахунок зменшення кількості бажаючих вступати до механіко-математичного (із **18-20** осіб на рік до **3**), фізичного (із **10-15** осіб до **5-9** на рік) і радіофізичного (із **30-35** осіб на рік до **18-20**) факультетів. **Безумовно, і керівництво ліцею, і керівники названих факультетів мають зробити відповідні висновки і скоригувати свою роботу.**

1.2. Прийом на навчання

Вступна кампанія 2013 р. проводилася на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН України, Правил прийому до нашого університету та інших чинних нормативно-правових документів. З метою поліпшення якісного складу абітурієнтів, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, факультетами та інститутами протягом року проведена значна та різнопланова робота.

1.2.1. Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра

Від абітурієнтів було подано заяв на денну форму навчання – **37225** (у 2012 р. – **33604**), на заочну – **690** (у 2011 р. – **644** заяви). Порівняно з минулим роком конкурс до університету зріс і загалом на всі напрями підготовки за денною формою навчання перевищував **15** осіб на місце, а за заочною формою навчання становив **2,9**. Ця обставина особливо прикметна з огляду на встановлені в університеті високі мінімальні прохідні бали із профільних дисциплін.

Таблиця 1.3

Кількість заяв, поданих до університету у 2008–2013 рр.

Форма навчання	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Денна	13498	23774	21549	21896	33604	37225
Заочна	540	832	756	732	644	690
Всього	14038	24606	22305	22628	34248	37915

Найвищі конкурси в 2013 р. були на географічний факультет на напрям *туризм* – **90,9** особи на місце, в інститут філології на напрям *філологія* (англійська мова і література та переклад) – майже **57** осіб на місце, в інститут журналістики на напрям *реклама та зв'язки із громадськістю* – **56** осіб на місце, на факультет кібернетики на напрям *програмна інженерія* – **53** особи на місце, в інститут філології на напрям *філологія* (переклад з англійської мови) – **51** особа на місце, на економічний факультет напрям *міжнародна економіка* – **46** осіб на місце, в інститут журналістики на напрям *видавнича справа та редагування* – майже **43** особи на місце.

Таблиця 1.4

Середній конкурс по університету у 2008–2013 рр.

Форма навчання	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Денна	5,30	9,58	9,3	9,9	14,1	15,3
Заочна	1,75	3,18	3,22	3,8	3,4	2,9
Всього	4,92	8,97	8,8	8,98	13,35	14,14

Таблиця 1.5

Найвищі конкурси в університеті в 2013 р.

Напрямок	План	Заяв	Конкурс
Туризм	10	891	89,1
Англійська мова і література та переклад	17	963	56,6
Реклама та зв'язки з громадськістю	20	1118	55,9
Програмна інженерія	25	1330	53,2
Переклад з англійської мови	20	1028	51,5
Міжнародна економіка	25	1150	46,0
Видавнича справа та редагування	15	642	42,8

У 2013 р. зріс конкурс на програми навчання в галузі інформаційно-комунікативних технологій, зокрема на наступні напрями: системний аналіз – **31** особа на місце, комп'ютерна інженерія – **29** осіб на місце, прикладна математика та інформатика – **20** осіб на місце.

Зріс також конкурс на спеціальності напряму філологія, за якими забезпечується підготовка із східних мов: китайська мова та література – **31** особа на місце, корейська мова та література – **23** особи на місце, турецька мова та література – **11** осіб на місце, в'єтнамська та арабська мова і література – по **10** осіб на місце.

Найвищі прохідні бали за *першою хвилею* серед рекомендованих до зарахування на бакалаврат: програмна інженерія – **804,1**, міжнародна економіка – **794**, англійська мова і література – **791,5**, економічна кібернетика – **788,2** та економіка підприємства – **787,7**.

Порівняно із минулим роком дещо зросла кількість поданих від абітурієнтів оригіналів документів.

На місця державного замовлення було зараховано **2572** особи (на **25** осіб менше, ніж у 2012 р.), із них **2371** (на **33** особи менше, ніж у 2012 р.) – на денну та **201** (на **8** осіб більше, ніж у 2012 р.) – на заочну форму навчання. При цьому за кошти державного замовлення на базі диплома молодшого спеціаліста на другий курс було зараховано **57** осіб за денною формою навчання (у 2012 р. – **63** особи) та **37** осіб за заочною формою навчання (у 2012 році – **16** осіб).

На навчання за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано **1566** абітурієнтів (на **106** осіб менше, ніж у 2012 р.), із них **1442** (на **46** осіб менше, ніж у 2012 р.) – на денну та **124** (на **30** осіб менше, ніж у 2012 році) – на заочну форму навчання. Станом на 01.12.13 кількість контрактників становить **1621** особа (**1499** – денна та **122** – заочна форма навчання (були дозараховані студенти-іноземці)).

1.2.2. Освітньо-кваліфікаційні рівні спеціаліста та магістра (без урахування осіб, які здобувають другу вищу освіту)

У 2013 р. кількість заяв на вступ до **магістратури** становила **5429** заяв, що на **5 %** (на **248** заяв) більше, ніж у 2012 р. При цьому **987** заяв (на **86** заяв менше, ніж у 2012 р.) було подано випускниками бакалаврату інших вищих навчальних закладів. Конкурс на вступ на навчання за ОКР магістр по університету дещо збільшився, порівняно з минулим роком і становив **3,04** заяви на місце (у 2012 р. – **2,6** заяв на місце).

Для вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста було подано **2216** заяв (на **325** заяв менше, ніж у 2012 р.), із них з випускниками бакалаврату інших вищих навчальних закладів – **582**. Зазвичай студенти подавали заяви на вступ на кілька спеціальностей та за обома кваліфікаційним рівнями одночасно. Конкурс на вступ на навчання за ОКР спеціаліст по університету залишився на рівні минулого року і становив **3,9** заяв на місце (у 2012 р. – **3,8** заяв на місце).

За державним замовленням зараховано:

▪ на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** – **562** особи (на **107** осіб менше, ніж у 2012 р.), із них **431** (на **85** особи менше, ніж у 2012 р.) – на денну та **131** (на **26** осіб менше, ніж у 2011 р.) – на заочну форму навчання, у т. ч. **12 осіб** – випускників бакалаврату інших вищих закладів освіти (у минулому році таких було **64** особи);

▪ на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем **магістра** – **1805** осіб (на **133** особи менше, ніж у 2012 р.), із них **1628** (на **92** особи менше, ніж у 2012 р.) – на денну та **177** (на **41** осіб менше, ніж в 2012 р.) – на заочну форму навчання, у т. ч. **95** – випускників інших вищих закладів освіти.

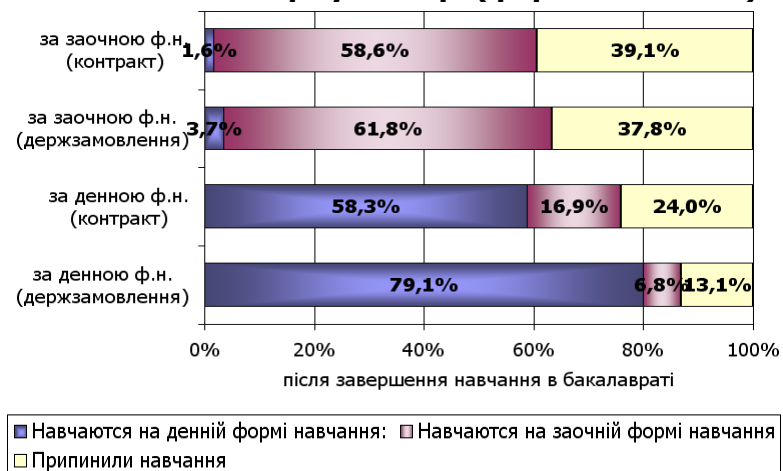
За контрактами зараховано:

▪ на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** – **411** осіб (на **16** осіб менше, ніж у 2012 р.), із них – **163** (на **37** осіб менше, ніж в 2012 р.) – на денну та **180** (на **31** особу менше, ніж у 2012 р.) – на заочну форму навчання, у т. ч. **20** – випускники інших вищих закладів освіти. Станом на 01.12.13 кількість контрактників становить **314** особи (**151** – денна та **163** – заочна форма навчання). Вибуло через непідписання контрактів і несплату за навчання – **6** осіб.

▪ на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем **магістра** **1203** особи (на **188** осіб більше, ніж у 2012 р.), із них **632** (на **10** осіб більше, ніж у 2012 р.) – на денну та **571** (на **178** осіб більше, ніж у 2012 р.) – на заочну форму навчання, у т. ч. **33** – випускники інших вищих закладів освіти. Станом на 01.12.13 кількість контрактників першого року навчання становить **1150** осіб: **650 осіб** на денній формі навчання (були дозараховані студенти-іноземці) та **500** – на заочній формі навчання. Вибуло через непідписання контрактів і несплату за навчання – **3** особи.

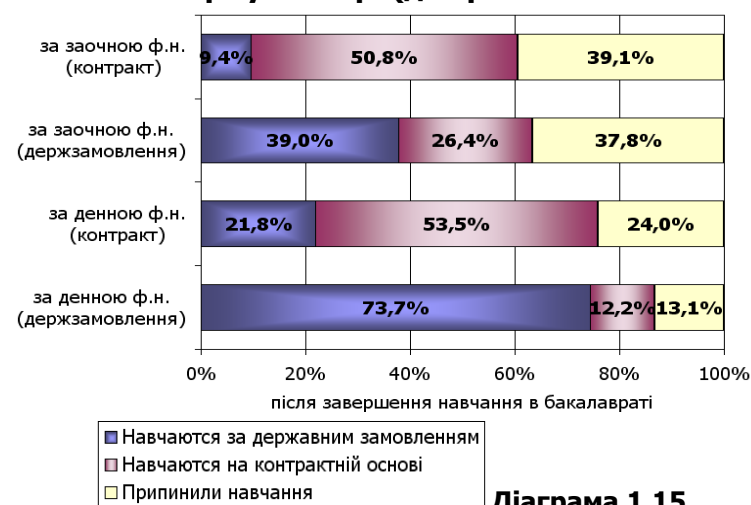
Із числа випускників бакалаврату продовжили навчання в університеті понад **82** %, із них майже **1,5** % при вступі на навчання до магістратури/спеціалітету змінило свій факультет/інститут. На навчання за державним замовленням вступили **70,5** % тих, хто навчання за державним замовленням в бакалавраті, і **20,5** % тих, хто навчався за кошти фізичних та юридичних осіб. І навпаки – за контрактом продовжило навчання **13,5** % тих, хто навчався за кошти держбюджету, а також **53** % тих, хто і у бакалавраті навчався на умовах контракту. Випускники бакалаврату денної форми навчання частіше поступають на навчання до магістратури (**68** % тих, хто навчався за кошти державного бюджету і **58** % тих, хто навчався за контрактом), а випускники бакалаврату заочної форми навчання частіше обирають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста (**33** % тих, хто вчився за держзамовленням і **40** % – за контрактом).

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр" у 2013 р. (форма навчання)

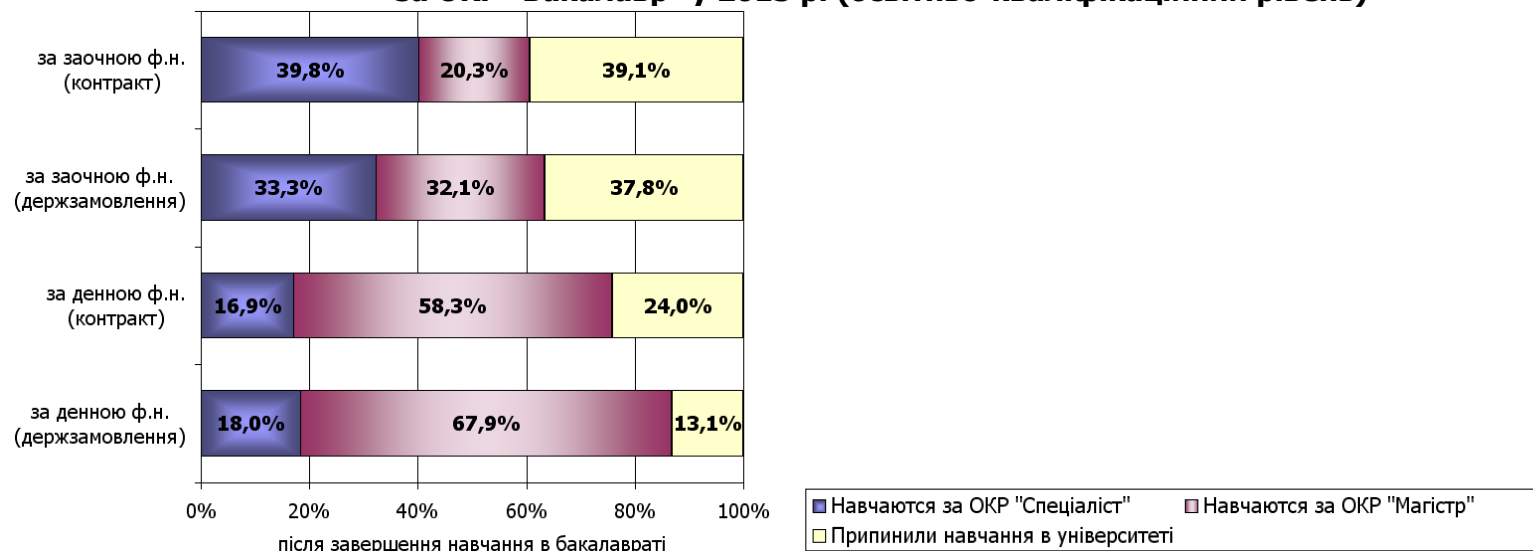
Діаграма 1.14

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр" у 2013 р. (джерела оплати навчання)

Діаграма 1.15

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр" у 2013 р. (освітньо-кваліфікаційний рівень)

Діаграма 1.16

Вражає високий відсоток випусників бакалаврату за заочною формою навчання, які, згідно зі звітами факультетів та інститутів, припинили навчання в університеті – понад **38 %** ("лідери" – напрями навчання *математика, фінанси і кредит, філософія, геологія, політологія*). Немає нічого поганого, якщо ці випускники набули професійних компетенцій в обсязі, достатньому для працевлаштування за фахом. Інші можливі причини набагато менш втішні для випускових кафедр: або низька якість навчання і неможливість конкурувати із випускниками денної форми, або непривабливість магістратури в університеті. За **денною** формою навчання найбільший відсоток бакалаврів, які не вступали до магістратури університету, спостерігається за напрямками: *філологія, комп'ютерна інженерія, географія, реклама та зв'язки з громадськістю, міжнародна економіка, економічна теорія, правознавство, менеджмент, інформатика, журналістика, соціальна робота, видавнича справа та редагування*.

1.2.3. Прийом на навчання іноземних громадян

У звітному році продовжувалась реалізація комплексу заходів, спрямованих на закріплення позицій університету на регіональному ринку освітніх послуг.

Активна профорієнтаційна робота, здійснювана факультетом підготовки іноземних громадян, зростання пізнаваності університету завдяки участі у світових рейтингах, визнання виданих університетом дипломів при зарахуванні на навчання за наступним освітнім рівнем більшістю європейських університетів і низка інших чинників сприяли черговому зростанню кількості іноземних громадян, які вступили на навчання до університету – з **270** до **352** осіб (більш як на 30 %).

Наприклад, за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра вступило на **54** особи більше, ніж у минулому році, а за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – на **28** осіб більше, ніж торік (всі вступники за цим рівнем вступали в Інститут міжнародних відносин та в Інститут післядипломної освіти). Майже **85 %** іноземних громадян вступили на навчання для здобуття дипломів бакалавра за **10 напрямками**: *правознавство (91 особа), міжнародні відносини (18 осіб), міжнародна економіка та економіка підприємства (по 17 осіб), фінанси і кредит (10 осіб), російська мова і література та міжнародне право (по 9 осіб), реклама і зв'язки з громадськістю, геологія та географія (по 6 осіб)*. Ще за **15** напрямками було зараховано **38** осіб, а на **21** напрям підготовки не зараховано жодного студента-іноземця.

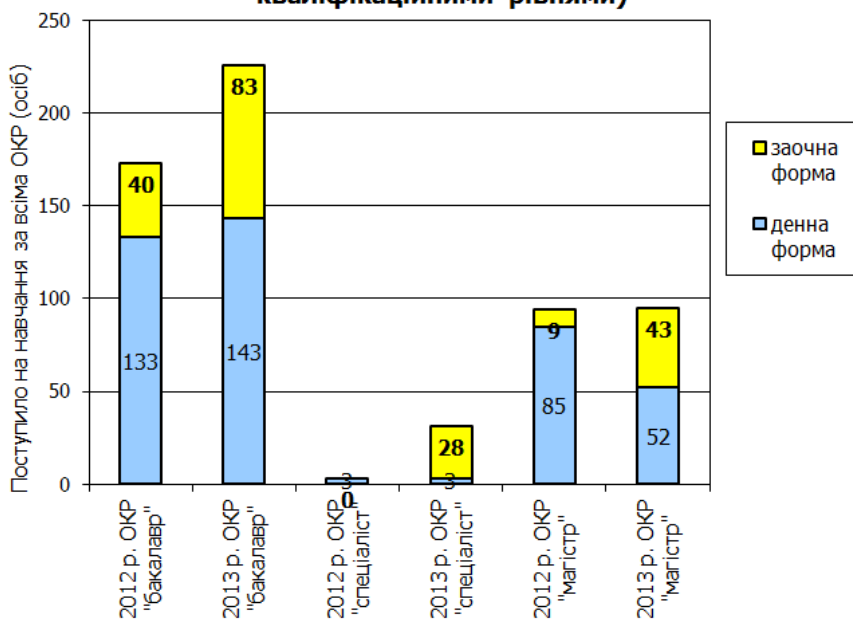
Таблиця 1.6

Прийом на навчання іноземних громадян у 2013 році

Факультет / Інститут	Українська мова навчання						Російська мова навчання						Англійська мова навчання						Разом іноземних громадян
	денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			
	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	ОКР "бакалавр"	ОКР "спеціаліст"	ОКР "магістр"	
Юридичний факультет	2	-	5	1	-	3	39	-	-	49	-	8	-	-	-	-	-	-	107
Економічний факультет	9	-	-	-	-	2	17	-	4	23	-	13	-	-	-	-	-	-	68
Ін.т міжнародних відносин	16	3	7	-	-	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
Інститут філології	5	-	1	-	-	-	9	-	19	-	-	-	-	-	2	-	-	-	36
Ін.т післядипломної освіти	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	28
Філософський факультет	-	-	2	-	-	2	4	-	-	2	-	8	-	-	-	-	-	-	18
Інститут журналістики	8	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	13
Географічний факультет	1	-	1	1	-	-	3	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	11
Геологічний факультет	-	-	1	-	-	-	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	7
ННЦ "Інститут біології"	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	6
Мех.-матем. факультет	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
Факультет психології	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Факультет кібернетики	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Радіофізичний факультет	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Історичний факультет	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Факультет соціології	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Фізичний факультет	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Хімічний факультет	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Інститут високих технологій	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Всього по університету поступило у 2013 році	50	3	20	2	4	9	94	0	23	81	24	32	0	0	9	0	0	1	352

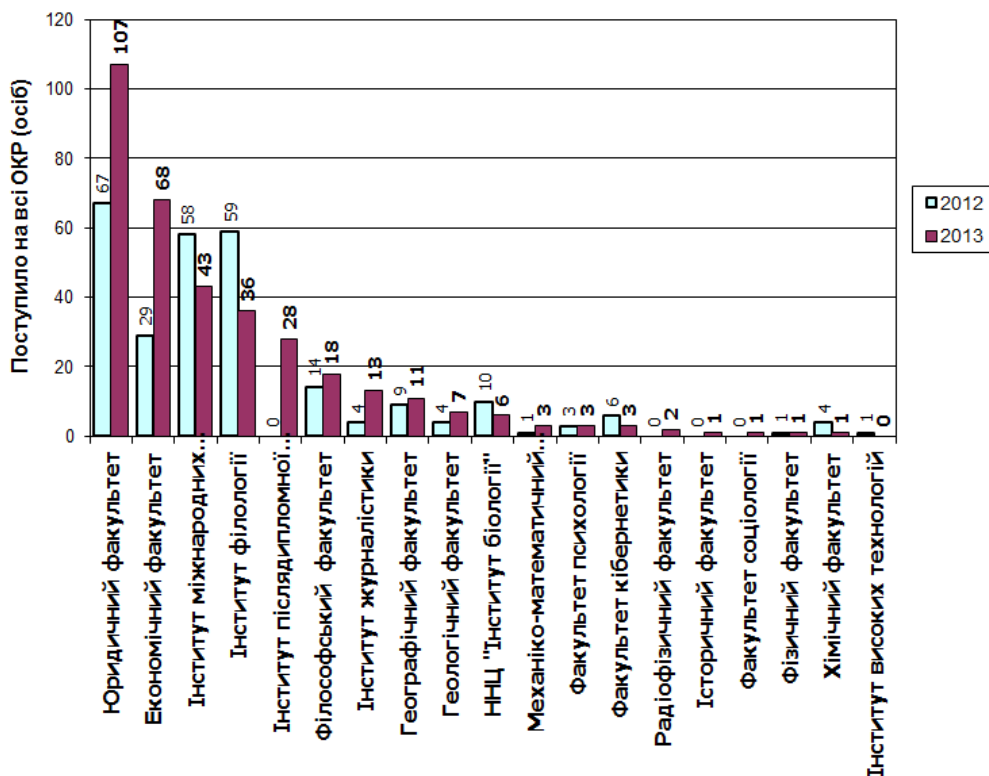
На жаль, **не змінилася**, порівняно із минулим роком, **кількість іноземців, які вступили до магістратури** університету. При цьому **66 %** з них зараховані на навчання за **4 спеціальностями**: російська мова і література (**18** осіб), фінанси і кредит (**17** осіб), правознавство (**16** осіб), державна служба (**11** осіб). По **1-4** студенти зараховано ще на **21** спеціальність: філософія, мова і література (англійська), мова і література (німецька), мова і література (перська), соціологія, психологія, міжнародні відносини, міжнародне право, міжнародні економічні відносини, журналістика, банківська справа, облік і аудит, хімія, мікробіологія, вірусологія, геохімія та мінералогія, туризмознавство, математика, комп'ютерна механіка, прикладна та теоретична статистика, комп'ютерні системи та мережі. Не виявилось зацікавлених у вступі на магістерські програми історичного і фізичного факультетів, факультету кібернетики та інституту високих технологій.

Порівняння показників прийому на навчання іноземних громадян (за освітньо-кваліфікаційними рівнями)

Діаграма 1.16

Порівняння показників прийому на навчання іноземних громадян у 2012 і 2013 рр.

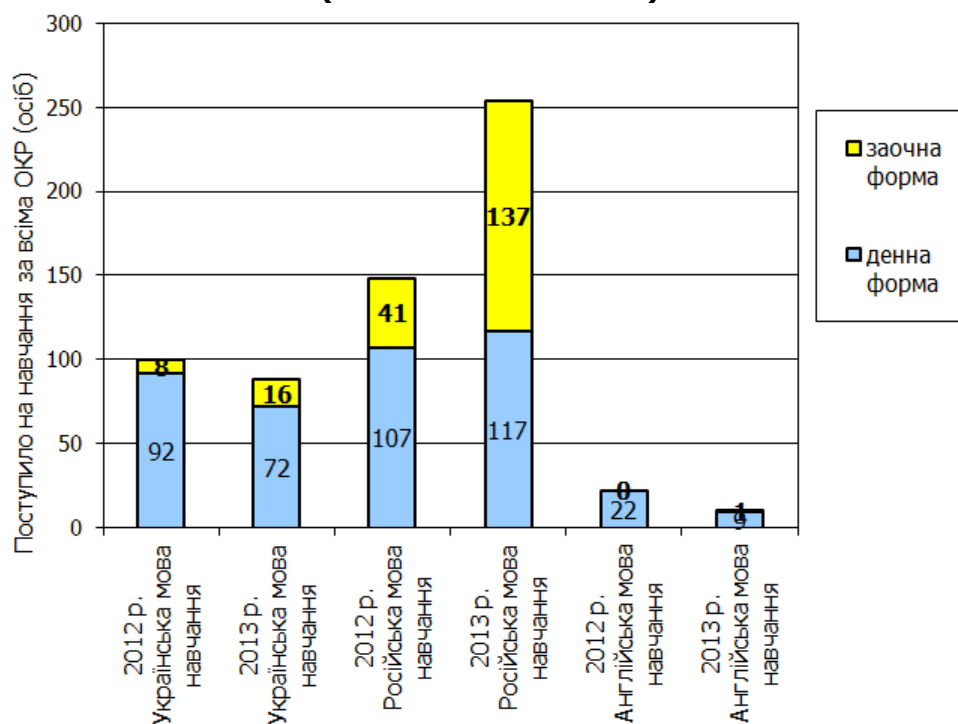

Діаграма 1.17

Зменшилась кількість таких студентів, які обрали мовою навчання українську (за всіма рівнями). Кількісні показники набору іноземців на навчання за англійськими магістерськими програмами поки що не дають підстав для свідчень про їх конкурентоспроможність.

Змушені також констатувати, що досі **не ліквідовані відмічені ще торік недоліки**: 1) розтягнутий в часі (до листопада включно) період зарахування іноземних громадян; 2) формування малочисельних груп при навчанні російською мовою: менш ніж **7** студентів в **9** групах (із **17**) бакалаврату і у **4** групах (із **8**) магістратури; 3) практично індивідуалізована підготовка студентів за англomовними програмами (**10** студентів у **9** групах); 4) відсутня координація дій кафедр університету у забезпеченні викладання "наскрізних" дисциплін студентам різних факультетів/інститутів.

Порівняння показників прийому на навчання іноземних громадян (за мовами навчання)

Діаграма 1.18

Не сприяє справі й фактична відстороненість факультетів та інститутів від набору іноземних студентів: 1) тільки після наказу про зарахування випускові кафедри дізнаються про необхідність формування російськомовного або англomовного плану підготовки та розробки необхідного методичного забезпечення; 2) зазвичай найбільш кваліфіковані викладачі (в яких і так велике навантаження) отримують додаткові обсяги педагогічного навантаження, часто незабезпеченого відповідною додатковою оплатою. Ураховуючи викладене, реформованому **факультету підготовки іноземних громадян** необхідно невідкладно докласти щонайбільших зусиль для розв'язання названих проблем і відновлення мотивації кафедр до надання освітніх послуг іноземним громадянам.

Продовжувані уже 2 роки активні дії університету із залучення на навчання іноземних громадян спричинили майже подвоєння цього контингенту студентів (без підготовчого факультету та аспірантури): від **389** осіб у 2011 р. до **709** у 2013 р. (станом на

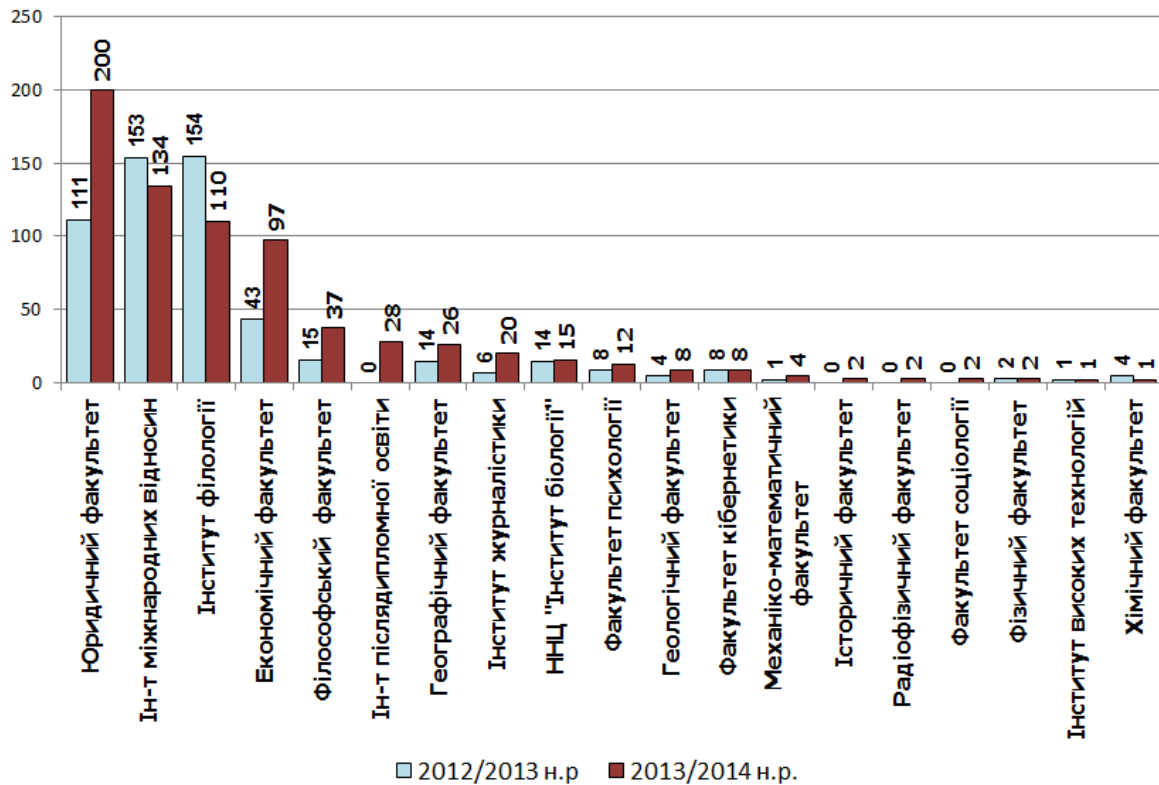
29.11.13), що становить **2,9 %** від загальної кількості студентів відповідних ОКР. **Студенти із числа іноземних громадян навчаються на всіх факультетах в майже у всіх інститутах університету** (за винятком, із зрозумілих причин, Військового інституту та інституту управління державної охорони). Водночас, у жодному разі в нас немає підстав для самозаспокоєння: як і в минулому році понад **75 %** іноземців навчаються у чотирьох структурних підрозділах: на юридичному факультеті (**28 %**), в інститутах міжнародних відносин (**19**) і філології (**15**), на економічному факультеті (майже **14 %**). Порівняно із минулим роком кількість іноземних студентів на юридичному та економічному факультетах майже подвоїлась, а в інститутах філології і міжнародних відносин – зменшилась. На жаль, **попит іноземних громадян на освітні послуги природничих факультетів все ще залишається мізерним.**

Вражає практично "нульова активність" випускових кафедр природничих, математичних, інженерних, інформаційно-комунікативних напрямів у започаткуванні програм подвійного дипломування із європейськими вищими навчальними закладами, без чого їхні можливості сформувати повноцінні і привабливі для закордонного абітурієнта англomовні програми підготовки є суто теоретичними. Керівництво відповідних факультетів має зрозуміти, що їхня стратегія розвитку має неодмінно включати формування англomовних програм підготовки і програм подвійного дипломування!

Додаткові складнощі при підготовці іноземних студентів виникають у зв'язку із застарілістю чинної нормативної бази щодо їх мовної підготовки – **практично ніяк не регулюється питання комунікаційної компетентності іноземців**, натомість **встановлюються часто абсурдні вимоги щодо обсягів викладання української/російської мови упродовж всього періоду навчання**: диплом фізика, який більше часу вчив мову, ніж фізику, навряд чи визнає більшість роботодавців, а викладача фундаментальної чи професійно-орієнтованої дисципліни навряд чи втішає думка, що через рік-два студент-іноземець почне розуміти зміст своїх конспектів. На жаль, перспективи щодо покращення ситуації не обнадійливі – **розроблений науково-методичною комісією МОН України з довузівської і базової підготовки іноземних громадян проект "Концепції мовної освіти іноземців у вищих навчальних закладах України"** не сприяє поліпшенню якості підготовки.

Керівництво університету вже висловлювало МОН України свою занепокоєність безпідставним лобюванням корпоративних інтересів деяких кафедр і факультетів мовної підготовки іноземців, і надалі послідовно відстоюватиме необхідність вдосконалення нормативних документів для підвищення привабливості вищої освіти України для іноземних громадян.

**Контингент іноземних студентів на факультетах та в інститутах у
2012/2013 і 2013/2014 навчальних роках**

Діаграма 1.19

1.3. Розробка, упровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

За звітний період **факультети та інститути університету продовжували здійснювати активну політику із запровадження нових напрямів і спеціальностей.**

Отримано нову ліцензію на підготовку бакалаврів астрономії (фізичний факультет) та кіно- і телемистецтва (інститут журналістики). Ліцензовано нові магістерські програми з цитології та гістології, імунології (ННЦ "Інститут Біології"), медичної фізики та комп'ютерних систем і мереж (радіофізичний факультет). Збільшено ліцензований обсяг магістерської підготовки зі спеціальності "Актуарна та фінансова математика" (механіко-математичний факультет).

Здійснено перерозподіл ліцензованого обсягу в межах підготовки спеціалістів і магістрів шляхом суттєвого збільшення обсягу підготовки магістрів і, відповідно, зменшення обсягу підготовки спеціалістів з таких спеціальностей: Прикладна математика (факультет кібернетики), Мікробіологія, Біохімія, Зоологія, Генетика, Біофізика, Ботаніка (ННЦ "Інститут Біології"). Варто зазначити, що на денній формі навчання за спеціальностями "Біофізика" та "Ботаніка" в результаті такого перерозподілу обсяги підготовки спеціалістів стали дорівнювати нулю, що свідчить про продовження реалізації курсу

нашого університету на поступовий відхід від підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

Університетом **продовжено термін дії ліцензії на підготовку іноземних громадян за акредитованими напрями (спеціальностями), при цьому ліцензійний обсяг було збільшено до 2000 осіб.**

Успішно завершена робота з акредитації понад 30 напрямів і 60 спеціальностей, а також з акредитації Університету в цілому, отриманий сертифікат про акредитацію чинний до 2023 року.

Таблиця 1.7

Кількісні дані стосовно робіт із ліцензування та акредитації в університеті. Освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста (станом на 10.12.13)

Коледж	Кількість спеціальностей			Ліцензований обсяг		Акредитовано 2012-2013 рр. (кількість)	Необхідно акредитувати до 01.07.14
	всього	денна	заочна	денна	заочна		
Коледж геологорозвідувальних технологій	9	9	9	430	275	0	0
Оптико-механічний коледж	4	4	2	250	100	0	1
Разом по університету	12*	12*	11*	680	375	0	1

* в обох коледжах акредитовано спеціальність "Бухгалтерський облік"

Таблиця 1.8

Кількісні дані стосовно робіт із ліцензування та акредитації в університеті. Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра (станом на 10.12.13)

Коледж	Кількість напрямів			Ліцензований обсяг		Акредитовано 2012/13 р. (кількість)	Необхідно акредитувати до 01.07.14
	всього	денна	заочна	денна	заочна		
ІНЦ "Інститут біології"	2	2	1	345	250	1	0
Географічний факультет	4	4	3	620	220	4	0
Геологічний факультет	1	1	1	120	60	1	0
Економічний факультет	8	8	6	685	380	7	0
Інститут журналістики	4	4	1	470	60	2	0
Історичний факультет	1	1	1	305	230	1	0
Факультет кібернетики	4	4	1	400	60	2	0
Механіко-математичний ф-т	3	3	1	265	160	3	0
Ін-т міжнародних відносин	6	6	5	735	220	4	1
Факультет психології	3	3	2	240	175	1	1
Радіофізичний факультет	3	3	0	330	0	2	1
Факультет соціології	1	1	0	125	0	1	0
Фізичний факультет	3	3	0	250	0	2	0
Інститут філології	1	1	1	725	190	1	0
Філософський факультет	3	3	2	335	155	2	0
Хімічний факультет	1	1	0	120	0	1	0
Юридичний факультет	1	1	1	550	450	1	0
Всього по університету	49	49	26	6620	2610	36	3

Таблиця 1.9

**Кількісні дані стосовно робіт із ліцензування та акредитації в університеті.
Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста (станом на 10.12.13)**

Коледж	Кількість спеціальностей			Ліцензований обсяг		Акредитовано у 2012/13 р. (кількість)	Необхідно акредитувати до 01.07.14
	всього	денна	заочна	денна	заочна		
ННЦ "Інститут біології"	8	6	8	90	160	8	0
Географічний факультет	8	8	3	345	115	4	2
Геологічний факультет	3	0	3	0	80	3	0
Економічний факультет	2	1	2	85	75	2	0
Інститут журналістики	4	4	0	200	0	4	0
Історичний факультет	4	4	3	205	170	2	0
Факультет кібернетики	4	4	1	220	35	3	0
Мех.-математичний ф-т	3	3	1	95	60	3	0
Ін-т міжнародних відносин	5	5	0	260	0	4	1
Факультет психології	2	2	2	125	110	1	1
Радіофізичний факультет	1	1	0	80	0	1	0
Факультет соціології	1	1	0	25	0	1	0
Фізичний факультет	5	5	0	100	0	5	0
Інститут філології	5	5	1	290	100	5	0
Філософський факультет	3	3	2	165	40	3	0
Хімічний факультет	1	1	0	50	0	1	0
Юридичний факультет	1	1	1	150	120	1	0
Всього по університету	60	54	27	2485	1065	51	4
Перепідгот. спеціалістів	11	0	11	0	1010	10	1

Таблиця 1.10

**Кількісні дані стосовно робіт із ліцензування та акредитації в університеті.
Освітньо-кваліфікаційний рівень магістра (станом на 10.12.13)**

Коледж	Кількість спеціальностей			Ліцензований обсяг		Акредитовано у 2012/13 р. (кількість)	Необхідно акредитувати до 01.07.14
	всього	денна	заочна	денна	заочна		
ННЦ "Інститут біології"	13	13	8	295	90	9	1
Інститут високих технологій	1	1	0	75	0	1	0
Географічний факультет	14	14	3	345	95	4	4
Геологічний факультет	6	6	0	160	0	4	1
Економічний факультет	11	11	8	620	345	8	0
Інститут журналістики	5	5	1	285	50	5	0
Історичний факультет	4	4	2	100	70	2	0
Факультет кібернетики	5	5	1	145	25	3	1
Мех.-мат. факультет	5	5	1	160	30	3	1
Ін-т міжнародних відносин	5	5	5	375	220	4	1
Факультет психології	3	3	3	115	90	1	1
Радіофізичний факультет	3	3	0	150	0	1	0
Факультет соціології	1	1	0	100	0	1	0
Фізичний факультет	6	6	0	155	0	5	0
Інститут філології	5	5	2	485	70	5	0
Філософський факультет	4	4	3	160	160	4	0
Хімічний факультет	1	1	0	70	0	1	0
Юридичний факультет	1	1	1	400	350	1	0
Інститут управління державної охорони	1	1	1	50	40	0	1
Всього по університету	94	94	39	4245	1635	62	11

У поточному навчальному році також триває робота з ліцензування нових спеціальностей та акредитації наявних. Наприклад, ліцензуються спеціальності "Мова і література (білоруська)", "Маркетинг", "Біотехнологія", "Географія". Наразі на експертизі у науково-методичному центрі знаходиться тринадцять акредитаційних справ. Варто нагадати, що в наступному навчальному році спливає термін дії ліцензії за такими напрямками та спеціальностями: "Соціальна педагогіка", "Культурологія", "Прикладна статистика", "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування", "Прикладна фізика", "Фотограмметрія та дистанційне зондування" тощо. Кількісні параметри робіт, які мають бути виконані факультетами та інститутами із акредитації, наведено в таблицях 1.7 – 1.10.

1.4. Формування навчальних планів, орієнтованих на студента

Визначення університету як флагмана вищої освіти України підтверджується не лише кількістю спеціальностей, студентів, професорів, отриманих нагород тощо (ці кількісні показники просто дозволяють візуалізувати окремі аспекти нашої діяльності). Флагманська роль університету підтверджується кожного разу, коли прийняті в університеті стратегічні і тактичні рішення щодо розвитку напрямів освіти, вдосконалення навчального процесу, зміни підходів до методичного та організаційного забезпечення підготовки фахівців тощо, через певний проміжок часу отримують пряме чи опосередковане (у вигляді нормативних документів, в яких пропонуються вже запроваджені в університеті норми чи підходи) визнання колег-освітян, науковців, урядовців, роботодавців.

Ось і зараз, як з'ясується, взятий університетом 2 роки тому курс на формування орієнтованих на студента навчальних планів абсолютно погоджується із стратегією розвитку національної системи кваліфікацій, із змістом пропозицій роботодавців щодо реформування вищої освіти, із рекомендаціями профільних європейських організацій, із стратегією розвитку освіти, яку розробляє Національна академія педагогічних наук, тощо. І, на відміну від багатьох інших, університет не тільки теоретизує на тему відходу від безнадійно застарілої на сьогодні "процесної" організації навчального процесу (прослухав курс – отримав диплом), а й безпосередньо займається розробкою та поступовим упровадженням усіх необхідних для реалізації нового курсу організаційних і методичних рішень. Недаремно жодна зі створюваних сьогодні робочих груп за будь-яким із аспектів реформування освіти та науки (законодавство про освіту, національна рамка кваліфікацій, національна система кваліфікацій, рамка кваліфікацій вищої освіти, академічна мобільність, пілотні проекти освітніх стандартів нового типу, методичні рекомендації по розробці стандартів, нові переліки напрямів і спеціальностей, розробка нових нормативів різного роду тощо) не може обійтися без залучення працівників університету.

Університет рішуче (незважаючи на непопулярність і фінансові витрати, пасивний спротив частини викладацького складу до всіх новацій, які "порушують" комфортний спосіб життя) здійснює всі заходи, здатні забезпечити привабливість і прозорість для потенційних споживачів навчальних програм університету, підвищити рівень задоволеності студентів всіма компонентами навчального процесу, нарощувати гарантії якості освіти, забезпечити суспільну довіру до виданих університетом дипломів, сприяти розвитку у випускників компетентностей, необхідних для працевлаштування та кар'єрного зростання тощо.

Наприклад, на виконання рішення Вченої ради університету про обов'язковість укладання та затвердження паспортів кластерів і спеціалізацій, що є одним із необхідних для запровадження компетентісного підходу кроків, за звітний період затверджено **495** паспортів кластерів/спеціалізацій: **455** – у період з 04.02.12 по 13.05.13 (із них 02.12.13 подовжено без змін **395** паспортів, а для **60** були перезатверджені професійні компетенції), а ще **40** нових паспортів було затверджено 02.12.13.

Наступним кроком у реалізації нової стратегії освіти є започатковане наказом про підготовку до нового 2014/15 навчального року зростання **ролі автономного навчання** у підготовці студентів. Цей крок ректорату дозволяє одночасно добиватись інтенсифікації навчального процесу та врахувати неодноразові звернення студентських самоврядних організацій щодо створення для студентів можливості отримання практичного досвіду роботи ще під час навчання в університеті. Найоптимальнішим шляхом для надання студентам можливостей працевлаштування за фахом під час навчання є **скорочення обсягів аудиторних занять на старших курсах**, що вже було запропоновано на конференції трудового колективу у минулому році і не викликало жодних заперечень.

Необхідність розробки заходів для посилення практичної підготовки студентів і вдосконалення процесів викладання й навчання передбачена підрозділами 1.3 і 3.1 "Програми заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка". Зокрема, у Програмі зазначено, що розвиток інформаційних технологій і зростаюча доступність інформаційних ресурсів дозволяють інтенсифікувати навчальний процес, зменшити за рахунок посилення ролі самостійної роботи студентів частку аудиторних занять у загальному обсязі навчального часу студентів. Такі підходи увійшли до практики більшості провідних університетів світу при підготовці фахівців як гуманітарного й соціально-економічного, так і природничого та інженерного спрямування. Наприклад, в університетах Великої Британії при підготовці **бакалаврів журналістики** кількість аудиторних занять зазвичай не перевищує **240** годин на навчальний рік за тривалості навчання **3** роки (в університеті – від **1020** – на першому курсі до **780** – на випускному за тривалості навчання – **4** роки). **За природничими ж та інженерними напрямками** у Франції і Великій Британії більшу частину необхідних їм

лабораторних досліджень студенти старших курсів здійснюють **самостійно**, без безпосереднього керівництва викладача, записуючись (на зручний для себе час) для використання лабораторного устаткування в лабораторіях ВНЗ.

Послідовне стимулювання реальної самостійної роботи студентів з опанування навчальних дисциплін є необхідною умовою досягнення випускниками університетів передбачених МСКО-2011, EQF-HE, EQF-LLL рівнів відповідальності й автономності. Враховуючи, що однією із цілей входження в європейський освітній простір є визнання дипломів українських ВНЗ, національна рамка кваліфікацій є сумісною з EQF-LLL, а створена національна система класифікації освіти базується на МСКО-2011, відповідні навчальні цілі мають досягатися і програмами підготовки Університету.

Запроваджені в наказі про підготовку до нового навчального року обмеження обсягів аудиторних занять мають стимулювати викладачів, випускові кафедри та науково-методичні комісії факультетів/інститутів до:

- удосконалення процесів викладання та навчання;
- послідовного зменшення репродуктивної складової викладання (завдяки розміщенню навчальних ресурсів у внутрішній Інтернет-мережі та використанню світових інформаційних ресурсів вільного доступу, підписки на ресурси спеціалізованих баз даних тощо) до мінімально-необхідного рівня;
- збільшення вимогливості до роботи студентів у позааудиторний час (студент має приходити на лекційне чи лабораторне заняття, попередньо ознайомившись із необхідними матеріалами);
- збільшення обсягів часу, виділеного на практичну (позааудиторну) підготовку.

Побічним наслідком цього нововведення буде збільшення можливостей щодо формування зведених потоків студентів різних факультетів на ідентичних (тотожних) дисциплінах, що, в свою чергу, сприятиме реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін і викладачів.

Унаслідок швидкого оновлення наукових досліджень, частина яких безпосередньо імплементується у навчальний процес, **виникає необхідність упровадження нових навчальних дисциплін і практик**, які б відповідали викликам сучасності. Таким чином, для звітного періоду характерне зростання кількості запровадження нових навчальних дисциплін і практик в університеті. З нових **464** курсів найбільший відсоток оновлення був на юридичному факультеті – **29,3** % від загальної кількості в університеті, інституті міжнародних відносин – **13,4** , економічному факультеті – **11,4** і радіофізичному факультеті – **10,6** %.

Ще одним із прийнятих до вирішення завдань є **нарощування обсягів викладання іноземними мовами**. У 2012/13 навчальному році, відповідно до звітів факультетів та інститутів, кількість навчальних дисциплін, які викладаються іноземним мовами, досягла **292** (з них у **79,8** % випадків викладання ведеться англійською мовою, у **19,2** % – російською мовою й по **1** % – німецькою та французькими мовами). Насправді оцінки

занижені через вже традиційну неухважність структурних підрозділів при формуванні звітів. Тільки один приклад – геологічний факультет, на якому вже другий рік навчаються російською мовою студенти-іноземці, не вважає за потрібне відобразити цей факт у своєму звіті.

З метою зростання якості освіти та підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг університету факультетам та інститутам варто продовжити впровадження спецкурсів і навчальних дисциплін, які викладаються іноземними мовами в межах україномовних програм, однак це не має перетворюватися на просте захоплення як данина моді. Останнє, на жаль, чітко простежується при аналізі паспортів спеціалізацій, особливо у частині опису вмінь і професійних компетенцій, коли кафедрам важко аргументувати, які ж фахові вміння та професійні компетенції забезпечить читання дисциплін, орієнтованих на національні особливості України англійською мовою, і як це вплине на якість підготовки випускників за відповідним напрямом.

Найбільшу кількість дисциплін іноземними мовами викладають в Інституті міжнародних відносин – **133**, на географічному факультеті – **55** і факультеті соціології – **30**, що становить **67,8** % від сумарного обсягу. Таке зростання відбулося частково й за рахунок збільшення кількості запроваджених факультетами/інститутами винятково англійськомовних або російськомовних програм.

Кількість **англійськомовних програм** за звітний період збільшилась більш ніж у **6** разів і досягла **19** (порівняно із **3** у 2011/12 н.р.). Із них в Інституті міжнародних відносин – **6**, по **2** в ННЦ "Інститут біології", на юридичному та механіко-математичному факультетах, по **1** на – факультетах кібернетики, соціології, психології, економічному, географічному факультеті та в інститутах філології і журналістики. Частина із цих програм запроваджена у зв'язку із вступом на відповідні спеціальності іноземних громадян, інші – розроблені факультетами/інститутами ініціативно, для задоволення освітніх потреб громадян України (англійськомовні програми Інституту міжнародних відносин, одна з програм, а також спеціалізація – на юридичному факультеті тощо). Потужним чинником, який мотивує факультети та інститути до розробки і щонайкращого методичного забезпечення англійськомовних магістерських програм, є договори щодо подвійного дипломування.

Наприклад, у 2012/13 році Інститутом міжнародних відносин і філософським факультетом запроваджені **спільні магістерські програми подвійного дипломування** із Федеральним державним освітнім закладом "Московський державний інститут міжнародних відносин (Університет) Міністерства закордонних справ Російської Федерації"(МГИМО) та Московським державним університетом імені М.В. Ломоносова (навчання російською та українською мовою).

У звітному році були укладені договори, розроблена навчально-методична документація та отримані дозволи МОН України на запровадження **3** нових спільних програм підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра з Університетом міста Ма-

черата (Італія) та Університетом Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литовська Республіка), із одночасною видачею студентам двох дипломів:

- магістра Туризмознавства і master's degree in "Progettazione e Gestione dei Sistemi Turistici" – в межах спільної з Університетом міста Мачерата програми "Проектування та управління туристичними системами", кількість учасників – до **10** студентів з кожної сторони;

- магістра Бізнес-адміністрування і master's degree in "Studi politici e internazionali – International Economic and Trade Relations" – в межах спільної програми з Університетом міста Мачерата, кількість учасників – до **10** студентів із кожної сторони;

- магістра Правознавства і Master of Law in "Legal Regulation of Public Administration and Human Rights" – у межах спільної з Університетом Миколаса Ромеріса програми "Правове регулювання публічного управління та прав людини", кількість учасників – до **15** осіб з числа студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Підписаними між університетами-партнерами угодами, відповідно до законодавства їх країн, узгоджено навчальні плани, урегульовані питання взаємозарахування навчальних дисциплін і кредитів, установлені шкали трансферу оцінок, визначено процедуру проведення підсумкової (державної) атестації. Угодами передбачено, що за програмами обміну студенти сплачують за навчання винятково в країні походження, і лише за відсутності еквівалентного обміну сплата за навчання здійснюється в кожному університеті-партнері окремо (у цьому випадку термін надання освітніх послуг у кожному з університетів відповідає терміну перебування студента на навчанні в даному університеті). Перший набір на ці програми було здійснено влітку 2013 р. На сьогодні укладено подібну угоду з Університетом імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) щодо запровадження спільної магістерської програми подвійного дипломування за спеціальністю "Журналістика" (спеціалізацією "Медіакомунікації"), навчання за якою здійснюватиметься українською та польською мовами.

Організація Київським національним університетом імені Тараса Шевченка спільних магістерських програм з університетами держав – членів ЄС не тільки дозволить певній кількості випускників отримати визнані в межах ЄС дипломи, але й сприятиме впровадженню основних принципів ЄС в сфері вищої освіти (стосовно організації навчального процесу, системи гарантування якості, академічної мобільності), а також сприятиме популяризації вищої освіти України й допоможе підвищенню позиції університету у світових рейтингах.

Поряд із англійськими програмами запроваджено **20** російськомовних програм підготовки іноземних громадян, на яких навчається **230** осіб (**117** – за денною формою навчання та **113** – за заочною). На жаль, витрати часу науково-педагогічних працівників університету на розробку науково-методичного забезпечення цих програм не зав-

жди можна вважати виправданими. Наприклад, лише у **4** структурних підрозділах кількість студентів у групах перевищує **10** осіб: юридичний факультет – **39** студентів денної форми навчання і **57** – заочної; інститут філології – **28** осіб; економічний факультет – **21** особа на денній і **36** осіб – на заочній (на **3** спеціальностях), в Інституті міжнародних відносин – **15** осіб. На решті факультетів/інститутів кількість студентів у російськомовних групах не перевищує **2–5** осіб.

Не краща ситуація й з наповненістю груп за англомовними програмами підготовки іноземних громадян (**1-2** особи на спеціальності), про що вже йшлося у попередніх розділах. Такий стан обумовлений невирішеністю проблем структурного та методологічного характеру щодо організації прийому та організації навчального процесу факультетом навчання іноземних громадян. В університеті поки що **відсутня цілісна стратегія підготовки іноземних студентів** із подальшим їх інкорпоруванням у загальноуніверситетський навчальний процес і **система координації** дій факультетів та інститутів у цьому питанні. Додаткові труднощі виникають також у зв'язку із часто недостатнім рівнем володіння іноземними студентами **заявленою мовою навчання**, що аж ніяк не сприяє якісній підготовці фахівців високого рівня. У зв'язку із цим необхідно терміново, із урахуванням існуючої практики та побажань факультетів, розробити цілісну програму підготовки іноземних студентів, запровадити **обов'язковий мовний іспит, тест чи співбесіду на знання мови навчання** (російської, англійської, української) мов на рівні, необхідному для належного засвоєння матеріалу. Іноземні студенти, не готові до навчання в університеті, мають отримати відповідні освітні послуги на факультеті підготовки іноземних громадян і тільки після цього зараховуватись на навчання за відповідними напрямами/спеціальностями.

1.5. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу

Питання підвищення якості підготовки фахівців, здатних належним чином конкурувати з випускниками європейських ВНЗ, уможливлення їх мобільності, забезпечення ефективного контролю якості підготовки студентів перебувають у центрі уваги Вченої ради університету, Вчених рад факультетів, інститутів, науково-методичної ради університету, науково-методичних комісій факультетів, інститутів, кафедр, розглядаються на засіданнях ректорату.

Досить тісною та плідною є діяльність **Науково-методичної ради університету**, яка забезпечує оперативність у прийнятті рішень, якісно вищий рівень запропонованих і напрацьованих матеріалів, узгодженість кінцевих варіантів підготовленої документації, що загалом позитивно відображається на якості організації навчального процесу, його науково-методичному забезпеченні. За звітний період відбулося **7** засідань Науково-методичної ради, на яких розглядалися питання:

- організації навчального процесу (розробка державних стандартів, навчальних та оперативних навчальних планів; питання академічної заборгованості; проекти часткових змін до наказів);
- про план видань навчальної літератури у ВПЦ "Київський університет" на 2013 р.;
- про рекомендацію до впровадження в навчальний процес програми факультативного курсу "Феномен Тараса Шевченка у культурному та гуманітарному просторі України і світу" для студентів факультетів та інститутів університету;
- про хід реалізації Концепції вивчення іноземних мов в університеті;
- про акредитацію та ліцензування напрямів і спеціальностей;
- положення про атестацію педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- структура та склад Атестаційної комісії для атестації педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка;
- програма підвищення кваліфікації "Радіаційна безпека при здійсненні окремих видів діяльності в сфері використання ядерної енергії" Навчально-наукового центру радіаційної безпеки;
- формування нових навчальних планів за ОКР "Бакалавр", "Магістр" з урахуванням скорочення обсягів аудиторного навантаження студентів;
- положення про академічну мобільність студентів;
- затвердження, перезатвердження паспортів кластерів/спеціалізацій;
- рекомендації щодо запровадження нових форм робочих програм навчальних дисциплін і навчальних програм дисциплін відповідно до Наказу МОН України № 683 від 05.06.13;
- створення електронної бази даних методзабезпечення навчального процесу;
- ректорські контрольні роботи.

Науково-методичною радою надано рекомендації до друку більше ніж на **200** рукописів монографій, підручників, навчальних і навчально-методичних посібників, підготовлених професорсько-викладацьким складом університету. Запроваджена практика обов'язкового внутрішньоуніверситетського рецензування забезпечує більш високу якість матеріалів, поданих до друку до видавничого центру університету.

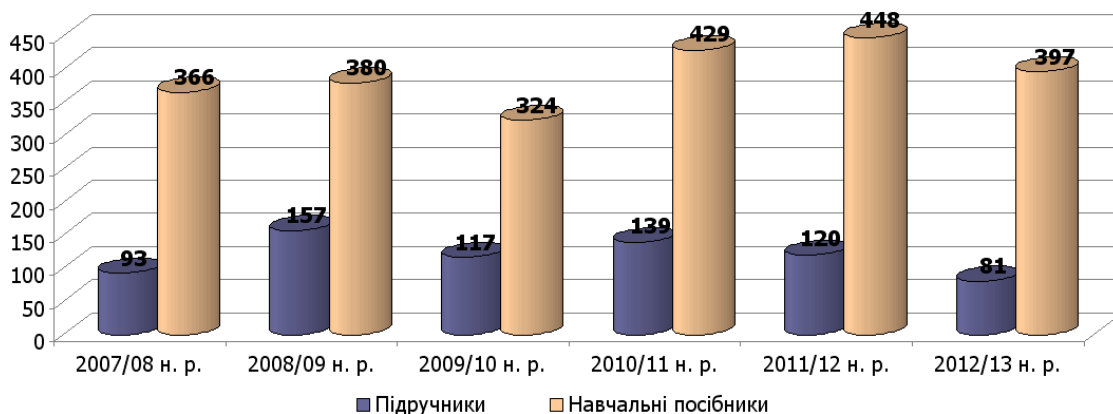
Одним із визначальних напрямів діяльності у 2012/13 н.р. було підвищення рівня навчально-методичної роботи, подальше впровадження у навчальний процес основоположних принципів Болонської освітньої системи. Аналіз існуючої в університеті практики роботи за кредитно-модульною системою дає можливість зробити висновок про поліпшення навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу. Останнім часом в інститутах і на факультетах досягнуто помітних зрушень щодо

забезпеченості навчальних дисциплін оновленими робочими навчальними програмами та навчальними програмами, комплексом завдань для самостійної роботи тощо. Факультетами та інститутами розпочато роботу щодо розробки методичної документації, згідно з вимогами Наказу МОН України №683 від 05.06.13 та №384 від 29.03.12 "Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації".

Складним залишається стан справ із забезпеченням дотримання кафедрами базового принципу вищої освіти – **"досліджуючи – навчаю"**. Зусилля НМЦ щодо забезпечення **профільності викладання** навчальних дисциплін продовжують наштовхуватись на значний спротив кафедр, який виражається в різних формах, у т. ч. у пропозиціях щодо перейменувань навчальних дисциплін для забезпечення відповідності з назвою кафедр (наскільки б абсурдними такі перейменування не були з погляду здорового глузду). При передаванні програм дисциплін на рецензування на профільні кафедри нерідко виявлялась невідповідність змісту та назви дисципліни, що вже є прямим обманом як самих студентів, так і їх майбутніх роботодавців. Наслідки зрозумілі – зростання незадоволеності студентів і формування у роботодавців недовіри до дипломів університету. У минулому році для координації роботи відповідних профільних кафедр при Науково-методичній раді університету було створено предметну комісію з юридичних та економічних дисциплін, що дозволило дещо полегшити розв'язання спірних питань. Наразі у складі Науково-методичної ради створюється іще одна комісія – інформаційно-комунікативна, завданням якої стане координація дій факультетів та інститутів не тільки у питаннях підготовки фахівців відповідного профілю, але й розробка необхідного методичного забезпечення для формування інформативно-комунікативних компетенцій у студентів неспеціалізованих напрямів/спеціальностей.

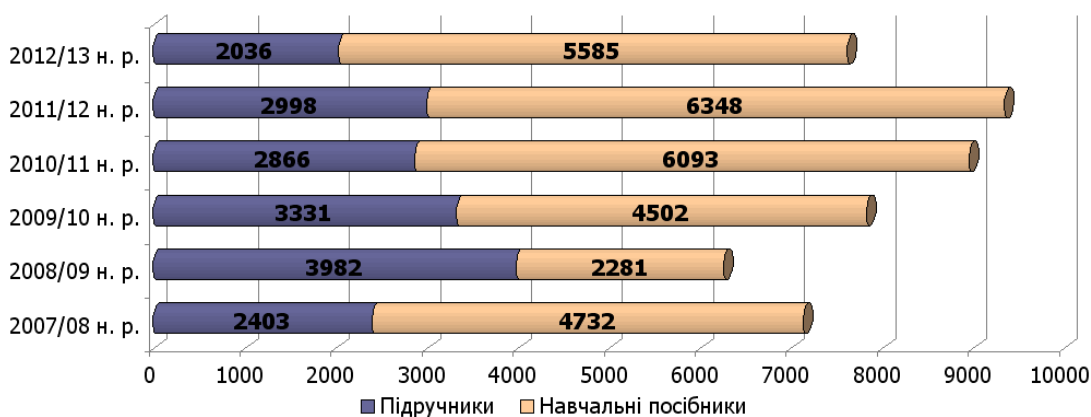
Інтенсифікація навчального процесу неможлива без стовідсоткового забезпечення навчальних дисциплін навчально-методичними матеріалами, які мають бути доступними студентам як у друкованому, так й електронному вигляді. Адже навіть на старших курсах бакалаврату викладач на лекціях має викладати те, чого в підручниках ще немає, самі ж підручники/посібники мають бути легкодоступними для студентів для самостійного опанування навчальних дисциплін. Понад те, ми має добитися того, щоб наші випускники володіли найповнішою, найточнішою й найсучаснішою інформацією щодо фаху, яку вони можуть отримати винятково у друкованих та електронних виданнях університету, на сайтах рідних факультетів та інститутів.

Кількість підручників і навчальних посібників опублікованих у період з 2007/08 по 2012/13 н. р. (одиниць)

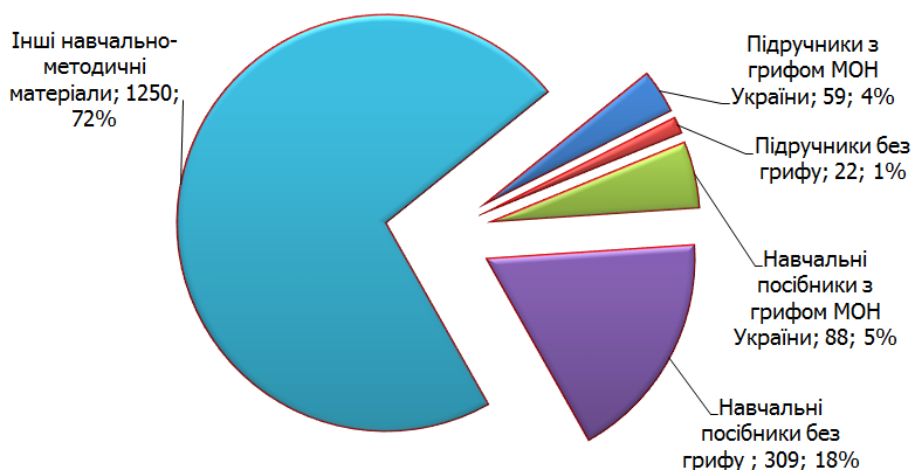
Діаграма 1.20

Обсяг підручників і навчальних посібників опублікованих у період з 2007/08 по 2012/13 н. р. (друкованих аркушів)

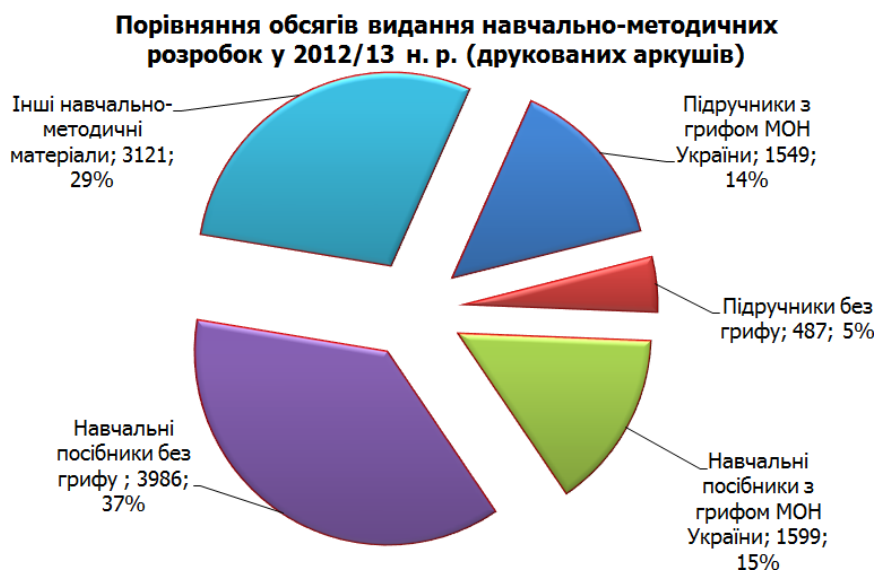

Діаграма 1.21

Порівняння обсягів видання навчально-методичних розробок у 2012/13 н. р. (найменувань)

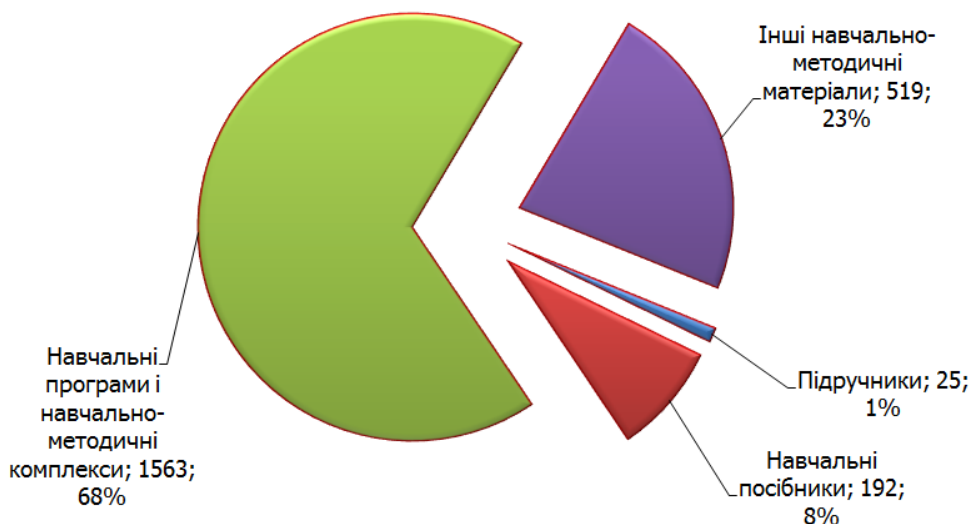

Діаграма 1.22

Діаграма 1.23

Структура навчально-методичних матеріалів, розміщених на сайті факультету/інституту у 2012/13 навчальному році (найменувань)

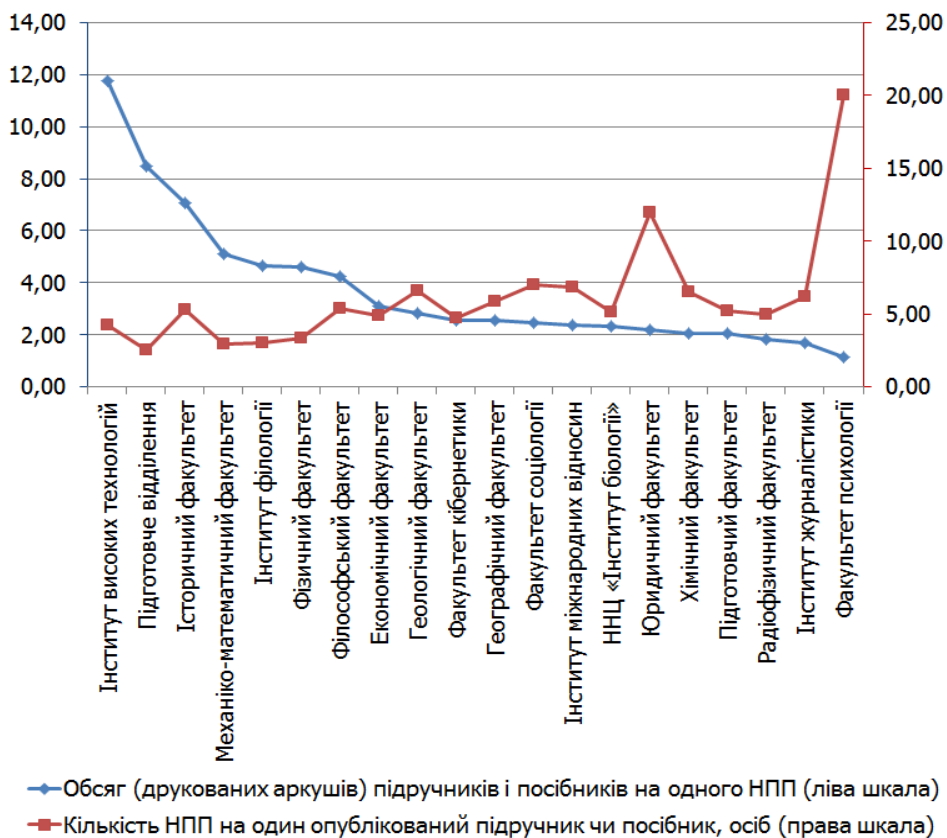

Діаграма 1.24

За звітний період опубліковано **81** підручник і **397** навчальних посібників сукупним обсягом понад **7600** друкованих аркушів, а також **1250** найменувань інших навчально-методичних матеріалів обсягом понад 3100 друкованих аркушів. Хоча загалом по університету показники зовсім непогані (більш як **4** друкованих аркуші на **одного штатного** науково-педагогічного працівника), аналіз стану видавничої діяльності на факультетах свідчить про різку відмінність у методичній активності викладачів: від **12** друкованих аркушів на **1** викладача в Інституті високих технологій до **1,1** – на факультеті психології.

Закріплено позитивну тенденцію щодо розміщення навчально-методичних матеріалів на сайтах структурних підрозділів, адже упродовж 2012/13 н.р. факультетами та інститутами на своїх сайтах було розміщено **вдвічі** більше електронних ресурсів, ніж торік (**2229** проти 1066). Водночас все ще незначною є частка матеріалів, орієнтованих безпосередньо на студента: підручників (на **4 %** більш ніж минулого року) і посібників (на **38 %** більш ніж торік). Навряд чи така кількість матеріалів є достатньою для забезпечення належної самостійної роботи студентів. **Прикро вражає, що (згідно зі звітами, поданими структурними підрозділами) жодного навчально-методичного матеріалу упродовж навчального року не розмістили на своїх сайтах 2 інститути, 3 факультети, обидва коледжі та ліцей** (табл. 1.12). І якщо відсутність навчальних матеріалів на сайті Інституту управління державної охорони можна пояснити необхідністю встановлення обмеженого доступу на частину наявної в них інформації, **то чим пояснити відверту бездіяльність Інституту високих технологій, факультету психології, коледжів?**

Участь навчально-педагогічних працівників структурних підрозділів у виданні підручників і навчальних посібників у 2013/13 н. р.

Діаграма 1.25

Таблиця 1.11

Підручники та навчальні посібники, видані у 2012/13 н.р.

Структурний підрозділ	Підручники:				Навчальні посібники:				Інші навчально-методичні матеріали	
	з грифом МОН України		без грифу МОН України		з грифом МОН України		без грифу МОН України		Кількість	Обсяг (д/а)
	Кількість	Обсяг (д/а)	Кількість	Обсяг (д/а)	Кількість	Обсяг (д/а)	Кількість	Обсяг (д/а)		
ННЦ "Інститут біології"	1	39	-	-	4	50	14	139	33	95
Військовий інститут	-	-	-	-	1	21	4	23	136	93
Інститут високих технологій	1	116	-	-	1	30	2	54	2	4
Географічний факультет	5	121	1	35	4	32	7	67	16	258
Геологічний факультет	2	50	-	-	2	33	3	46	2	3
Ін-т упр-ня державної охорони	-	-	-	-	-	-	-	-	50	190
Економічний факультет	5	106	1	2	12	329	21	161	66	192
Інститут журналістики	1	20	-	-	1	20	16	149	9	167
Історичний факультет	2	94	2	39	2	41	10	428	14	38
Факультет кібернетики	-	-	1	18	6	120	14	119	11	83
Механіко-математичний ф-т	3	101	2	56	6	114	18	164	2	3
Інститут міжнародних відносин	3	59	4	99	2	48	17	215	501	416
Підготовчий факультет	-	-	-	-	-	-	4	43	2	25
Інститут післядипломної освіти	-	-	-	-	-	-	-	-	134	216
Факультет психології	2	49	1	32	-	-	1	10	29	48
Радіофізичний факультет	1	45	-	-	-	-	16	108	6	35
Факультет соціології	1	30	1	16	2	23	1	17	2	2
Фізичний факультет	1	34	1	0	4	61	21	319	1	2
Інститут філології	14	289	6	93	27	372	123	1637	87	657
Філософський факультет	14	325	-	-	7	152	-	-	25	49
Хімічний факультет	3	71	-	-	1	20	6	43	7	131
Юридичний факультет	-	-	2	97	5	124	9	201	72	351
Підготовче відділення	-	-	-	-	-	-	2	42	24	22
Коледж геол.-розв. технологій	-	-	-	-	-	-	-	-	3	19
Оптико-механічний коледж	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Український фіз.-мат. лицей	-	-	-	-	1	7	-	-	16	23
Всього по університету	59	1549	22	487	88	1599	309	3986	1250	3121

Таблиця 1.12

Розміщення навчально-методичних матеріалів на сайтах факультетів та інститутів у 2012/13 н.р. (відповідно до звітів структурних підрозділів)

Факультет / інститут	усього	підручники	навчальні посібники	навчальні програми і навчально-методичні комплекси	інші навчально-методичні матеріали
Інститут міжнародних відносин	702	-	4	479	219
Інститут журналістики	338	2	33	295	8
Факультет соціології	185	-	-	179	6
Інститут післядипломної освіти	183	-	-	177	6
Радіофізичний факультет	153	6	21	24	102
Історичний факультет	137	2	5	40	90
Юридичний факультет	128	2	17	89	20
Інститут філології	102	5	25	25	47
Механіко-математичний ф-т	76	3	20	52	1
Факультет кібернетики	67	-	7	55	5
ННЦ "Інститут біології"	62	1	8	49	4
Геологічний факультет	50	1	6	39	4
Фізичний факультет	46	-	23	23	-
Економічний факультет	40	2	2	35	1
Хімічний факультет	17	-	12	-	5
Військовий інститут	8	-	7	-	1
Географічний факультет	5	1	2	2	-
Інститут високих технологій	-	-	-	-	-
Інститут упр-ня державної охорони	-	-	-	-	-
Підготовчий факультет	-	-	-	-	-
Факультет психології	-	-	-	-	-
Філософський факультет	-	-	-	-	-
Підготовче відділення	-	-	-	-	-
Коледж геол.-розв. технологій	-	-	-	-	-
Оптико-механічний коледж	-	-	-	-	-
Український фіз.-мат.лицей	-	-	-	-	-
Разом по університету	2299	25	192	1563	519

Завершуючи тему розвитку електронних освітніх ресурсів, не можна не відзначити успіх першого в Україні масового онлайн-курсу "Бренд-менеджмент", розробленого доцентом кафедри міжнародної економіки **А.О.Длігачем**: на нього зареєструвалося **8050** слухачів (із України, Росії, США, Німеччини, Канади, Великої Британії, Австрії, Польщі, Італії та Нідерландів). Сайт проекту зареєстрував понад **52 тис.** відвідувань із

62 країн світу. Про запуск першого українського масового онлайн-курсу Київського національного університету імені Тараса Шевченка писали всі провідні національні та галузеві Інтернет-ЗМІ: Кореспондент, Фокус, Українська правда, Бі-Бі-Сі, Дзеркало тижня, АІН, internet.ua, ТСН, Сегодня, Вести тощо (понад **80** публікацій). На I Національному форумі "Бізнес і університети" онлайн-курс "Бренд-менеджмент" було названо єдиним справжнім таким курсом на теренах України. На разі ректоратом прийнято рішення підтримати розвиток подібних проектів в університеті, для чого у листопаді 2013 р. було започатковано загально-університетський проект "Онлайн-університет".

Аналіз англomовного інформаційного пакету

Англomовний інформаційний пакет Київського національного університету імені Тараса Шевченка призначений для позиціонування факультетів та підрозділів у міжнародному освітньо-інформаційному просторі. Відтак, забезпечення якісної інформації щодо освітньо-кваліфікаційних рівнів, напрямів підготовки, складу кафедр провідних науково-педагогічних працівників і їхніх напрямків наукових досліджень, а також списку та опису дисциплін спеціальностей дозволить краще зорієнтувати потенційних абітурієнтів, у т. ч. громадян іноземних держав.

Аналіз сучасного стану із формуванням англomовного інформаційного пакету показує, що він загалом уже сформований (наявні загальні відомості щодо структурних підрозділів), однак містить значну кількість неточностей, в першу чергу в діаграмах освітньо-кваліфікаційних рівнів та напрямках наукових досліджень. Не розпочинали роботи над інформаційними пакетами коледжі університету. Порівняно задовільний стан наповнення англomовного інформаційного пакету на факультетах кібернетики, психології, соціології, а також на механіко-математичному, радіофізичному та хімічному факультетах, але й їх розробки потребують доопрацювання. Найтипovішими, тією чи іншою мірою властивими всім без винятку англomовним версіям інформаційних пакетів факультетів/інститутів, недоліками є:

- некоректність подання діаграм освітньо-кваліфікаційних рівнів і напрямів підготовки;
- відсутність контактних даних;
- невірне відображення складу кафедр;
- неповне відображення напрямів наукових досліджень;
- відсутність англomовного переліку навчальних дисциплін, англomовних анотацій.

Проведений аналіз викликає серйозні побоювання щодо спроможності факультетів/інститутів видати випускникам додатки до диплому, які, починаючи із 1 січня 2014 року, мають бути двомовними і містити значну кількість інформації з інформаційного пакету. Наразі цілком імовірні додаткові труднощі пов'язані із процедурою ви-

готовлення, але в університеті не має бути затримок з видачею документів про освіту з вини університету, а також неприпустимою є видача неякісних документів. Наші додатки до дипломів – це наше обличчя!

1.6. Посилення практичної підготовки студентів

Мотивоване керівництвом університету зростання уваги випускових кафедр, науково-методичних комісій і груп з організації навчального процесу факультетів/інститутів до питань практичної підготовки студентів сприяє покращенню підготовки майбутніх фахівців. Побіжним доказом цього є те, що на форумах роботодавців при загалом нищівній характеристиці практичної підготовки у вищій освіті України роботодавці відзначають університет у числі невеликого переліку ВНЗ, які намагаються підняти рівень практичних компетентностей своїх студентів.

Дійсно, багатьма факультетами/інститутами було здійснено корекцію навчальних планів у бік зростання обсягів практичної підготовки. Зокрема, у 2012/13 н. р. дещо **зросла тривалість виробничих практик за всіма рівнями, суттєво збільшилась тривалість педагогічних практик спеціалістів та асистентських практик магістрів**. Зростання тривалості виробничих практик за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра здійснювалось переважно за рахунок зменшення тривалості навчальних практик.

Наприклад, у 2012/13 н. р. різними видами практик було охоплено:

- навчальні практики – понад **3900** студентів, середня тривалість практик **13** днів (що на чотири дні менше, ніж у минулому році);
- педагогічна практика в школі – **192** студенти, середня тривалість практики **55** днів (**7,5** тижнів). Порівняно з минулим роком практика збільшилась майже вдвічі (було – **3-4** тижні) і відповідає вимогам галузевого стандарту педагогічної освіти;
- асистентська практика – **1509** студентів, середня тривалість практики **37** днів, що на третину більше, ніж у минулому році (було **27** днів);
- виробнича практика – **9973** студенти (вдвічі більше, ніж у 2011/2012 навчальному році), середня тривалість **36** днів, зросла порівняно з минулим роком більш як на **50** % (було **23** дні).

Незважаючи на начебто суттєве покращення кількісних показників виробничої практики, підстав для самозаспокоєння поки що замало. Адже поки що не завершена адаптація програм виробничої практики до вимог роботодавців, не проведене узгодження тривалості й термінів проходження практик з роботодавцями відповідної галузі. Відсутні на системному рівні зворотні зв'язки із базами практик, без яких сумнівними є

встановлення готовності студента до проходження практики і внесення відповідних ко-ректив до передуючого практиці етапу теоретичного навчання. Усе ще потребує вдосконалення система договорів із базами практик, серед наявних договорів суттєво переважають короткотермінові (особливо за освітньо-кваліфікаційними рівнями **бакалавра** та **молодшого спеціаліста**, див. табл. 1.13), майже **15 %** студентів проходить практику за разовими листами/запрошеннями (у цих випадках випускові кафедри не мають достовірної інформації щодо достатності організаційно-методичного забезпечення на базі практики). Особливо високий відсоток таких направлень на практику за освітньо-кваліфікаційним рівнем **магістра** (майже **20 %**) на геологічному та філософському факультетах, в інституті міжнародних відносин.

Таблиця 1.13

Стан договірної забезпечення виробничих практик

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Кількість договорів з базами практик			Із загального числа договорів:	
	всього	у тому числі:		Короткотермінові	Довготермінові
		З вітчизняними підприємствами, установами, організаціями	Із зарубіжними компаніями		
молодший спеціаліст	103	103		103	
		100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
бакалавр	235	227	8	152	83
		96,6%	3,4%	64,7%	35,3%
спеціаліст	168	168	0	62	106
		100,0%	0,0%	36,9%	63,1%
магістр	197	192	9	95	105
		97,5%	4,6%	48,2%	53,3%
У цілому по університету		98,2%	2,4%	58,6%	41,8%

На жаль, дуже високою залишається частка студентів, які проходять практику в структурних підрозділах університету – у звітному році таких студентів було майже **45 % (4514 осіб)**. Як наслідок, **студент під час практики не отримує досвіду з поза меж університету, у нього не виникає підстав для критичного переосмислення інформації, отриманої під час навчального процесу**. У зв'язку із тим, що під час проходження виробничої практики в межах університету зазвичай не здійснюється зарахуван-

ня студентів на посади, їм не доручають, принаймні в обмеженому обсязі, виконання функціональних обов'язків працівників відповідного рівня, залишається нереалізованою ще одна мета практичної підготовки – **студент не набуває досвіду автономної роботи, не здобуває належного рівня відповідальності за свою роботу (та/або прийняті рішення), не отримує принаймні найпростіших менеджерських навичок.** Особливо гостро слід вважати проблему із пошуками баз практики поза межами університету на механіко-математичному, радіофізичному, хімічному, економічному факультетах, факультетах соціології і кібернетики, інститутах філології, міжнародних відносин, високих технологій, журналістики, ННЦ "Інститут біології". У випадку якщо названі структурні підрозділи вважають доцільним з науково-методичної точки зору перебування студентів на практиці на власних кафедрах (у лабораторіях), вони мають резервувати (за рахунок коштів наукових тем, грантів, договорів з наукового парку) необхідні обсяги фонду заробітної плати та **зараховувати студентів під час виробничої практики на посади фахівців і молодших спеціалістів.**

Підтвердження наявності суттєвих проблем у практичній підготовці є результати здійсненого студентами факультету соціології чергового моніторингового опитування **UNIDOS-9**. При визначенні питань, вирішення яких дозволить різко підвищити якість освіти, **вимогу змінити місце практики** ("Проводити практику в провідних установах за спеціальністю") **визнали пріоритетною студенти 15** із **17** опитаних підрозділів:

- на 1 місце це питання поставили студенти ННЦ "Інститут біології", радіофізичного факультету, фізичного і філософського факультетів, інституту міжнародних відносин;
- на 2 місце – студенти геологічного, економічного, історичного, хімічного факультетів;
- на 3 місце – студенти географічного, механіко-математичного, юридичного факультетів, факультетів кібернетики, соціології, психології.

Якщо врахувати, що ще одним із пріоритетів студенти визначають "Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою" (5 "перших місць", 5 – "других" і 5 "третьох", мало зацікавило це питання тільки студентів хімічного та географічного факультетів), то практично **всім факультетам та інститутам треба ще раз переглянути ставлення до програми виробничих практик і вибору баз практик** (студенти, як виявляється, переважно не вважають "провідною установою за спеціальністю" ні сам університет, ні установи НАН України).

Таблиця 1.14

**Проходження виробничої практики студентами університету
на підприємствах різних форм власності (за освітньо-кваліфікаційними рівнями)**

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Всього студентів проходило практику	У тому числі проходили практику у Києві та Київській обл.	Проходили практику:											
			У структурних підрозділах університету	в органах влади:				У підприємствах державного сектору економіки (без національних академій)	У науково-дослідницьких установах національних академій наук	У громадських (неприбуткових) організаціях всього	У ЗМІ	в дослідницьких установах	в інших підприємствах та установах	У організаціях – нерезидентах (в представництвах в Україні та за кордоном)
				в органах центральної влади та їх регіональних підрозділах	в органах місцевої влади	в органах судової влади	у прокуратурі							
молодший спеціаліст	375	245						61					314	
		65,3%						16,3%					83,7%	
бакалавр	4602	3744	1853	105	333	439	405	409	336	179	216	4	301	22
		81,4%	40,3%	2,3%	7,2%	9,5%	8,8%	8,9%	7,3%	3,9%	4,7%	0,1%	6,5%	0,5%
спеціаліст	878	787	379	15	20	21	21	160	67	72	3	6	113	1
		89,6%	43,2%	1,7%	2,3%	2,4%	2,4%	18,2%	7,6%	8,2%	0,3%	0,7%	12,9%	0,1%
магістр	4118	3883	2282	143	67	105	101	173	631	88	12	21	470	25
		94,3%	55,4%	3,5%	1,6%	2,5%	2,5%	4,2%	15,3%	2,1%	0,3%	0,5%	11,4%	0,6%
Усього по університету	9973	8187	4514	263	420	565	527	803	1034	339	231	31	1198	48
		86,8%	45,3%	2,6%	4,2%	5,7%	5,3%	8,1%	10,4%	3,4%	2,3%	0,3%	12%	0,5%

Таблиця 1.15

Проходження виробничої практики студентами Університету на підприємствах різних форм власності (за підрозділами)

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Всього студентів проходило практику, осіб	У т.ч. проходили практику у Києві та Київській обл., %	Проходили практику, %												
			У структурних підрозділах університету	в органах влади				У підприємствах державного сектору економіки	У науково-дослідницьких установах національних академії наук	У громадських (неприбуткових) організаціях, усього	У ЗМІ	в дослідницьких установах	в інших підприємствах та установах	В організаціях – нерезидентах	
				в органах центральної влади та їх підрозділах	в органах місцевої влади	в органах судової влади	у прокуратурі								
Ф-т соціології	198	100	100												
Мех.-матем. ф-т	438	100	97						2,3				1,1		
Радіофізичний ф-т	192	100	91					1,6	7,8						
Хімічний факультет	215	100	90					10							
Економічний ф-т	449	97	70	4,5	0,2			0,2	0,9	6,5		1,6	16		
Ф-т кібернетики	448	52	70	0,7				1,1	2,7	0,2			23	1,8	
Ін-т філології	1076	100	70		0,4			2,6		9,7	1,5		14	2,6	
Ін-т міжнар.відносин	957	97	68	11	0,2	0,2	0,2	1,8	0,1	2,8	0,5		15	0,4	
Ін-т високих техн-гій	45	100	62						33			4			
ННЦ "Ін-т біології"	931	84	58					6,0	35				1,3		
Ін-т журналістики	1030	84	57	0,4	0,3			8,3		6,4	20		6,9	0,3	
Філософський ф-т	456	100	46	21	10				23						
Географічний ф-т	182	43	26					16	20	3,8			31	2,7	
Факультет психології	341	97	21					46	16	5,9			11		
Геологічний ф-т	172	47	7,0					35	10			13	35		
Ін-т у-я держохорони	30	100		100											
Опт.механ. коледж	39	100						100							
Фізичний ф-т	433	97						2,8	97						
Юридичний ф-т	1774	82			21	32	30	6,7	0,6	0,7			10		
Історичний ф-т	231	76						65	3,9	32					
Коледж г.-р. техн-гій	336	61						6,5					93		
Всього	9973	87	45	2,6	4,2	5,7	5,3	8,1	10	3,4	2,3	0,3	12	0,5	

1.7. Підвищення якості підготовки фахівців

У звітному році продовжувалась реалізація заходів, передбачених прийнятою "Програмою заходів із забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка". Уже усталеними компонентами системи забезпечення якості освіти є:

- внутрішній контроль якості формування контингенту студентів першого курсу (у вересні проводяться вхідні контрольні роботи з іноземних мов і фахових профільних дисциплін);

- контроль залишкових знань з дисциплін циклу соціально-гуманітарної та економічної підготовки;

- дослідження формування у студентів наскрізних компетентностей (методологічна культура, політична культура, політологічна компетентність, управлінські навички та компетентності, комунікативні компетентності);

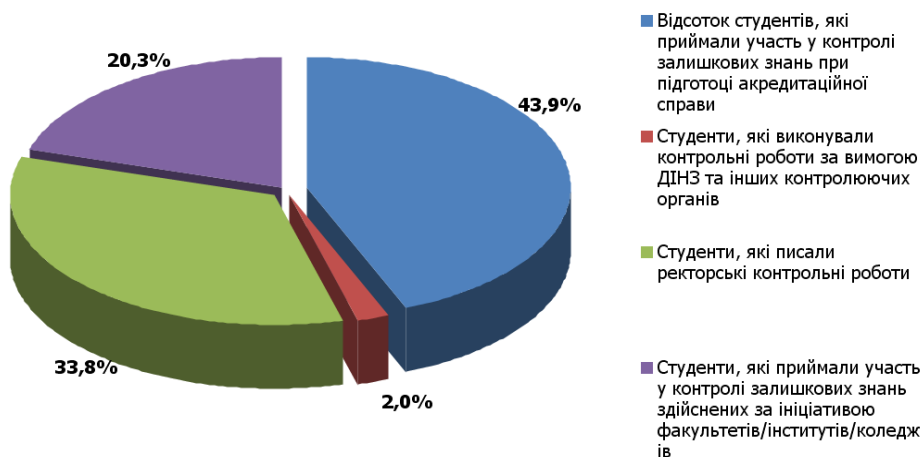
- дослідження рівня набутих студентами базових фахових компетентностей (здійснюється силами співробітників інших структурних підрозділів, тобто є "зовнішнім" щодо випускових кафедр);

- дослідження рівня кореляції оцінок, виставлених викладачем, із оцінками, отриманими тим самим контингентом студентів за спорідненими дисциплінами

Накопичувана на рівні університету інформація обробляється та формує основу майбутніх звітів із самооцінки, служить доказовою базою для формування пропозицій щодо зміни умов і правил прийому, удосконалення навчальних планів і процедур взаємної участі факультетів та інститутів у підготовці фахівців. Однак, слід наголосити, що основним "споживачем" результатів таких контрольних заходів (як об'єктивної інформації щодо готовності першокурсників до навчання чи якості опанування студентами програми підготовки) мають бути ті кафедри, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

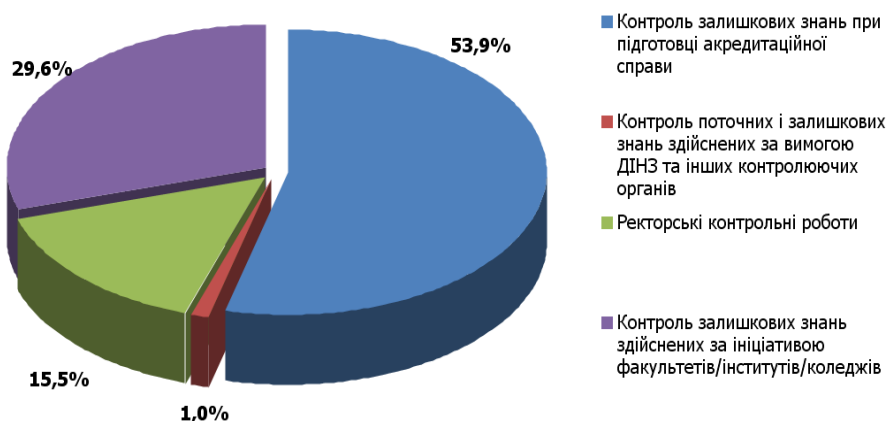
Натомість, **ми не можемо сказати, що факультети/інститути проявляють зацікавленість у контролі якості навчання студентів**; про це переконливо свідчить порівняння кількості контрольних заходів, які були здійснені на факультетах з різних підстав, та кількості студентів, які взяли в них участь. Наприклад, із даних, наведених у табл. 1.16, впливає що Військовий інститут, інститути високих технологій, журналістики, міжнародних відносин, факультети кібернетики і психології, геологічний, фізичний, хімічний, юридичний і підготовчий факультети не вбачають потреб у проведенні власних заходів контролю якості. Понад те, **тільки у чотирьох структурних підрозділах** (інститути філології в післядипломній освіті, факультет соціології і механіко-математичний факультет) **при внутрішньому контролі залучають більше студентів, ніж при проведенні ректорських контрольних робіт.**

Участь студентів у різних контрольних заходах із забезпечення якості освіти у 2012/2013 н.р. (загалом по університету)

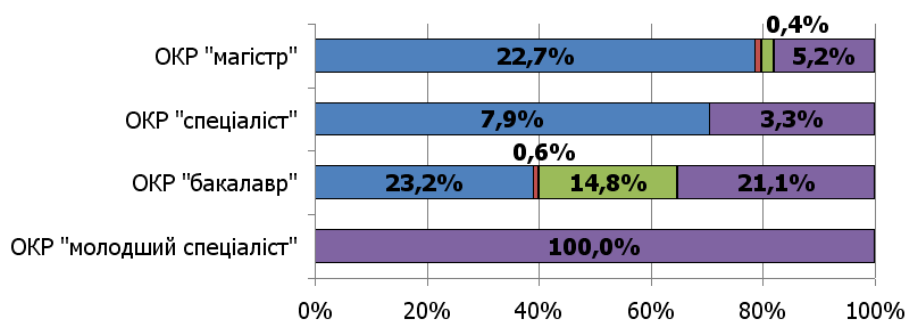
Діаграма 1.26

Структура контрольних заходів забезпечення якості навчання у 2012/13 н.р. (загалом по університету)

Діаграма 1.27

Ініціація заходів із контролю якості освіти у 2012/13 н.р. (кількість заходів контролю окремо за освітньо-кваліфікаційними рівнями)

- Контроль залишкових знань при підготовці акредитаційної справи
- Контроль поточних і залишкових знань здійснених за вимогою ДІНЗ та інших контролюючих органів
- Ректорські контрольні роботи
- Контроль залишкових знань здійснених за ініціативою факультетів/інститутів/коледжів

Діаграма 1.28

За результатами минулорічних зимової і літньої сесій, навчальні здобутки студентів університету утримуються на достатньо високому рівні, **якісна** (на "4" і "5") та **абсолютна** (без "2") успішність загалом по університету становлять:

денна форма:

- за ОКР **Бакалавр** – **57,2** % (2012 р. – 58,5 %) і **93,5**% (2012 р. – 92,8 %);
- за ОКР **Спеціаліст** – **70,8** % (2012 р. – 71,2 %) і **96,2**% (2012 р.– 95,9 %);
- за ОКР **Магістр** – **79,2** % (2012 р. – 81,1 %) і **97,3**% (2012 р. – 97,4 %);

заочна форма:

- за ОКР **Бакалавр** – **34,4** % (2012 р. – 44,1 %) і **88,7**% (2012 р. – 88,9 %);
- за ОКР **Спеціаліст** – **58,1** % (2012 р. – 50,2 %) і **95,5**% (2012 р.– 95,8 %);
- за ОКР **Магістр** – **57,2** % (2012 р. – 55,3 %) і **95,9**% (2012 р. – 94,9 %).

Найнижча якісна успішність спостерігається у студентів 2 курсу бакалаврату як денної, так і заочної форми навчання. Тривожною ознакою, що може свідчити про занижений рівень вимог при зарахуванні та недостатній рівень об'єктивності оцінювання, є відсутність значущих відмінностей між успішністю студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів **спеціаліста та магістра** на денній і заочній формі навчання (окремо).

Таблиця 1.16

Кількісна характеристика співвідношення компонентів контролю якості у внутрішній системі забезпечення якості (2012/13 н. р.)

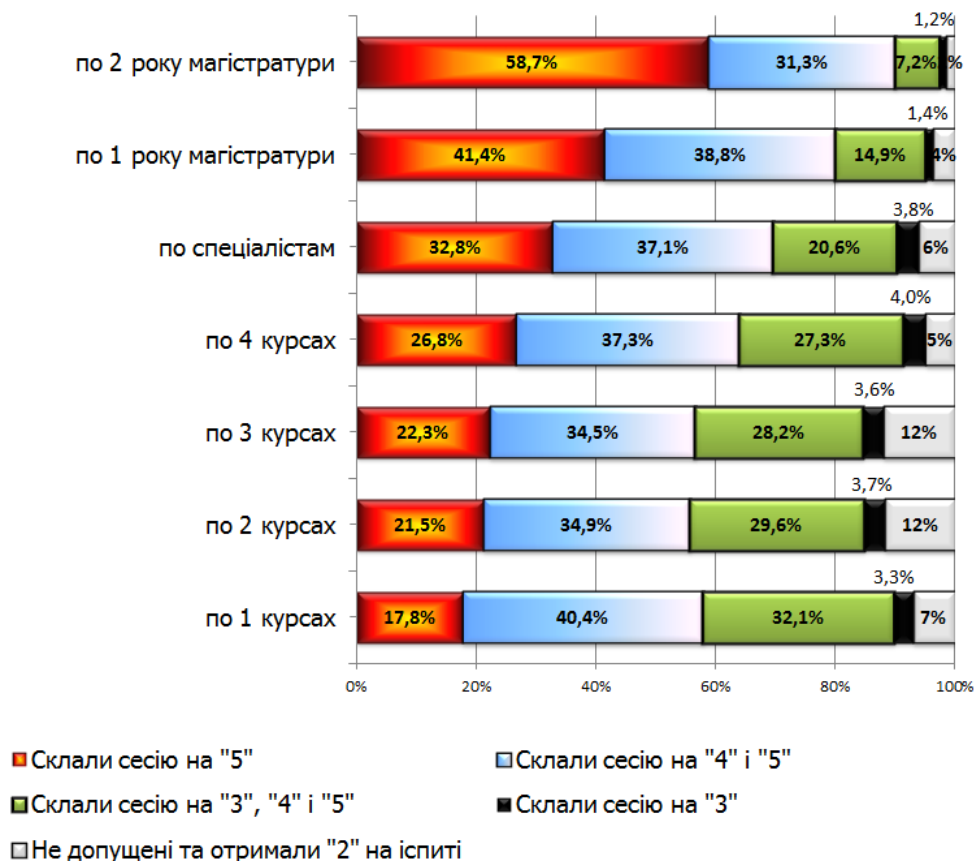
Факультет/інститут	Контроль залишкових знань при підготовці акредитаційної справи		Контроль поточних і залишкових знань, здійснених за вимогою ДІНЗ		Ректорські Контрольні роботи		Заходи із контролю залишкових знань, здійснених за ініціативою факультетів/ інститутів	
	к-сть заходів	к-сть студентів, що взяли участь	к-сть заходів	к-сть студентів, що взяли участь	к-сть заходів	к-сть студентів, що взяли участь	к-сть заходів	к-сть студентів, що взяли участь
Ін-т філології	60	2193	0	0	1	481	112	910
Мех.-матем-ний ф-т	59	938	0	0	6	255	59	938
Ін-т післядипл. освіти	0	0	0	0	0	0	16	400
Філософський ф-т	99	477	0	0	10	185	12	161
Ф-т соціології	0	0	0	0	2	143	9	263
Економічний ф-т	0	0	0	0	18	468	8	192
Радіофізичний ф-т	27	380	2	116	4	128	5	171
Історичний ф-т	0	0	0	0	2	206	5	146
Географічний ф-т	15	87	0	0	16	735	3	72
ННЦ "Ін-т біології"	3	8	0	0	5	418	3	44
Військовий Ін-т	0	0	0	0	12	65	0	0
Ін-т високих тех-гій	0	0	0	0	0	0	0	0
Геологічний ф-т	43	309	0	0	2	73	0	0
Ін-т журналістики	0	0	0	0	7	629	0	0
Ф-т кібернетики	43	1080	6	206	8	331	0	0
Ін-т міжн. відносин	39	610	0	0	6	239	0	0
Ф-т психології	15	300	0	0	7	223	0	0

Фізичний ф-т	0	0	0	0	6	234	0	0
Хімічний ф-т	19	762	0	0	2	188	0	0
Юридичний ф-т	0	0	0	0	7	502	0	0
Підготовчий ф-т	0	0	0	0	0	0	0	0
Всього	422	7144	8	322	121	5503	232	3297

Аналіз зведених даних щодо успішності студентів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів вкотре демонструє **наявність суттєвих відмінностей** показників успішності на різних факультетах. Наприклад, у **бакалавраті** кількість **відмінників** на факультетах і в інститутах відрізняється більш ніж **утричі** (від **8,1** % на механіко-математичному факультеті до **25,8** % – в інституті філології); якісна успішність – більш ніж **удвічі** (від **27,6**% на механіко-математичному факультеті до **66,8** % – в ННЦ "Інститут біології"), а кількість студентів, які отримали **незадовільні оцінки** – у **10** разів (від **1,6** % на юридичному факультеті до **15,8** % – на механіко-математичному). Такі ж разючі відмінності виявляються при аналізі результатів складання сесій у **спеціалістів** – кількість відмінників відрізняється більш ніж у **10** разів (діапазон – від **0**% на філософському та хімічному факультетах до **44,4** % – в ННЦ "Інститут біології").

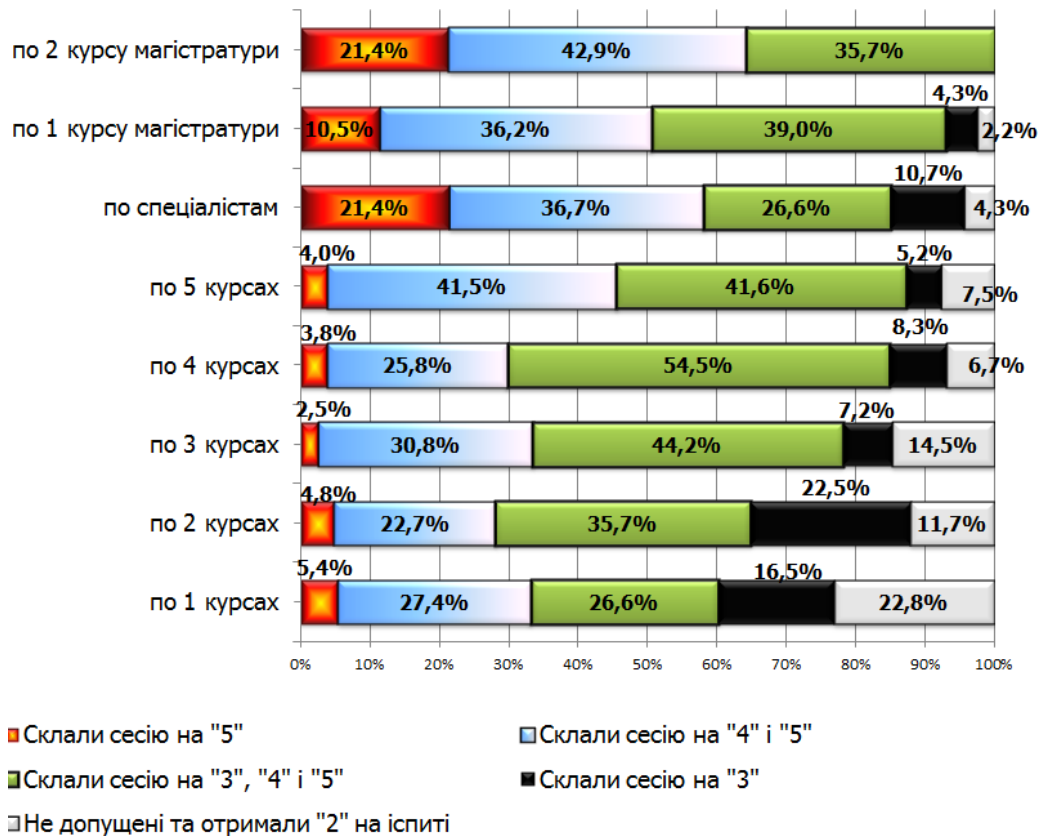
За таких рівнів успішності немає причини дивуватися тому, що університет щомісяця має значні перевитрати стипендіального фонду.

**Зведені дані успішності у 2012/13 н.р.
студентів денної форми навчання по курсах**

Діаграма 1.29

Зведені дані успішності літньої сесії 2012/13 н.р. студентів заочної форми навчання по курсах

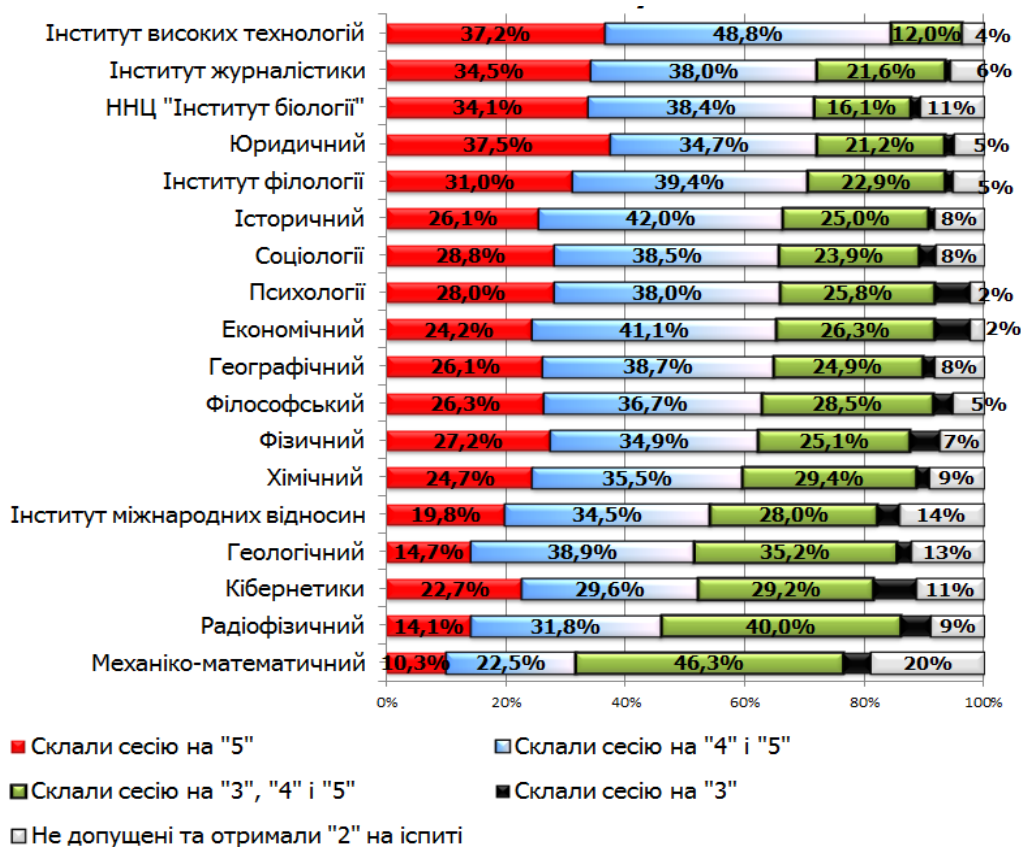

Діаграма 1.30

Практично на кожному факультеті є викладачі, які при виставленні оцінок користуються майже винятково "двобальною" шкалою – "відмінно" чи "добре". Щороку, перед кожною сесією, ректорат закликає викладачів дотримуватись об'єктивності при виставленні оцінок і після кожної сесії направляє факультетам/інститутам списки викладачів, оцінки яких різко відрізняються від оцінок, які виставляють тим самим студентам інші викладачі. На жаль, сказати що досягнуто якогось значущого результату, не можна, як виявляється майже неможливим інколи говорити про відповідність навіть оцінок, виставлених різними викладачами однієї кафедри.

Саме з урахуванням аналізу проблем оцінювання останніми роками, в наказі про підготовку до наступного 2013/14 навчального року передбачено що, відповідно до вимог п. 1 підрозділу 3.2 "Програми заходів забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" **відтепер усі семестрові екзамени в університеті прийматимуться комісіями у складі 2-3 осіб, при цьому до числа екзаменаторів має входити щонайменше один викладач, який не брав участі у викладанні даної дисципліни студентам, які екзаменуються.** Запровадження такої норми, до речі, – ще на один крок наблизить наш університет до виконання вимог міжнародних агенцій із забезпечення якості освіти та підвищить конкурентоспроможність університетського диплому.

**Зведені дані успішності у 2012/13 н.р.
студентів денної форми навчання по факультетах та інститутах**

Діаграма 1.31

Таблиця 1.17

**Середні показники успішності за 2 сесії 2012/13 н. р.
по факультетах/інститутах загалом (денна форма навчання)**

Факультети / Інститути	Усього не допущено до екзаменів	Не з'явилися з неважких причин	Склали сесію				Одержали незадовільні оцінки				Абсолютна успішність	Якісна успішність
			На відмінно	На добре і відмінно	На змішані оцінки	На задовільно	Усього	Одну	Дві	Три		
ННЦ "Інститут біології"	0,2	4,8	30,3	43,2	16,9	2,0	7,5	4,1	1,5	1,9	92,4	73,4
Географічний	0,2	5,7	27,4	39,1	23,1	3,3	7,0	3,5	1,4	2,1	92,9	66,5
Геологічний	4,9	5,0	13,3	43,6	29,7	2,4	11,1	5,1	3,4	2,5	88,9	56,8
Економічний	0,5	0,8	23,4	39,6	25,1	9,6	2,1	1,3	0,4	0,5	97,7	63,0
Ін-т високих технологій	0,0	1,1	32,5	46,6	18,9	0,5	1,6	0,0	0,5	1,1	98,4	79,0

Ін-т журналіст.	1,4	2,5	22,1	39,6	29,0	1,1	8,2	5,7	1,5	1,0	91,8	61,7
Ін-т МВ	0,1	2,6	19,1	36,7	30,4	3,1	10,3	7,8	1,7	0,7	89,3	55,9
Ін-т філології	0,0	0,0	28,0	40,4	25,8	2,0	3,8	1,7	0,6	1,5	96,2	68,4
Історичний	3,3	2,4	19,2	45,5	26,2	1,9	7,2	3,9	1,2	2,1	92,7	64,7
Кібернетики	0,1	2,5	21,2	32,5	31,8	7,5	8,9	3,9	1,4	1,5	93,0	53,7
Мех.-математ.	4,6	3,1	14,3	22,7	43,8	6,8	12,4	7,6	3,0	1,8	87,6	37,0
Психології	0,0	1,2	30,3	37,9	25,2	4,9	1,6	1,1	0,2	0,4	98,3	68,2
Радіофізичний	0,7	2,6	13,5	31,2	40,0	8,3	7,1	4,7	0,7	1,5	93,0	44,7
Соціології	1,1	0,6	26,5	39,6	24,5	3,7	2,5	1,4	0,2	0,9	97,5	66,1
Фізичний	0,0	0,0	25,6	32,3	26,4	7,2	7,5	4,1	1,7	1,7	91,4	57,8
Філософський	0,0	3,0	28,5	36,3	26,1	4,1	5,0	2,7	0,8	1,6	95,0	64,8
Хімічний	1,3	3,7	18,9	38,8	31,5	3,6	7,0	5,1	1,1	0,7	92,8	57,7
Юридичний	0,0	0,4	27,8	39,0	30,6	3,5	1,3	1,0	0,1	0,1	98,7	66,8
<i>гуманітарні</i>	<i>0,5</i>	<i>1,3</i>	<i>24,9</i>	<i>39,3</i>	<i>27,5</i>	<i>3,8</i>	<i>4,7</i>	<i>3,1</i>	<i>0,8</i>	<i>0,9</i>	<i>95,2</i>	<i>64,2</i>
<i>природничі</i>	<i>1,1</i>	<i>3,4</i>	<i>22,2</i>	<i>35,4</i>	<i>29,2</i>	<i>5,1</i>	<i>8,2</i>	<i>4,5</i>	<i>1,6</i>	<i>1,7</i>	<i>91,9</i>	<i>57,6</i>
Разом по університету	0,7	2,0	24,0	38,0	28,1	4,2	5,9	3,5	1,0	1,2	94,1	62,0

Таблиця 1.18

**Середні показники успішності за 2 сесії 2012/13 н. р.
по факультетах/інститутах загалом (заочна форма навчання), %**

Факультети / Інститути	не допущено до екзаменів	Не з'явилися з не- поважних причин	Склали сесію				Одержали незадовільні оцінки				Абсолютна успішність	Якісна успішність
			На відмінно	На добре і відмінно	На змішані оцінки	На задовільно	Усього	Одну	Дві	Три		
Біологічний	0,0	0,6	10,2	38,6	39,2	8,4	1,3	1,0	0,3	0,0	96,4	48,8
Географічний	0,0	9,1	11,4	38,0	36,9	4,4	9,3	5,8	1,0	2,5	90,7	49,4
Геологічний	0,7	12,4	2,3	22,8	37,4	23,4	14,1	6,1	2,7	5,4	85,9	25,1
Економічний	0,4	3,6	10,4	40,5	36,1	8,4	4,4	1,7	1,2	1,5	95,3	50,9
Ін-т журналіст.	0,0	7,3	15,4	36,1	61,9	1,3	11,5	8,9	0,8	1,8	88,5	51,6
Ін-т філології	0,0	1,5	12,4	42,0	35,0	5,4	2,0	1,7	0,2	0,2	94,8	54,4
Історичний	0,2	3,4	20,0	34,4	39,3	2,7	3,6	3,2	0,0	0,5	96,4	54,4
Кібернетики	0,0	6,2	4,5	21,6	53,4	6,2	14,2	12,4	0,8	0,9	85,8	26,1
Мех.-матем.	0,0	13,3	7,9	20,3	43,1	11,4	16,8	8,4	5,4	3,0	82,7	28,2
Психології	0,0	2,7	25,4	53,3	17,6	0,9	2,7	0,0	0,0	2,7	97,3	78,7
Філософський	0,0	18,2	22,0	30,9	23,5	4,8	18,8	10,5	3,1	5,2	81,2	52,9

Юридичний	0,2	0,2	19,5	44,1	32,2	2,8	0,3	0,2	0,1	0,3	99,5	63,6
гуманітарні	0,2	4,4	17,3	40,1	34,5	4,2	5,1	3,1	0,8	1,4	94,4	57,4
природничі	0,1	7,0	8,6	32,5	39,6	10,0	8,5	4,9	1,5	2,1	90,7	41,1
Разом по університету	0,2	5,1	15,0	38,1	35,8	5,7	6,0	3,5	1,0	1,6	93,4	53,1

Практично дослівно, на жаль, **можна повторити минулорічні критичні зауваження й з приводу оцінювання випускників на ДЕК** і присвоєння їм дипломів із відзнакою. Ситуація дещо виправилася після прийняття нового положення про диплом з відзнакою та нового положення про роботу ДЕК, однак говорити про суттєве поліпшення передчасно. Наприклад, перехресний аналіз частки дипломів із відзнакою за освітньо-кваліфікаційними рівнями свідчить про значне перевищення у **1,5** рази сумарної кількості дипломів із відзнакою випускників магістратури та спеціалітету, порівняно з випускниками бакалаврату. Найчастіше дипломи з відзнакою отримують **спеціалісти** військового інституту (**28 %**), факультету психології (**26**), ННЦ "Інститут біології" та інституту післядипломної освіти (по **14 %**). Найвищий відсоток **магістрів** отримує диплом із відзнакою на хімічному факультеті (**54 %**), на факультеті психології (**53**), в ННЦ "Інститут біології" (**46**) та на географічному факультеті (**44 %**). Поза конкуренцією за кількістю дипломів із відзнакою серед бакалаврів випускники **філософського** (**32 %**) та економічного факультетів (**26 %**). Таким чином, як і рік тому, державні екзаменаційні комісії надзвичайно щедро ставлять нашим випускникам відмінні оцінки й видають дипломи з відзнакою. Небезпеку такого стану речей пояснювати не потрібно.

Таблиця 1.19

Середні показники успішності за 2 сесії 2012/13 н. р. по курсах (денна форма навчання), %

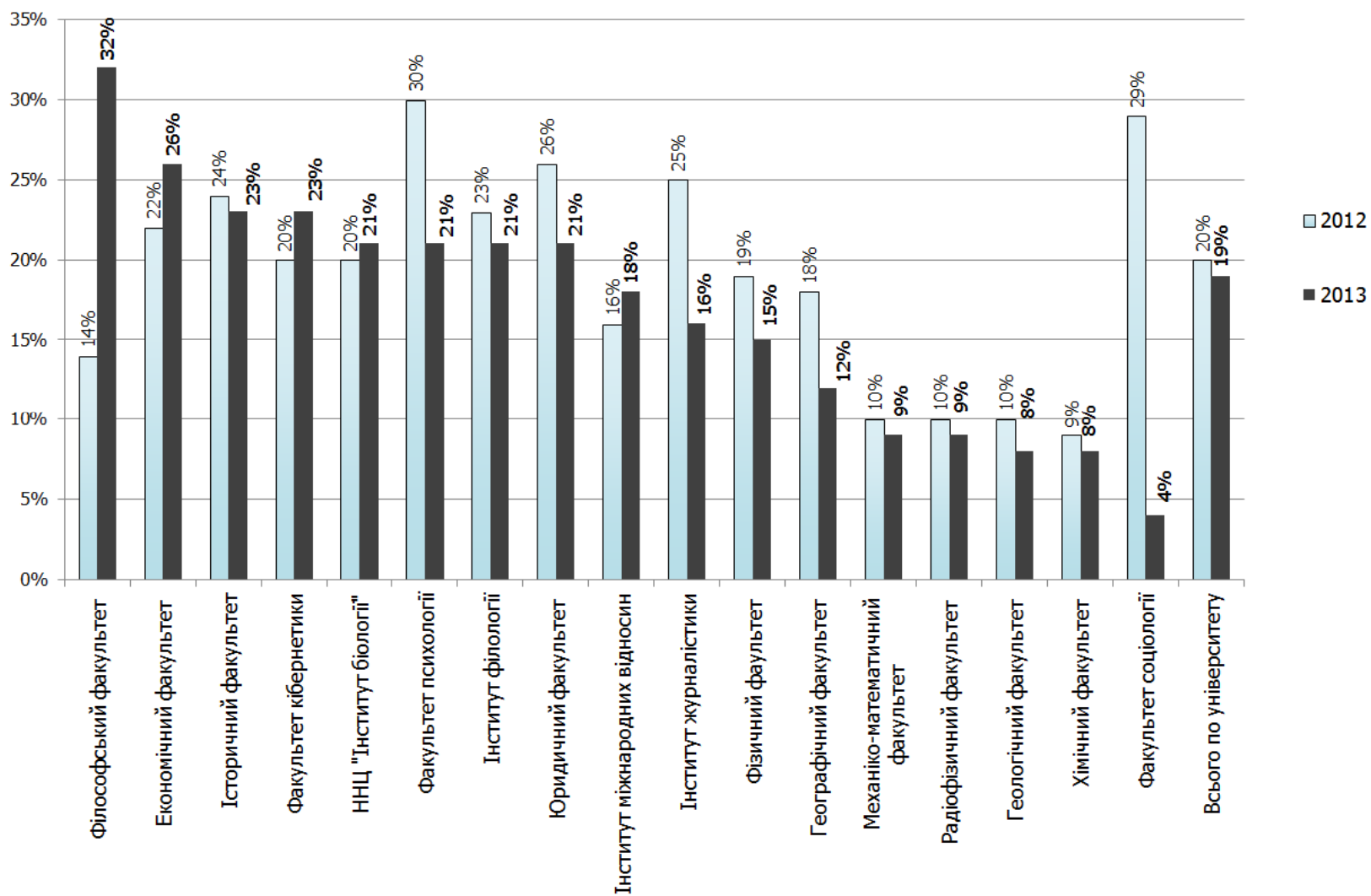
За курсами і ОКР	Не допущено до екзаменів	Не з'явилися з неповажних причин	Склали сесію				Одержали незадовільні оцінки				Абсолютна успішність	Якісна успішність
			на відмінно	на добре і відмінно	на змішані оцінки	на задовільно	Усього	Одну	Дві	Три		
по 1 курсах	0,8	2,0	15,4	39,2	33,4	5,5	7,1	4,0	1,2	1,3	93,5	54,6
по 2 курсах	1,1	2,3	18,2	35,7	32,7	4,9	8,4	5,2	1,6	1,6	91,6	54,0
по 3 курсах	1,0	2,7	20,6	37,3	30,7	4,6	8,2	5,2	1,5	1,5	93,2	57,9
по 4 курсах	0,6	1,6	24,0	37,4	29,4	4,7	4,2	2,6	0,8	0,8	95,4	61,4
по бакалаврам в цілому	0,9	2,1	19,7	37,5	31,5	4,9	6,9	4,2	1,2	1,3	93,5	57,2
по спеціалістам	0,4	2,5	33,0	37,8	20,6	4,8	3,4	2,0	0,5	0,9	96,2	70,8
по 1 курсу магістратури	0,1	1,6	33,6	41,9	19,2	2,0	2,8	1,3	0,4	1,1	96,7	75,5
по 2 курсу магістратури	0,1	0,8	51,1	34,4	10,7	2,0	1,5	0,9	0,2	0,3	98,2	85,5
по магістрам в цілому	0,1	1,3	39,8	39,4	16,0	2,0	2,4	1,2	0,3	0,8	97,3	79,2
Разом по університету	0,1	1,6	24,1	37,5	29,5	4,7	4,2	2,6	0,8	0,8	96,1	61,6

Таблиця 1.20

Середні показники успішності за 2 сесії 2012/13 н. р. по курсах (заочна форма навчання), %

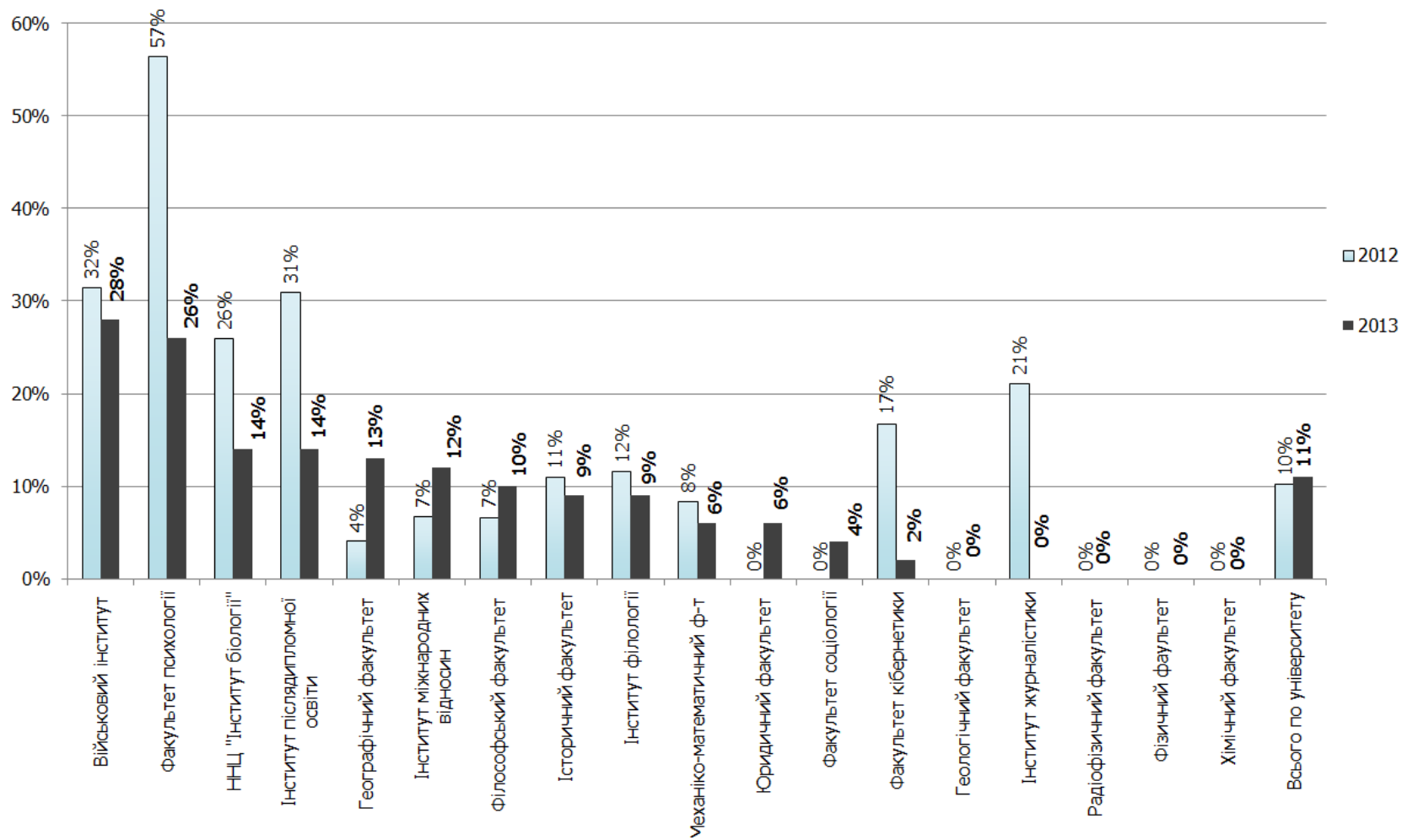
За курсами і ОКР	Недопущено до екзаменів	Не з'явилися з неповажних причин	Склали сесію				Одержали незадовільні оцінки				Абсолютна успішність	Якісна успішність
			на відмінно	на добре і відмінно	на змішані оцінки	на задовільно	Усього	Одну	Дві	Три		
по 1 курсах	0,0	16,5	5,4	27,4	26,6	16,5	22,8	10,1	6,7	6,0	76,0	32,9
по 2 курсах	0,0	10,4	4,8	22,7	35,7	22,5	11,7	6,5	0,8	4,4	85,7	27,5
по 3 курсах	0,0	11,2	2,5	30,8	44,2	7,2	14,5	9,4	2,5	2,5	84,8	33,3
по 4 курсах	0,6	5,6	3,8	25,8	54,5	8,3	6,7	2,9	1,4	2,4	92,4	29,6
по 5 курсах	0,0	6,4	4,0	41,5	41,6	5,2	7,5	5,1	1,2	1,2	92,2	45,4
по бакалаврам	0,2	8,5	3,9	30,6	43,7	11	10,5	6,0	1,8	2,7	88,7	34,4
по спеціалістам	0,0	3,7	21,4	36,7	26,6	11	4,3	2,4	1,1	0,8	95,5	58,1
по 1 курсу магістратури	0,0	2,2	10,5	36,2	39,0	4,3	2,2	2,2	0,0	0,0	90,1	46,8
по 2 курсу магістратури	0,0	0,0	21,4	42,9	35,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	64,3
по магістрам	0,0	0,9	17,1	40,0	37,0	1,7	0,9	0,9	0,0	0,0	95,9	57,2
Разом по університету	0,2	5,1	15,0	38,1	35,8	5,7	6,0	3,5	1,0	1,6	93,4	53,1

Частка випусників денної та заочної форми навчання ОКР "Бакалавр", які отримали диплом з відзнакою у 2012-2013 н.р., %

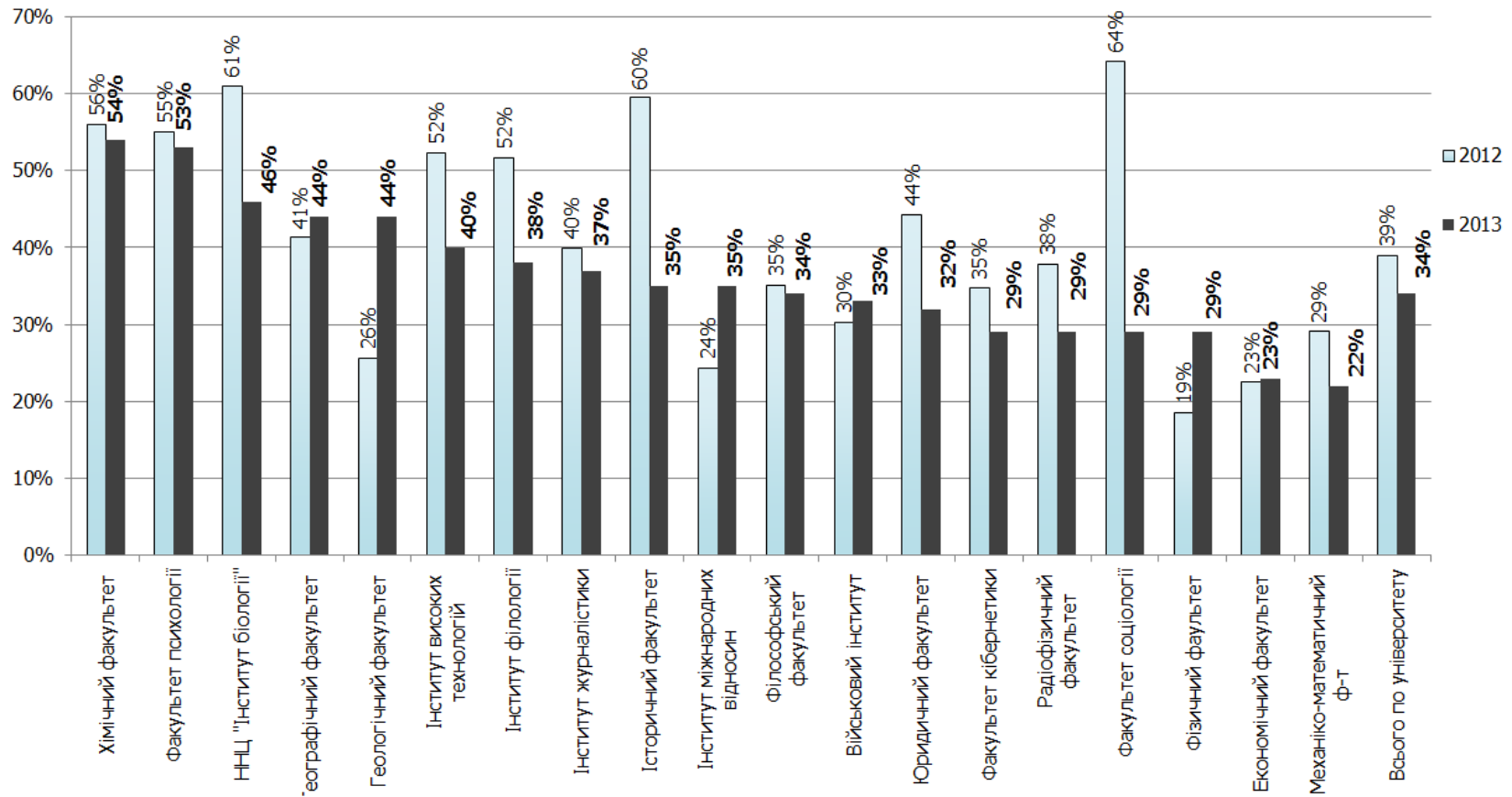
Діаграма 1.32

Частка випусників денної та заочної форми навчання ОКР "Спеціаліст", які отримали диплом з відзнакою у 2012-2013 н.р. , %

Діаграма 1.33

Частка випусників денної та заочної форми навчання ОКР "Магістр", які отримали диплом з відзнакою у 2012-2013 н.р. , %

Діаграма 1.34

Таблиця 1.21

**Порівняння результатів випуску фахівців у 2011/12 – 2012/13 н.р
(за денною та заочною формою разом)**

Факультети / Інститути	2011/12 н.р			2012/13 н.р		
	випускників всього	у т. ч. здобули диплом з відзнакою		випускників всього	у т. ч. здобули диплом з відзнакою	
		осіб	%		осіб	%
ННЦ "Інститут біології"	510	162	32	463	128	28
Військовий інститут	90	28	31	145	42	29
Інститут високих техно- логій	21	11	52	43	17	40
Географічний факультет	574	111	19	524	99	19
Геологічний факультет	212	23	11	184	26	14
Економічний факультет	783	165	21	797	195	24
Інститут журналістики	447	123	28	411	82	20
Історичний факультет	362	113	31	352	82	23
Факультет кібернетики	371	85	23	320	65	20
Мех—матем- факультет	300	42	14	288	32	11
ІМВ	895	145	16	790	183	23
Ін-т післядипл- освіти	262	82	31	445	63	14
Факультет психології	187	77	41	217	72	33
Радіофізичний факультет	203	34	17	217	29	13
Факультет соціології	114	40	35	106	10	9
Фізичний факультет	244	40	16	234	42	18
Інститут філології	1071	314	29	953	248	26
Філософський факультет	300	60	20	339	99	29
Хімічний факультет	153	39	25	171	37	22
Юридичний факультет	1208	351	29	1249	294	24
Разом по університету	8307	2045	25	8248	1845	22

Таблиця 1.22

Показники випуску фахівців у 2012/13 н. р. (денна форма)

Факультети та інститути	Усього студен- тів випус- кного курсу	Всього випуск- ників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Інститут біології"	319	319	169	48	36	9	114	63
Військовий інститут	125	125	0	0	115	32	10	1
Ін-т високих технологій	47	43	0	0	0	0	43	17
Географічний факультет	424	422	244	36	70	16	108	47
Геологічний факультет	120	115	74	8	0	0	41	18
Економічний факультет	622	622	365	96	0	0	257	82
Інститут журналістики	337	336	201	36	42	0	93	38
Історичний факультет	284	281	153	42	52	5	76	29
Факультет кібернетики	320	320	179	42	65	1	76	22
Механіко-математичний ф-т	244	244	134	14	45	3	65	14
Ін-т міжнародних відносин	766	758	414	73	95	11	249	88
Факультет психології	196	194	121	26	19	5	54	32

Радіофізичний факультет	217	217	130	12	29	0	58	17
Факультет соціології	106	106	57	2	25	1	24	7
Фізичний факультет	239	234	164	24	7	0	63	18
Інститут філології	857	852	504	114	49	5	299	118
Філософський факультет	243	243	131	46	36	2	76	34
Хімічний факультет	174	171	95	8	22	0	54	29
Юридичний факультет	796	791	435	99	83	6	273	119
Всього по університету	6436	6393	3570	726	790	96	2033	793

Таблиця 1.23

Показники випуску фахівців у 2012/13 н. р. (заочна форма)

Факультети та інститути	Всього студентів випускного курсу	Усього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	У т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	У т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	У т.ч. з відзнакою
ННЦ "Інститут біології"	146	144	59	1	56	4	29	3
Військовий інститут	20	20	0	0	0	0	20	9
Географічний факультет	103	102	46	0	56	0	0	0
Геологічний факультет	72	69	28	0	41	0	0	0
Економічний факультет	180	175	18	2	0	0	157	15
Інститут журналістики	76	75	34	2	16	0	25	6
Історичний факультет	71	71	33	1	23	2	15	3
Факультет кібернетики	-	-	-	-	-	-	-	-
Механіко-математичний ф-т	44	44	22	0	22	1	0	0
Ін-т міжнародних відносин	32	32	-	-	-	-	32	11
Ін-т післядипломної освіти	447	445	0	0	445	63	0	0
Факультет психологи	23	23	0	0	0	0	23	9
Інститут філології	102	101	51	2	16	1	34	8
Філософський факультет	96	96	30	5	16	3	50	9
Юридичний факультет	459	458	68	6	101	5	289	59
Всього по університету	1871	1855	389	19	792	79	674	132

Таблиця 1.24

Показники випуску молодших спеціалістів у 2012/13 н. р. (за денною та заочною формою разом)

Факультети та інститути	Усього студентів випускного курсу	Усього випускників	Отримали диплом молодшого спеціаліста					
			Всього		за денною формою навчання		за заочною формою навчання	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
Коледж геологорозвідувальних технологій	295	295	295	24	183	20	112	4
Оптико-механічний коледж	160	160	160	17	94	12	66	5
Усього по коледжам	455	455	455	41	277	32	178	9

Таблиця 1.25

Показники випуску фахівців у 2012/13 н.у р. (за денною та заочною формами разом)

Факультети та інститути	Усього студентів випускного курсу	Усього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Інститут біології"	465	463	228	49	92	13	143	66
Військовий інститут	145	145	0	0	115	32	30	10
Інститут високих технологій	47	43	0	0	0	0	43	17
Географічний факультет	527	524	290	36	126	16	108	47
Геологічний факультет	192	184	102	8	41	0	41	18
Економічний факультет	802	797	383	98	0	0	414	112
Інститут журналістики	414	411	235	38	58	0	118	44
Історичний факультет	355	352	186	43	75	7	91	32
Факультет кібернетики	320	320	179	42	65	1	76	22
Механіко-математичний факультет	288	288	156	14	67	4	65	14
ІМВ	798	790	414	73	95	11	281	99
Ін-т післядипломної освіти	447	445	0	0	445	63	0	0
Факультет психології	219	217	121	26	19	5	77	41
Радіофізичний факультет	217	217	130	12	29	0	58	17
Факультет соціології	106	106	57	2	25	1	24	7
Фізичний факультет	239	234	164	24	7	0	63	18
Інститут філології	959	953	555	116	65	6	333	126
Філософський факультет	339	339	161	51	52	5	126	43
Хімічний факультет	174	171	95	8	22	0	54	29
Юридичний факультет	1254	1249	503	105	184	11	562	178
Усього по університету	8307	8248	3959	745	1582	175	2707	940

Знову, як і в минулому році, окремо виділимо найбільш "видатні" результати роботи випускових кафедр і ДЕК щодо присвоєння дипломів з відзнакою:

Таблиця 1.26

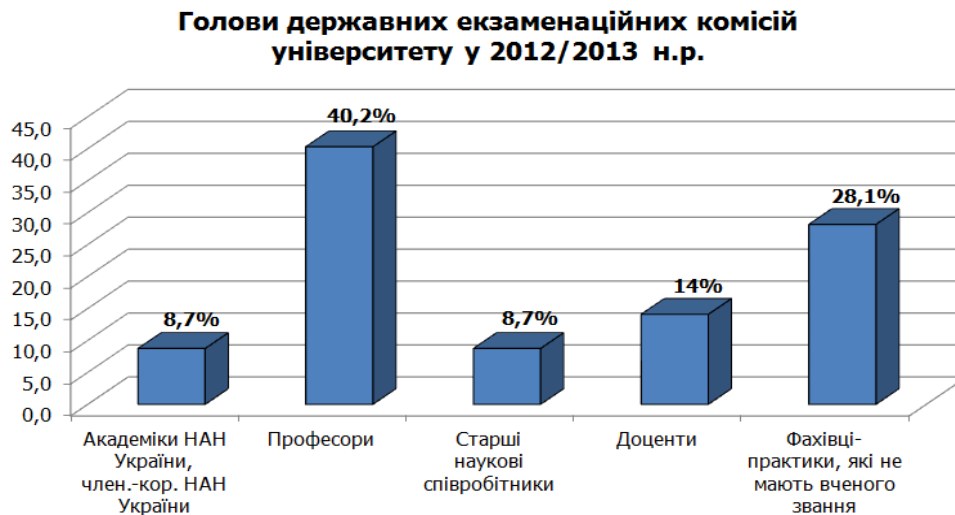
Присвоєння дипломів із відзнакою випускникам університету за результати роботи окремих ДЕК у 2012/13 н. р. (за денною та заочною формою разом)

Напрямок, спеціальність	% дипломів з відзнакою, денна ф. н.	% дипломів із відзнакою, заочна ф. н.
ОКР Бакалавр, середній показник по університету:	20,3	4,9
програмна інженерія	30,8	-
політологія	31,0	-
системний аналіз	31,3	-
переклад (із зазначенням мови)	31,9	-
економічна теорія	34,4	-
економіка підприємства	35,4	-
фінанси і кредит	-	11,1
філософія	42,6	33,3
геологія (геофізика)	44,4	-
ОКР Спеціаліст, середній показник по університету:	12,2	10,0
психологія	26,3	-

Напрямок, спеціальність	% дипломів з відзнакою, денна ф. н.	% дипломів із відзнакою, заочна ф. н.
міжнародна інформація	25,0	-
переклад (із зазначенням мови)	30,0	-
переклад (ВІКНУ)	30,0	-
фізіологія людини та тварин	30,0	10,0
психологія (ІПО)	-	11,1
фінанси і кредит (ІПО)	-	12,6
біологія	-	15,4
правознавство (ІПО)	-	16,8
політологія	-	30,0
фінанси і кредит (ВІКНУ)	35,0	-
економічна і соціальна географія	35,0	-
географія	36,4	-
геоінформаційні системи і технології (ВІКНУ)	36,4	-
міжнародні відносини (ВІКНУ)	40,0	-
зоологія	42,9	-
картографія	50,0	-
ОКР Магістр, середній показник по університету:	39,0	18,8
етнологія	50,0%	-
міжнародна інформація	50,0%	-
картографія	50,0%	-
історія	-	20,0%
правознавство	-	20,4%
філософія	50,0%	26,7%
державна служба	50,0%	29,4%
управління навчальними закладами	50,0%	57,1%
хімія	53,7%	-
літературна творчість, українська мова і література	54,5%	-
геологія	55,6	-
видавнича справа та редагування	57,1	-
українська мова і література, іноземна мова	58,3	22,7
економічна і соціальна географія	58,3	-
психологія	60,5	31,3
геохімія і мінералогія	63,6	-
соціальна робота	66,7	-
археологія	66,7	-
біологія	71,4	28,6
біохімія	75,0	-
генетика	80,0	-
зв'язки з громадськістю	83,3	-
мова і література (давньогрецька, латинська) іноземна мова	100,0	-
українська мова і література, фольклористика	-	25,0
журналістика	-	24,0
правознавство (ВІКНУ)	-	40,0
фінанси і кредит (ВІКНУ)	-	50,0

Такі результати просто вражають, і якщо випускові кафедри не зроблять належних висновків, у керівництва університету буде лише один вихід – **формуванню (за ра-**

хунок фонду заробітної плати факультетів/інститутів) дійсно незалежні склади ДЕК і доручити державну атестацію цим комісіям, повністю усунувши від цього процесу випускові кафедри!

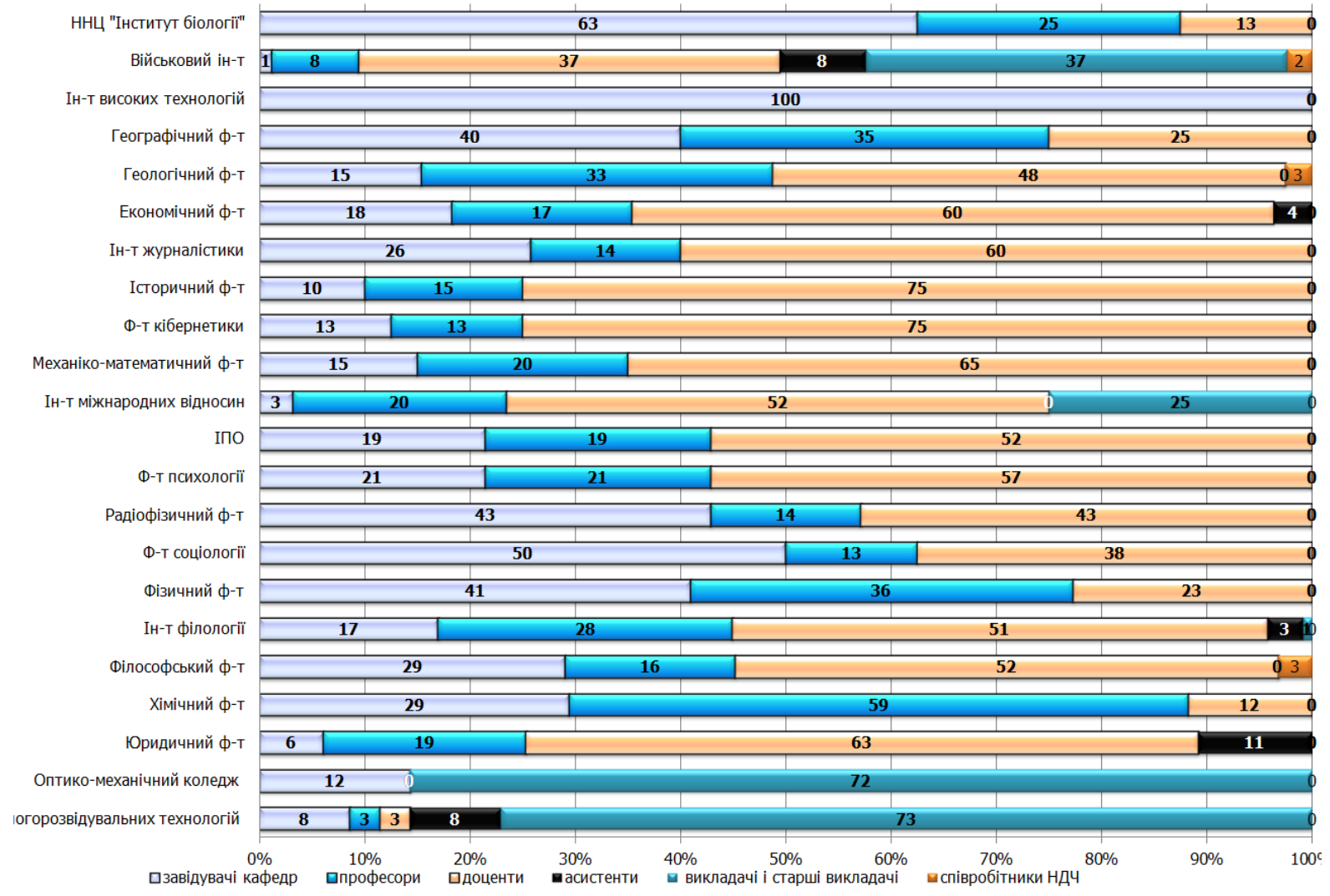
Діаграма 1.35

Таблиця 1.27

Якісний склад державних екзаменаційних комісій (члени ДЕК) у 2012/13 н.р.

Факультет / Інститут	К-сть членів комісії, усього (крім голови)	У т. ч. із числа штатних НПП університету					
		на посаді зав.каф.	на посаді професора	на посаді доцента	на посаді асистента	викладачі, ст. викладачі	співробітники НДЧ
ННЦ "Інститут біології"	16	10	4	2	0	0	0
Військовий ін-т	92	1	7	34	7	34	2
Ін-т високих технологій	4	4	0	0	0	0	0
Географічний ф-т	20	8	7	5	0	0	0
Геологічний ф-т	40	6	13	19	0	0	1
Економічний ф-т	84	15	14	50	3	0	0
Ін-т журналістики	35	9	5	21	0	0	0
Історичний ф-т	20	2	3	15	0	0	0
Ф-т кібернетики	24	3	3	18	0	0	0
Мех.-математичний ф-т	20	3	4	13	0	0	0
Ін-т МВ	64	2	13	33	0	16	0
Ін-т післядипл. освіти	31	6	6	16	0	0	0
Ф-т психології	28	6	6	16	0	0	0
Радіофізичний ф-т	14	6	2	6	0	0	0
Ф-т соціології	8	4	1	3	0	0	0
Фізичний ф-т	22	9	8	5	0	0	0
Ін-т філології	117	20	33	60	4	1	0
Філософський ф-т	31	9	5	16	0	0	1
Хімічний ф-т	17	5	10	2	0	0	0
Юридичний ф-т	84	5	16	53	9	0	0
Оптико-механічний коледж	25	3	0	0	0	18	0
Коледж геол.-розв. технол.	37	3	1	1	3	27	0
Всього по університету	833	139	161	388	26	96	4

Якісний склад державних екзаменаційних комісій (члени ДЕК) у 2012/2013 н.р., %

Діаграма 1.36

1.8. Випуск фахівців – виконання державного замовлення

У звітному році **університет знову не виконав план випуску фахівців за державним замовленням** у розрізі напрямів і спеціальностей:

Таблиця 1.28

Відхилення від плану держзамовлення з випуску фахівців у 2012/13 н.р.

Показники випуску	Бакалавр		Спеціаліст		Магістр	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
План	2404	272	495	158	1504	214
Факт	2391	261	490	163	1492	214
Відхилення від плану держзамовлення за напрямами/спеціальностями						
Перевиконання	1			1		1
Недовиконання	14	11	5	6	15	1

Загальний "недовипуск" фахівців становить **52** особи (в 2012 р. – 76 осіб). Серед них **16** осіб (**30,8** %) відраховані через академічну неуспішність або невиконання навчального плану (в 2012 р., відповідно, 34 особи, 44,7%); **15** осіб (**28,84** %) відраховані як такі, що повністю виконали теоретичний та практичний курс навчання, але не склали державний іспит або/та не захистили кваліфікаційну роботу (в 2012 р., відповідно, 21 особа, 27,6%); **7** осіб (**13,5** %) – грубі помилки при формуванні пропозицій плану випуску (в 2012 р., відповідно, 11 осіб, 14,5 %) (напр., включення до плану випуску студентів, які не захистили дипломних робіт у минулі роки, без надходження заяв цих студентів). Грубі помилки при плануванні було допущено **геологічним, географічним та юридичним** факультетами.

На жаль, компенсувати недовиконання плану випуску за рахунок переведення студентів контрактної форми на бюджет у більшості випадках було неможливо через відсутність на певних напрямах (спеціальностях) контрактних студентів.

1.9. Нормування робочого часу викладачів і кадрове забезпечення навчального процесу

Обсяги педагогічного навантаження у ВНЗ визначаються контингентом студентів і залежать від параметрів навчальних планів. Кількість посад науково-педагогічних працівників також визначається контингентом студентів із урахуванням галузевої специфіки, форми навчання та освітньо-кваліфікаційних рівнів. Тому першопричинами виникнення диспропорцій у педагогічному навантаженні, перевищення нормативів тощо є недостатній попит на програми підготовки (малочисельні потоки), надмірна кількість спеціалізацій (малочисельні групи), надмірна (щодо середнього з галузі освіти) частка

практичних/лабораторних занять у структурі аудиторного навантаження студента, а також недосконалість нормативних документів з формування навантаження викладачів. Не беручи до уваги останній чинник (нормативні документи з формування навантаження вже тривалий час є сталими), спробуємо оцінити обґрунтованість щорічного зростання педагогічного навантаження в університеті.

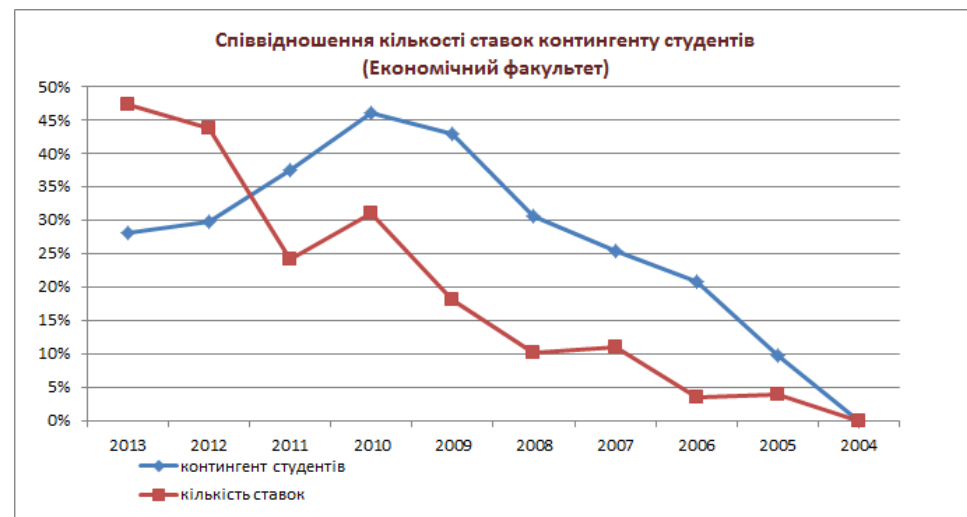
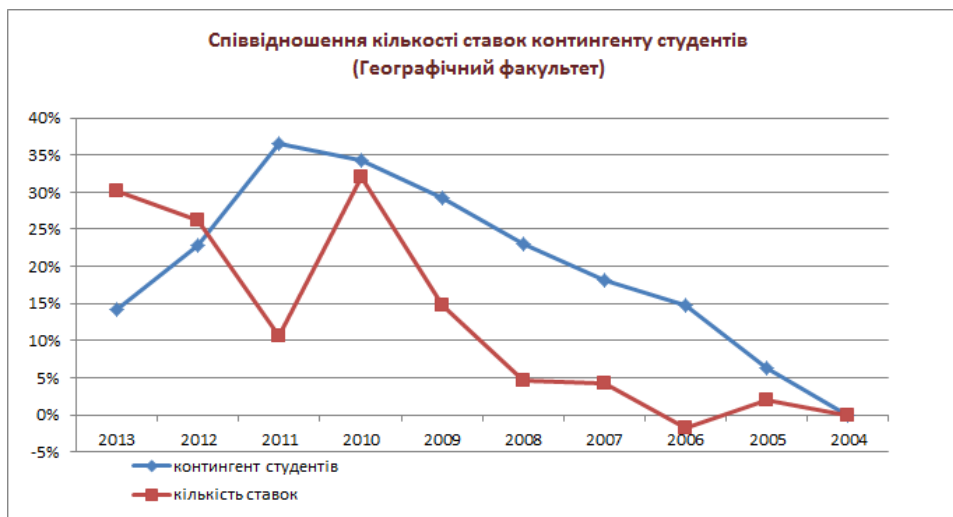
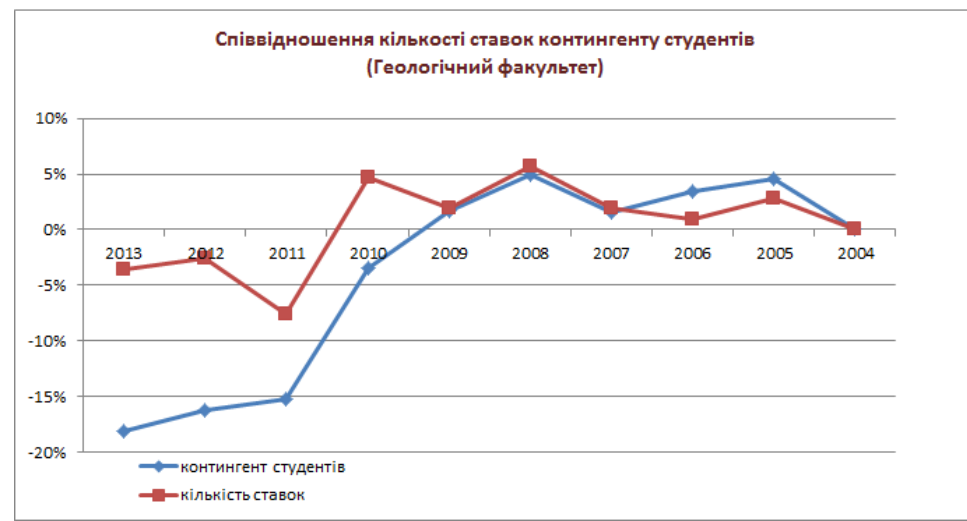
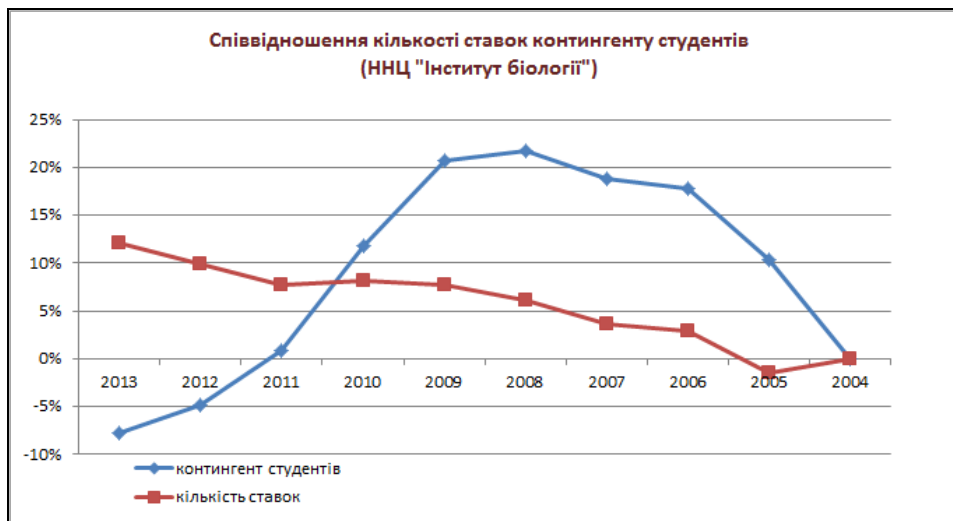

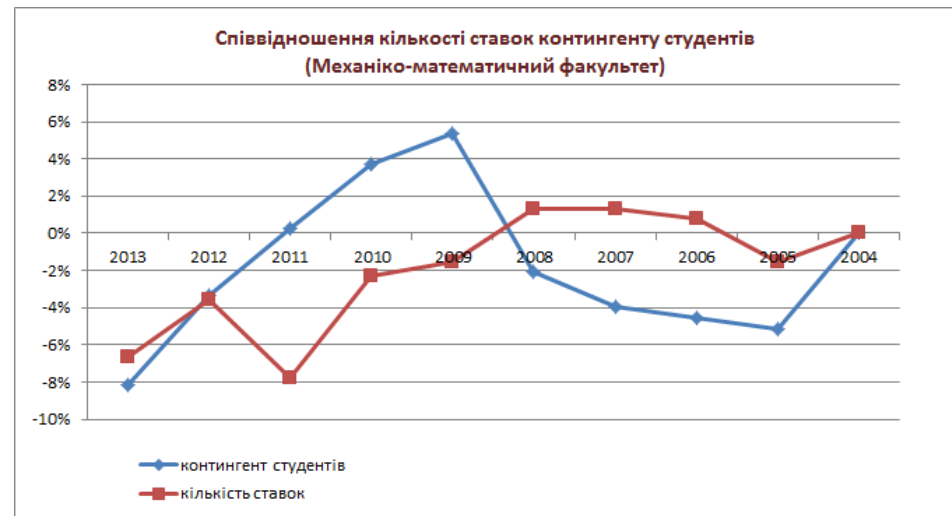
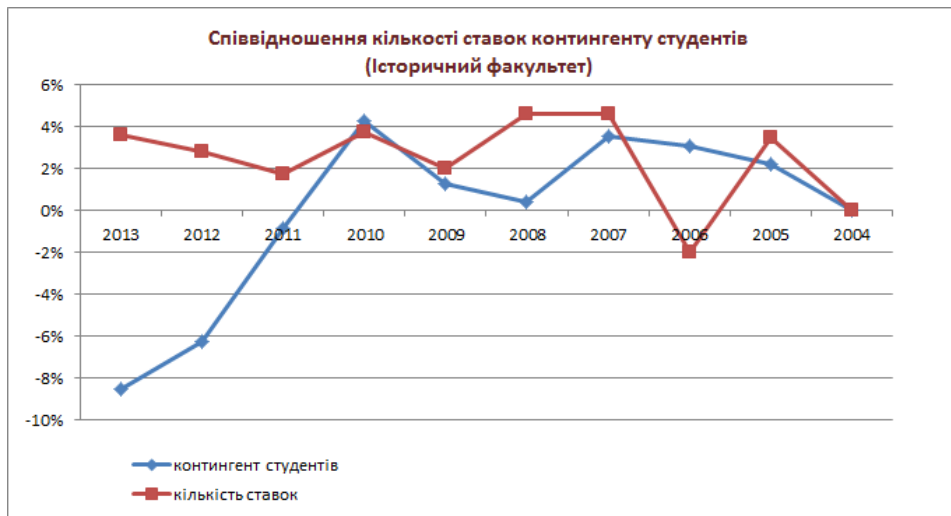
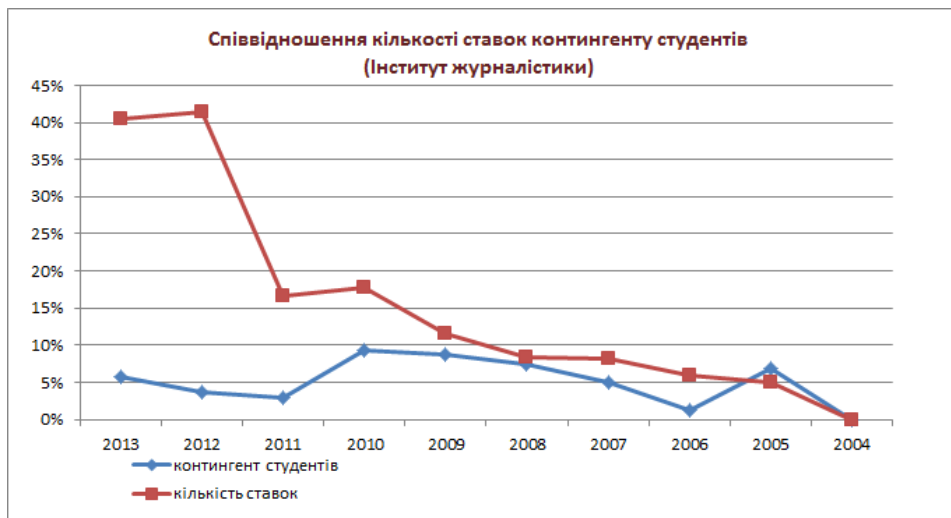
Діаграма 1.37

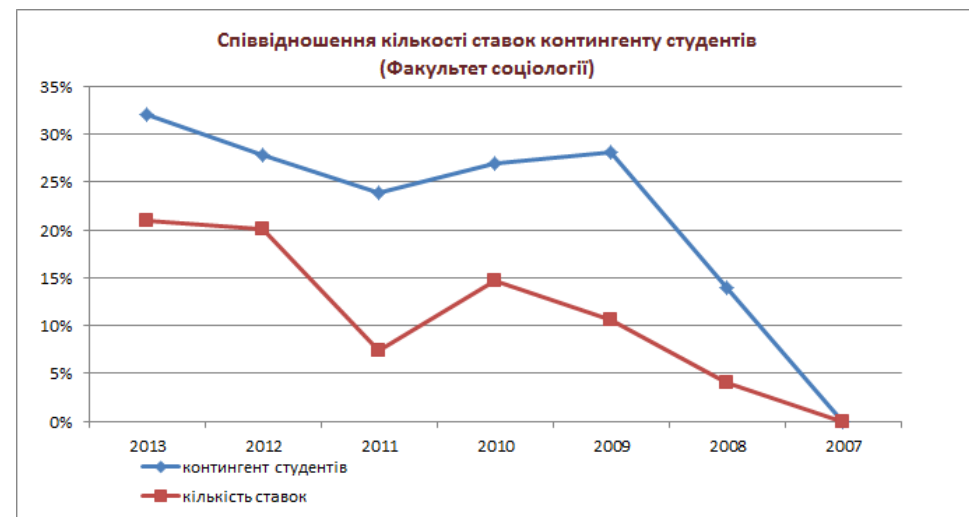
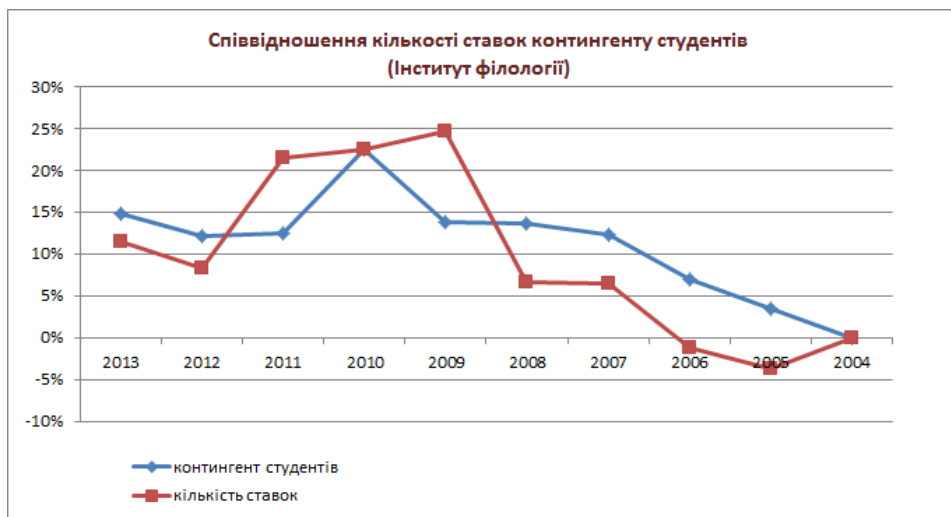
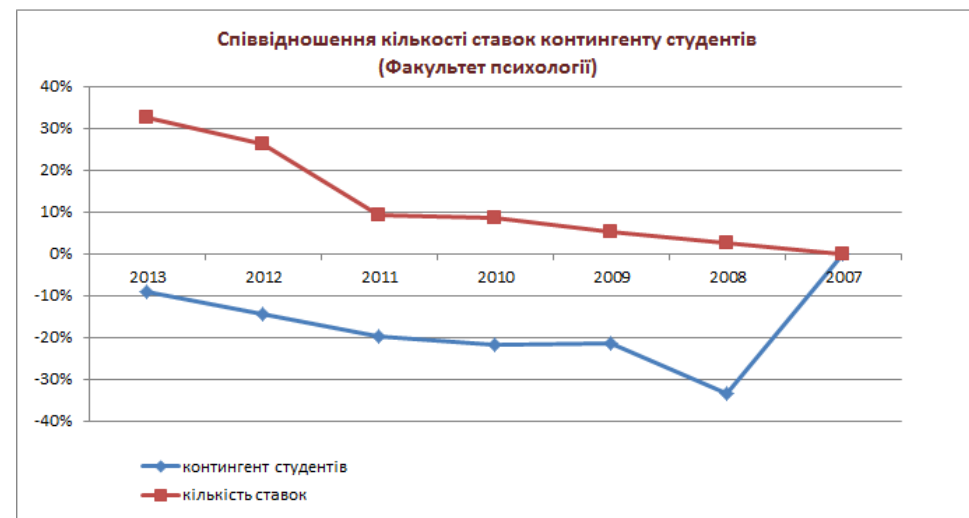
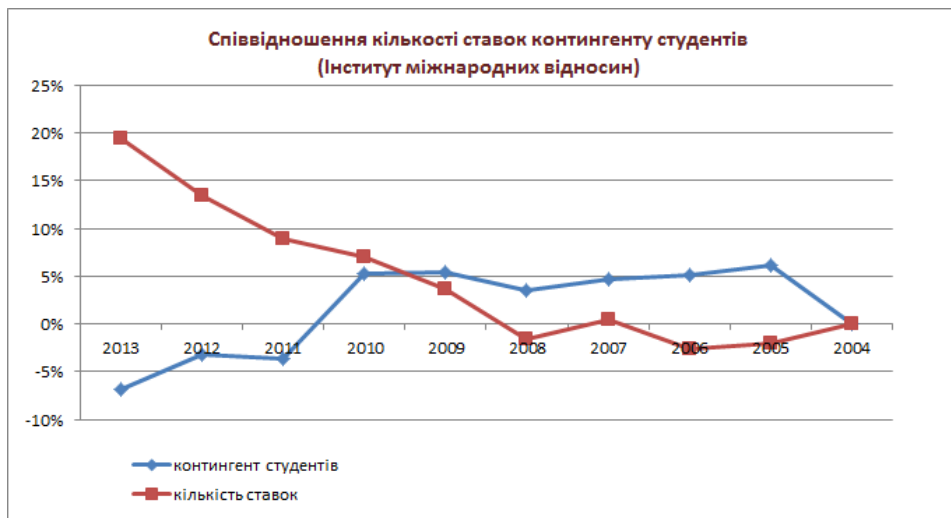
Наведені дані красномовно свідчать, що після 2009 року внаслідок зростання кількості НПП і скорочення кількості студентів навантаження викладачів мало би щорічно скорочуватись і на сьогодні становити близько **80 %** від рівня 2009 р.

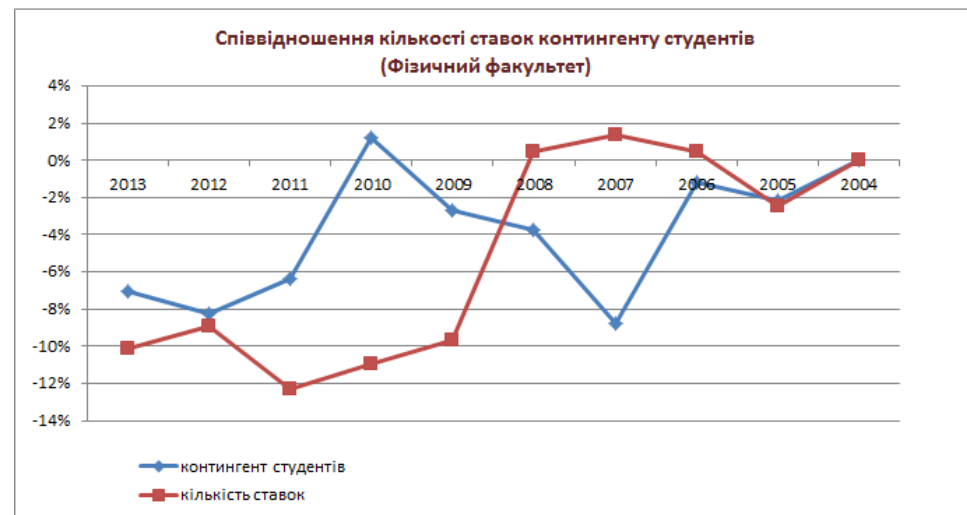
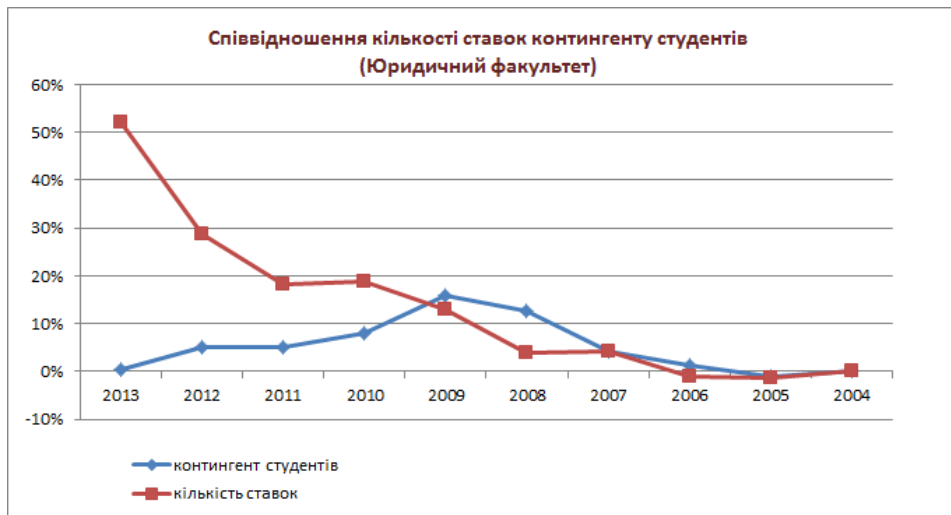
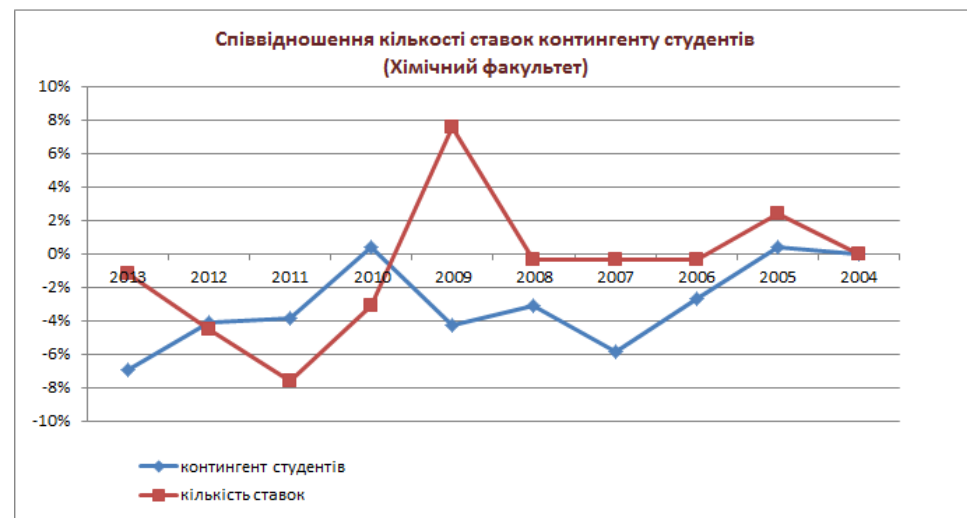
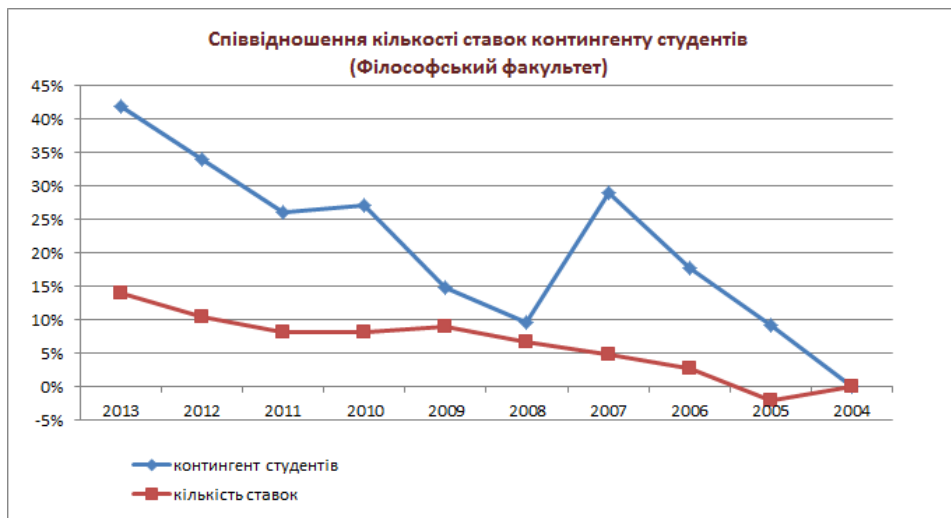
Практично те саме ми можемо спостерігати при аналізі змін кількості ставок НПП і контингенту студентів по всіх структурних підрозділах (див. діаграми 1.38). **Керівникам факультетів та інститутів варто замислитись, яким чином вони б розв'язувати кадрові проблеми, якби Спілці ректорів вищих навчальних закладів України не вдалося переконати керівництво держави у недоцільності підвищення рівня нормативного співвідношення студент/викладач із нинішніх 9:1 – 13:1 до 18:1.**

Не знімається з порядку денного і вдосконалення способів формування навантаження викладачів, однак ця робота зараз не інтенсифікується у зв'язку із очікуваним затвердженням нового нормативного документу Міністерством освіти і науки.

Діаграми 1.38

Виконання навантаження у 2012/13 н.р.

У 2012/13 н. р. факультети та інститути університету звітували про виконання **2 278 160** годин педагогічного навантаження (із них штатними науково-педагогічними працівниками – **2 145 005** год.) та **1 074 157** годин аудиторного навантаження (у т. ч. штатними науково-педагогічними працівниками – **987 552** год.). Порівняно із початково затвердженим планом (станом на липень 2012 р.) загалом по університету перевиконано **3709** годин навантаження (**8014** аудиторних год.), із них **2682** години штатними науково-педагогічними працівниками (**3281** аудиторна год.).

Показники виконання навантаження факультетами/інститутами дуже різняться:

- **найбільше перевиконання загального навантаження** показали (в годинах): інститут філології – **3248** (аудиторних – **4502**), інститут журналістики – (аудиторних – **2529** ННЦ "Інститут біології" – **2554** (аудиторних – **1155**), юридичний факультет – **2442** (при цьому недовиконання аудиторного навантаження на юридичному факультеті становить **765** год.);

- **найбільше недовиконання навантаження зафіксоване** в інституті міжнародних відносин – **3878** (аудиторних – **2647** год.), на економічному факультеті – **3134** (аудиторних – **569** год.).

Найбільший перерозподіл навантаження між штатними науково-педагогічними працівниками та викладачами, зарахованими на умовах погодинної оплати, упродовж 2012/13 н. р., зафіксовано:

- на економічному факультеті (при цьому штатними науково-педагогічними працівниками недовиконано – **6272** год., у т. ч. аудиторних – **2458** год.),

- в ННЦ "Інститут біології" (штатними НПП недовиконано – **4405** годин, у т. ч. аудиторних – **2014**);

- на хімічному факультеті (штатними НПП недовиконано – **1106** годин, у т. ч. аудиторних – **292**);

- на юридичному факультеті (штатними НПП перевиконано **5187** годин, у т. ч. аудиторних – **1446**);

- на історичному факультеті (штатними НПП перевиконано **1128** годин, у т. ч. аудиторних – **448**);

- на радіофізичному факультеті (штатними НПП перевиконано **1029** годин, у т. ч. аудиторних – **338**)

Серед кафедр найбільше **перевиконання навантаження** у 2012/13 н.р. зафіксовано:

Таблиця 1.29

Кафедра	Загальна кількість годин	Кількість аудиторних годин
радіотехніки та радіоелектронних систем	1921	1166
аналітичної хімії	925	665
китайської, корейської та японської філології	857	391
мови та стилістики	758	510
міжнародної економіки	718	580
соціальних комунікацій	707	500
країнознавства та туризму	677	380
гідрології та гідроекології	605	320
методики навчання іноземних мов і прикладної лінгвістики	565	453
державного управління	492	270

Таблиця 1.30

Найбільше невиконання запланованого навантаження продемонстрували:

Кафедра	Загальна кількість годин	Кількість аудиторних годин
фізичної електроніки	1962	1377
іноземних мов ІМВ	1258	1231
філософії гуманітарних наук	1107	381
органічної хімії	1081	440
іноземних мов економічного факультету	1078	668
економічної кібернетики	895	552
загальної та молекулярної генетики	841	310
міжнародного приватного права	830	289
міжнародних відносин і зовнішньої політики	768	223
соціальної роботи	543	452
міжнародного права	534	325

Головною причиною вказаних відхилень є недосконале планування, спричинене зокрема:

- збільшення/зменшення кількості студентів, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, у т. ч. іноземних громадян, порівняно із затвердженим планом набору;
- плануванням надмірної (не підтвердженої у результаті набору) кількості запланованих до реалізації кластерів/спеціалізацій, груп із вивчення французької, німецької та іспанської мов, наслідком чого є завищене оцінка обсягів лекційних, практичних, семінарського та лабораторних занять;
- відмовою у зарахуванні на умовах погодинної оплати сумісників, у результаті чого зростає навантаження штатних працівників тощо.

Таблиця 1.31

Виконання навантаження у 2012/13 н.р.

Назва факультету / інституту	Всього годин по факультету/інституту							Виконано штатними (на повну й неповну ставку) науково-педагогічними працівниками												
	Разом	аудиторні заняття					керівництво практиками	керівництво кваліфікаційними роботами	Разом	аудиторні заняття					керівництво практиками	керівництво кваліфікаційними роботами				
		всього	з них			лекції				семинарські	практичні і лабораторні	всього	з них				лекції	семинарські	практичні і лабораторні	
			лекції	семинарські	практичні і лабораторні								лекції	семинарські						практичні і лабораторні
ННЦ "Інститут біології"	105616	47334	13834	1045	28445	9484	7831	86405	32463	9472	816	20971	8764	6601						
Військовий інститут	40576	26895	5367	2640	18888	4611	9826	39189	26345	5257	2200	18888	4073	8771						
Ін-т високих технологій	16119	8408	2919	172	4637	309	1854	11149	5651	2061	172	2947	204	1251						
Географічний факультет	113967	48666	17261	5995	19771	14615	9273	102736	42315	15502	4771	16714	14471	8546						
Геологічний факультет	46794	21089	8060	309	10478	4616	2602	41127	17646	6789	309	8669	4611	2140						
Ін-т упр-ня держохорони	18444	13952	728	220	10878	582	430	18374	13856	716	176	10838	582	430						
Економічний факультет	190750	81512	27131	27401	17296	4316	22014	176346	73672	24117	24280	16497	4132	19880						
Інститут журналістики	102271	46979	5961	9990	26933	7599	12780	99033	45345	5514	9383	26319	7530	12393						
Історичний факультет	85210	30571	15266	9564	800	4030	6498	84359	30123	15166	9209	800	3899	6439						
Факультет кібернетики	87280	40519	14508	1297	19502	2247	8396	79840	35313	11947	1059	19067	2157	7810						
Мех.-математичний ф-т	77962	34385	14895	2337	13500	2070	3896	73720	31509	13180	2110	12822	2070	3767						
Ін-т міжнар. відносин	180777	83540	16325	19960	37964	6200	13276	177464	81472	15455	19002	37882	6200	13180						
Підготовчий факультет	20056	18327	0	0	17717	0	0	20056	18327	0	0	17717	0	0						
Ін-т післядипл. освіти	32174	21494	15475	4944	1075	0	10680	32174	21494	15475	4944	1075	0	10680						
Факультет психології	75735	31968	11985	11450	4719	1952	6156	71517	28831	11052	10057	4094	1952	6042						
Радіофізичний факультет	80019	42745	11052	98	29066	1665	2960	76465	40052	9703	96	27802	1659	2765						
Факультет соціології	33985	13291	4668	5673	1603	2439	2907	32229	12377	4143	5449	1546	2399	2861						
Фізичний факультет	81558	43140	16842	1669	21621	1572	5657	72901	36860	12570	1281	20460	1512	5213						
Інститут філології	461909	246364	38359	16015	174644	10415	24820	454304	240968	36884	15261	171880	11135	24575						
Філософський факультет	133866	54397	19367	25118	1226	2697	9517	125410	49684	18154	22627	892	2685	9336						
Хімічний факультет	55366	28519	8245	852	17834	2250	3969	51127	25560	7829	811	15653	2247	3737						
Юридичний факультет	199445	76814	22953	38968	3108	12161	27675	189726	71777	21230	36888	2590	12041	26379						
Кафедра фізвиховання	26058	21028	110	0	20918	1824	0	26058	21028	110	0	20918	1824	0						
Підготовче відділення	12223	9716	0	70	8488	0	0	3296	2380	0	0	2100	0	0						
ВСЬОГО	2278160	1091653	291311	185787	511111	97654	193017	2145005	1005048	262326	170901	479141	96147	182796						

Таблиця 1.32

Планування навантаження на 2013/2014 н.р. (без ВІКНУ, Ін-ту управління державної охорони, ІПО)

Факультет / Інститут	Всього годин	у т. ч. аудиторне навантаження							заліки	консультації упр- довж семестру	перевірка МКР	кер-во кваліфіка- ційними роботами	керівництво практиками	НМР	Аспіран- тура, докто- ран-тура
		разом	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	консультації	екзамени							
ННЦ "Ін-т біології"	106252	47480	13900	1078	500	28064	860	3086	1258	6520	8914	7987	10078	4764	2987
Ін-т високих техн.-гій	16119	8378	2950	172	1716	2921	112	568	313	599	1858	1854	309	204	920
Географічний ф-т	113962	48680	17178	6004	15139	4546	1111	4714	1489	6330	11880	8738	14543	2573	2863
Геологічний ф-т	46895	21119	8250	309	3342	7211	374	1633	429	3529	3260	2647	4616	1864	1959
Економічний ф-т	191213	81501	27264	27500	10342	6996	1729	7638	3925	12404	22398	22127	4326	8641	6318
Ін-т журналістики	101671	46145	5930	10036	25000	1124	836	3227	1624	6484	5434	12091	7077	4201	2335
Історичний ф-т	85259	30571	15266	9564	838	14	878	4009	1146	5556	10047	5915	4030	6075	5888
Ф-т кібернетики	88139	41546	14847	1313	11678	9967	658	3083	977	4645	7521	8308	2247	4540	4236
Мех.-математ. ф-т	78758	35176	15235	2361	11457	2450	694	2979	1160	3906	6982	4019	2118	5961	3855
Ін-т міжнар. відносин	183612	85746	16678	20128	39592	0	1501	7815	1734	11986	25945	12676	6288	2192	6290
Ф-т психології	76198	32337	12251	11562	2452	2316	706	3050	2554	4590	14894	6165	1952	1000	3071
Радіофізичний ф-т	80711	46325	11230	116	8464	20670	496	2332	732	3979	9723	3110	1678	2719	2495
Ф-т соціології	34135	13441	4710	5781	482	1121	232	1115	632	1541	4588	2886	2439	365	1531
Фізичний ф-т	81704	43124	16884	1671	8911	12725	660	2273	1567	4453	6773	5657	1572	3453	3896
Ін-т філології	461447	243519	38337	16005	175786	0	4183	9209	5293	14709	46009	25693	9958	37295	17973
Філософський ф-т	133953	54666	19307	25305	1192	34	1680	7148	2456	11567	16483	9755	2522	7919	12902
Хімічний ф-т	55191	28223	7607	852	3583	14197	466	1468	682	3167	4624	3913	2024	2333	3045
Юридичний ф-т	199897	76202	22959	38752	2678	0	2427	9385	5210	14635	25170	26484	12673	2079	6202
Кафедра фізвиховання	26058	21028	110	0	20918	0	0	0	552	0	2154	0	1824	0	0
Ф-т військової підг-ки	48894	30598	3267	3526	21618	552	193	1442	39	2798	5060	0	2428	0	0
Підготовчий ф-т	24913	20289	0	0	20145	144	128	543	206	1088	760	0	0	0	0
Підготовче відділення	10996	8674	0	60	7600	28	168	348	532	0	1179	0	0	0	0
Разом по університету	2245977	1064768	274160	182095	393433	115080	20092	77065	34510	124486	241656	170025	94702	98178	88766

На 2013/14 н. р. середнє навантаження 1 штатного викладача (на 100 % ставки) заплановане в обсязі **874** години, у т. ч. аудиторне – **400** годин, що практично відповідає показникам минулого року (**884** годин і **396** годин, відповідно). Так само майже не змінилось і навантаження, яке припадає на 1 штатну одиницю науково-педагогічного працівника – **885** годин педагогічного навантаження, у т. ч. **413** аудиторного (у 2012/13 н.р., відповідно – **895** і **413** год.).

Таблиця 1.33

Середнє навантаження викладачів у 2012/13 н.р. (факт)

Факультет / Інститут	Середнє навантаження на 1 шт.од. (з урахув. погод. КНУ)		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100% ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
ННЦ "Ін-т біології"	1014,8	453,5	913,0	377,8
Ін-т високих технологій	700,2	363,9	655,8	332,4
Географічний ф-т	1017,3	434,6	1025,9	415,7
Геологічний ф-т	889,2	400,5	849,4	354,9
Економічний ф-т	895,2	381,6	890,5	371,1
Ін-т журналістики	842,3	382,3	832,2	374,7
Історичний ф-т	958,5	343,7	955,8	340,3
Ф-т кібернетики	798,9	376,6	783,9	354,4
Мех.-математичний ф-т	862,0	385,0	851,6	367,8
Ін-т міжнародних відносин	992,5	463,5	989,9	460,9
Ф-т психології	887,9	376,8	888,4	358,7
Радіофізичний ф-т	899,1	516,1	881,6	468,0
Ф-т соціології	916,1	360,7	904,3	350,4
Фізичний ф-т	792,6	418,4	747,3	376,3
Ін-т філології	819,0	432,2	815,7	423,4
Філософський ф-т	1096,4	447,4	1086,6	433,4
Хімічний ф-т	779,1	398,4	759,8	381,6
Юридичний ф-т	957,1	364,9	944,5	361,1
Всього	895,7	412,9	883,6	396,4

Найбільше **середнє** аудиторне навантаження **на одну штатну одиницю** було зафіксоване на радіофізичному факультеті, найменше – на історичному. Найбільше **середнє** аудиторне навантаження **на одного штатного науково-педагогічного працівника** було зафіксоване на радіофізичному факультеті та в інституті міжнародних відносин, найменше – в інституті високих технологій та на історичному факультеті.

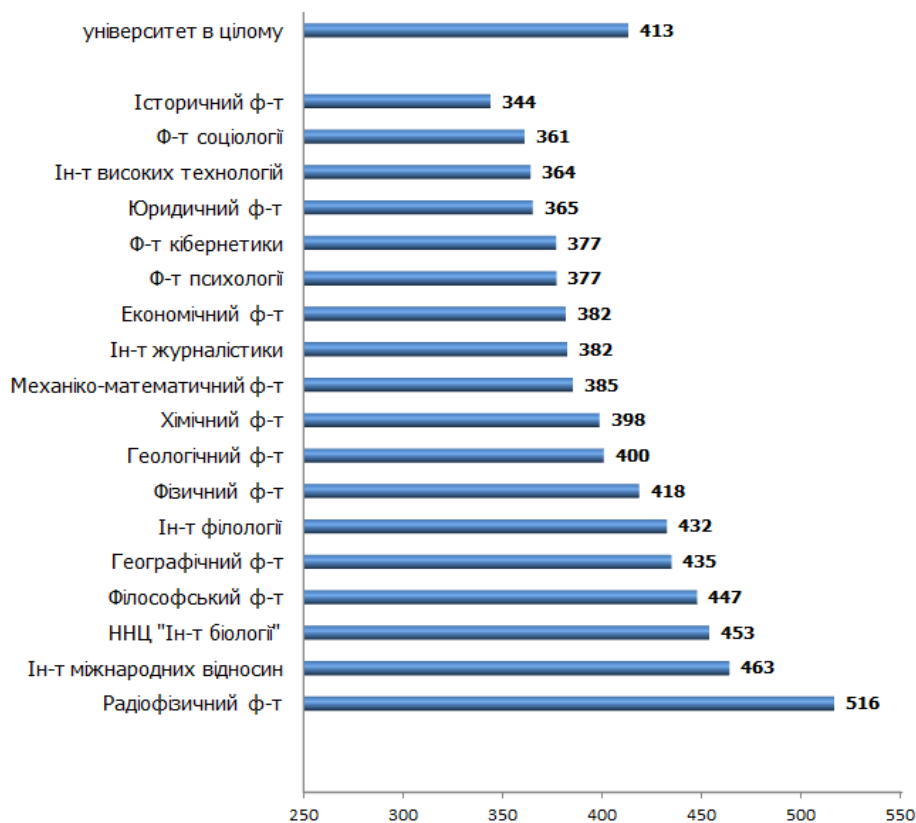
Найменше аудиторне навантаження на одного штатного науково-педагогічного працівника у звітному році було виконане кафедрами молекулярної біології, біотехнології та біофізики (**265** год.), статистики та демографії (**290** год.) та екологічного менеджменту і підприємництва (**294** год.). **Найбільше** – на кафедрах іноземних мов Інституту міжнародних відносин (**682** год.), радіотехніки та радіоелектронних систем (**559** год.), логіки (**546** год.) і філософії гуманітарних наук (**545** год.).

Для збереження кількості штатних одиниць при зменшенні кількості аудиторного навантаження низка кафедр направляє на стажування науково-педагогічних працівників та звертається до керівництва університету з проханням зменшити мінімально допустиме аудиторне навантаження, пояснюючи таке прохання тими чи іншими причинами. Наприклад, на кафедрах медіадизайну, історії журналістики та світового господарства та міжнародних економічних відносин (середнє аудиторне навантаження – **302, 305 та 323** год., відповідно) стажування проходили по **два** науково-педагогічних працівники, по **одному** науково-педагогічному працівнику направили на стажування кафедри історії Росії та російської мови (середнє аудиторне навантаження **325 і 333** год., відповідно).

Кафедра телебачення та радіомовлення (середнє аудиторне навантаження – **305** год.) при погодженні навантаження з Науково-методичним центром зверталася з поданням до проректора з науково-педагогічної роботи, в якому просила надати дозвіл на планування меншої кількості аудиторних годин доц. Гресько О.В. (**275** ауд. год.), доценту Нагорняк М.В. (**292** ауд. год.), доценту Сербіну С.М. (**295** ауд. год.). На цій самій кафедрі направлено на стажування доц. Андрющенко М.Ю. (**165** ауд. год.) і доц. Сащук Г.М. (**187** ауд. годин).

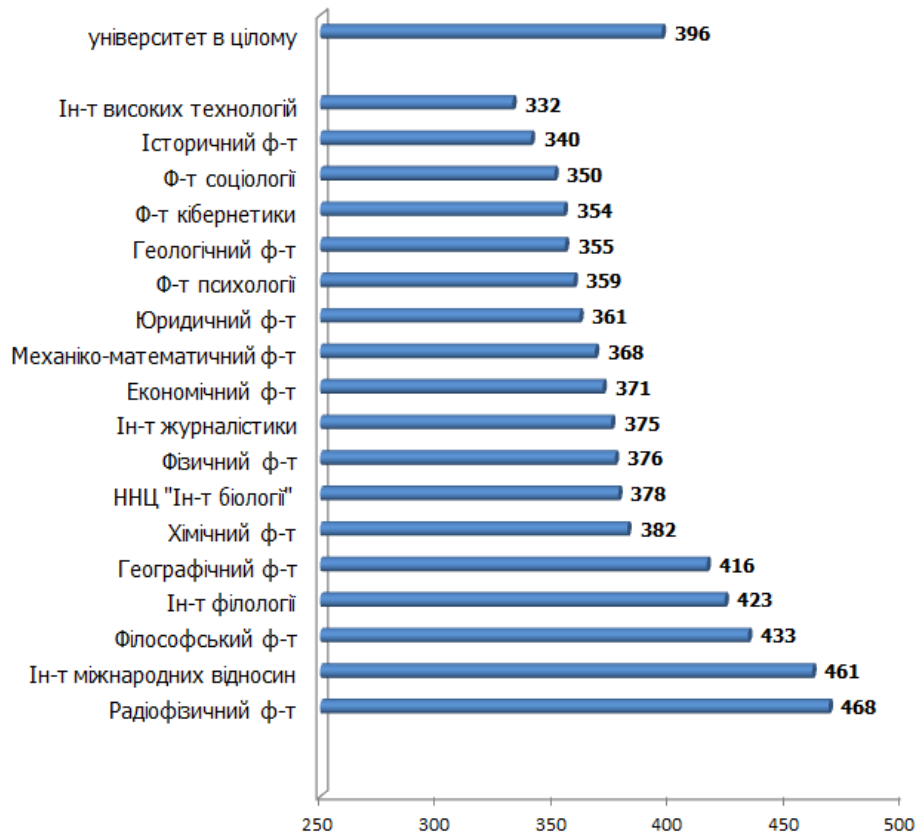
На окрему увагу заслуговує аудиторне навантаження заступників деканів факультетів/директорів інститутів з навчальної роботи: наприклад, найбільше аудиторне навантаження у 2012/13 н.р. виконували заступники деканів радіофізичного (**500** год.), географічного (**501** год.) та філософського (**592** год.) факультетів.

Середнє аудиторне навантаження на 1 штатну одиницю (з врахуванням погодинників КНУ)

Діаграма 1.39

Середнє аудиторне навантаження викладача (100 % ставки)

Діаграма 1.40

Зберігаються **диспропорції** при плануванні навантаження між кафедрами всередині факультетів/інститутів, перевантаження одних і недовантаження – інших кафедр, причиною чого є нераціональний розподіл штатних одиниць:

Таблиця 1.34

Факультет / Інститут	Недовантажені кафедри		Перевантажені кафедри	
	Назва кафедри	Середнє ауд. навантаження 1 шт. викл. (100% ставки)	Назва кафедри	Середнє ауд. навантаження 1 шт. викл. (100% ставки)
ННЦ "Ін-т біології"	Ботаніки	304,0	Екології та охорони навколишнього середовища	424,2
Ін-т високих технологій	Молекулярної біології, біотехнології та біофізики	264,7	Нанофізики конденсованих середовищ	384,2
Географічний ф-т	Землезнавства та геоморфології; Економічної та соціальної географії	383,0	Геодезії та картографії	478,0
Геологічний ф-т	Геології нафти і газу	294,0	Загальної та історичної геології	398,2
Економічний ф-т	Статистики та демографії	289,6	Економічної кібернетики	400,0
Ін-т журналістики	Електронних видань	302,0	Періодичної преси	450,0

	та медіадизайну			
Ін-т журналістики	Історії журналістики; Телеб. і радіомовлення	305,0	Соціальних комунікацій	411,0
Історичний ф-т	Архівознавства та спец. галузей історичної науки	322,2	Археології та музеє- знавства	398,4
Історичний ф-т	Історії Росії	324,8	Історії для гуманітарних факультетів	394,8
Ф-т кібернетики	Моделювання складних систем	304,4	Інформаційних систем	397,0
Механіко- математичний ф-т	Геометрії	312,7	Математичного аналізу	407,9
Ін-т міжнародних від- носин	Світового господарства і міжнародних економіч- них відносин; Міжнарод- них фінансів	322,7	Міжнародної інформації	482,8
Ф-т психології	Психодіагностики та клі- нічної психології	343,0	Психології розвитку	381,8
Радіофізичний ф-т	Математики та теорети- чної радіофізики	387,4	Радіотехніки та радіо- електронних систем	558,8
Ф-т соціології	Соціальних структур та соціальних відносин	307,0	Теорії та історії соціоло- гії	397,0
Фізичний ф-т	Квантової теорії поля	299,7	Ядерної фізики	486,4
Ін-т філології	Російської мови	332,8	Англійської філології	482,9
Ін-т філології	Новітньої української літератури	342,3	Комунікації і лінгвокраї- нознавства	479,5
Ін-т філології	Історії української літера- тури і шевченкознавства	353,2	Теорії та практики пер- екладу з англійської мови	465,1
Філософський ф-т	Релігієзнавства	327,0	Логіки; Філософії гума- нітарних наук	546,0
Філософський ф-т	Історії філософії	339,0	Філософії та методології науки	529,0
Хімічний ф-т	Неорганічної хімії	357,4	Хімії високомолекуляр- них сполук	425,8
Юридичний ф-т	Господарського права; Конституційного права	303,0	Теорії права та держави	451,0

Найбільші диспропорції при плануванні аудиторного навантаження на 1 штатного науково-педагогічного працівника зафіксовані на філософському, фізичному та радіофізичному факультетах (різниця між мінімально та максимально навантаженими кафедрами становить **170-210** год.). **Найбільш рівномірно** аудиторне навантаження між кафедрами розподілено на факультеті психології, хімічному, історичному факультетах.

Окремо варто сказати про середнє навантаження на одного штатного науково-педагогічного працівника **кафедр іноземних мов**, традиційно найбільше середнє аудиторне навантаження виконувалося на кафедрі іноземних мов інституту міжнародних відносин (**631** год.), найменше – на кафедрі іноземних мов юридичного факультету (**398** год.). На поточний рік викладачам цих кафедр заплановані наступні обсяги навантаження.

Таблиця 1.35

Середнє навантаження викладачів кафедр іноземних мов на 2013/14 н.р. (план)

Кафедра	Середнє навантаження на 1 шт.од. (з урахуванням погод. КНУ)		Середнє навантаження 1 шт. викладача (100% ставки)	
	всього	у т.ч. ауд.	всього	у т.ч. ауд.
Іноземних мов ІМВ	994	672	994	672
Іноземних мов математичних факультетів	839	570	844	573
Іноземних мов хіміко-фізичних факультетів	769	550	769	549
Іноземних мов природн. ф-тів	715	521	714	520
Іноземних мов філософського та історичного ф-тів	705	498	705	498
Іноземних мов ін-ту журналістики	747	491	747	491
Іноземних мов факультетів психології і соціології	755	483	756	481
Іноземних мов екон. ф-ту	585	459	585	459
Іноземних мов юрид. ф-ту	613	399	604	391

У 2013/14 н.р. для забезпечення навчального процесу кафедрами університету (без Військового інституту, інститутів післядипломної освіти та управління державної охорони, підготовчого факультету, підготовчого відділення, оптико-механічного і геологорозвідувального коледжів, Українського фізико-математичного ліцею) було заплановане залучення **3094** осіб, для оплати яких передбачалося використання **2473** ставки (на **8** ставок менше, ніж було заплановано на 2012/13 н.р.). Крім того, до навчального процесу передбачено залучення, в межах педагогічної практики, **203** аспіранти.

Із загального числа науково-педагогічних працівників, яким було затверджене навантаження на 2013/14 н. р., **2473** є штатними (**2294** – на повну і **179** – на неповну ставку), **70** – на умовах внутрішнього і зовнішнього сумісництва, **551** – на умовах погодинної оплати (**413** – за кошти університету і **138** – за кошти ВЦП НАНУ). Основними категоріями науково-педагогічних працівників в університеті є:

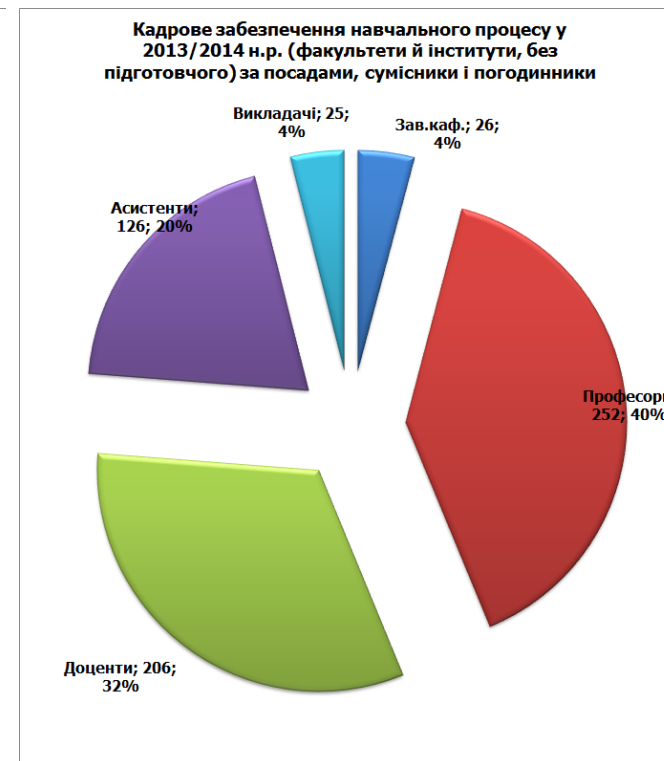
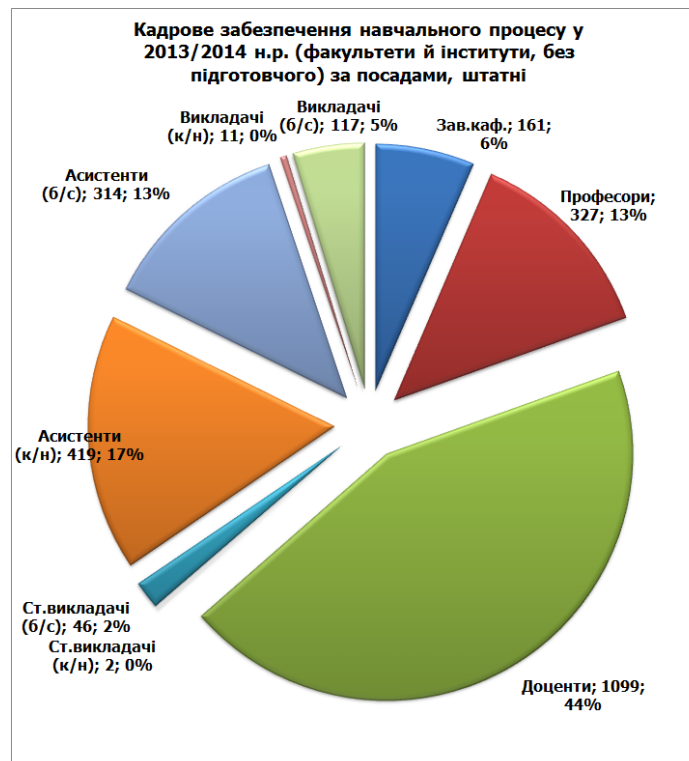
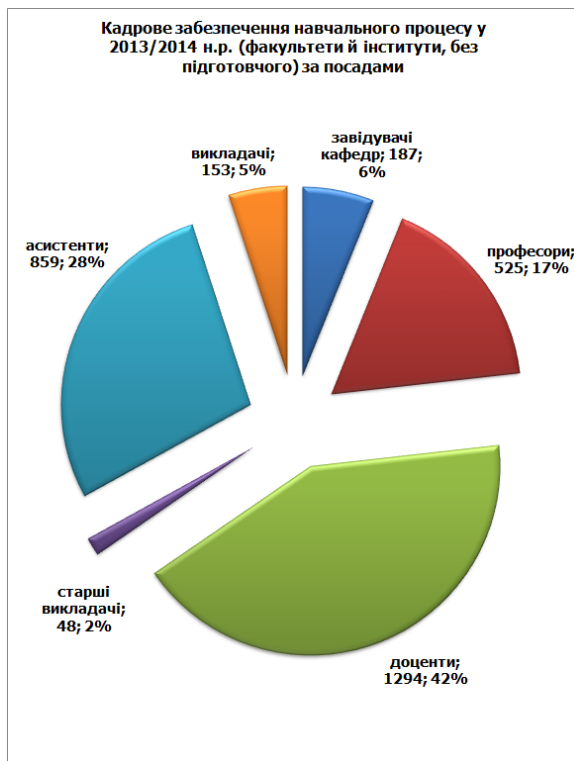
- **доценти – 1294 особи**, або **41,8%** від загальної чисельності (серед штатних працівників відповідно – **1099** осіб, або **44,4%**);

- **асистенти, викладачі – 1020 осіб**, або **33 %** від загальної чисельності (серед штатних працівників відповідно – **909** осіб, або **36,8 %**);

• **професори – 525 осіб**, або **17 %** від загальної чисельності (серед штатних працівників відповідно – **327 осіб**, або **13,2 %**);

• **завідувачі кафедр – 187 осіб**, або **6,03 %** від загальної чисельності (серед штатних працівників відповідно – **161 осіб**, або **6,5 %**). **26** осіб із числа завідувачів кафедр працюють на умовах сумісництва (на **4** особи більше, ніж у попередньому навчальному році), з них **4** – на юридичному факультеті (адміністративного права, конституційного права, інтелектуальної власності, історії права та держави), по **3** – на геологічному (геоінформатики, геології родовищ корисних копалин, геофізики) та економічному (економічної теорії, страхування ризик-менеджменту, фінансів) факультетах, по **2** – на історичному (давньої та нової історії України, новітньої історії України) факультеті, факультеті кібернетики (дослідження операцій, математичної інформатики) та в інституті філології (методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики, новітньої української літератури).

На умовах сумісництва та погодинної оплати у 2013/14 н.р. залучено **40,6 %** професорів і **33,2 %** доцентів (від загальної кількості зарахованих сумісників і погодинників). Найбільше професорів за сумісництвом та на умовах погодинної оплати зараховано на механіко-математичному (**90,9 %**) і радіофізичному (**83,3 %**) факультетах, доцентів – в інституті міжнародних відносин (**42,2 %**), а найбільше асистентів і викладачів в інституті філології (**59,5 %**) і на хімічному факультеті (**40 %**).

Діаграми 1.41

Співробітники НАНУ беруть активну участь у підготовці магістрів університету: на 2013/14 н.р. **163** особам (з них **6** академіків, **24** член-кореспонденти) заплановано **18620** годин (у т. ч. **8143** год. лекційних занять, **3763** год. семінарських, практичних і лабораторних занять). Найбільш активно з інститутами НАН України співпрацює ННЦ "Інститут біології" (**4644** год., у т. ч. **1273** год. лекцій), на фізичному (**5415** год., лекцій – **2949** год.) та механіко-математичному факультетах (**1850** год., лекцій – **1015** год.).

Як вже зазначалося в минулорічному звіті, залишається **недостатнім рівень залучення фахівців НАНУ до керівництва кваліфікаційними роботами** – на цей рік їм надано керівництво **54** кваліфікаційними роботами магістрів (у попередньому навчальному році їх було **51**).

Порівняно з 2012/13 н.р., у 2013/14 н.р. серед науково-педагогічних працівників **зросла кількість штатних докторів наук** (на **33** особи) та кандидатів (на **53** особи), практично не змінилася кількість докторів, які працюють за сумісництвом і на умовах погодинної оплати, і зросла кількість кандидатів (на **25** осіб).

Як і в попередні роки, у 2013/14 н.р. розподіл штатних науково-педагогічних працівників за посадами, наявністю наукового ступеня та вченого звання в структурних підрозділах університету нерівномірний. Наприклад, науково-педагогічні працівників, які мають вчене звання **професора**, найбільше в інституті високих технологій (**31,6** %), на хімічному (**30,6**), історичному (**28,7**) та фізичному (**27,6**) факультетах, а найменша – в інституті філології (**9,5**) та на економічному факультеті (**10,5** %).

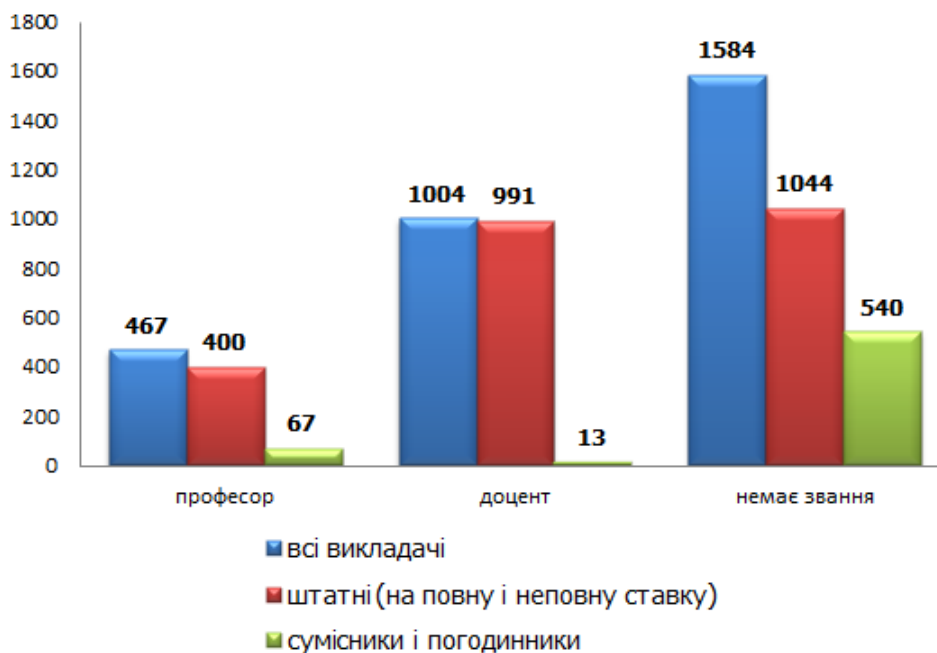
Найбільший відсоток докторів наук серед штатних викладачів – в інституті високих технологій (**36,8**%), на хімічному (**34,7**) та історичному (**34,3**%) факультетах. Менше **2** % науково-педагогічних працівників, які не мають наукового ступеня, на історичному, хімічному факультетах і в ННЦ "Інститут біології". А понад **85** % викладачів історичного факультету мають вчене звання доцента або професора.

Кадровий склад на 2013-2014 н.р. (план). Наявність наукового ступеня

Діаграма 1.42

Кадровий склад на 2013/14 н.р. (план). Наявність вченого звання

Діаграма 1.43

Таблиця 1.36

Якісний склад штатних (на повну та неповну ставку) науково-педагогічних працівників у 2013/14 н.р. (план)

Факультет / інститут	Всього осіб	За посадами, %				Науковий ступінь, %			Вчене звання, %		
		зав. кафедрами	професори	доценти	Асистенти і викладачі	доктори наук	кандидати наук	б/с	професори	доценти	немає звання
ННЦ "Ін-т біології"	105	9,5	12,4	59,0	19,0	19,0	51,4	1,9	19,0	51,4	1,9
Ін-т високих технологій	19	15,8	21,1	36,8	26,3	31,6	21,1	10,5	31,6	21,1	10,5
Географічн.	100	7,0	15,0	54,0	24,0	20,0	52,0	5,0	20,0	52,0	5,0
Геологічний	49	8,2	24,5	46,9	20,4	26,5	46,9	6,1	26,5	46,9	6,1
Економічний	209	5,3	10,0	46,4	38,3	10,5	45,5	15,8	10,5	45,5	15,8
Ін-т журналістики	132	6,8	9,1	43,2	40,9	12,1	37,1	22,0	12,1	37,1	22,0
Історичний	88	10,3	23,0	58,6	10,3	28,4	56,8	0,0	28,4	56,8	0,0
Кібернетики	104	6,7	19,2	48,1	26,0	23,1	44,2	10,6	23,1	44,2	10,6
Мех.-мат.	89	10,1	16,9	50,6	22,5	24,7	42,7	6,7	24,7	42,7	6,7
ІМВ	189	5,8	13,2	45,0	36,0	16,9	37,0	23,8	16,9	37,0	23,8
Психології	82	6,1	8,5	52,4	32,9	12,2	47,6	6,1	12,2	47,6	6,1
Радіофізичний	90	7,8	14,4	43,3	31,1	17,8	42,2	11,1	17,8	42,2	11,1
Соціології	37	10,8	13,5	45,9	29,7	21,6	37,8	18,9	21,6	37,8	18,9
Фізичний	105	8,6	24,8	44,8	21,9	27,6	38,1	6,7	27,6	38,1	6,7
Ін-т філології	612	4,9	7,4	34,8	52,0	9,5	32,0	37,1	9,5	32,0	37,1
Філософський	121	8,3	15,7	57,0	19,0	21,5	50,4	2,5	21,5	50,4	2,5
Хімічний	72	5,6	26,4	51,4	16,7	30,6	44,4	1,4	30,6	44,4	1,4
Юридичний	232	4,3	15,5	44,0	36,2	13,4	38,8	17,2	13,4	38,8	17,2
У цілому	2435	6,5	13,2	44,4	36,8	16,4	40,7	17,9	16,4	40,7	17,9

За загальною позитивною загальною кадровою ситуацією по університету **наявні певні недоліки в кадровому забезпеченні кафедр**. Зокрема (за затвердженням навантаженням) у 2013/14 н.р. серед штатних науково-педагогічних працівників:

- немає жодного **професора (за посадою, крім завідувачів кафедр) на 32 кафедрах** (на **2** кафедри більше, ніж у 2012/13 н.р.): на **10** кафедрах інституту філології (іноземних мов філософського та історичного факультетів, іноземних мов природничих факультетів, іноземних мов математичних факультетів, іноземних мов факультетів соціології і психології, іноземних мов хіміко-фізичних факультетів, історії та стилістики української мови, китайської, корейської та японської філології, методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики, тюркології, української та російської мов як іноземних); на **4** кафедрах економічного факультету (менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, підприємництва, страхування та ризик-менеджменту, іноземних мов); на **3** кафедрах інституту журналістики (електронних видань і медіадизайну, телебачення і радіомовлення, іноземних мов) та юридичного факультету (інтелектуальної власності, нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури, іноземних мов), на **2** кафедрах факультету психології (психодіагностики та клінічної психології, психології розвитку), факультету кібернетики (прикладної статистики, теоретичної кібернетики) і філософського факультету (філософії, філософії гуманітарних наук); на **1** кафедрі ННЦ "Інституту біології" (фізіології людини і тварин), механіко-математичного факультету (алгебри та математичної логіки), фізичного факультету (астрономії та фізики космосу), інституту міжнародних відносин (міжнародної інформації), факультету соціології (методології та методів соціологічних досліджень), історичного факультету (історії слов'ян);

- немає жодного **штатного доктора наук на 14 кафедрах** (на **2** кафедри більш ніж у 2012/13 н.р.): на **9** кафедрах інституту філології (іноземних мов філософського та історичного факультетів, іноземних мов природничих факультетів, іноземних мов математичних факультетів, іноземних мов факультетів соціології і психології, іноземних мов хіміко-фізичних факультетів, комунікації і лінгвокраїнознавства, методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики, тюркології, української і російської мов як іноземних); на **2** кафедрах економічного (страхування та ризик-менеджменту, іноземних мов) та юридичного (іноземних мов, інтелектуальної власності) факультетів; на **1** кафедрі філософського факультету (філософії гуманітарних наук);

- немає жодного **доцента (за посадою) на 1 кафедрі** (на **2** кафедри менш ніж у 2012/13 н.р.): теоретичних основ високих технологій;

- немає жодного **асистента на 16 кафедрах** (на **1** кафедру більше, ніж у 2012/13 н.р.): на **5** кафедрах історичного факультету (архівознавства та спеціальних галузей історичної науки, давньої і нової історії України, етнології і краєзнавства історії для гуманітарних факультетів, української історії та етнополітики); на **2** кафедрах гео-

логічного (геології родовищ корисних копалин, геології нафти і газу), філософського (логіки, української філософії та культури) факультетів; на **1** кафедрі ННЦ "Інститут біології (зоології), географічного (землезнавства та геоморфології), радіофізичного (фізичної електроніки), хімічного (хімії високомолекулярних сполук) факультетів, факультету кібернетики (моделювання складних систем), інститутів філології (теорії літератури, компаративістики і літературної творчості), високих технологій (молекулярної біології, біотехнології та біофізики).

Порівняно з 2012/13 н.р. частка лекцій, які читають науково-педагогічні працівники, що не мають ні наукового ступеню, ні вченого звання, суттєво не змінилася, і становить **2,2 % (2,1 % – у попередньому навчальному році).**

Таблиця 1.37

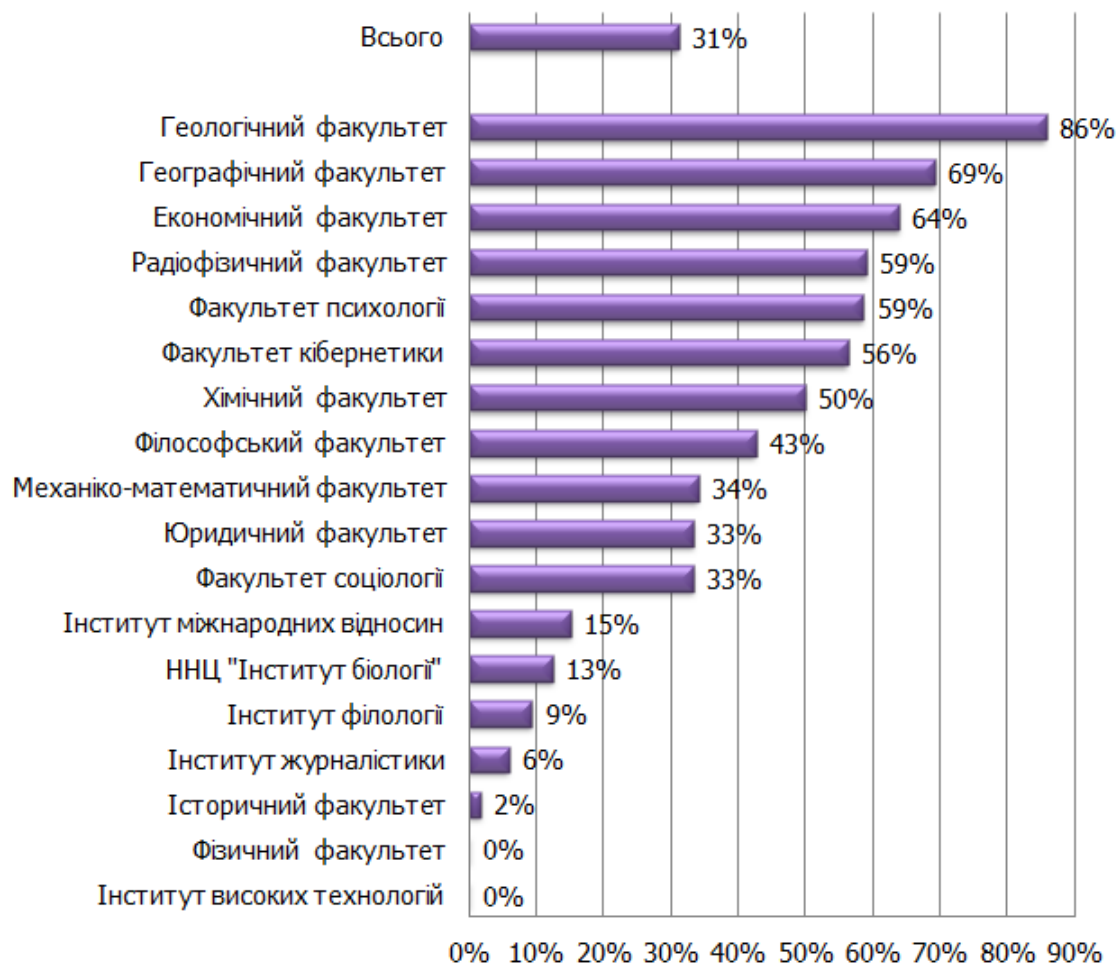
Читання лекцій науково-педагогічними працівниками без наукового ступеня

Факультет / інститут	Читання лекцій НПП без ступеню		
	осіб		Частка лекцій, які читають НПП без наукового ступеню, %
	штатні	сумісники та погодинники	
ННЦ "Інститут біології"	0	0	0,0
Інститут високих технологій	2	0	3,3
Географічний факультет	1	1	0,8
Геологічний факультет	0	0	0,0
Економічний факультет	5	1	2,3
Інститут журналістики	5	1	5,6
Історичний факультет	0	0	0,0
Факультет кібернетики	2	1	0,6
Механіко-математичний факультет	0	0	0,0
Інститут міжнародних відносин	9	3	2,7
Факультет психології	0	0	0,0
Радіофізичний факультет	6	0	4,9
Факультет соціології	1	0	1,6
Фізичний факультет	0	0	0,0
Інститут філології	39	5	8,7
Філософський факультет	1	0	0,6
Хімічний факультет	0	0	0,0
Юридичний факультет	3	1	1,0
Разом	74	13	2,2

З метою набуття аспірантами досвіду проведення семінарських, практичних і лабораторних занять у 2013/14 н. р. в рамках педагогічної практики **до навчального процесу залучено 203 аспіранти II і III років навчання з відривом від виробництва (на 19 осіб більше, ніж у попередньому навчальному році).**

Залучення аспірантів до навчального процесу

■ Відсоток залучення аспірантів до навчального процесу (від к-кості аспірантів II і III р.н. з відривом)

Діаграма 1.44

Як і у попередні роки, **кафедри використовують не всі можливості для зменшення аудиторного навантаження штатних викладачів**. Наприклад, на фізичному факультеті та в інституті високих технологій до навчального процесу не залучений жоден аспірант. Найбільшу кількість аудиторних годин передає аспірантам географічний (**1556 год.**), економічний (**1436 год.**), хімічний (**1388 год.**). Усього аспірантам до виконання заплановано **13402** аудиторні години, що становить **1,3 %** аудиторного навантаження факультетів та інститутів університету. Найбільше середнє аудиторне навантаження заплановане аспірантам інституту філології (**100 год.**), порівняно із попереднім навчальним роком воно зросло вдвічі за рахунок того, що керівництвом університету було прийнято рішення розподілити години для проведення навчальних занять для учнів Українського гуманітарного ліцею винятково серед аспірантів.

Планування педагогічного навантаження аспірантам

Факультет/ інститут	2011/12 н.р.		2012/13 н.р.		2013/14 н.р.	
	к-ть осіб	середнє ауд. навантаження 1 аспіранта, год.	к-ть осіб	середнє ауд. навантаження 1 аспіранта, год.	к-ть осіб	середнє ауд. навантаження 1 аспіранта, год.
ННЦ "Інститут біології"	17	75	20	63	6	51
Інститут високих технологій	5	67	4	54	0	0
Географічний факультет	21	116	15	107	18	86
Геологічний факультет	9	61	12	59	18	56
Економічний факультет	23	80	35	58	23	62
Інститут журналістики	10	48	4	29	1	50
Історичний факультет	0	0	0	0	1	70
Факультет кібернетики	10	44	12	48	18	65
Мех.-математичний факультет	10	35	10	57	16	52
Ін-т міжнародних відносин	6	118	7	66	5	35
Факультет психології	15	67	9	85	17	68
Радіофізичний факультет	16	72	12	71	13	55
Факультет соціології	4	46	1	52	7	57
Фізичний факультет	5	54	2	60	0	0
Інститут філології	13	54	7	50	7	100
Філософський факультет	24	72	18	96	20	64
Хімічний факультет	18	71	11	64	16	87
Юридичний факультет	1	82	6	136	17	69
Разом по університету	207	71	185	71	203	66

Виконання навантаження

Коледжем геологорозвідувальних технологій та Оптико-механічним коледжем

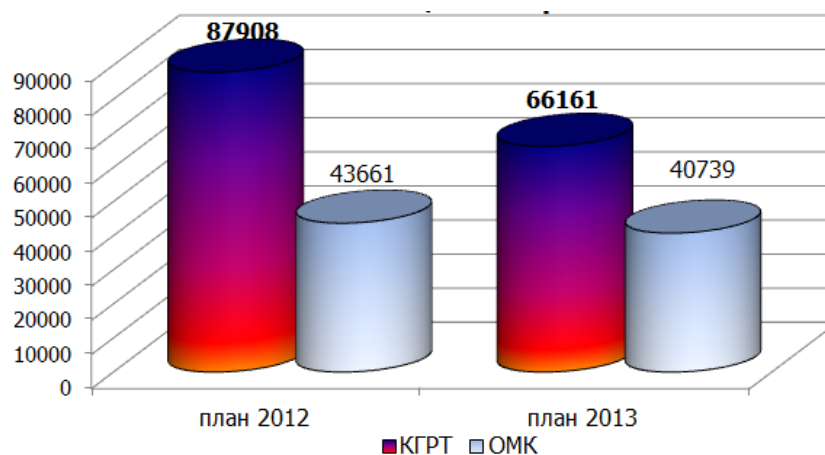
У 2012/13 н.р. коледжу геологорозвідувальних технологій було заплановано та затверджено МОН України до виконання всього **87908** годин (розподілене – **59726** год., нерозподілене – **24656** год., зовнішнім сумісникам – **3526** год.). Фактично педагогічними працівниками Коледжу геологорозвідувальних технологій було виконано всього **66778** годин (розподілене – **61183** год., нерозподілене – **2069** год., зовнішніми сумісниками – **3526** год., або **5,28** % навантаження). Таким чином, недовиконання педагогічного навантаження становить **24** % (за держбюджетом – **22** %, за спецкош-тами **28** %), при цьому зовнішніми сумісниками виконано **100** % запланованого навантаження.

У 201/14 н.р. відбулося значне зменшення навантаження, порівняно з попереднім навчальним роком, на **21747** годин (розподілене – **45420** год., нерозподілене – **18020** год.), при цьому зовнішнім сумісникам було заплановано на **814** год. більше). Порівняно із попереднім роком контингент студентів зменшився приблизно на **50** осіб, однак кількість ставок збільшилася, порівняно із 2 семестром 2012/13 н.р на **8** одиниць

(за спецкоштами на **7**, за бюджетом на **1**). Університет був змушений відмовити у зарахуванні окремим педагогічним працівникам, яких планував взяти на роботу коледж, у зв'язку з тим, що вони не мали повної вищої освіти.

Оптико-механічному коледжу на 2012/13 н.р. було заплановано та затверджено МОН України до виконання всього **43661** година (розподілене – **31136** год., нерозподілене **11399** год., зовнішні сумісники – **6203** год.). Виконано за звітний період педагогічними працівниками Оптико-механічного коледжу було всього **42034** години (розподілене – **30724** год., нерозподілене – **4948** год. і **6362** год. – зовнішні сумісники), зовнішніми сумісниками виконано **15,1** % годин від загальної кількості. Таким чином, недовиконання педагогічного навантаження становить всього **3,73** % (за держбюджетом – **2,8** %, за спецкоштами – **3,73** %). Одночасно зовнішніми сумісниками коледжу навантаження було перевиконано на **2,56** % (за держбюджетом – **0,39** %, за спецкоштами **21,75** %). На 2013/14 н.р. заплановано зменшення навантаження на **2922** години. На початок 2013/14 н.р. кількість студентів у Оптико-механічному коледжі, порівняно з попереднім періодом, зменшилася, однак кількість ставок зросла на **0,5** одиниці за рахунок збільшення кількості груп.

Порівняння обсягів планування педагогічного навантаження коледжами університету у 2012/13 і 2013/14 н.р.

Діаграма 1.45

Можемо констатувати, що керівниками коледжів, з одного боку, не використовуються наявні можливості для зменшення навантаження викладачів (цілком правомірним було б об'єднати малочисельні групи 15-20 осіб в лекційні потоки до 50-60 осіб для читання предметів загальної підготовки; можливо розглянути, як варіант, виконання частини навантаження аспірантами відповідних факультетів університету під час педагогічної практики), а з іншого – упродовж тривалого часу **не здійснюється зарахування педагогічних працівників для виконання нерозподіленого навантаження, що не йде на користь навчальному процесу.**

Підвищення кваліфікації

У 2012/13 н.р. **288** штатних науково-педагогічних працівників підвищили кваліфікацію шляхом захисту дисертацій та отримання вчених звань (на **66** осіб більше, ніж у попередньому навчальному році), із них **68** – з інституту філології і **40** – з юридичного факультету; **5** педагогічних працівників отримали педагогічні звання. Якщо врахувати загальну чисельність науково-педагогічних працівників, найбільш ефективними ці види підвищення кваліфікації були на підготовчому відділенні (**40** % від загальної кількості штатних працівників), в інституті високих технологій (**21,1** %), на факультеті кібернетики (**17,4** %) та юридичному (**17,2**%) факультеті.

У 2012/13 н.р. **238** (на **14** менше, ніж у попередньому навчальному році) штатних науково-педагогічних працівників пройшли стажування (у т. ч. **148** осіб з відривом від навчального процесу та **90** – без відриву від навчального процесу). Найбільша частка викладачів пройшли стажування: з геологічного (**18,4** %), географічного (**15** %), історичного (**14,9** %), радіофізичного (**14,4** %) факультетів; не проходили стажування науково-педагогічні працівники інституту високих технологій і філософського факультету.

У 2012/13 н.р. в нашому університеті підвищувало кваліфікацію **74** (на **14** більше, ніж у попередньому році) працівників інших вищих навчальних закладів (у т. ч. **50** осіб з відривом від навчального процесу та **24** – без відриву), з яких **29** осіб проходили стажування в інституті післядипломної освіти та **7** на історичному факультеті.

Упродовж 2012/13 н.р. курси підвищення кваліфікації пройшли також **24** педпрацівники Українського фізико-математичного ліцею. Крім того, з метою підвищення якості методичного забезпечення навчальних дисциплін упродовж 2012/13 н.р. **25** педпрацівників пройшли навчання за курсом "Ефективне використання Інтерактивних дошок Panasonic у навчальному процесі".

Таблиця 1.39

Ефективність програм з підвищення кваліфікації у 2012/13 н.р. (захист дисертацій та отримання вчених звань)

Факультет / інститут	Штатні науково-педагогічні працівники			
	Захистили дисертацій (осіб)		Отримали вчені звання (осіб)	
	доктора наук	кандидата наук	професора	доцента
ННЦ "Інститут біології"	3	1	0	5
Військовий інститут	0	4	2	3
Інститут високих технологій	2	2	0	0
Географічний факультет	3	9	1	4
Геологічний факультет	0	0	0	2
Інститут державної охорони	0	1	0	0
Економічний факультет	5	12	1	3
Інститут журналістики	5	14	0	4
Історичний факультет	3	0	2	4

Факультет кібернетики	0	4	2	3
Механіко-математичний факультет	2	3	1	1
Інститут міжнародних відносин	2	9	2	9
Підготовчий факультет	0	1	0	0
Інститут післядипломної освіти	0	0	0	0
Факультет психології	1	3	1	1
Радіофізичний факультет	1	9	0	0
Факультет соціології	1	1	0	0
Фізичний факультет	2	8	0	2
Інститут філології	3	39	3	23
Філософський факультет	1	1	0	7
Хімічний факультет	1	4	0	1
Юридичний факультет	3	17	4	16
Підготовче відділення	0	1	0	0
Всього	38	143	19	88

Завдання на 2014 рік

- Завершення формування цілісної системи моніторингу та забезпечення якості освіти на основі "Програми заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка".
- Розгортання інтернаціоналізації навчання через продовження створення англійських магістерських програм, через розширення програм подвійного дипломування.
- Продовження реалізації "Концепції вивчення іноземних мов студентами немовних спеціальностей".
 - Проведення міжнародної акредитації окремих напрямів і спеціальностей.
 - Відкриття та ліцензування нових напрямів підготовки і спеціальностей, відповідно до потенційних можливостей університету та суспільного й корпоративного запиту на підготовку фахівців.
- Повноцінна інтеграція Українського фізико-математичного ліцею, Оптико-механічного коледжу та Коледжу геологорозвідувальних технологій до структури університету.
 - Розгортання широкомасштабної інформаційно-іміджевої та професійно-орієнтаційної діяльності з метою залучення до навчання в університеті абітурієнтів з найбільш обдарованої шкільної молоді, здатної опанувати університетські програми.
 - Перегляд та вдосконалення нормативів навчального навантаження з метою вивільнення часу для самостійної роботи студентів і розвитку професійних й особистісних якостей науково-педагогічних працівників.
 - Посилення практичної підготовки студентів через налагодження тісніших зв'язків з роботодавцями та їх об'єднаннями, через залучення роботодавців до формування навчальних планів і програм.
 - Участь університету у міжнародно визнаних рейтингах вищих навчальних закладів, забезпечення високих показників відповідно до їх критеріїв оцінювання.

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

2.1. Кадри, наукова тематика та фінансування у 2013 р.

У науково-дослідній частині університету як штатні співробітники сьогодні працюють **70** докторів, **512** кандидатів наук, **579** інженерів (техніків), лаборантів – усього **1161** особа (у т. ч. **15** докторів, **28** кандидатів, **39** наукових співробітників без ступеня, **50** інженерів, **10** техніків, **9** лаборантів **Кримської астрофізичної обсерваторії**, яка у 2013 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України приєднана до Київського національного університету імені Тараса Шевченка (загалом **326** осіб)). У цьому році до штату НДЧ зараховано **2** випускників докторантури, **14** випускників аспірантури, **1** випускника університету. За результатами конкурсу на заміщення посад наукових співробітників, проведеного у 2013 р., обрано **50** осіб.

28 листопада 2012 р. вийшло розпорядження Кабінету Міністрів України №983-р про реорганізацію науково-дослідного інституту "Кримська астрофізична обсерваторія" шляхом приєднання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка з утворенням на його базі відокремленого структурного підрозділу Університету.

У НДІ "КрАО" працюють понад понад **80** астрономів високої кваліфікації, з них **1** академік НАН України, **2** академіки Кримської АН, **13** співробітників мають почесне звання Заслуженого діяча науки та техніки АР Крим, **4** співробітники – Почесні звання "Заслужений діяч науки та техніки України", **15** докторів і **29** кандидатів. Усього в штаті обсерваторії **326** осіб.

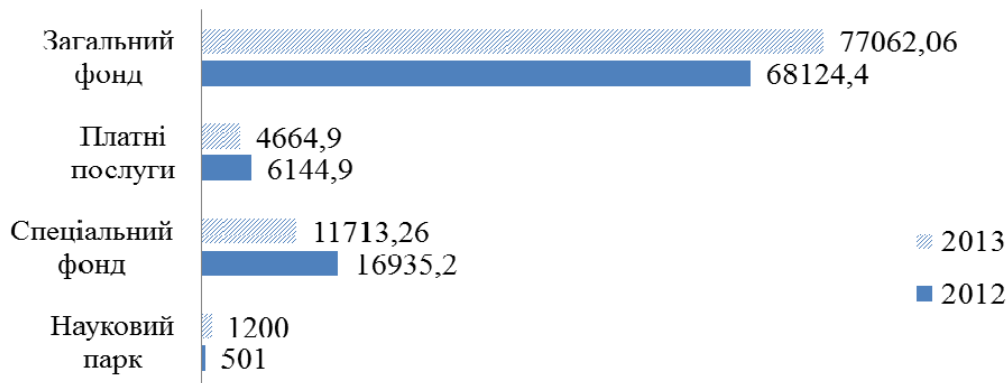
Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.03.13 № 165 "Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки, молоді та спорту у 2013 році" здійснено перерозподіл видатків загального та спеціального фондів у межах загального обсягу, зокрема збільшено обсяг видатків розвитку за програмою 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка".

На наукову діяльність у 2013 р. університет отримав від держави **77 млн 62,063 тис. грн**, у т. ч. на виконання фундаментальних досліджень **60 млн 180,0 тис. грн**, прикладних – **15 млн 938,0 тис. грн**, на організацію та проведення наукових конференцій – **77,0 тис. грн**, для забезпечення фінансової підтримки наукових об'єктів Кримської астрофізичної обсерваторії – **471,663 тис. грн** (у т. ч. теми КРАО **10,5 млн грн**) для забезпечення амбулаторного медичного обслуговування співробітників Кримської астрофізичної обсерваторії – **395,4 тис. грн**.

До тематичного плану наукових досліджень Київського національного університету станом на 15.11.13 включено **113** науково-дослідних робіт, з яких **63** теми викону-

ються за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету на загальну суму **76 млн 118,0 тис. грн**; **50** тем за договорами із замовниками виконуються за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету на загальну суму **11 млн 713,26 тис. грн**. Середній обсяг фінансування однієї бюджетної теми становить у 2013 р. **1 млн 208,2 тис. грн**, договірної – **234,3 тис. грн**.

Структура фінансування наукової діяльності у 2012 і 2013 рр. (на 13.11.13)

Діаграма 2.1

Усі **63** теми (табл. 2.1), що фінансуються державою за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки на період до 2020 р. (Закон України № 2519-VI від 09.09.10) та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 р. (Постанова КМ України від 07.09.2011 р. № 942).

Як згадані **63** бюджетні теми, так і всі госпдоговірні НДР (**49**), що фінансуються з інших джерел, об'єднуються в **11 Комплексних наукових програм Університету** (КНП). До складу Координаційних рад, які опікуються проведенням наукових досліджень в університеті, входять провідні вчені університету, інститутів НАН України та НААН України. Координаційні ради приймають результати науково-дослідних робіт і готують пропозиції щодо відкриття нових тем та їх фінансування. Розподіл бюджетних тем за Комплексними науковими програмами наведено в табл. 2.2.

У табл. 2.3 наведено результати аналізу ефективності використання бюджетних коштів (колонка 3), наданих державою. Ефективність визначалась як відношення обсягу коштів (колонка 4), зароблених даним науковим колективом, до обсягу фінансування відповідної бюджетної теми (колонка 3). У колонці 4 враховано кошти, отримані як для виконання науково-дослідних робіт, так і для надання платних послуг.

Таблиця 2.1

Розподіл бюджетних тем університету відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок

№	Назва пріоритетного тематичного напрямку	Керівник теми	Підрозділ	Наукові секції за фаховими напрямками МОН України
1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави				
1.1.	Найважливіші проблеми фізико-математичних і технічних наук	Жданов В.І., Лозицький В.Г., Чурюмов К.І.	Астрономічна обсерваторія	Ядерна фізика, радіофізика та астрономія
		Зеленський С.Є.	Фізичний факультет	Загальна фізика
		Степанян Н.М., Вольвач О.Є., Стешенко М.В., Прокоф'єва-Михайловська В.В., Сергєєв С.І., Любимков Л.С., Павленко О.П.	Кримська астрофізична обсерваторія	Ядерна фізика, радіофізика та астрономія
		Нікітченко М.С., Ляшко С.І., Провотар О.І.	Факультет кібернетики	Інформатика та кібернетика
		Анісімов А.В., Наконечний О.Г., Гаращенко Ф.Г.	Факультет кібернетики	Інформатика та кібернетика
		Скришевський В.А.	Інститут високих технологій	Загальна фізика
		Находкін М.Г., Анісімов І.О., Висоцький В.І., Григоруку В.І.	Радіофізичний факультет	Ядерна фізика, радіофізика та астрономія. Загальна фізика
		Перестюк М.О., Мішура Ю.С., Кириченко В.В.	Мех.-матем. факультет	Математика
		Вижва С.А.	Геологічний факультет	Технології видобутку та переробки корисних копалин
1.2	Найважливіші проблеми хімії і розвитку хімічних технологій	Воловенко Ю.М., Слободяник М.С., Фрицький І.О.	Хімічний факультет	Хімія
1.3	Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій	Остапченко Л.І., Поліщук В.П.	ННЦ "Інститут біології"	Біологія, біотехнології, харчування
		Корнелюк О.І.	Інститу високих технологій	Біологія, біотехнології, харчування

1.4	Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних і гуманітарних наук	Базилевич В.Д.	Економічний факультет	Економіка
		Ленков С.В.	Військовий інститут	Економіка
		Копійка В.В.	ІМВ	Філософія, історія та політологія
		Балюк Г.І	Юридичний факультет	Право
		Колесник В.Ф.	Історичний факультет	Філософія, історія та політологія
		Конверський А.Є., Обушний М.І.	Філософський факультет	Філософія, історія та політологія Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді та спорту
		Горбачик А.П.	Факультет соціології	Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді та спорту
		Різун В.В.	Інститут журналістики	Літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство, соціальні комунікації
Семенюк Г.Ф.	Інститут філології	Літературознавство, мовознавство, мистецтвозн., соціальні комунікації		
2. Інформаційні та комунікаційні технології				
2.1.	Технології та заходи розробки програмних продуктів і систем	Замаруєва І.В.	Військовий інститут	Інформатика та кібернетика
		Заславський В.А.	Факультет кібернетики	
2.2	Технології і засоби матем. моделювання, оптимізації і системного аналізу розв'язання надскладних завдань держ. значення	Лимарченко О.С.	Механіко-математичний факультет	Механіка
2.3	Ситуаційні центри	Закусило О.К.	Факультет кібернетики	Інформатика та кібернетика
3. Енергетика та енергоефективність				
3.1	Технології електроенергетики	Гайдай Ю.О.	Радіофізичний факультет	Загальна фізика
4. Раціональне природокористування				
4.1	Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості та безпечності, збереження біорізноманіття	Капустян В.В., Шевчик В.Л.	ННЦ "Інститут біології"	Біологія, біотехнології, харчування

4.2	Технології моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища	Молочко А.М., Олійник Я.Б., Бортник С.Ю.	Географічний факультет	Охорона навколишнього середовища
4.3	Технології раціонального водокористування, підвищення ефективності очищення стічних вод і запобігання забрудненню водних об'єктів	Хільчевський В.К.	Географічний факультет	Охорона навколишнього середовища
4.4	Технології очищення та запобігання забрудненню атмосферного повітря	Коваль І.П.	Радіофізичний факультет	Електроніка, радіотехніка та телекомунікації
4.5.	Технології виявлення і оцінки корисних копалин, їх раціонального екологічно безпечного видобування	Михайлов В.А. Шнюков С. Є.	Геологічний факультет	Технології видобутку та переробки корисних копалин
5. Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань				
5.1	Конструювання та технології створення нових лікарських засобів на основі спрямованого дизайну біологічно активних речовин та використання наноматеріалів	Комаров І.В.	Ін-т високих технологій	Хімія
6. Нові речовини і матеріали				
6.1	Цільові дослідження щодо отримання нових матеріалів, їх з'єднання і оброблення	Лозовський В.З.	Ін-т високих технологій	Ядерна фізика, радіофізика та астрономія
6.2	Створення та застосування технологій отримання, зварювання, з'єднання та оброблення конструкційних, функціональних і композиційних матеріалів	Маципура В.Т.	Механіко-математичний факультет	Механіка
6.3	Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів	Запорожець О.А., Колендо О.Ю.	Хімічний факультет	Хімія

Таблиця 2.2

Розподіл бюджетних тем за комплексними науковими програмами університету

Назва програми	Керівник програми	Керівник теми	Базовий підрозділ
КНП "Астрономія та фізика космосу"	Івченко В.М.	Івченко В.М., Жданов В.І., Лозицький В.Г., Чурюмов К.І., Вольвач О.Є., Любимков Л.С., Павленко О.П., Степанян Н.М., Вольвач О.Є., Гершберг Р.Є., Прокоф'єва-Михайловська В.В., Сергєєв С.Г.	Фізичний факультет Астрономічна обсерваторія Кримська астрофізична обсерваторія
Виконуються 12 фундаментальних тем			
КНП "Біологічні, біомедичні та біоекологічні проблеми життєдіяльності людини"	Остапченко Л.І.	Остапченко Л.І., Поліщук В.П., Капустян В.В., Шевчик В.Л.	ННЦ "Інститут біології"
Виконуються 2 фундаментальні та 2 прикладні теми			
КНП "Інформатизація суспільства"	Закусило О.К.	Закусило О.К., Гаращенко Ф.Г., Нікітченко М.С., Ляшко С.І., Провотар О.І., Анісімов А.В., Наконечний О.Г., Лавренюк Я.В., Заславський В.А.	Факультет кібернетики Служби НДЧ
Виконуються 6 фундаментальних та 3 прикладні теми			
КНП "Конденсований стан – фізичні основи новітніх технологій"	Булавін Л.А.	Зеленський С.Е.	Фізичний факультет
Виконується 1 фундаментальна тема з 6 підрозділами			
КНП "Міждисциплінарні високотехнологічні дослідження об'єктів природного та штучного походження"	Третяк О.В.	Скришевський В.А., Лозовський В.З., Корнелюк О.І., Комаров І.В.	Інститут високих технологій
Виконуються 2 фундаментальні та 2 прикладні теми			
КНП "Модернізація суспільного розвитку України в умовах світових процесів глобалізації"	Базилевич В.Д.	Базилевич В.Д.	Економічний ф-т
		Колесник В.Ф.	Історичний ф-т
		Горбачик А.П.	Ф-т соціології
		Конверський А.Є., Обушний М.І.	Філософський ф-т
		Балюк Г.І.	Юридичний ф-т
		Ленков С.В., Замаруєва І.В.	Військовий інститут
		Різун В.В.	Ін-т журналістики
		Копійка В.В.	Ін-т МВ

Назва програми	Керівник програми	Керівник теми	Базовий підрозділ
Виконуються 10 фундаментальних та 1 прикладна тема			
КНП "Надра"	Вижва С.А.	Вижва С.А., Шнюков С.Є., Михайлов В.А.	Геологічний факультет
Виконуються 1 фундаментальна та 2 прикладні теми			
КНП "Нові речовини і матеріали". з підпрограмою "Матеріалознавство та технології неоднорідних та наносистем"	Воловенко Ю.М.	Воловенко Ю.М., Слободяник М.С., Фрицький І.О., Запорожець О.А., Колендо О.Ю., Макара В.А.	Хімічний факультет Фізичний факультет
Виконуються 4 фундаментальні та 2 прикладні теми			
КНП "Новітні та ресурсозберігаючі технології"	Находкін М.Г.	Находкін М.Г., Анісімов І.О., Висоцький В.І., Григорук В.І., Гайдай Ю.О., Коваль І.П.	Радіофізичний факультет
Виконуються 4 фундаментальні та 2 прикладні теми			
КНП "Регіональні проблеми раціонального природокористування"	Олійник Я.Б.	Олійник Я.Б., Бортник С.Ю., Хільчевський В.К., Молочко А.М.	Географічний факультет
Виконуються 4 прикладні теми			
КНП "Сучасні математичні проблеми природознавства, економіки та фінансів"	Перестюк М.О.	Перестюк М.О., Мішура Ю.С., Кириченко В.В., Лимарченко О.С., Маципура В.Т.	Механіко-математичний факультет
Виконується 3 фундаментальні та 2 прикладні теми			

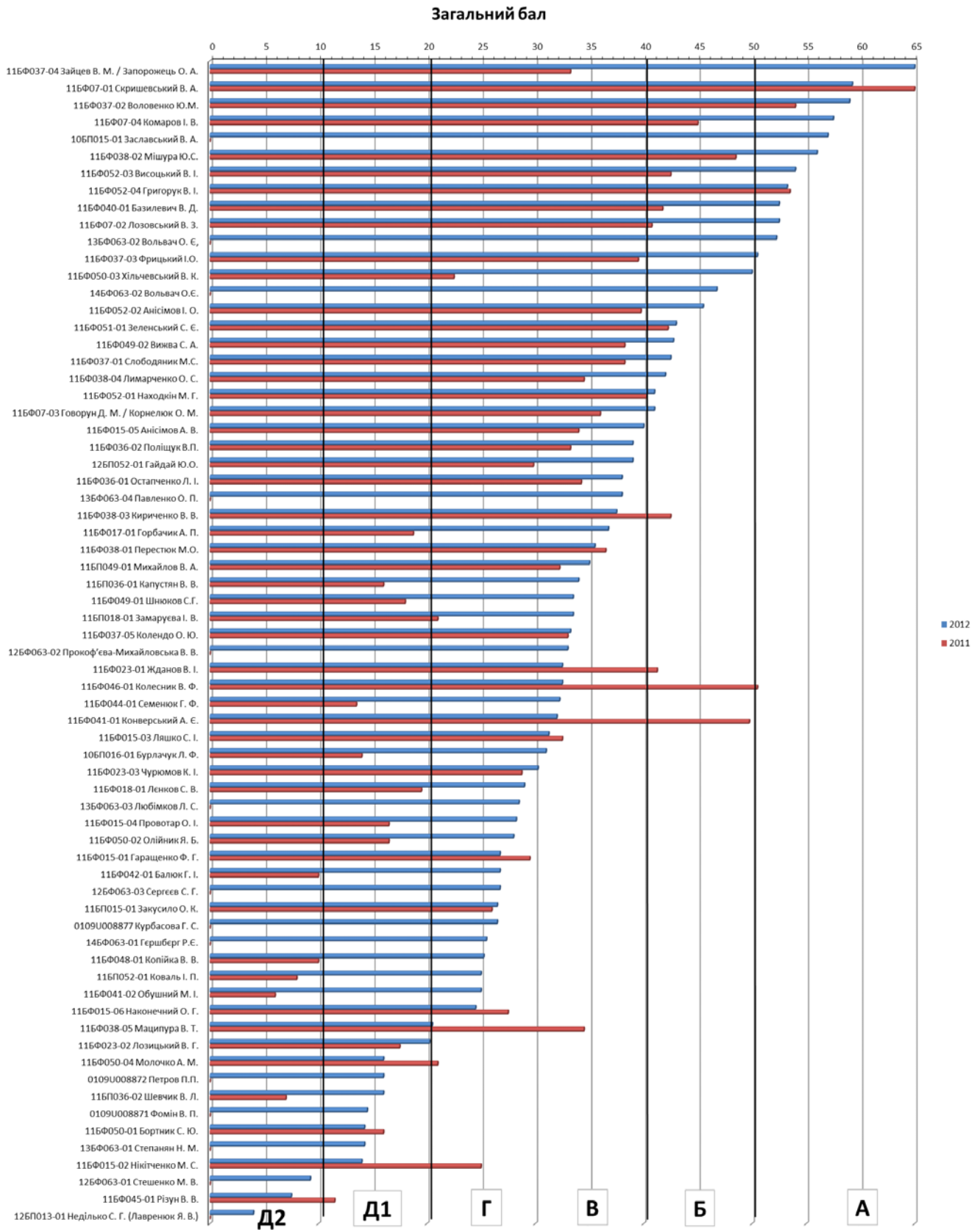
Таблиця 2.3

Найбільш ефективні бюджетні теми у 2013 р. (фінансовий аспект)

№	Назва бюджетної теми, науковий керівник	Обсяг фінансування, тис. грн		Наукові керівники договірних тем	Ефективність
		бюджет.	до- гов.		
1.	Нові гетероциклічні сполуки – ефективні джерела біологічно-активних речовин, флуорес-центних зондів, модифікаторів супрамолекулярних об'єктів. Воловенко Ю.М. (хімічний ф-т)	1460,5	4365,4 5	Бойко О.М., Войтенко З.В. Толмачов А.О.	2,99
2.	Фізичні та інформаційні процеси у конденсованому середовищі та біологічних системах з великою кількістю зв'язків. Висоцький В.І. (радіофізичний ф-т)	310,0	725,0	Бойко Ю.В., Судаков О.О.	2,26
3.	Створення теоретичних основ методів та програмних засобів інтелектуалізації інформаційно-комунікаційних і трансформерних технологій. Анісімов А.В. (кібернетики)	858,1	662,52	Анісімов А.В. Терещенко В.М.	0,77
4.	Механізми реалізації адаптаційно-компенсаторних реакцій організму за умов розвитку різних патологій. Остапченко Л.І. (ННЦ "Інститут біології")	8431,7	5469,68	Остапченко Л.І., Берегова Т.В., Савчук О.М., Бучацький Л.П., Преображенська Т.Д., Рибаль- ченко В.К., Дзержинський М.Е., Линчак О.В., Снігур Г.О., Міще- нко Л.Т., Шепелевич В.В.	0,65
5.	Застосування алгебро-геометричних методів в теоріях груп, напівгруп, кілець, зображень, до задач прикладної алгебри та захисту інформації. Кириченко В.В. (мех.-мат. ф-т)	335,0	162,26	Лавренюк Я.В.	0,48
6.	Фундаментальні дослідження в галузі фізики конденсованого стану і елементарних частинок, астрономії і матеріалознавства для створення основ новітніх технологій. Зеленський С.Є. (фіз. ф-т)	9748,0	3499,55	Булавін Л.А., Рево С.Л. Кондратенко С.В., Захаренко М.І., Неділько С.Г., Івченко В.М., Погорелов В.Є., Каден- ко І.М., Кизима О.А., Губа- нов В.О., Мацуй Л.Ю., Ящук В.М., Дмитрук І.М., Безшийко О.А.	0,36

За ініціативи ректорату з 2012 р. проводиться щорічне **рейтингування** наукових тем за спеціально розробленою системою показників, що включає оцінку публікаційної активності (статті, монографії, підручники, навчальні посібники), участь у підготовці кадрів вищої кваліфікації, штатну активність, фінансову ефективність та інше. Методика та алгоритми підрахунку балів розміщена на сайті НДЧ. Рейтингування "бюджетних" тем в 2013 році проводилося, згідно з "Положенням щодо рейтингової системи оцінювання загального результату поточного (річного) виконання (або завершення) науково-дослідної теми з бюджетним фінансуванням" (розпорядження №56 від 21.06.13). Його результати подано в діаграмі 2.2.

Результати рейтингування "бюджетних" тем у 2013 р. та порівняння з результатами 2012 р.

Діаграма 2.2

Таблиця 2.4

**Показники виконання науковцями університету науково-дослідних робіт
за найважливішими завданнями, тис. грн**

№	Назва програми/плану	Обсяг за прогр.	Наукові керівники договорів	Назва підрозділу
<i>Участь університету в реалізації державного замовлення та державних цільових програм</i>				
1.	Держзамовлення	1400,0	Бойко О.М.	Хімічний ф-т
2.	Розроблення новітніх технологій створення вітчизняних лікарських засобів для забезпечення охорони здоров'я людини та задоволення потреб ветеринарної медицини на 2011-2015 роки.	2900,0	Берегова Т.В., Бойко О.М.	ННЦ "Інститут біології" Хімічний ф-т
3.	Проведення досліджень в Антарктиці на 2011-2020 роки	170,0	Берегова Т.В., Поліщук В.П., Савчук О.М.	ННЦ "Інститут біології"
4.	Нанотехнології та наноматеріали на 2010-2014 роки	106,0	Булавін Л.А., Коваленко В.Ф.	Фізичний ф-т Радіофізичний ф-т
5.	Впровадження і застосування ґрид-технологій на 2009-2013 роки	700,0	Бойко Ю.В.	Радіофізичний ф-т
<i>Участь університету в реалізації програм міжнародного науково-технічного співробітництва</i>				
6.	Співпраця з університетами Російської Федерації	2765,0	Остапченко Л.І. Івченко В.М. Захаренко М.І. Цап Ю.Т.	ННЦ "Ін-т біології" Фізичний ф-т Кримська астрофізична обсерваторія
7.	Співпраця з університетами Білорусі	350,0	Кокозей В.П. Погорелов В.Є. Неділько С.Г. Нестеровський В.А.	Хімічний ф-т Фізичний ф-т Геологічний ф-т
8.	Співпраця з університетами Франції	160,0	Войтенко З.В. Запорожець О.А. Каденко І.М.	Хімічний ф-т Фізичний ф-т
9.	Співпраця з університетами США	90,0	Мелков Г.А.	Радіофізичний ф-т
10.	Співпраця з університетами Китаю	45,0	Рево С.Л.	Фізичний ф-т
11.	Співпраця з університетами Австрії	35,0	Кондратенко С.В.	Фізичний ф-т
12.	Співпраця з університетами Литви	35,0	Ящук В.М.	Фізичний ф-т
13.	Співпраця з університетами Німеччини	35,0	Дмитрук І.М.	Фізичний ф-т
14.	Співпраця з університетами Словенії	35,0	Куценко О.Д.	Ф-т соціології
15.	Співпраця з НАТО	30,0	Мацуй Л.Ю.	Фізичний ф-т
<i>Участь університету в реалізації інших програм та планів</i>				
16.	За постановою Президії НАН України	67,5	Губанов В.А. Кизима О.А.	Фізичний ф-т
17.	За наказом агентства водних ресурсів України	40,0	Гребінь В.В.	Географічний ф-т
<i>На замовлення міжнародних компаній</i>				
18.	"Самсунг Електронікс"	1180,0	Анісімов А.В. Гаращенко Ф.Г. Терещенко В.М. Лавренюк Я.В. Бойко О.М.	Ф-т кібернетики Механіко-математичний ф-т Хімічний ф-т
19.	"BCH Research L.L."	975,15	Толмачов А.О.	Хімічний ф-т
	Усього:	11118,7		

Максимальна кількість набраних балів становить **65**, мінімальна – **4**. Теми в діапазоні (А) від 65 до 40 балів є найбільш ефективними та потребують уваги з погляду подання подальшого сприяння у збільшенні фінансування та розвитку. Теми в діапазоні В - Г (від 40 до 20 балів) виконуються в рамках Технічного завдання та задовольняють поставленим завданням. Теми в загальному рейтингу в діапазонах Д₁ – Д₂ є найменш ефективними та підлягають перегляду Технічних завдань і складу виконавців.

На сьогодні за Державними цільовими програмами та Державним замовленням виконується **10** тем, за Програмами міжнародного науково-технічного співробітництва – **18** тем, **6** тем виконується на замовлення міжнародних компаній, за іншими програмами і планами – **3**. Загалом це **37** тем із **50** договірних тем (чинних станом на 15.11.13). Отже, **74 %** від загальної кількості науково-дослідних робіт, що виконуються у 2013 р., становить найважливіша тематика (у минулому році цей показник становив **76 %**), відсоток обсягу найважливішої тематики ще більше – **95 %**.

У 2013 р. університет уклав договори на виконання науково-дослідних робіт із **10** організаціями/підприємствами. Найбільше замовлень від Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України – **30** договорів, інститутів НАН України – **6**, ТОВ "Самсунг Електронікс Україна Компані" – **5**.

У виконанні перелічених завдань взяли участь науковці **12** підрозділів університету: фізичний факультет – **14** завдань, хімічний факультет – **9** завдань, ННЦ "Інститут біології", факультет кібернетики, радіофізичний факультет – по **4** завдання, геологічний, Кримська астрофізична обсерваторія – по **2** завдання, географічний факультет, економічний факультет, факультет соціології та астрономічна обсерваторія – по **1** завданню.

Таблиця 2.5

Показники виконання підрозділами університету науково-дослідних робіт за договорами із замовниками

№	Підрозділи	Кількість договорів	Обсяг фінансування тис. грн *
Природничі факультети			
1.	ННЦ "Інститут біології"	8	3720,00
2.	Географічний факультет	1	40,00
3.	Геологічний факультет	2	155,00
4.	Факультет кібернетики	4	877,73
5.	Механіко-математичний факультет	3	306,26
6.	Радіофізичний факультет	4	871,00
7.	Фізичний факультет	14	723,95
8.	Хімічний факультет	9	4735,15
9.	Інститут високих технологій	-	-
10.	Військовий інститут	-	-
11.	Астрономічна обсерваторія	1	29,17
12.	Кримська астрофізична обсерваторія	2	125,00
Усього		48	11583,26
Соціогуманітарні факультети			
13.	Економічний факультет	1	95,00
14.	Історичний факультет	-	-
15.	Факультет соціології	1	35,00

№	Підрозділи	Кількість договорів	Обсяг фінансування тис. грн *
16.	Факультет психології	–	–
17.	Філософський факультет	–	–
18.	Юридичний факультет	–	–
19.	Інститут журналістики	–	–
20.	Інститут міжнародних відносин	-	-
21.	Інститут філології	-	-
Усього		2	130,00
Разом		50	11713,26

* виділені обсяги зароблених коштів понад 1 млн.

Загалом у виконанні договірної тематики беруть участь **10 з 12** факультетів/інститутів природничого профілю і **2 з 9** – соціогуманітарного:

Як бачимо, **жодного договору не виконується** на факультетах: історичному, психології, філософському, юридичному, у військовому інституті, в інституті журналістики, в інституті міжнародних відносин, в інституті філології та в інституті високих технологій.

Крім того, надають платні послуги (проводять науково-технічну експертизу) у 2013 р. співробітники **6** підрозділів. У минулому році така робота проводилася лише **3** підрозділами.

Таблиця 2.6

Надання платних послуг підрозділами університету

№	Підрозділи	План		Фактично надійшло (тис. грн) станом на 15.11.13
		кількість договорів	Обсяг договорів (тис. грн)	
1.	Фізичний факультет	10	2775,6	2650,2
2.	ННЦ "Інститут біології"	60	1799,7	1176,2
3.	Географічний факультет	1	50,0	25,0
4.	Інститут журналістики	1	34,6	
5.	Хімічний факультет	1	3,0	3,0
6.	Факультет соціології	1	2,0	2,0
РАЗОМ:		74	4664,9	3856,4

У 2013 р. науковим парком університету буде виконано **14** замовлень загальним обсягом **1 млн 200 тис. грн**, тоді як у 2012 р., відповідно, **5** замовлень обсягом **501 тис. грн**.

Таким чином, на виконання науково-дослідних робіт і проведення науково-технічної експертизи укладено договорів загальним обсягом **17 млн 578,16 тис. грн**. **Ефективність (відношення обсягів зароблених коштів до обсягів коштів, наданих державою) становитиме 0,23.**

2.1.1. Конкурс проектів науково-дослідницьких робіт

В університеті 28.03.13 було затверджене "Положення про порядок проведення конкурсу проектів науково-дослідницьких робіт" та оголошено конкурс проектів науково-дослідницьких робіт (наказ ректора №333-32).

Порядок проведення конкурсу проектів науково-дослідницьких робіт визначається Постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.04 №1084 "Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково – технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету".

Метою конкурсу є відбір проектів фундаментальних досліджень і прикладних розробок, що мають високий науковий та науково-технічний рівень, пропонують кращі показники наукових і науково-практичних результатів, забезпечують ефективно використання коштів державного бюджету.

Перший етап конкурсу провели вчені ради факультетів/інститутів. Було здійснено аналіз та відбір пропозицій кафедр. При проведенні першого етапу Конкурсу визнавалася пріоритетною тематика наукових досліджень і розробок спрямована на отримання наукових результатів конкурентоспроможних на світовому ринку та їх практичне застосування у навчальний процес, соціальну сферу, виробництво з метою ефективного використання бюджетних коштів.

Другий етап конкурсу проводили координаційні ради Комплексних наукових програм університету. На цьому етапі особливу увагу зверталася на формування комплексних міжфакультетських проектів

На третьому етапі конкурсу проекти, які були підтримані координаційними радами комплексних наукових програм, проходили експертизу МОН та науково-експертної ради університету, із залученням зовнішніх експертів, провідних вчених з даного напрямку.

Даний підхід дозволив провести відбір наукової тематики на 2014–2016 рр. на конкурсній основі із застосуванням передових методик до експертизи проектів.

2.2. Рейтингові показники університету

2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus

Для оцінки ефективності наукової роботи доволі важливими є показники наукометричної бази даних **Scopus**. Наукометричний апарат Scopus забезпечує облік публікацій науковців і установ, у яких вони працюють, та статистику їх цитованості.

Рубрикатор Scopus (ASJK) має **27** базових тематичних розділів, поділених на **335** підрозділів, політематичні статті індексуються одразу в кількох розділах. Галузеве покриття розподіляється таким чином:

Фізичні науки – **41 %**;

Медичні науки – **40 %**;

Науки про життя – **24 %**.

Соціогуманітарні науки – **12 %**.

За географічним охопленням Scopus є універсальною базою даних. Серед проіндексованих назв **47 %** видаються у Західній Європі, **33 %** – у Північній Америці, **9 %** – видання Азійсько-Тихоокеанського регіону, **5 %** назв східноєвропейських видавців (у т. ч. близько **300** російських, **39** білоруських та **37** українських назв журналів) і по **2 %** видань з Австралії і Океанії, Африки та Південної Америки.

Таблиця 2.2.1

**Наукометричні показники класичних університетів України,
впорядковані за h-індексом
(h — кількість статей, на які є посилання в понад h публікаціях),
а в його межах — за кількістю цитувань станом на 15.10.13.**

№	Організація (обліковий запис у базі даних Scopus)	Кількість публікацій у Scopus	Кількість Цитувань у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	11377	44050	66
2	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	6238	24254	48
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	4460	17170	39
4	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова	2305	8251	38
5	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	1739	4959	33
*	<i>Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України</i>	<i>2486</i>	<i>26166</i>	<i>68</i>
*	<i>Національна академія наук України (без уточнення установи)</i>	<i>25056</i>	<i>56066</i>	<i>67</i>

**Наукометричні показники деяких вищих навчальних закладів
сусідніх країн на 12.11.13**

Таблиця 2.2.2

№	Організація (обліковий запис у базі даних Scopus)	Кількість Публікацій у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
1.	Варшавський державний університет, Польща	27734	181
2.	Московський державний університет ім. М.В. Ломоносова, РФ	79881	159
3.	Карлів університет у Празі, Чехія	30882	150
4.	Санкт-Петербурзький державний університет, РФ	24791	108
5.	Університету Коменського, Словаччина.	13354	103
6.	Вільнюський університет, Литва	7784	78
7.	Білоруський державний університет, Білорусія	7164	68
8.	Тбіліський державний університет, Грузія	3127	56

Наукометричний апарат Scopus забезпечує отримання показників цитування наукових робіт у виданнях, опублікованих після 1996 р. Тому у Scopus підраховується кількість посилань на всі проіндексовані ресурси, але лише у ресурсах, опублікованих після 1996 р. У табл. 2.2.3 наведено дані щодо показників цитованості наукових робіт учених університету у виданнях, що включені до Scopus (серед 100 науковців України).

Рейтинг науковців України (SciVerse Scopus станом на 5.11.13)

№	№ за рейтингом	Науковець	Установа	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Гірша* (h-індекс)
1	8	Шиванюк О.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут фармакології та токсикології НАМН України	91	1664	25
2	13	Солдаткін О.П.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	112	1340	24
3	19	Фрицький І.О.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	94	831	22
4	26	Домасевич К.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	153	1444	20
5	54	Іванов Б.О.	Інститут магнетизму НАН і МОН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	191	1199	17
6	61	Жолос О.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	66	916	17
7	63	Колежук О.К.	Інститут магнетизму НАН і МОН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	68	830	17
8	64	Дзядевич С.В.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	92	828	17
9	67	Кокозей В.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	160	737	17
10	78	Сергеєв С.Г.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	75	748	16
11	82	Решетняк В.Ю.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	156	970	15

* без самоцитувань.

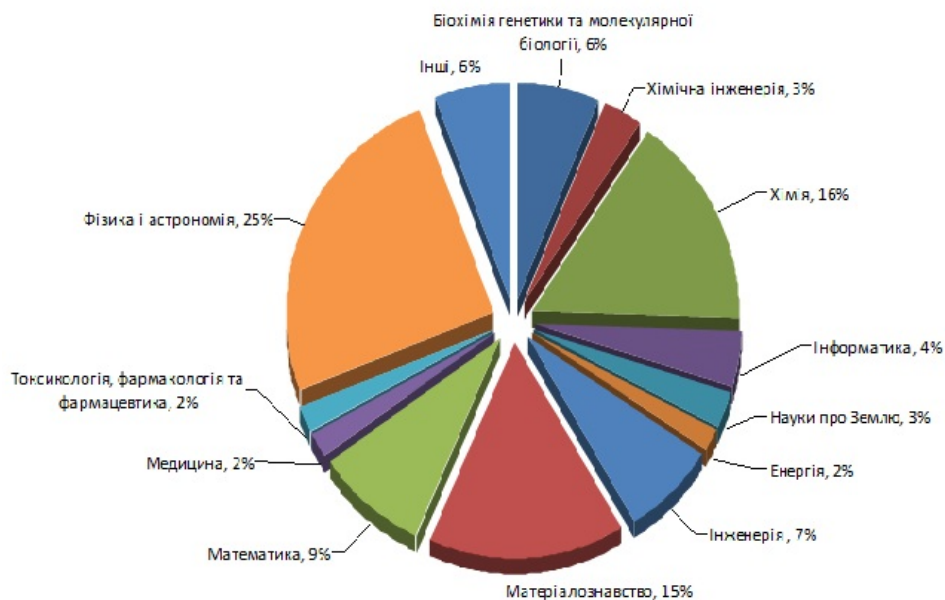
У списку **100** науковців України, що мають найвищий рейтинг:

84 – співробітники інститутів та організацій НАН України та **23** – співробітники вищих навчальних закладів (**7** – сумісники). Із представників ВНЗ – **11** науковці Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Також по **2** – Національний технічний університет України "КПІ", Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. По **1** – Національний технічний університет "Харківський політехнічний університет", Одеський університет імені І.І. Мечнікова, Донецький національний університет імені Богдана Хмельницького, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлінського, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького.

Кількість публікацій за період 2010-2013 років у Scopus, які асоційовані з університетом (принаймні один з авторів указав університет місцем роботи), станом на 13.11.13 становила **2634**.

За галузями знань ці публікації розділилися так:

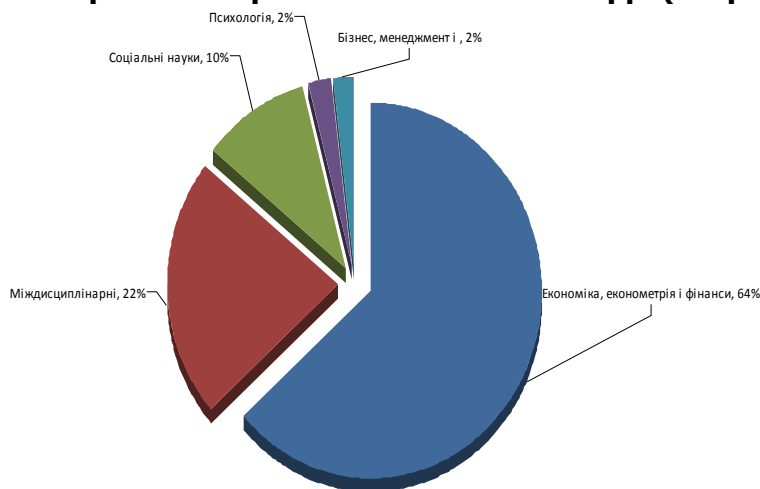
Розподіл публікацій співробітників університету за напрямками за 2010-2013 роки (Scopus, 13.11.13)

Діаграма 2.2.1

У Scopus представлено **48** публікацій за соціо-гуманітарною тематикою за період 2010-2013 років.

Розподіл публікацій співробітників університету за соціо-гуманітарними напрямками за 2010-2013 рр. (Scopus, 13.11.13)

Діаграма 2.2.2

Таблиця 2.2.4

**ТОП-список місць роботи співавторів співробітників університету
за публікаціями 2010-2013 років (Scopus, дані на 13.11.13)**

№	Назва установи/організації	Кількість публікацій
1	Національна академія наук України	112
2	Enamine Ltd (Київ)	97
3	Інститут органічної хімії НАН України	93
4	Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України	87
5	Інституту молекулярної біології і генетики НАН України	87

Таблиця 2.2.5

**ТОП-список журналів, в яких найчастіше публікувалися
співробітники університету в 2010 – 2013 рр. (Scopus, дані на 13.11.13)**

№	Назва журналу	Кількість публікацій	Видається в Україні / перекладне видання (видавець)
1	Український фізичний журнал (Ukrainian Journal of Physics)	132	видається в Україні (Відділення фізики і астрономії НАН України)
2	Acta Crystallographica Section E: Structure Reports Online	90	
3	Chemistry of Heterocyclic Compounds	61	
4	Ukrainian Mathematical Journal	51	перекладне видання (Springer)
5	Питання атомної науки і техніки (Problems of Atomic Science and Technology)	50	видається в Україні (ННЦ "Харківський фізико-технічний інститут")

Принадно зазначимо, що **2** журнали, які видає університет, представлені у Scopus: **Algebra and Discrete Mathematics** (видається разом з Інститутом прикладної математики і механіки НАН України та Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка); **Теорія ймовірностей та математична статистика** (в Scopus представлено англomовне перевидання **Theory of Probability and Mathematical Statistics**, яке видається Американським математичним товариством).

Як свідчить практика багатьох університетів світу, стимулювання публікаційної активності дає дуже вагомні результати. Тому ректоратом університету було прийняте рішення розробити "Положення про стимулювання публікаційної активності", в якому б ураховувалися такі показники публікацій:

- імпакт-фактор видання, в якому опублікована стаття,
- область науки статті (для врахування середньої цитованості статті в даній області науки),
- кількість співавторів статті.

Обов'язковою умовою для врахування статті має бути правильне вказування місця роботи автора – Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Це "Положення" планується ввести в дію з 01.01.14 на основі бази публікацій НДЧ університету.

Також було вирішено стимулювати вже в цьому році співробітників університету, які мають найбільшу кількість публікацій в науко-метричній базі SCOPUS за період 2010-2013 рр. З цією метою було проведено наукометричний аналіз публікаційної активності співробітників Університету.

Таблиця 2.2.6

**ТОП-список співробітників
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
за публікаційною активністю в 2010-2013 роках станом на 11.11.13
(за даними Scopus, 7 і більше публікацій)**

№	ПІБ	Посада	Факультет	К-ть статей	К-ть цитувань	h-індекс
1	Булавін Л.А.	зав.к., проф.	фізичний ф-т	76	95	9
2	Толмачов А.О.	г.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	72	196	16
3	Прилуцький Ю.І.	професор	ННЦ "Ін-т біології"	48	75	12
4	Михайлюк П.К.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	47	117	9
5	Каденко І.М.	зав. каф., проф.	фізичний ф-т	41	231	10
6	Хиля В.П.	професор	хімічний ф-т	39	8	9
7	Козозей В.М.	п.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	35	76	20
8	Оніщук Ю.М.	доцент	фізичний ф-т	33	323	5
9	Григоренко О.О.	дсистент	хімічний ф-т	33	100	9
10	Говорун Д.М.	професор	ІВТ	32	118	13
11	Потіха Л.М.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	32	10	3
12	Домасевич К.В.	п.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	29	106	23
13	Фрицький І.О.	зав. каф., проф.	хімічний ф-т	28	129	23
14	Воловенко Ю.М.	професор	хімічний ф-т	27	22	8
15	Скришевський В.А.	зав. каф., проф.	ІВТ	26	79	13
16	Крупка О.М.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	24	59	8
17	Затовський І.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	24	25	6
18	Давиденко М.О.	п.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	24	11	8
19	Куцевол Н.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	23	52	3
20	Черняк В.Я.	професор	радіофізичний ф-т	23	13	4
21	Козерецька І.А.	доцент	ННЦ "Ін-т біології"	23	9	3
22	Мацуї Л.Ю.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	22	34	6
23	Слободяник М.С.	зав. каф., проф.	хімічний ф-т	22	18	6
24	Горбар Е.В.	професор	фізичний ф-т	21	160	16
25	Агапітов О.В.	доцент	фізичний ф-т	21	82	8
26	Войтенко З.В.	проф., заст. декана	хімічний ф-т	21	20	5
27	Комаров І.В.	зав. каф., проф.	ІВТ	19	85	16
28	Хаврюченко О.В.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	19	46	7
29	Алексєєв С.О.	доцент	хімічний ф-т	19	45	7
30	Слива Т.Ю.	зав. НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	19	14	13
31	Дмитрук І.М.	професор	фізичний ф-т	18	89	11
32	Ящук В.М.	зав. каф., проф.	фізичний ф-т	18	30	7
33	Коротченков О.О.	професор	фізичний ф-т	18	17	3
34	Мішура Ю.С.	зав. каф., проф.	мех.-мат. ф-т	18	13	4
35	Анісімов І.О.	декан, зав. каф.	радіоліз. ф-т	18	6	3
36	Макара В.А.	зав. кафедри	фізичний ф-т	18	3	4
37	Хусаїнов Д.Я.	професор	ф-т кібернетики	17	61	6

38	Львов В.А,	професор	радіофізичний ф-т	17	43	15
39	Прилуцька С.В.	с.с., к.б.н.	хімічний ф-т	17	36	7
40	Зависяк І.В.	професор	радіофізичний ф-т	17	26	4
41	Ковтуненко В.А.	професор	хімічний ф-т	17	14	3
42	Студзинський С.Л.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	17	10	4
43	Рапопорт Ю.Г.	с.н.с., к.ф.-м.н.	Фізичний	16	83	12
44	Решетняк В.Ю.	професор	фізичний ф-т	16	80	18
45	Павленко В.О.	доцент	хімічний ф-т	16	24	6
46	Висоцький В.І.	зав. каф., проф.	радіофізичний ф-т	16	16	5
47	Кондратенко С.В.	доцент	фізичний ф-т	16	14	4
48	Остапченко Л.І.	декан, зав. каф.	ННЦ "Ін-т біології"	16	5	2
49	Дмитренко О.П.	доцент	фізичний ф-т	16	2	5
50	Іванов Б.О.	професор	радіофізичний ф-т	15	162	19
51	Дегода В.Я.	Провідний н.с.	фізичний ф-т	15	64	5
52	Лисенко А.Б.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	15	63	13
53	Солдаткін Ю.П.	професор	ІВТ	15	29	24
54	Шевченко Г.М.	доцент	мех.-мат. ф-т	15	6	3
55	Гуральський А.В.	інженер	хімічний ф-т	14	86	9
56	Лукин О.В.	провідний інженер	хімічний ф-т	14	46	19
57	Неділько С.Г.	зав. НДЛ, д.ф.-м. н.	фізичний ф-т	14	45	10
58	Роїк О.С.	доцент	хімічний ф-т	14	22	4
59	Кузнецов Г.В.	зав. НДЛ; д.ф.-м.н.	ІВТ	14	18	3
60	Мелков Г. А.	професор	радіофізичний ф-т	13	25	10
61	Середюк М.Л.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	20	12
62	Знов'як К.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	20	4
63	Вовченко Л.Л.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	13	18	6
64	Запорожець О.А.	зав. кафедри	хімічний ф-т	13	12	11
65	Рябухін С.В.	доцент	ІВТ	12	44	14
66	Ніколаєнко Т.Ю.	асистент	фізичний ф-т	12	30	4
67	Русанова Ю.А.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	30	8
68	Амірханов В.М.	професор	хімічний ф-т	12	26	17
69	Павленко О.Л.	асистент	хімічний ф-т	12	24	6
70	Мельник О.В.	м.н.с., к.ф.-м.н.	АО	12	23	3
71	Корнелюк О.І.	зав. каф., проф.	ІВТ	12	13	14
72	Поперенко Л.В.	професор	фізичний ф-т	12	10	6
73	Плюйко В.А.	професор	фізичний ф-т	12	8	5
74	Прокопенко О.В.	доцент	радіофізичний ф-т	12	8	2
75	Козаченко Ю.В.	професор	мех.-мат. ф-т	12	6	4
76	Іскендеров Т.С.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	4	4
77	Шокол Т.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	2	5
78	Кириченко В.В.	професор	мех.-мат. ф-т	12	1	2
79	Желтоножська Т.Б.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	12	0	5
80	Стебленко Л.П.	с.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	12	0	4
81	Шека Д.Д.	професор	ННЦ "Ін-т біології"	11	41	10
82	Казіміров В.П.	професор	хімічний ф-т	11	17	5
83	Голеня І.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	11	16	4
84	Протасов І.В.	п.н.с., д.ф.-м.н.	ф-т кібернетики	11	12	6
85	Овчинніков В.А.	с.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	11	12	11
86	Мокринська О.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	11	7	4
87	Мартиш Є.В.	зав.кафедри	радіофізичний ф-т	11	5	2
88	Забашта Ю.Ф.	професор	фізичний ф-т	11	1	2
89	Кудін В.Г.	доцент	фізичний ф-т	11	0	3
90	Дергай О.В.	асистент	ННЦ "Ін-т біології"	10	55	5

91	Колежук О.К,	професор	ІВТ	10	40	22
92	Радченко Д.С.	м.н.с., к.х.н.	ІВТ	10	34	6
93	Пивоваренко В.Г.	професор	хімічний ф-т	10	27	18
94	Єщенко О.А.	доцент	фізичний ф-т	10	18	8
95	Надточій А.Б.	н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	10	16	5
96	Смокал В.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	15	4
97	Власій Н.Д.	асистент	фізичний ф-т	10	13	3
98	Туров О.В.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	10	12	9
99	Маханькова В.Г.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	12	8
100	Курилюк В.В.	асистент	фізичний ф-т	10	8	2
101	Погорелов В.Є.	професор	фізичний ф-т	10	8	7
102	Теребіленко К.В.	асистент	хімічний ф-т	10	6	3
103	Сисоєв В.М.	професор	фізичний ф-т	10	4	4
104	Міліневський Г.П.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н.	Фізичний	9	37	8
105	Матушкіна Н.О.	доцент	ННЦ "Ін-т біології"	9	31	6
106	Мороз Ю.С.	м.н.с. к.х.н.	хімічний ф-т	9	23	4
107	Пенкова Л.В.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	9	18	4
108	Зайцев В.М.	професор	хімічний ф-т	9	17	12
109	Дорошенко І.Ю.	с.н.с., к. ф.-м.н.	фізичний ф-т	9	14	4
110	Саріков А.В.	доцент	ІВТ	9	13	5
111	Мольченко Л.В.	професор	мех.-мат. ф-т	9	9	6
112	Іксанов О.М.	професор	ф-т кібернетики	9	8	7
113	Науменко А.П.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	9	5	2
114	Усенко Н.І.	доцент	хімічний ф-т	9	4	3
115	Захаренко М.І.	професор	фізичний ф-т	9	3	5
116	Давиденко І.І.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	9	2	6
117	Горічко М. В.	доцент	хімічний ф-т	9	1	4
118	Студзінський С.Л.	асистент	хімічний ф-т	9	1	4
119	Бувайло А.І.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	40	3
120	Шиванюк О.М.	професор	ІВТ	8	34	28
121	Семенака В.В.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	25	3
122	Воловненко Т.А.	професор	хімічний ф-т	8	15	5
123	Вільчинський С.Й.	зав. кафедри	фізичний ф-т	8	12	5
124	Капустян О.В.	професор	мех.-мат. ф-т	8	10	7
125	Жданов В.І.	зав. відділу	АО	8	9	3
126	Труш В.О.	с.н.с, к.х.н.	хімічний ф-т	8	7	8
127	Крючин А.А.	професор	радіофізичний ф-т	8	4	2
128	Куліш М.П.	зав. кафедри	фізичний ф-т	8	4	4
129	Хиля О.В.	доцент	хімічний ф-т	8	4	5
130	Ляшенко О.В.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	4	3
131	Борецький В.Ф.	асистент	радіофізичний ф-т	8	2	2
132	Веклич А.М.	доцент	радіофізичний ф-т	8	2	2
133	Олексенко Л.П.	професор	хімічний ф-т	8	2	3
134	Чайковський А.В.	доцент	мех.-мат. ф-т	8	1	1
135	Котова Н.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	1	6
136	Семенько М.П.	професор	фізичний ф-т	8	0	2
137	Куницька Л.Р.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	8	0	3
138	Шило С.	докторант	ІВТ	7	90	3
139	Цимбалюк О.В.	доцент	ННЦ "Ін-т біології"	7	40	6
140	Чигорін Е.М.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	7	27	3
141	Прощенко Т.М.	доцент	радіофізичний ф-т	7	14	3
142	Савенков С.М.	зав. кафедри	радіофізичний ф-т	7	9	7
143	Козак Л.В.	доцент	фізичний ф-т	7	8	3

144	Лоос І.І.	с.н.с., к.ф.-м.н.	мех.-мат. ф-т	7	8	4
145	Горкавенко В.М.	доцент	фізичний ф-т	7	7	4
146	Старова В.С.	асистент	хімічний ф-т	7	7	1
147	Грицай А.В.	м.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	7	7	4
148	Бондаренко Є.В.	асистент	мех.-мат. ф-т	7	6	1
149	Сиромятніков В.Г.	професор	хімічний ф-т	7	5	8
150	Сугакова О.В.	доцент	радіофізичний ф-т	7	4	1
151	Васильєва О.Ю.	с.н.с.,к.х.н.	хімічний ф-т	7	4	13
152	Гринько Д.	доцент	ІВТ	7	3	2
153	Колендо О.Ю.	професор	хімічний ф-т	7	3	4
154	Білявина Н.М.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	7	3	6
155	Лампека Р.Д.	професор	хімічний ф-т	7	2	4
156	Ледней М.Ф.	доцент	фізичний ф-т	7	2	1
157	Терещенко В.М.	доцент	ф-т кібернетики	7	2	1
158	Анісімов А.В.	декан, зав. каф.	ф-т кібернетики	7	1	2
159	Парновський С.Л.	п.н.с., д.ф.-м.н.	АО	7	1	5

При складанні цього ТОП-списку враховувалися лише ті публікації співробітників, в яких місцем роботи зазначено Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Окремо складено такий список для співробітників КРАО, яка увійшла до складу університету в цьому році.

Таблиця 2.2.7

ТОП-список співробітників Кримської астрономічної обсерваторії за публікаційною активністю в 2010-2013 рр. станом на 11.11.13 (за даними Scopus)

№	ПІБ	Посада	К-ть статей	К-ть цитувань	h-індекс
1	Пушкар'єв О.Б.	с.н.с.	24	96	15
2	Вольвач О.Є.	заст.директора	15	37	12
3	Павленко О.П.	п.н.с.	13	137	15
4	Гранкін К.М.	п.н.с.	12	114	15
5	Петров П.П.	п.н.с.	12	51	10
6	Мкртічян Д.Є.	п.н.с.	11	25	12
7	Назаров С.В.	м.н.с.	10	137	7
8	Сергєєв С.Г.	зав. лаб.	9	133	19
9	Вольвач Л.М.	н.с.	9	7	3
10	Цап Ю.Т.	п.н.с.	9	6	7
11	Антонюк К.А.	заст. директора	8	7	3
12	Гафтонюк Н.М.	с.н.с.	7	33	10
13	Румянцев В.В.	с.н.с.	7	139	8
14	Тарасова Т.М.	н.с.	7	8	3
15	Шаховской Д.М.	п.н.с.	7	29	8

**Розподіл ТОП-списку співробітників
Київського національного університету імені Тараса Шевченка за підрозділами**

№	Підрозділ університету	Кількість осіб у ТОП-списку, всього	Кількість шт. спів р. НДЧ у ТОП-списку	Інтервал кільк статей
1	Хімічний факультет	59	38	7 – 72
2	Фізичний факультет	42	13	7 – 76
3	Радіофізичний факультет	15	–	7 – 23
4	КРАО	15	15	7 – 24
5	Ін-т високих технологій	13	3	7 – 32
6	Мех.-математичний ф-т	9	1	7 – 18
7	ННЦ "Ін-т біології"	7	-	7 – 48
8	Факультет кібернетики	5	1	7 – 17
9	Астрон. обсерваторія	3	3	7 – 12

2.2.2 Рейтинг Webometrics

"Вебометрікс" (Webometrics) – світовий рейтинг (ranking) веб-сайтів ВНЗ, який готується лабораторією Cybermetrics Lab, що входить до національного Центру інформації та документації (Centro de Informacion y Documentacion, CINDOC) при Вищій раді Іспанії з наукових досліджень. При підготовці рейтингу враховується тільки та інформація, яка доступна на сайті вузу.

Webometrics аналізує не науково-освітню діяльність університетів у цілому, а "представленість" вузу в Інтернет просторі. Рейтинг Webometrics дозволяє лише непрямым чином оцінити науково-дослідні досягнення університетів через порівняння їх Інтернет-сайтів.

Списки учасників рейтингу формуються на підставі інформації, представленої на сайтах міністерств освіти, а також на порталах, що містять посилання на веб-сайти вузів. Предметом аналізу є домен університету, тому сайти підрозділів за межами домену не розглядаються.

Як бачимо із табл. 2.2.9–2.2.10, університет суттєво покращив показник "**Openness**" (кількість файлів публікацій наукових робіт і результатів досліджень на сайті) та дещо покращив показник "**Impact**" (число зовнішніх посилань на сайт). Дещо погіршилися показники "**Presence**" (загальне число сторінок на сайті, що обчислюється за даними пошукової системи Google) та "**Excellence**" (спеціальним чином підраховуються наукові публікації співробітників ВНЗ і посилання на них інших авторів).

Серед українських ВНЗ університет вийшов на перше місце у рейтингу.

Таблиця 2.2.9

**Місце Київського національного університету імені Тараса Шевченка
та інших вузів України в рейтингу "Вебометрікс", червень 2013**

Центральна і Східна Європа	Європа	Загальний рейтинг	Університет	Presence	Impact	Openness	Excellence
37	299	838	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	398	806	181	1470
48	350	1006	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"	1146	338	692	3037
101	564	1876	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	1215	2642	1088	1999
112	593	2019	Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова	43	772	604	5080
163	705	2532	Донецький національний технічний університет	1818	1612	1005	4440

Таблиця 2.2.10

**Місце Київського національного університету імені Тараса Шевченка
та інших вузів України в рейтингу "Вебометрікс", лютий 2013**

Центральна і східна Європа	Європа	Загальний рейтинг	Університет	Presence	Impact	Openness	Excellence
18	211	510	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"	836	221	88	2391
33	300	704	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	377	1022	620	1425
70	457	1116	Донецький національний технічний університет	1653	1212	246	2871
72	464	1138	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	1955	2263	234	1701

Дані рейтингу див.: "Вебометрікс" <http://www.webometrics.info/en>

2.2.3. Конференції, семінари, зустрічі

За звітний період у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка проведено **58** конференцій, із них **43** міжнародні, які фінансувались із загального та спеціального фондів державного бюджету, решта – за рахунок спецфонду. Найбільш представницькими серед них були Міжнародна наукова конференція "Дні науки філософського факультету – 2013" (філософський факультет), Всеукраїнська конференція "Біологічно активні речовини: фундаментальні та прикладні аспекти отримання та використання" (ННЦ Інститут біології), IV Міжнародна наукова конференція "Актуальні питання історії стародавнього світу" (історичний факультет), XXI Міжнародна школа-семінар Галини Пучковської "Спектроскопія молекул і кристалів" (фізичний факультет), IV Всеукраїнська молодіжна конференція-школа "Сучасні проблеми геологічних наук" (геологічний факультет), XX Міжнародна наукова конференція молодих вчених "Астрономія та фізика космосу" (фізичний факультет), Міжнародна науково-практична конференція "Конкурентоспроможність національної економіки" (економічний факультет).

За межами України у роботі міжнародних конференцій брали участь **526** співробітників та аспірантів університету.

Крім того, **на базі університету та за його участі** були проведені наступні з'їзди, форуми, конференції, семінари:

- XI З'їзд Українського географічного товариства (географічний факультет);
- I Національний форум "Бізнес і університети";
- Міжнародний форум "Цивільне законодавство: система, міжгалузеві зв'язки, шляхи вдосконалення" (юридичний факультет);
- II Щорічний соціально-економічний форум "Інформаційне суспільство і влада";
- Міжнародна конференція "Росія-Україна-Сколково: єдиний інноваційний простір";
- Міжнародна науково-практична конференція "Україна – Естонія: історія, культура, економіка" (географічний факультет);
- Міжнародна науково-практична конференція "Магія інновацій: нові технології у мовній підготовці фахівців-міжнародників" (Інститут міжнародних відносин);
- XVII Міжнародна конференція Європейського товариства молодих учених-славистів POLYSLAV (Інститут філології);
- Міжнародна науково-практична конференція з питань запобігання кліматичним змінам "Клімат і місто" (економічний факультет);
- III Міжнародна науково-практична конференція "Інновації у вищій школі: проблеми та перспективи освіти і науки";
- Міжнародна наукова конференція "Філософія та логіка – 2013";
- Конференція "Латинськомовний Станіслав Оріховський і українська ідентичність" (Інститут філології);
- Конференція молодих вчених "Наука XXI сторіччя" (фізичний факультет);

№	Назва заходу	Факультет	Термін проведення	Усього (у т.ч. іногородніх)
Конференції, що фінансуються із загального та спеціального фонду державного бюджету				
I. МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
1.	Міжнародна наукова конференція "Права людини в сучасному світі" (HRMW)	Інститут міжнародних відносин	20 березня	170/50
2.	IV Міжнародна наукова конференція "Актуальні питання історії стародавнього світу" (FICCIAN)	Історичний факультет	16-17 травня	200/100
3.	Міжнародна конференція "Астрономія та фізика космосу в Київському університеті" (ASPh-2013)	Астрономічна обсерваторія	21 -24 травня	80/30
4.	Міжнародна науково-практична конференція "Статистика XXI століття: нові виклики, нові можливості" (S20thC:NCNP'2013)	Економічний факультет	29-31 травня	100/30
5.	XVI Міжнародна наукова конференція "Моделювання та дослідження стійкості динамічних систем" (DSMSI – 2013)	Факультет кібернетики	29 -31 травня	200/100
6.	VII Міжнародна наукова конференція з хімії "Київ – Тулуза" (VII MNKHKT)	Хімічний факультет	3-7 червня	150/80
7.	II Міжнародна наукова конференція "Сучасні проблеми механіки" (MPM), присвяченої 150-річчю кафедри теоретичної та прикладної механіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Механіко-математичний факультет	27-29 серпня	70/40
8.	VI Міжнародна конференція імені академіка І.І.Ляшка "Обчислювальна та прикладна математика" (CAM)	Факультет кібернетики	5 – 6 вересня	120 /45
9.	VII Міжнародна конференція "Біоресурси та віруси" (VII МК"BV")	ННЦ "Інститут біології"	10-13 вересня	150/30
10.	Міжнародна наукова конференція "Міждисциплінарні виміри дослідження ландшафтів" (MVDL)	Географічний факультет	18-20 вересня	100/60
11.	XXI Міжнародна школа-семінар Галини Пучковської "Спектро-скопія молекул і кристалів" у селищі Береговому (АР Крим) (XXI ISSSMC)	Фізичний факультет	22-29 вересня	200/120
12.	Міжнародна наукова конференція "Варіаційні проблеми механіки" (VPM)	Мех.-матем. факультет	23-26 вересня	100 /25
13.	Міжнародна конференція "Проблеми прийняття рішень в умовах невизначеності" (PDMU-2013)	Факультет кібернетики	23-27 вересня	120/60
14.	Міжнародна науково-теоретична конференція "Українсько-російські відносини на сучасному етапі" (URRCS)	ІМВ	23 жовтня	150/50
15.	IX Міжнародна конференція "Електроніка та прикладна фізика" (APHYS 2013)	Радіофізичний факультет	23-26 жовтня	100/50
16.	Міжнародна наукова конференція "Українська еліта як чинник цивілізаційного поступу українства" (UEYCTSU)	Філософський факультет	24 жовтня	80/20

17.	Міжнародна наукова конференція "Етнознакові функції культури: мова, література, фольклор"; (Culture)	Інститут філології	17 жовтня	540/98
18.	Міжнародна наукова конференція "Мова як світ світів. Граматика і поетика української мови"(присвячена Дню української писемності) (MOVA)	Інститут філології	7-8 листопада	320/59
19.	II Міжнародний семінар "Біомолекули та синтетичні наноструктури в клітинах і модельних системах життя: експериментальні та теоретичні дослідження" (BANCMLS: ETS)	Ін-т високих технологій	15-18 листопада	50/30
20.	Міжнародна наукова конференція "Нетрадиційні джерела вуглеводнів в Україні: пошуки, розвідка, перспективи" (NDVU)	Геологічний факультет	27-29 листопада	100/ 25
21.	VII Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми емпіричних досліджень у психології" (PERP)	Факультет психології	5-6 грудня	100/30
II. ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
22.	Міжнародна науково-практична конференція "Континентальний неовулканізм альпійської складчастої зони Східної Європи" (CNASZSE)	Геологічний факультет	4-5 березня	45/26
23.	X Всеукраїнська науково-практична конференція "Проблеми розвитку соціологічної теорії" (PRST)	Факультет соціології	24 травня	100/30
24.	Всеукраїнська науково-практична конференція "Актуальні дослідження українських наукових шкіл у галузі соціальних комунікацій" (ISHCCRSSC)	Інститут журналістики	11 квітня	110 /60
25.	Всеукраїнська конференція "Біологічно активні речовини: фундаментальні та прикладні аспекти отримання та використання" (BAS2013)АРК Крим, Новий світ	ННЦ "Інститут біології"	27-31 травня	150
26.	Симпозіум COSPAR "Космічні магнітні поля: спадщина А.Б. Северного" (COSPAR Symposium "Cosmic Magnetic Fields: Legacy of A.B. Severny")	Астрономічна обсерваторія Кримська астрофізична обсерваторія	2-6 вересня	80/40
III. КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ				
27.	XI Міжнародна міждисциплінарна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Шевченківська весна" (ShV)	НТСА	19 -23 березня	300/150
28.	Всеукраїнська студентська науково-практична конференція "Прикладні аспекти дослідження медійного контенту" (ISSPCAAMCR)	Інститут журналістики	22 березня	100/50
29.	Всеукраїнська наукова конференція за участю молодих учених "Мова, свідомість, художня творчість, інтернет у дзеркалі сучасних філологічних студій" (LMCI)	Інститут філології	11 квітня	620/95
30.	IV Всеукраїнська молодіжна конференція-школа "Сучасні проблеми геологічних наук" (SPGN)	Геологічний факультет	15-19 квітня	100/10

31.	Міжнародна конференція студентів та молодих науковців "Взаємодія суспільства та природи у давнину" (ICSYS "ISNAT")	Історичний факультет	17-19 квітня	120/ 80
32.	XV Міжнародна конференція молодих науковців "Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження" (PPMSRPR)	Факультет психології	18-19 квітня	150/30
33.	Конференція "Фізико-хімія конденсованих систем і міжфазних границь" (PCCMIB)	Хімічний факультет	22-23 квітня	100/10
34.	XX Міжнародна наукова конференція молодих вчених "Астрономія та фізика космосу" (YSC-XX)	Фізичний факультет	22-27 квітня	150/100
35.	XIV Міжнародна конференція студентів та аспірантів „Сучасні проблеми хімії” (PSH)	Хімічний факультет	15-17 травня	300/150
36.	XIII Міжнародна конференція молодих вчених з прикладної фізики (ICAP 2013)	Радіофізичний факультет	12-15 червня	100/50
37.	Симпозіум "Університетська спільнота" (UC)	HTCA	12-13 вересня	100/50
38.	I Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Біологічні дослідження молодих вчених України та світу" (IBDYVUS)	ННЦ "Інститут біології"	9 -11 жовтня	150 /50
39.	Міжнародна науково-теоретична конференція молодих учених "Актуальні проблеми міжнародних відносин" (APIR)	Інститут міжнародних відносин	24 жовтня	350/50
40.	XIV Міжнародна наукова конференція молодих учених "Оптика та матеріалознавство високих технологій" (SPO – 2013).	Фізичний факультет	24 -27 жовтня	120/50
41.	V Міжнародна конференція студентів та молодих науковців "Соціологія та сучасні соціальні трансформації" (V-STSSST)	Факультет соціології	жовтень-листопад	80/ 30
42.	Всеукраїнська науково-практична конференція "Молоді науковці – географічній науці" (YSGS)	Географічний факультет	21 -22 листопада	90/30
43.	Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Грудневі читання 2013" (DIR'2013)	Економічний факультет	13 грудня	100/20
Конференції, що фінансуються із спеціального фонду державного бюджету				
I. МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
44.	XIX Міжнародна науково-практична конференція з проблем функціонування й розвитку української мови "Мова. Суспільство. Журналістика" (XIXISPCLSJ)	Інститут журналістики	12 квітня	100 /50
45.	Міжнародна наукова конференція "Дні науки філософського факультету – 2013" (DFSF – 2013)	Філософський факультет	17-18 квітня	1060/400
46.	Міжнародна науково-практична конференція "Конкурентоспроможність національної економіки" (CNE'2013)	Економічний факультет	19 квітня	100/20

47.	Міжнародна наукова конференція "Ruthenia divida: цивілізаційні орієнтири та політичні протиріччя козацьких еліт другої половини XVII ст. До 350-ї річниці Чорної ради". (RD: CIPCCESH SC)	Історичний факультет	15 травня	100/20
48.	IX Міжнародна конференція "Електронні процеси в органічних матеріалах" (ICEROM-9)	Хімічний факультет Інститут фізики НАНУ	20-24 травня	150/150
49.	Міжнародна конференція присвячена 130-річчю з дня народження академіка О.Є.Ферсмана (ICB130thAAO.Ye.F.)	Геологічний факультет	5-7 червня	60/30
50.	II Українсько-французька школа "Вуглецеві наноматеріали: структура і властивості" (AP Крим)	ННЦ "Інститут біології"	16-20 вересня	120/100
51.	Міжнародна науково-практична конференція "Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України" (WTPDFSU'2013)	Економічний факультет	24-25 жовтня	100/20
52.	Міжнародна науково-практична конференція „Безпека людини, суспільства, держави: правові проблеми сьогодення" (SHSSLPRTC'2013)	Юридичний факультет	15 листопада	100/20
53.	IX Міжнародна науково-практична конференція "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє" (IX VOS: SITF)	Військовий інститут	22 листопада	500/100
54.	Міжнародна науково-практична конференція "Псі-фактор" (Psy-factor)	Факультет психології	29 листопада - 1 грудня	250/70
II. ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
55.	Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених "Актуальні питання державотворення в Україні" (TQSBU'2013)	Юридичний факультет	24 квітня	400/100
56.	Всеукраїнська науково-практична конференція "Наукові засади розвитку та менеджменту заповідних територій", Присвяченої 90-річчю Канівського природного заповідника Київського національного університету імені Тараса Шевченка (SMCA-2013)	ННЦ "Інститут біології"	24–26 вересня	80/70
III. КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ				
57.	Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, ад'юнктів, слухачів, курсантів і студентів "Сучасні проблеми розбудови Збройних Сил України" (MPR MPU)	Військовий інститут	26 квітня	150/30
58.	III Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Теоретичні та прикладні аспекти кібернетики". (ТААС'2013)	Факультет кібернетики	24-29 листопада	70/40

- XII Міжнародна конференція "Геоінформатика: теоретичні та прикладні аспекти";
- Міжнародна наукова конференція "Роль спадщини Нізамі Г'енджаві в східному ренесансі",
- Міжнародна конференція в рамках проекту "E-TWINNING PLUS" (Інститут післядипломної освіти);
- Міжнародна конференція "Процеси просторової трансформації в Центральній Європі у XXI столітті" (географічний факультет);
- Міжнародна онлайн-конференція, присвячена 150-річчю з дня народження видатного вченого академіка Володимира Івановича Вернадського;
- Міжнародна науково-практична конференція "Міжнародна співпраця університетів як невід'ємна складова інноваційного розвитку вищої школи";
- Науково-практична конференція "Творча постать Тараса Шевченка: традиції дослідження і сучасне прочитання" (Інститут філології);
- Міжнародна конференція "Актуальні проблеми теорії і практики нотаріального, цивільного, виконавчого процесів: їх співвідношення та взаємодія" (юридичний ф-т);
- Всеукраїнська конференція "Тарас Шевченко у формуванні національної ідентичності українців" (центр українознавства філософського факультету);
- Міжнародний семінар "Німецька правнича мова та юридичний переклад";
- Семінар "Світовий університетський рейтинг QS 2013 року";
- V Міжнародна школа-семінар з сучасного напрямку критичних інформаційних технологій і резильєнтної програмної інженерії (веб, клауд, грід, формальні методи, тощо);
- Міжнародний семінар "Піднесення нової периферії у світі" (факультет соціології);
- Семінар "Можливості для наукових досліджень в Німеччині";
- Круглий стіл "Практична освіта для цифрової економіки";
- "Петунінські читання" (факультету кібернетики);
- Семінар з питань співробітництва між вищими навчальними закладами України і компанією "Elsevier";
- Семінар по роботі в Національній мережі трансферу технологій NTTN.

У першій декаді 2013 р. у Великій Британії в Брайтон Центрі, відбулась ювілейна 20-та міжнародна конференція "New Horizons – Global and Scientific" з нагоди 50-річчя заснування Міжнародної Організації Медичної Фізики (IOMP).

На конференції високу оцінку наукової спільноти отримала доповідь м.н.с. фізичного факультету та навчально-наукового центру радіаційної безпеки університету Н.В. Меленевської "Про зменшення променевого навантаження при флюорографічних обстеженнях грудної клітини пацієнтів". Доповідь була єдиною пленарною доповіддю від нашої держави.

Представники МАГАТЕ, які брали участь у роботі III міжнародного семінару з медичної фізики, що проводився в червні 2013 р. в нашому університеті, на урочистостях у Брайтон Центрі відзначили активну позицію Київського національного університету імені Тараса Шевченка, як флагмана в Україні з підготовки необхідних для суспільства фахівців з медичної фізики та радіаційної безпеки

2.2.4. Наукові видання університету

Університет видає в Україні та за її межами **20** серій "Вісника Київського університету", а також **42** наукових журнали та збірники праць, **1** електронне наукове фахове видання. **55** наукових видань університету є фаховими, затвердженими ВАК та МОН України. До Наукової бібліотеки імені М. Максимовича передаються електронні версії **42** наукових видань.

Протягом 2013 р. факультети/інститути університету ведуть активну роботу щодо включення наукових періодичних видань до наукометричних баз даних.

Включено до "**РИНЦ**" (Научная электронная библиотека, Российский индекс научного цитирования) – **1** наукове видання економічного факультету, **2** наукових видання філософського факультету.

До бази даних "**Index Copernicus**" внесено **1** наукове видання радіофізичного факультету.

До бази даних **ВИНИТИ РАН**, Росія, включено **1** наукове видання факультету кібернетики.

2 наукових фахових видання ННЦ "Інститут біології" входять до міжнародних наукометричних баз даних (**1. Ulrich s Periodicals Directory; 2. EBSCO Information Services; 3. DOAJ Directory of open access journals**).

На факультетах/інститутах проводиться робота щодо включення наукових фахових видань до **SCOPUS**, майже **30 %** видань готові до включення до бази даних.

Зареєстровано та розпочало роботу **перше** в університеті електронне наукове фахове видання на юридичному факультеті.

Розроблені сайти **14** наукових фахових видань для включення до наукометричних баз.

ННЦ "Інститут біології" – **3** наукових фахових видання; **2** видання "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка": Серія "Біологія" та Серія: "Проблеми регуляції фізіологічних функцій" входить до міжнародних наукометричних баз даних:

1. Ulrich s Periodicals Directory – www.ulrichsweb.serialssolutions.com

2. EBSCO Information Services – www.ebsco.com

3. DOAJ Directory of open access journals – www.doaj.org

На сьогодні функціонує посилання на сайти наукових видань, а також офіційний сайт ННЦ "Інституту біології".

Військовий Інститут: **1** наукове фахове видання, затверджене ВАК України.

Географічний факультет: **6** наукових фахових видань, затверджених ВАК України; ведеться робота щодо включення до наукометричних баз даних, окремі сайти збірників у розробці. На сьогодні функціонують посилання на сайт факультету.

Геологічний факультет: **1** наукове фахове видання, затверджене ВАК України, проводиться підготовка до включення до **SCOPUS**. На сьогодні функціонує посилання на сайт наукового видання.

Економічний факультет: **3** наукових фахових видання, затверджених ВАК України, **1** – видання "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка" включено до наукометричної бази даних "**РИНЦ**" (2 роки), готове до включення до **SCOPUS** майже на **90%**. Кожне наукове видання має розроблений сайт.

Інститут журналістики: **7** наукових фахових видань, затверджених ВАК України, **1** "Вісник" знаходиться на перереєстрації у МОН України, **1** науковий журнал "Актуальні питання масової комунікації" готовий до включення до **SCOPUS** на **80 %**. На сьогодні функціонує посилання на сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Історичний факультет: **3** наукових фахових видання, затверджених ВАК України, ступінь готовності включення до наукометричних баз даних на початковій стадії. Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича.

Факультет кібернетики: **3** наукових фахових видань, затверджених ВАК України, **1** наукове видання "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка" Серія: "Фізико-математичні науки" включено в базу даних **ВИНИТИ РАН**, Росія; **1** наукове видання – "Журнал обчислювальної та прикладної математики" входить в "Общероссийский математический портал Math – Net.ru", готовий до включення до **SCOPUS** на **80 %**. На сьогодні функціонує посилання на сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.

Механіко-математичний факультет: **1** наукове видання Algebra and discrete mathematics, що індексується в базі SCOPUS, **2** наукових фахових видання, затверджених ВАК України, **1** наукове видання "Теорія ймовірностей та математична статистика" перекладається англійською як "**Theory of Probability and Mathematical Statistics**", що видається Американським математичним товариством, та індексується у базі **SCOPUS**. Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича.

Інститут міжнародних відносин: **2** наукових фахових видання, затверджених ВАК України, **1** видання проходить реєстрацію у міжнародній наукометричній базі даних "**Index Copernicus International**". Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім.М.Максимовича.

Факультет психології: **2** наукових фахових видання, затверджених ВАК України, ступінь готовності включення до наукометричних баз даних **70 %**. Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім.М.Максимовича.

Радіофізичний факультет: **1** наукове фахове видання, затверджене ВАК України, включено до бази даних **Index Copernicus**, до реферативного журналу "**Джерело**", ступінь готовності включення до **SCOPUS** на **60 %**. На сьогодні функціонує посилання на сайт наукового видання.

Факультет соціології: 2 наукових фахових видання, затверджених ВАК України, ведеться робота щодо включення періодичних видань до наукометричних баз даних. Розроблена веб-сторінка періодичних видань на сайті факультету.

Фізичний факультет: 2 наукових видання, які не затверджені МОН України, не входять до жодної наукометричної бази даних. Очікується включення 1 наукового видання до бази **SCOPUS**.

Інститут філології: 14 наукових фахових видань, затверджених ВАК України, ступінь готовності включення до наукометричних баз даних **80 %**.

Сайт наукових періодичних видань – офіційний сайт "Інституту філології".

Філософський факультет: 5 наукових фахових видань, затверджених ВАК України, 2 наукових видання "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка". Серія: Філософія. Політологія та "Гуманітарні студії" включені у 2013 році до наукометричної бази даних РИНЦ.

Веб-сторінки 3 наукових періодичних видань розміщені на платформі сайту філософського факультету, 1 видання знаходиться на платформі НДЛ "Центр українознавства".

Хімічний факультет: 2 наукових видання, 1 є фаховим, затвердженим ВАК України, включено до Chemical Abstract Service (Division of the American Chemical Society), Google Академія, e-library, Українського реферативного журналу "Джерело", електронної реферативної бази "Україна наукова". Вісник КНУ перереєстровується як фахове в МОН України. Наукове видання має розроблений сайт.

Юридичний факультет: 3 наукових періодичних видань, 2 наукових видання затверджено ВАК, МОН України, 1 наукове видання – "Адміністративне право і процес" на **50%** готове щодо включення до наукометричної бази **"Index Copernicus International"**. Сайт наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім.М.Максимовича.

Астрономічна обсерваторія: 1 наукове фахове видання, затверджене ВАК України, початкова стадія включення до **SCOPUS**. Розроблений та функціонує сайт наукового видання.

КРАО: 1 наукове видання, зареєстроване в Міністерстві юстиції України, документи подані на затвердження як фахового до МОН України. Розроблений та функціонує сайт наукового видання.

Проблеми, які постають перед факультетами/інститутами щодо включення до наукометричних баз даних:

- необхідність власного англомовного веб-сайту;
- переклад статей на англійську мову для веб-сторінки видання;
- для входження до наукометричної бази даних **Scopus** необхідно включити до членів редколегії авторитетних науковців іноземних країн;
- відсутність чіткої та єдиної для всіх інформативно-правової бази та практичного алгоритму дій щодо включення періодичних видань до наукометричних баз.

ПЕРЕЛІК

**Наукових фахових видань (засновником є Київський університет)
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,**

в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук

№	Назва друкованого періодичного видання	Галузі науки	Дата затвердження ВАК (МОН) України
1.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Астрономія http://www.observ.univ.kiev.ua/index.php?mod=pages&page=visnyk	астрономія	01.07.2010
2.	Известия Крымской астрофизической обсерватории Сайт: http://www.crao.crimea.ua	астрономія	На затвердженні МОН
3.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Біологія На сторінках сайту ННЦ "Інститут біології" – http://biology.univ.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1200&Itemid=661&lang=ru	біологічні	10.02.2010
4.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Проблеми регуляції фізіологічних функцій На сторінках сайту ННЦ "Інститут біології" – http://biology.univ.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1200&Itemid=661&lang=ru	біологічні	14.04.2010
5.	Науковий журнал "Фізика живого" – http://pa.science-center.net/	біологічні	---
6.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія	географічні	10.03.2010
7.	Географія та туризм www.lgtinfo.com.ua	географічні	10.03.2010
8.	Гідрологія, гідрохімія і гідро екологія	географічні	10.03.2010
9.	Економічна та соціальна географія	географічні	10.03.2010
10.	Фізична географія та геоморфологія	географічні	10.03.2010
11.	Часопис картографії	географічні	22.12.2010
12.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія (www.geolvishyk.univ.ua)	геологічні, фіз.-мат. (геолог. інформатики, геофізика)	01.07.2010
13.	Теоретичні та прикладні питання економіки Сайт журналу: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/	економічні	10.03.2010
14.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка Сайт журналу: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua	економічні	10.11.2010

15.	Банківська справа Сайт журналу: http:// bs.econom.univ.kiev.ua	економічні	30.03.2011
16.	Етнічна історія народів Європи	історичні	10.03.2010
17.	Часопис української історії	історичні	10.03.2010
18.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія.	історичні	22.12.2010
19.	Актуальні питання масової комунікації http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Apmk/texts.html	соціальні комунікації	10.03.2010
20.	Інформаційне суспільство http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/is/index.html http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLORTERMS=0&S21STR=%D0%9673062%2F2013%2F17	соціальні комунікації	10.03.2010
21.	Наукові записки Інституту журналістики http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nzizh/index.html http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=17	соціальні комунікації	10.03.2010
22.	Образ http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/obraz/index.html	соціальні комунікації	10.03.2010
23.	Стиль і текст http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sit/index.html http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=18	соціальні комунікації	10.03.2010
24.	Українське журналістичознавство http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Uzhz/index.html http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=19	соціальні комунікації	10.03.2010
25.	Журналістика http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/zhur/index.html	соціальні комунікації	На затвердженні МОН
26.	Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка	технічні (інформаційні технології, комп'ютерні системи та компоненти)	16.12.2009
27.	Журнал обчислювальної та прикладної математики	фізико-математичні (інформатика і кібернетика, технічні)	01.07.2010
28.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Кібернетика http://publication.it.knu.ua/uk/edition/journal/phys_math/	фізико-математичні (інформатика, кібернетика, математика)	26.01.2011

29.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Математика. Механіка Сайт: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Natural/VKNU/texts.html	фіз.-математичні (математика, механіка)	26.05.2010
30.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Радіофізика та електроніка. www.nbuiv.gov.ua http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Natural/VKNU_Rte/index.html http://evisnyk.unicyb.kiev.ua/is/edt_volume.php?IDvolume=664&tab=collection	фіз.-математичні (фізика)	10.02.2010
31.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: фізико-математичні науки www.nbuiv.gov.ua http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Natural/VKNU_Rte/index.html http://evisnyk.unicyb.kiev.ua/is/edt_volume.php?IDvolume=664&tab=collection	фіз.-математичні (фізика)	01.07.2010
32.	Теорія ймовірностей та математична статистика	фіз.-мат. (математика)	14.04.2010
33.	Advances in Astronomy and Space Physics (Англійська) Сайт: http://aasp.kiev.ua/	Астрономія, фізика.	
34.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Фізика	фіз.-математичні (фізика)	
35.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	06.10.2010
36.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	06.10.2010
37.	Київські полоністичні студії http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	08.07.2009
38.	Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	14.04.2010
39.	Українське мовознавство http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	14.04.2010
40.	Література. Фольклор. Проблеми поетики http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (літературознавство)	26.05. 2010
41.	Літературознавчі студії http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (літературознавство)	01.07.2010

42.	Русская литература. Исследования http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (літературознавство)	06.10.2010
43.	Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство)	26.05.2010
44.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство)	01.07.2010
45.	Мовні і концептуальні картини світу http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство)	01.07.2010
46.	Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство)	10.02.2010
47.	Studia linguistic http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство)	08.07.2009
48.	Шевченкознавчі студії http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні (мовознавство, літературознавство)	14.04.2010
49.	Філологічні семінари http://www.philolog.univ.kiev.ua/ (рубрика – "електронна бібліотека")	філологічні	-----
50.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія http://www.philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/Vysnyk_KNU/78/19/6	філософські, політичні	16.12.2009
51.	Гуманітарні студії http://www.philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/hum_stud/79/19/6	філософські, політичні	16.12.2009
52.	Філософські проблеми гуманітарних наук http://www.philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/fpgn/80/19/6	філософські	14.10.2009
53.	Українознавчий альманах http://uaznavstvo.univ.kiev.ua/ua/index.html	філософські, політичні, історичні, філологічні	23.02.2011
54.	Політологічний вісник	політичні, філософські	13.12.2000
55.	Методи та об'єкти хімічного аналізу Сайт: www.moca.net.ua	хімічні	14.10.2009
56.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки	юридичні	14.10.2009
57.	Право і громадянське суспільство (електронне періодичне видання)	юридичні	10.10.2013

58.	Адміністративне право і процес	юридичні	На затвердження МОН
59.	Актуальні проблеми міжнародних відносин http://www.iir.edu.ua/publications/proceedings/	політичні, економічні, юридичні	22.12.2010
60.	Вісник Київського національного університету. Серія : Міжнародні відносини	політичні, економічні, юридичні	22.12.2010
61.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Соціологія сайт факультету: http://www.soc.univ.kiev.ua/	соціологічні	04.07.2013
62.	Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки сайт факультету: http://www.soc.univ.kiev.ua/	соціологічні, психологічні, педагогічні	22.12.2010
63.	Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Психологія. Педагогіка. Соціальна робота	психологічні, педагогічні	Документи подані на затвердження до МОН

2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи

2.3.1. Патентно-ліцензійна діяльність

Інтелектуальна власність є головною складовою інноваційного продукту, і тому створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ) в університеті в 2013 р. приділялась особлива увага. За звітній період, станом на 01.11.13, співробітниками Університету отримано **27 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності**, з яких отримано **20** патентів на винаходи, **4** патенти на корисні моделі, **1** патент на промисловий зразок та **2** свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір (методичні рекомендації і комп'ютерна програма). Університет є заявником двох міжнародних заявок. Результати винахідницької роботи за 2013 р. та порівняння показників винахідницької роботи з 2009 по 2013 рр. представлено в табл. 2.3.1.

Станом на 01.11.13 Університет є власником **140 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності**, з яких **80** патентів на винаходи, що складає – **57 %** від загальної кількості ОПІВ, **53** патенти на корисні моделі – **38 %**, **1** патент на промисловий зразок – **0,8 %**, **2** патенти на сорти рослин – **1,4 %**, **2** свідоцтва торгові марки – **1,4 %**, **2** свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір – **1,4 %**.

Таблиця 2.3.1

Порівняння винахідницької роботи працівників Університету за 2009 – 2013* рр.

Підрозділи університету		Отримано охоронних документів / подано заявок на об'єкти права інтелектуальної власності, шт				
		2009	2010	2011	2012	2013*
1.	ННЦ "Інститут біології"	3/7	3/7	4/5	5/1	3/5
2.	Геологічний факультет	-/-	-/1	-/1	-/-	1/-
3.	Факультет кібернетики	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
4.	Механіко-математичний факультет	1/-	3/-	1/1	1/-	-/-
5.	Радіофізичний факультет	3/3	-/-	2/4	-/1	4/3
6.	Фізичний факультет	1/2	5/7	5/1	2/1	1/-
7.	Хімічний факультет	3/4	4/9	7/14	7/21	17/7
8.	Військовий інститут	1/1	1/2	1/-	-/-	-/-
9.	Інститут високих технологій	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-
10.	Науково-дослідна частина	-/-	-/-	1/2	1/-	-/-
Всього ОПІВ		12/17	16/26	21/29	16/24	27/16

* Інформація наведена станом на 01.11.13

У розпорядженні університету – майже **60 %** патентів України з двадцятирічним терміном дії, а частка ОПІВ, які відносяться до промислової, власності, становить більше **90 %**, що свідчить про наявність значного науково-дослідного потенціалу університету для вирішення складних науково-технічних завдань. Слід відзначити володіння університетом двома патентами на сорт троянд № **10309** (назва сорту: Первісток) та

№ 10310 (Келих аромату), які мають високий комерційний потенціал з погляду простоти, швидкості та масштабу застосування технології.

Порівнюючи показники винахідницької роботи за 2013 р., слід сказати, що станом на 01.11.13 отримано охоронних документів на ОПІВ на **70 % більш** ніж у минулому році. Це результат наполегливої роботи з подання заявок на отримання ОПІВ протягом попередніх років співробітниками університету.

З метою успішної комерціалізації власних науково-дослідних розробок на міжнародному ринку університет завершує переговори з міжнародним інвестором про подачу міжнародних заявок для отримання патентів з подальшою передачею прав на використання винаходів на умовах ліцензійних договорів.

Університет є заявником **2** міжнародних заявок на отримання патентів за системою РСТ (Інститут високих технологій – керівник **В.А. Скришевський**) та європейського патенту (Інститут високих технологій спільно з Хімічним факультетом – керівник **І.В. Комаров**).

Співробітники університету в 2013 р. посіли **1** місце у **Всеукраїнському конкурсі "Винахід року"** у номінації **"Кращий винахід 2012 року"** за винахід **"Застосування не модифікованих фулеренів C₆₀ як протипухлинних агентів у терапії злоякісних новоутворень"** патент України **№ 98076** автори **Прилуцька С.В., Бурлака А.П., Прилуцький Ю.І.** До участі у Всеукраїнському конкурсі **"Винахід року" за 2013 р.**, який щорічно проводить Державна служба інтелектуальної власності України з метою популяризації винахідницької та інноваційної діяльності серед широких верств науково-технічної громадськості України, заохочення роботодавців до впровадження у виробництво результатів інтелектуальної праці, а також для виявлення найбільш талановитих та перспективних розробок і привернення до них уваги вітчизняних та іноземних інвесторів і підприємців, від університету подано **8** Заявок.

Протягом звітного року співробітники НДЧ з метою отримання практичного досвіду з питань патентування в Європі, комерціалізації результатів наукових досліджень, укладання ліцензійних договорів з іноземними партнерами, виплати винагороди, встановлення ділових контактів тощо брали участь у семінарах у конференціях:

- "Особливості проведення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем" 05.04.13, м. Київ, ДП "Український інститут промислової власності України";

- "Аналітична інформація у сфері охорони промислової власності в інноваційному розвитку підприємства" 30.04.13, м. Київ, ДП "Український інститут промислової власності України";

- Міжнародна конференція "Охорона прав інтелектуальної власності та комерціалізація досліджень, створених у державних наукових установах" 11.10.13, м. Київ, організована Європейською міжнародною федерацією національних академій наук та Національною академією наук України.

2.3.2. Трансфер технологій

Університет підтримує необхідність створення інноваційної системи та розвитку інноваційної діяльності для реалізації нових знань і технологій у стратегічно важливих галузях таких як нанотехнології, біотехнології, дослідження людини та безпеки навколишнього середовища, інформаційно-комунікаційних технологій та інших високих технологій та галузей.

З метою розвитку своєї власної системи передачі (трансферу, комерціалізації) у реальний сектор економіки результатів науково-технічної діяльності та отримання доходу від використання результатів науково-дослідних робіт університет створює власний **Центр трансферу технологій (ЦТТ)**.

ЦТТ складається з відділу з питань інтелектуальної власності, сектору комерціалізації наукових досліджень, сектора комунікацій.

Основними завданнями відділу з питань інтелектуальної власності є:

- консультації стосовно оформлення патентів або свідоцтв на об'єкти права інтелектуальної власності;
- оформлення та супровід заявок на винаходи (корисні моделі), ведення діловодства стосовно патентів, свідоцтв;
- складання, реєстрація та супровід договорів між Університетом та винахідниками, оформлення та супровід ліцензійних договорів, захист інтелектуальної власності в адміністративному та судовому порядку.

Основними завданнями сектору комерціалізації наукових досліджень є:

- створення банків даних по завершених технологіях, які мають комерційний потенціал;
- технологічний аудит пропозицій та інноваційних проектів та розробка маркетингової стратегії;
- робота з українськими та міжнародними мережами трансферу технологій;
- експертиза наявних та складання нових бізнес-планів, розробка бізнес-пропозицій;
- підготовка та супровід договорів трансферу технологій та інноваційних проектів.

Діяльність сектора комунікацій полягає у:

- представленні розробок на конкурсах, виставках і розробці рекламної стратегії інноваційних проектів та технологій;
- організації спільних заходів співробітників Університету та представників бізнесу (виставки, семінари, конференції, круглі столи).

Європейська мережа підприємств (EEN-Enterprise Europe Network) та участь університету в роботі EEN

З метою підвищення конкурентоспроможності підприємств ЄС, у рамках проекту "Рамкова програма конкурентоспроможності та інновацій", в 2008 р. була запущена в роботу інформаційна мережа – **Європейська мережа підприємств – EEN**. На сьогодні ця мережа включає **40** країн, включаючи **28** країн ЄС; **600** організацій — контактних пунктів; **4000** досвідчених експертів; Понад **50 000** підприємств; консорціями регіональних організацій (понад **250**) — центри трансферу, бізнес-інноваційні центри, агентства розвитку тощо.

Завдання EEN — надання децентралізованого доступу малих і середніх підприємств до послуг:

- у частині отримання інформації, бізнес-кооперації та інтернаціоналізації,
- з трансферу технологій та інновацій,
- з підтримки участі в 7-й Рамковій Програмі ЄС (FP7) з підтримки досліджень і технологічного розвитку.

Для участі в роботі цієї мережі в червні 2011 р. в Україні було створено Консорціум EEN – Україна. Університет з червня 2011 р. є членом Консорціуму EEN – Україна і представляє свої кращі розробки в мережі EEN. Участь у консорціумі дозволяє Університету суттєво розширити свої можливості з маркетингу та комерціалізації наукових досліджень.

Фактично мережа EEN – найбільший на сьогодні торговельний майданчик для розміщення науково-технічної інформації та розробок з метою їх комерціалізації.

Раніше було розміщено **10** проектів від університету в мережі EEN, наразі додано ще **14** проектів, які перебувають на етапі зовнішньої експертизи.

Назви та автори проектів:

Радіопоглинальне покриття – О.Р. Бедюх.

Переробка шин методом магнітного удару – О. Р. Бедюх.

Сорт троянди1 – О. Ткачук.

Сорт троянди2 – О. Ткачук.

Морозостійкі сорти сакури – Р.М. Палагеча.

Стійкі та високо-декоративні види магнолій – Р.М. Палагеча.

Підготовка парафіноподібного палива для двигунів, що застосовуються в аерокосмічній галузі – В.Я. Черняк, Л.Ю. Вергун, О.А. Недибалюк.

Конверсія етилового спирту (C₂H₅OH) в синтез-газ – В.Я. Черняк.

Проведення синтезу і скринінгу нових низькомолекулярних сполук і розробка інноваційного антивиразкового лікарського препарату – Л.І. Остапченко.

Створення новітнього нанопрепарату діоксиду церію з високою прокінетичною, антиоксидантною, пребіотичною та антимікробною дією – Т.В. Берегова.

Високочутливі зонди, супрамолекулярні системи, наноматеріали та сорбенти для екологічного моніторингу, контролю якості продуктів харчування та ліків, а також клінічного аналізу – О.А. Запорожець, Р.П. Линник.

Експрес визначення йоду в питних водах тривалого зберігання – О.А. Запорожець, А.Ю. Трохименко

Діагностичні тест-засоби для визначення Cu, Ni, Zn у біологічних рідинах – Т. Кеда, Р. Линник, О. Запорожець.

Таблетки пектинові – П.І. Демченко.

25 співробітників університету отримали сертифікати на право працювати в мережі EEN.

2.3.3. Участь університету у наукових виставках

23–25 квітня 2013 р. у Києві відбувся ювілейний форум, присвячений 10-й річниці проведення у Києві 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього природного середовища "Довкілля для Європи". Форум-2013 знаковий ще й тим, що Президент України оголосив 2013 рік – роком спорту та екології.

У VI Міжнародній виставці "Довкілля 2013" взяв участь і Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Зокрема, на стенді університету були представлені наукові розробки викладачів та науковців хімічного, радіофізичного, геологічного факультетів, факультету кібернетики та ННЦ "Інститут біології", пов'язані з тематикою довкілля. 23 квітня відбулась організована завідувачем кафедри гідрогеології та інженерної геології **О.Є. Кошляковим**, конференція (круглий стіл), де були представлені ґрунтовні доповіді, що викликали велику цікавість та змістовні дискусії.

За значні наукові досягнення в галузі охорони навколишнього середовища КНУ імені Тараса Шевченка був нагороджений Почесною відзнакою та Дипломом учасника виставки "Кращий навчальний заклад по реалізації програми екологічної освіти".

З 15 по 17 жовтня 2013 р. у виставковому центрі "КиївЕкспоПлаза" проходив Міжнародний науково-технологічний форум "Наука, інновації, технології — 2013".

Метою форуму була презентація кращих наукових досягнень, інноваційних розробок та технологій, сприяння їхній комерціалізації та впровадженню у виробництво, що є головною умовою успішного розвитку економіки країни.

На форумі були представлені спільні російсько-українські наукові розробки з удосконалення методів терапії виразкових патологій шлунково-кишкового тракту та експериментальні обґрунтування застосування нанокристалічного діоксиду церію в гастроентерології, проктології і геріатрії. Розробки були проведені на замовлення Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України 2012-2013 в Інституті біології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Результати досліджень представляли директор ННЦ "Інститут біології" **Л.І. Остапченко**, завідувач НДЛ "Фармакології і експериментальної патології" **Т.В. Берегова** та співробітники інституту.

Окрім вищезгаданих досліджень були представлені і розробки, що були відібрані для Європейської Мережі Підприємств (EEN): "Технологія аналізу, оцінки та моделювання банківських ризиків" (**А.Б. Камінський**), "Технологія формування системи управління маркетинговою діяльністю підприємства" (**А.О. Длігач**), "Технологія маркетингового дослідження мотивацій та ринкової поведінки споживачів на українському ринку високотехнологічних продуктів" (**В.В. Філіпова**), "Створення комплексу прогнозування макроекономічних показників України в умовах економічної кризи" (**А.В. Ставицький**), "Технологія одержання імуногену з мікобактерій туберкульозу (BCG)" (**Л.М. Гриценко**), "Спосіб отримання рутину з вегетативної маси гречки" (**Н.Ю. Таран**), "Технологія одержання екологічно чистого сорбенту для збору нафти та нафтопродуктів з поверхні водоймищ та ґрунту та розробка пристрою для виробництва, розпилення та збору сорбенту в польових умовах" (**С.Л. Рево**), "Технологія виготовлення композитів на основі сполук, що не мають спільного розчинника" (**М.А. Заболотний**), "Технологія створення нановпорядкованих планарних темплатів" (**М.А. Заболотний**) та ін.

На базі Одеського національного політехнічного університету 24-25 жовтня відбулася Міжнародна українсько-японська конференція з питань науково-промислового співробітництва. Японській делегації було передано пропозиції щодо **24** розробок учених нашого університету в галузях біотехнологій, нанотехнологій, нових лікарських препаратів, інформаційних технологій та екології.

Також Університет взяв участь у:

- Виставці досягнень університетської науки, приурочена Дню Науки, 14-17 травня 2013 р, Київ.
- Міжнародній науково-практичній конференції "Міжнародна співпраця університетів як невід'ємна складова інноваційного розвитку вищої школи", 16-19 травня 2013 р., м. Чернівці.

2.3.4. Приклад інноваційного проекту "Масові on-line курси в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка"

У вересні 2013 р. в Університеті стартували **перші в СНД** безкоштовні on-line курси, які включають відеолекції, автоматизовані тести та on-line форум.

Перший предмет, який викладався на on-line курсах, був присвячений бренд-менеджменту. Метою цього курсу було розповісти всім бажаючим про те як створювати і використовувати бренди у бізнес-практиці. Програма курсу охоплювала такі теми як сутність бренду, бренди в історії, створення брендів, управління брендами, візуалізація брендів; була передбачена можливість отримання сертифікату про успішне проходження курсу. Нині на цих курсах зареєструвалося **8050** осіб та понад **9000** користувачів.

За місяць роботи курсу сайт проекту "Університет онлайн" відвідали **52550** разів слухачі з **62** країн світу (Україна, Росія, США, Німеччина, Канада, Велика Британія, Ав-

стрія, Польща, Італія, Нідерланди, Китай та ін.). Учасники курсу залишили на сайті понад **1500** коментарів.

Надалі Університет планує суттєво розширити тематику on-line курсів.

2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

Київський національний університет імені Тараса Шевченка долучився до підготовки кадрів вищої кваліфікації в межах Національної стратегії розвитку освіти в Україні до 2021 р., затвердженої Указом Президента України 25.06.13 і спрямованої на підвищення якості та конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах.

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів у докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснюється в галузі **20** наук (по Україні в цілому підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється у **26** галузях науки) на **186** кафедрах **6** інститутів та **13** факультетів за **166** науковими спеціальностями, що становить **35 %** від загальної кількості наукових спеціальностей в Україні.

Усі наукові спеціальності, за якими проводиться підготовка кадрів вищої кваліфікації, забезпечуються високопрофесійним науковим і науково-педагогічним потенціалом, сучасною науково-дослідною, експериментальною та матеріально-технічною базами, підкріплені науковими школами та потужними науковими дослідженнями.

З огляду на суттєві зміни, яких зазнали деякі наукові спеціальності протягом періоду, що минув з часу затвердження їхнього чинного переліку Головним управлінням керівних і науково-педагогічних кадрів Міністерства освіти України 17.02.2000, Вчена рада університету 13.05.13 р. розглянула та перезатвердила оновлений перелік наукових спеціальностей, за якими здійснюватиметься підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на факультетах та в інститутах університету станом на сьогоднішній день, їх кадрове забезпечення, що дозволить чіткіше організувати роботу докторантури, аспірантури та ад'юнктури, спрямовану на підвищення якості підготовлених в університеті докторських і кандидатських дисертацій (табл. 2.4.1)

Таблиця 2.4.1

Перелік наукових спеціальностей, за якими здійснюється підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Галузь науки, назва наукової спеціальності	Шифр наукової спеціальності
Фізико-математичні науки	01.00.00
Математичний аналіз	01.01.01
Диференціальні рівняння	01.01.02

Математична фізика	01.01.03
Геометрія та топологія	01.01.04
Теорія ймовірностей і математична статистика	01.01.05
Алгебра та теорія чисел	01.01.06
Обчислювальна математика	01.01.07
Математична логіка, теорія алгоритмів і дискретна математика	01.01.08
Теоретична механіка	01.02.01
Механіка деформівного твердого тіла (фізико-математичні, технічні науки)	01.02.04
Механіка рідини, газу та плазми (фізико-математичні, технічні науки)	01.02.05
Астрометрія і небесна механіка	01.03.01
Астрофізика, радіоастрономія	01.03.02
Геліофізика і фізика Сонячної системи	01.03.03
Теоретична фізика	01.04.02
Радіофізика	01.04.03
Фізична електроніка	01.04.04
Оптика, лазерна фізика	01.04.05
Фізика твердого тіла (фізико-математичні, технічні науки)	01.04.07
Фізика плазми (фізико-математичні, технічні науки)	01.04.08
Фізика напівпровідників і діелектриків	01.04.10
Магнетизм	01.04.11
Фізика металів	01.04.13
Теплофізика та молекулярна фізика	01.04.14
Фізика ядра, елементарних частинок і високих енергій (фізико-математичні, технічні науки)	01.04.16
Теоретичні основи інформатики та кібернетики	01.05.01
Математичне моделювання та обчислювальні методи (фізико-математичні, технічні науки)	01.05.02
Математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем (фізико-математичні, технічні науки)	01.05.03
Системний аналіз і теорія оптимальних рішень (фізико-математичні, технічні науки)	01.05.04
Хімічні науки	02.00.00
Неорганічна хімія	02.00.01
Аналітична хімія	02.00.02
Органічна хімія	02.00.03
Фізична хімія	02.00.04
Хімія високомолекулярних сполук	02.00.06
Біологічні науки	03.00.00
Радіобіологія	03.00.01
Біофізика (біологічні та фізико-математичні науки)	03.00.02
Молекулярна біологія	03.00.03
Біохімія	03.00.04
Ботаніка	03.00.05
Вірусологія	03.00.06
Мікробіологія	03.00.07
Зоологія	03.00.08
Імунологія	03.00.09
Цитологія, клітинна біологія, гістологія	03.00.11
Фізіологія рослин	03.00.12
Фізіологія людини і тварин	03.00.13
Генетика	03.00.15
Екологія	03.00.16

Гідробіологія	03.00.17
Біотехнологія	03.00.20
Геологічні науки	04.00.00
Загальна та регіональна геологія	04.00.01
Геохімія (геологічні, хімічні науки)	04.00.02
Геотектоніка	04.00.04
Геологічна інформатика (геологічні, фізико-математичні науки)	04.00.05
Гідрогеологія	04.00.06
Інженерна геологія	04.00.07
Петрологія	04.00.08
Палеонтологія і стратиграфія	04.00.09
Геологія металевих і неметалевих корисних копалин (геологічні, технічні науки)	04.00.11
Геологія твердих горючих копалин	04.00.16
Геологія нафти і газу	04.00.17
Економічна геологія	04.00.19
Мінералогія, кристалографія	04.00.20
Літологія	04.00.21
Геофізика (геологічні, фізико-математичні науки)	04.00.22
Технічні науки	05.00.00
Системи та процеси керування	05.13.03
Комп'ютерні системи та компоненти	05.13.05
Інформаційні технології	05.13.06
Геодезія, фотограмметрія та картографія	05.24.01
Історичні науки	07.00.00
Історія України	07.00.01
Всесвітня історія	07.00.02
Археологія	07.00.04
Етнологія	07.00.05
Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни	07.00.06
Економічні науки	08.00.00
Економічна теорія та історія економічної думки	08.00.01
Світове господарство і міжнародні економічні відносини	08.00.02
Економіка та управління національним господарством	08.00.03
Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	08.00.04
Гроші, фінанси і кредит	08.00.08
Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)	08.00.09
Статистика	08.00.10
Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці	08.00.11
Філософські науки	09.00.00
Онтологія, гносеологія, феноменологія	09.00.01
Діалектика і методологія пізнання	09.00.02
Соціальна філософія та філософія історії	09.00.03
Філософська антропологія, філософія культури	09.00.04
Історія філософії	09.00.05
Логіка	09.00.06
Етика	09.00.07
Естетика	09.00.08
Філософія науки	09.00.09
Філософія освіти	09.00.10
Релігієзнавство	09.00.11

Українознавство (філософські та історичні науки)	09.00.12
Філологічні науки	10.00.00
Українська література	10.01.01
Російська література	10.01.02
Література слов'янських народів	10.01.03
Література зарубіжних країн	10.01.04
Порівняльне літературознавство	10.01.05
Теорія літератури	10.01.06
Фольклористика	10.01.07
Літературне джерелознавство і текстологія	10.01.09
Українська мова	10.02.01
Російська мова	10.02.02
Слов'янські мови	10.02.03
Германські мови	10.02.04
Романські мови	10.02.05
Тюркські мови	10.02.08
Мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки й Австралії	10.02.13
Класичні мови. Окремі індоєвропейські мови	10.02.14
Загальне мовознавство	10.02.15
Перекладознавство	10.02.16
Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство	10.02.17
Структурна, прикладна та математична лінгвістика (філологічні, фізико-математичні, технічні науки)	10.02.21
Географічні науки	11.00.00
Фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів	11.00.01
Економічна і соціальна географія	11.00.02
Геоморфологія та палеогеографія	11.00.04
Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія	11.00.07
Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія	11.00.09
Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів	11.00.11
Географічна картографія	11.00.12
Юридичні науки	12.00.00
Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	12.00.01
Конституційне право; муніципальне право	12.00.02
Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	12.00.03
Господарське право, господарсько-процесуальне право	12.00.04
Трудове право; право соціального забезпечення	12.00.05
Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	12.00.06
Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	12.00.07
Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право	12.00.08
Кримінальний процес та криминологія; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	12.00.09
Судоустрій, прокуратура й адвокатура	12.00.10
Міжнародне право	12.00.11
Філософія права	12.00.12
Педагогічні науки	13.00.00
Загальна педагогіка та історія педагогіки	13.00.01
Теорія та методика навчання(з галузей знань)	13.00.02
Теорія та методика професійної освіти	13.00.04
Соціальна педагогіка	13.00.05
Психологічні науки	19.00.00

Загальна психологія, історія психології	19.00.01
Психологія праці, інженерна психологія	19.00.03
Медична психологія	19.00.04
Соціальна психологія, психологія соціальної роботи	19.00.05
Педагогічна та вікова психологія	19.00.07
Психологія діяльності в особливих умовах	19.00.09
Військові науки	20.00.00
Воєнне мистецтво	20.01.01
Оборонна економіка	20.01.07
Військова географія	20.02.04
Озброєння і військова техніка	20.02.14
Національна безпека	21.00.00
Геополітика (аспірантура)	21.03.03
Соціологічні науки	22.00.00
Теорія та історія соціології	22.00.01
Методологія та методи соціологічних досліджень	22.00.02
Соціальні структури та соціальні відносини	22.00.03
Спеціальні та галузеві соціології	22.00.04
Політичні науки	23.00.00
Теорія та історія політичної науки	23.00.01
Політичні інститути та процеси	23.00.02
Політична культура та ідеологія	23.00.03
Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку	23.00.04
Державне управління	25.00.00
Теорія та історія державного управління (аспірантура)	25.00.01
Механізми державного управління (аспірантура)	25.00.02
Державна служба (аспірантура)	25.00.03
Культурологія	26.00.00
Теорія та історія культури (філософські науки, культурологія, мистецтвознавство)	26.00.01
Соціальні комунікації	27.00.00
Теорія та історія соціальних комунікацій	27.00.01
Теорія та історія журналістики	27.00.04
Теорія та історія видавничої справи та редагування	27.00.05
Прикладні соціально-комунікаційні технології	27.00.06
Соціальна інформатика	27.00.07

Станом на 01.01.13 у докторантурі університету – **129** докторантів (**12 %** від загальної кількості докторантів у вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОН України); в аспірантурі та ад'юнктурі навчалися **1660** аспірантів (**1173** – з відривом і **487** – без відриву від виробництва), що становить **9 %** від загальної кількості аспірантів вузів України, підпорядкованих МОН України, і **14** ад'юнктів. За даними Держстату, у вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОН України, навчаються **18937** аспірантів, у **142** наукових установах НАН України – **2669** аспірантів, у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна – **500** аспірантів, у Львівському національному університеті імені Івана Франка – **870** аспірантів, в Одеському національному університеті імені І.І. Мечнікова – **450** аспірантів.

Кількість аспірантів (ад'юнктів), які навчалися на факультетах (в інститутах) Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2013 році (осіб).

Діаграма 2.4.1

Кількість докторантів, які перебували на факультетах (в інститутах) Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2013 році (осіб).

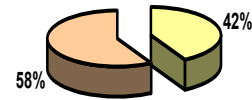
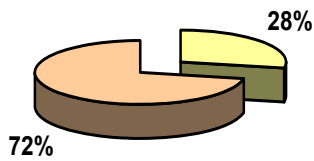

Діаграма 2.4.2

Найбільша кількість аспірантів навчалась в інституті філології – **217** осіб (**13 %** від загальної кількості аспірантів в університеті), на філософському факультеті – **160** осіб (**10 %** від загальної кількості аспірантів в університеті), на юридичному факультеті – **149** осіб (**9 %** від загальної кількості аспірантів в університеті), в ННЦ "Інститут біології" – **109** осіб (**7 %** від загальної кількості аспірантів в університеті).

Найбільша кількість докторантів перебувала в інституті філології – **34** особи (**26 %** від загальної кількості докторантів в університеті), на філософському факультеті – **15** осіб (**12 %** від загальної кількості докторантів в університеті), на історичному факультеті – **9** осіб (**7 %** від загальної кількості докторантів в університеті).

Співвідношення між кількістю докторантів та аспірантів, які навчалися на природничих та соціогуманітарних спеціальностях (2013 р.)
Докторантура **Аспірантура**

- відсоток докторантів та аспірантів, які навчалися на природничих факультетах (в інститутах) університету
- відсоток докторантів та аспірантів, які навчалися на соціогуманітарних факультетах (в інститутах) університету

Діаграма 2.4.3

Відсоток докторантів та аспірантів, які навчалися на природничих і соціогуманітарних наукових спеціальностях у 2013 р., залишається на рівні минулорічних показників.

Наукове консультування докторантами та наукове керівництво аспірантами здійснюють **547** докторів наук та **215** кандидатів наук, які мають дозвіл Вченої ради університету на керівництво. Щороку Вчена рада університету розглядає питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації та переглядає склад наукових консультантів і наукових керівників. Наказом МОН України № 653 від 31.05.13 позбавлений права участі у підготовці та атестації наукових кадрів терміном на три роки доктор філософських наук, професор **М.І. Хилько** (філософський факультет) у зв'язку з відмовою у видачі диплома кандидата політичних наук здобувачу **К.М. Василенко**.

Наявність такого потужного інтелектуального потенціалу зобов'язує кафедри факультетів та інститутів університету приділяти постійну увагу вдосконаленню традиційних та підтримувати нові форми і методи в системі підготовки кадрів вищої кваліфікації. Вчена рада університету 13.05.13 акцентувала особливу увагу саме на ролі кафедр в підготовці кадрів: "кафедрам університету, які беруть участь в підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, забезпечити якість виконання дисертаційних досліджень і створити умови для своєчасної підготовки та захисту докторських і кандидатських дисертацій докторантами, аспірантами. Університет несе відповідальність як за ефективність та якість підготовлених фахівців у докторантурі та аспірантурі, так і за те, якою мірою захищені дисертації збагатили національну науку, який вони мають соціально-економічний ефект від впровадження".

В університеті постійна увага приділяється єдності науковій та навчальній підготовці аспірантів і ад'юнктів. Загальна кількість годин педагогічного навантаження аспірантів у 2013/14 н. р. становить **109904** години. Важливе значення в організації навчально-наукової діяльності аспірантів належить фаховим дисциплінам, які читаються вченими університету, науковцями НАН України і провідними вченими закордонних уні-

верситетів на рівні сучасних вимог науки з усіх наукових спеціальностей, за якими ведеться підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Загальна кількість спецкурсів, які читаються для аспірантів та ад'юнктів – **174**. Усі спецкурси за своїм змістом мають інноваційну спрямованість та відображають міждисциплінарний характер наукових досліджень, які проводяться в університеті. На проведення занять з фахових дисциплін у цьому навчальному році відводиться **6021** година, що становить **167** кредитів. Найактивніше такі заняття проводяться в інституті філології (**748** год.); на хімічному факультеті (**700**); на механіко-математичному факультеті (**550**); на фізичному факультеті (**491**); на економічному факультеті (**442**); на радіофізичному факультеті (**358**); в інституті журналістики (**342**); на філософському факультеті (**328**); на юридичному факультеті (**300**); на факультеті кібернетики (**260**); у Військовому інституті (**284**); в ННЦ "Інститут біології" (**230**); в інституті високих технологій (**208** год.).

Система наукової і професійної підготовки аспірантів також включає:

3371 годин педагогічного навантаження викладачів філософського факультету на підготовку до складання кандидатського іспиту з філософії;

6555 годин педагогічного навантаження викладачів інституту філології на підготовку до складання кандидатського іспиту з іноземної мови;

300 годин педагогічного навантаження викладачів факультету кібернетики на проведення спецкурсу "Застосування сучасних інформаційних технологій в наукових дослідженнях";

1482 години педагогічного навантаження викладачів інституту філології на вивчення курсу "Українська наукова мова";

714 годин педагогічного навантаження викладачів факультету психології на вивчення курсу "Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу";

588 годин педагогічного навантаження провідних викладачів та науковців університету, вчених секретарів спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій на читання курсу лекцій з дисципліни "Методологія та організація роботи над кандидатською дисертацією";

науковці економічного факультету у 2013/14 н. р. для аспірантів та ад'юнктів впровадили в навчальний процес новий спецкурс "Комерціалізація наукових досліджень" (**340** год.).

З метою підвищення ефективності наукових досліджень аспірантів та ад'юнктів на факультетах та в інститутах працюють науково-теоретичні аспірантські семінари, на яких доповідаються результати власних наукових розробок та впровадження дисертаційних робіт і які є однією з форм їх апробації.

Вчена рада університету, науково-технічна рада, ректорат, вчені ради інститутів та факультетів звертають особливу увагу кафедр на необхідність постійного оновлення та збагачення програм підготовки аспірантів міждисциплінарними нормативними та

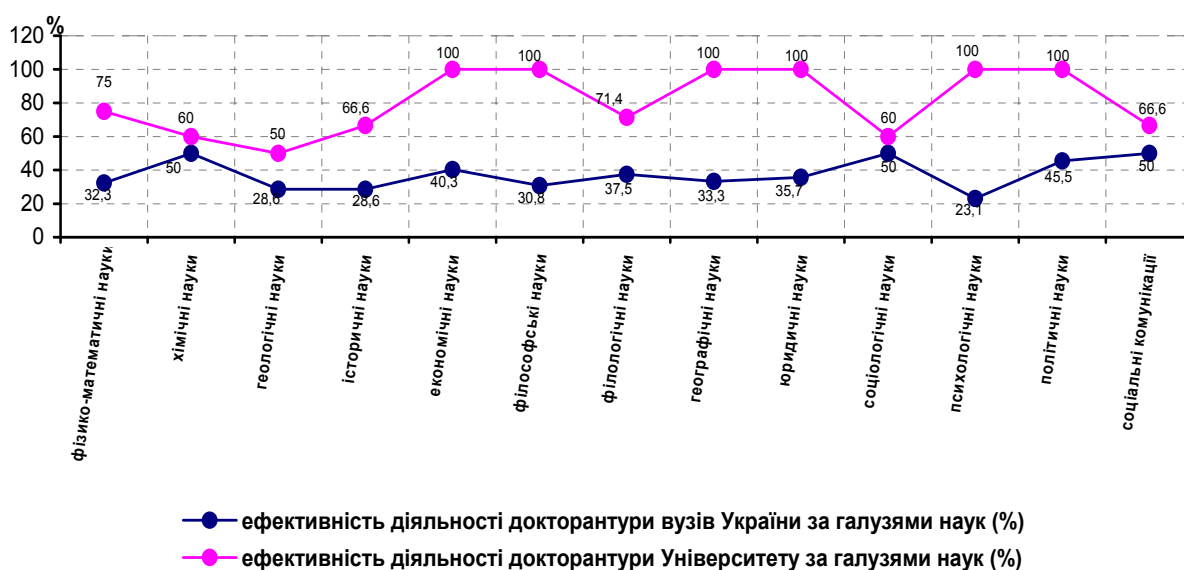
спеціальними курсами для підсилення фундаментальної та практичної складової фахової підготовки.

на виконання настанов МОН України в університеті запроваджений новий порядок затвердження тем дисертаційних досліджень здобувачів наукового ступеня доктора та кандидата наук. Крім наукового керівника, кафедри та вченої ради факультету (інституту) до процесу затвердження тем дисертацій долучаються Координаційні ради комплексних наукових програм (в університеті їх **11**), в межах яких виконуються дисертаційні дослідження докторатів, аспірантів, і до складу яких входять не лише вчені університету, але й провідні науковці НАН України. Координаційні ради надають незалежну додаткову експертизу кожній темі дисертації здобувача.

Оптимізація мережі наукових спеціальностей, їх кадрове забезпечення, постійний моніторинг результативності наукового керівництва, підвищення ролі та значення атестаційних процесів, контроль за виконанням індивідуальних планів роботи кожного докторанта та аспіранта сприяли підвищенню ефективності роботи докторантури та аспірантури. Якщо середня ефективність роботи докторантури та аспірантури вищих навчальних закладів України, становить, відповідно **33,3** і **25,4 %**, то в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка ефективність діяльності докторантури та аспірантури вдвічі вища: **62** і **60 %**; ефективність ад'юнктури – **100 %**.

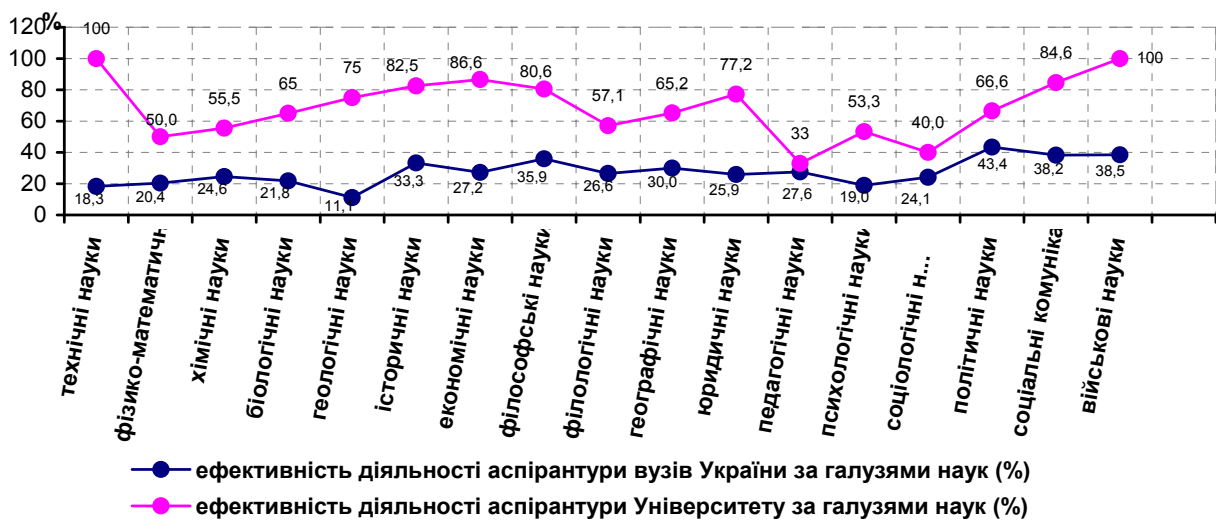
Проведений порівняльний аналіз діяльності аспірантури та докторантури вузів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями знань у 2012/13 н.р. свідчить про суттєве підвищення ефективності роботи докторантури та аспірантури університету порівняно із загальнонаціональними показниками

Порівняльний аналіз діяльності докторантури вузів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями наук у 2012/13 н.р.

Діаграма 2.4.4

Порівняльний аналіз діяльності аспірантури вузів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями наук у 2012/13 н.р.

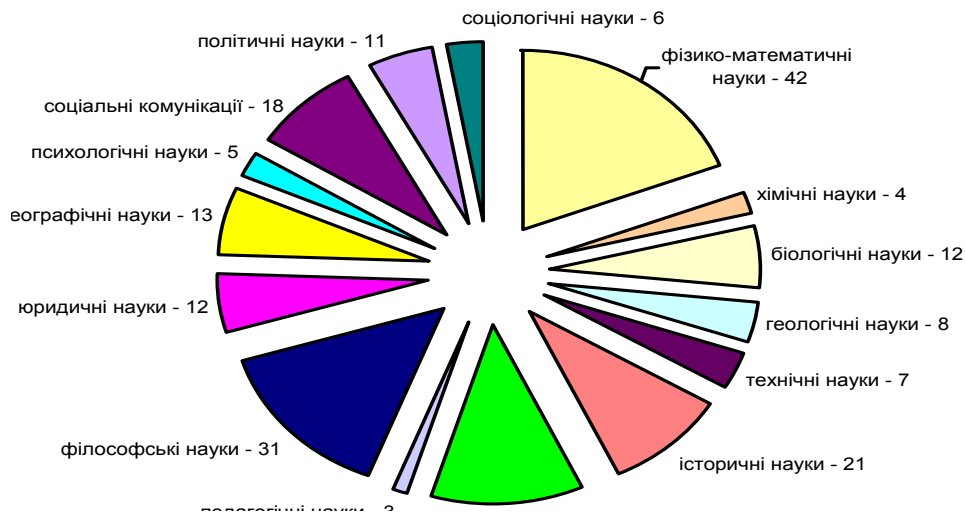
Діаграма 2.4.5

Передусім ідеться про високу результативність захистів дисертацій випускниками докторантури, аспірантури та ад'юнктури університету в галузі технічних, фізико-математичних, військових, біологічних, географічних, економічних, філософських, юридичних, історичних, психологічних, політичних наук, наук у сфері соціальних комунікацій.

Упродовж 2000-2013 років випускниками аспірантури та ад'юнктури університету захищено **2876** кандидатських дисертацій. Найбільша кількість дисертацій аспірантами та ад'юнктами захищена в галузі фізико-математичних наук (446 кандидатських дисертацій), філологічних наук (**397** кандидатських дисертацій), філософських наук (**273** кандидатські дисертації), історичних наук (**263** кандидатські дисертації), економічних наук (**249** кандидатських дисертацій), біологічних наук (**216** кандидатських дисертацій).

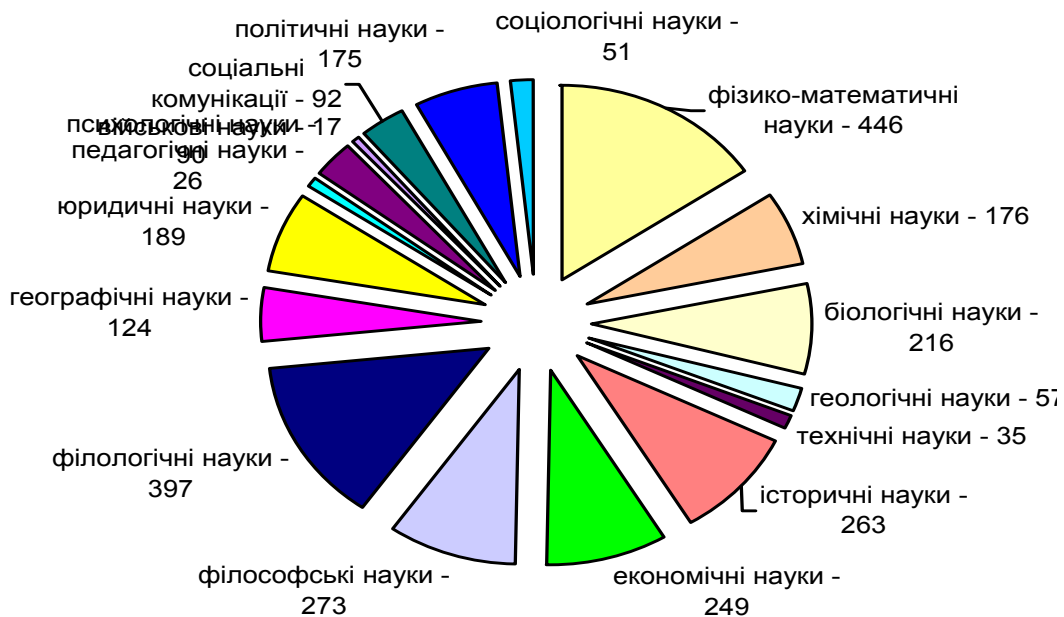
Впродовж 2000-2013 років випускниками докторантури університету захищені **274** докторські дисертації. Найбільша кількість дисертацій докторантами захищена в галузі філологічних наук (**56** докторських дисертацій), фізико-математичних наук (**42** докторські дисертації), філософських наук (**31** докторська дисертація), економічних наук (**25** докторських дисертацій).

Структура захищених дисертацій випускниками докторантури Київського національного університету імені Тараса Шевченка впродовж 2000 – 2013 рр. (кількість захищених дисертацій)

Діаграма 2.4.6

Структура захищених дисертацій випускниками аспірантури та ад'юнктури Київського національного університету імені Тараса Шевченка впродовж 2000 – 2013 рр. (кількість захищених дисертацій)

Діаграма 2.4.7

В університеті щороку зростає кількість дисертацій, захищених випускниками докторантури та аспірантури. Але актуальним залишається **забезпечення якості** в підготовці кадрів вищої кваліфікації.

Відповідальність за якість підготовки докторів та кандидатів наук лежить, в першу чергу, на кафедрі, де відбувається повний цикл їх навчання, починаючи від затвердження теми дисертації і завершуючи рекомендацією дисертаційного дослідження до захисту.

Вчена рада університету, науково-технічна рада, ректорат, вчені ради факультетів та інститутів постійно приділяють увагу аналізу не лише ефективності роботи докторантури, аспірантури та ад'юнктури, а в першу чергу – **якості підготовки кадрів вищої кваліфікації**.

Розглянувши на засіданні Вченої ради університету **04.03.13** результативність роботи аспірантів та їх наукових керівників, було прийнято рішення про те, що:

- з метою більш ґрунтовнішого підходу до планування дисертаційних досліджень погоджувати їх тематику з Координаційними радами комплексних наукових програм університету;

- докторів і кандидатів наук, які мають нижчу за середню по університету ефективність роботи в 2012 р., не призначати науковими керівниками аспірантів, ад'юнктів у новому 2013/14 н. р.;

- при переобранні на посади професора та доцента враховувати показники ефективності їх діяльності як наукових керівників;

- у концепції розвитку кожної кафедри передбачити низку заходів, які б сприяли покращенню якісних показників у підготовці аспірантів, зокрема збільшенню фахових дисциплін у навчальних планах аспірантів;

- актуальним залишається поглиблення співпраці з НАН України: залучення до наукового керівництва аспірантами провідних учених академічних інститутів Академії, використання матеріально-технічної бази інститутів НАН України, Центрив спільного користування обладнанням для виконання дисертаційних досліджень тощо;

- потребує перегляду на кожній кафедрі роль атестаційних процесів в оцінці навчальної й наукової діяльності кожного аспіранта та результативності наукового керівництва.

Вступна кампанія до докторантури, аспірантури та ад'юнктури в 2013 році була проведена організовано, чітко, прозоро й відкрито та вкотре підтвердила роль університету як головного національного центру країни з підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Вчена рада університету **04.11.13** дала позитивну оцінку результатам прийому до докторантури, аспірантури та ад'юнктури.

Державний план прийому до **докторантури** університету в 2013 р. становив **38** місць. Подано заяв – **51**, у т. ч.:

- викладачами й науковими співробітниками нашого університету – **10** (зараховані);
- викладачами інших вищих навчальних закладів – **39** (**26** зараховані);
- працівниками інших організацій – **2** (зараховані).

- Порівняно з минулим роком значно покращився якісний склад вступників до докторантури. Серед вступників цього року:

- **15** вступників (**30 %**) – випускники нашого університету;

- **11** вступників мали одноосібні монографії;

- усі вступники мали не менше **10** статей у фахових виданнях з теми майбутньої дисертації; у **72%** з них (**38** осіб) по 2-3 статті опубліковані в закордонних виданнях;

- середній вік вступників до докторантури в цьому році (як і в минулому) – **39** років.

Державний план прийому до **аспірантури**, затверджений Міністерством освіти і науки України, становив **485** місць (у т. ч. **394** місця з відривом, **91** місце – без відриву від виробництва).

План прийому до **ад'юнктури**, затверджений Міністерством оборони України, становив **5** місць.

До вступу в аспірантуру в 2013 р. подано **617** заяв (у т. ч. **482** заяви з відривом та **135** заяв – без відриву від виробництва). Загальний конкурс становив **1,3** особи на місце. Для порівняння: у 2012 р. було подано **601** заяву на **477** місць, у 2011 р. на **419** місць подано **567** заяв; середній конкурс за попередні роки також становив **1,3** особи на місце.

До ад'юнктури університету в 2013 р. подано **7** заяв при плані прийому – **5** місць.

На деякі наукові спеціальності конкурс сягав від **2-х** до **4-х** осіб на місце, зокрема: 08.00.08 гроші, фінанси і кредит (економічний факультет); 27.00.01 теорія та історія соціальних комунікацій, 27.00.06 прикладні соціально-комунікаційні технології (інститут журналістики); 23.00.02 політичні інститути та процеси (філософський факультет); 10.02.16 перекладознавство (інститут філології); 11.00.02 економічна та соціальна географія (географічний факультет); 12.00.03 цивільне право та цивільний процес, сімейне право; міжнародне приватне право; 12.00.07 адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право (юридичний факультет); 19.00.05 соціальна психологія; психологія соціальної роботи (факультет психології); 12.00.11 міжнародне право, 23.00.04 політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку (інститут міжнародних відносин) та ін.

Вчена рада вказала на те, що в цьому році **низький конкурс** вступників до **аспірантури** мав місце на **багатьох природничих факультетах**, у першу чергу – на факультеті кібернетики, хімічному, механіко-математичному, в інституті високих технологій. У той самий час **зросла кількість заяв** на деякі спеціальності фізичного факультету – 01.04.05 оптика, лазерна фізика, 01.04.16 фізика ядра, елементарних частинок і високих енергій; радіофізичного факультету – 01.04.03 радіофізика; геологічного факультету – 04.00.22 геофізика; в ННЦ "Інститут біології" – 03.00.04 біохімія. Факультетам та інститутам природничого спрямування потрібно започаткувати нові форми та методи з пошуку талановитої молоді, удосконалювати профорієнтаційну та агітаційну роботу для забезпечення конкурсу до вступу в аспірантуру з оголошених наукових спеціальностей у наступному навчальному році.

Серед вступників до аспірантури (ад'юнктури):

534 – випускники Київського національного університету імені Тараса Шевченка, що становить **85 %** від загальної кількості вступників до аспірантури (у 2012 р. – **522** випускники університету; у 2011 р. – **500** випускників університету); у т. ч.і:

448 – випускники 2013 р., серед яких: **270** магістрів, що мають диплом із відзнакою та рекомендацію Вченої ради факультету (інституту) до аспірантури;

86 – випускники університету інших років;

90 – випускники інших вищих навчальних закладів (у 2012 р. – **79**; у 2011 р. – **67**);

565 (91 %) вступників мали наукові публікації (у 2012 р. – **389 (65 %)** вступників мали публікації).

Особливості вступної кампанії до аспірантури та ад'юнктури у 2013 р.:

- збільшилась кількість заяв, поданих від випускників інших вищих навчальних закладів. Якщо в **2011** р. випускниками інших вищих навчальних закладів було подано **67** заяв (із них зараховано до аспірантури **41** особу), у **2012** р. випускниками інших вищих навчальних закладів подано **79** заяв (зараховано **61**), то в **2013** р. випускниками інших вищих навчальних закладів подано **90** заяв, із них зараховано до аспірантури **63** особи;

- із року в рік зростає кількість вступників до аспірантури та ад'юнктури, які мали наукові публікації і брали участь в роботі конференцій, олімпіад, конкурсів тощо. Якщо в **2010** р. **43 %** вступників до аспірантури та ад'юнктури мали наукові публікації, в **2011** році їх кількість зростає до **384** осіб, в **2012** р. кількість таких вступників досягла **389** осіб, що становило **65 %** від їх загальної кількості, то в **2013** р. **565** вступників до аспірантури та ад'юнктури мали наукові публікації, що становить **91 %** від загальної кількості вступників. Переважна більшість вступників до аспірантури всіх факультетів та інститутів мали щонайменше по дві-три наукові публікації;

- на деякі факультети/інститути подавались документи для вступу до аспірантури від осіб, які **не мали відповідної фахової освіти**, що не суперечить чинному законодавству, однак потребує від предметних екзаменаційних комісій підвищеної уваги до об'єктивної оцінки знань цих вступників. Це стосується також і **здобувачів**, які прикріплюються до кафедр університету для виконання кандидатських дисертацій, не маючи базової освіти. Прикріплення таких осіб до кафедр потрібно проводити не за формальними ознаками, а відповідно до наукових здобутків;

- у **59** вступників до аспірантури були складені кандидатські іспити з філософії та іноземної мови і, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 309 від 01.03.99, ці іспити зараховуються як вступні. Однак аналіз поданих документів про складені кандидатські іспити дав право Приймальній комісії університету не визнати дійсними іспити у **4-х** вступників – випускників магістратури нашого університету 2013 р. у зв'язку із порушенням процедури їх складання в інших вищих навчальних закладах та установах. Вчена рада університету звернула увагу на те, що, відповідно до наказу Ректора університету від 2010 р. кандидатські іспити з філософії та іноземної мови, складені **випускниками університету поточного року**, вважаються легітимними та зараховуються як вступні до аспірантури за умови обов'язкового дотримання відповідної процедури підготовки до складання кандидатських іспитів (філософія – **36** год. лекційних занять та **34** год. семінарських занять; іноземна мова – **70** год. практичних занять, підготовка та захист рефератів; отримання індивідуальних консультацій тощо).

Таблиця 2.4.2

Результати вступних випробувань до аспірантури та ад'юнктури, (%)

Дисципліна	Оцінки, отримані на іспитах:				На іспит не з'явилися
	"відмінно"	"добре"	"задовільно"	"незадовільно"	
філософія	34	53	6		7
іноземна мова	34	44	17	1	4
спеціальність	59	33	5	1	2

Усі факультети та інститути виконали державний план прийому до аспірантури та ад'юнктури: зараховані **485** аспірантів (**394** – з відривом і **91** – без відриву від виробництва) та **5** ад'юнктів.

За контрактом до аспірантури зараховані **24** вступники (**16** – з відривом і **8** – без відриву від виробництва) юридичного факультету, економічного факультету, інституту міжнародних відносин, інституту філології.

У 2013 р. рекомендовані до зарахування в аспірантуру **7** громадян з інших держав: на факультеті кібернетики **1** особа з Лівії; в інституті міжнародних відносин **1** особа з Китаю; на економічному факультеті **1** особа з Азербайджану; в інституті філології **2** особи з Китаю; в ННЦ "Інститут біології" **2** особи з Йорданії.

Факультети/інститути запропонували призначити науковими керівниками аспірантів та ад'юнктів **296** докторів наук (серед яких **16** – старших наукових співробітників), **74** кандидатів наук, які мають високу ефективність у підготовці кадрів вищої кваліфікації.

34 вступників до аспірантури факультети та інститути планують залишити на роботі в університеті після успішного завершення навчання.

Розподіл докторантів та аспірантів, які зараховані в 2013 році, за науковими спеціальностями

Докторантура

Відсоток докторантів та аспірантів, які зараховані на соціогуманітарні спеціальності

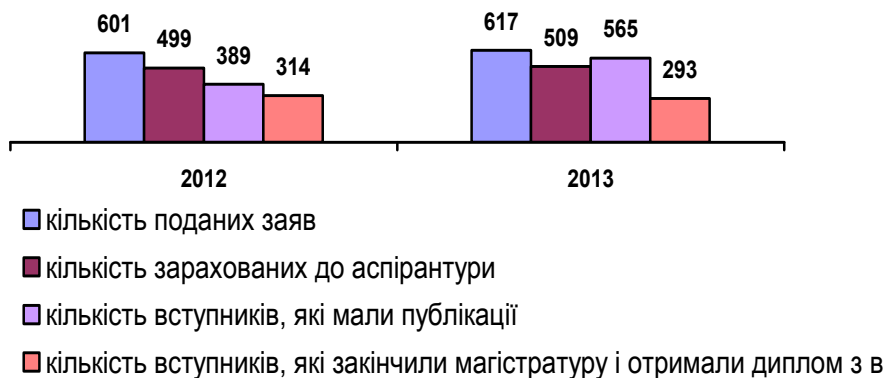
Відсоток докторантів та аспірантів, які зараховані на природничі спеціальності

Аспірантура

Діаграма 2.4.8

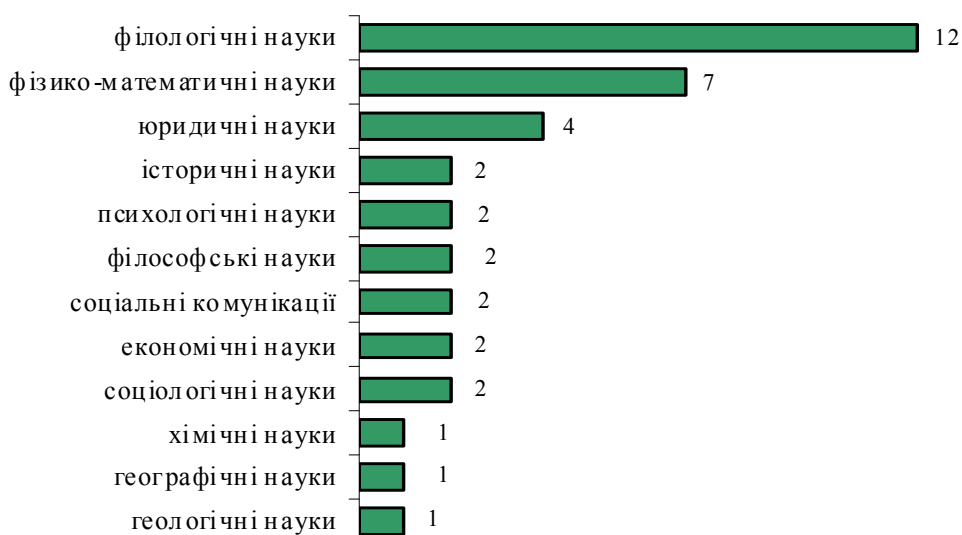
Порівняльний аналіз складу зарахованих до аспірантури (2012 та 2013 рр.)

Діаграма 2.4.9

Розподіл докторантів та аспірантів, які зараховані в 2013 році, за галузями знань

Докторантура (осіб)

Аспірантура (осіб)

Діаграма 2.4.10

У 2013 р. **докторантуру** університету завершили **32** докторанти, **аспірантуру** – **329** аспірантів (**250** – з відривом та **79** – без відриву від виробництва), **ад'юнктуру** – **2** ад'юнкти.

У термін перебування в **докторантурі** захистили дисертації:

Філософський факультет

Утюж І.Г. – науковий консультант проф. Губерський Л.В. (достроковий захист).

Богдановський І.В. – науковий консультант проф.Лубський В.І. (достроковий захист).

Інститут філології

Нікульшина Т.М. – науковий консультант проф. Левицький А.Е.

Гальчук О.В. – науковий консультант проф. Ткаченко А.О.

Інститут журналістики

Колісник Ю.В. – науковий консультант проф. Сидоренко Н.М.

Супрун Л.В. – науковий консультант проф. Шумарова Н.П.

Історичний факультет

Киридон П.В. – науковий консультант проф. Коцур А.П. (достроковий захист).

Випускниками аспірантури і ад'юнктури цього року захищені **59** кандидатських дисертацій; дисертаційні дослідження **62** аспірантів перебувають на розгляді в спеціалізованих вчених рада; дисертації **104** аспірантів рекомендовані кафедрами до захисту.

У термін навчання в **аспірантурі (ад'юнктурі)** захистили дисертації:

Таблиця 2.4.3

П.І.Б. аспіранта		Науковий керівник
Юридичний факультет		
1.	Бакай М.І. (достроковий захист)	проф. Андрушко П.П.
2.	Гедзюк О.В. (достроковий захист)	доц. Кадькаленко С.Т
3.	Іщенко О.П. (достроковий захист)	проф. Портнов А.В.
4.	Кондратьєва К.А. (достроковий захист)	проф. Балюк Г.І.
5.	Ляшенко Р.О. (достроковий захист)	проф. Фурса С.Я.
6.	Макарова З.С. (достроковий захист)	проф. Лотюк О.С.
7.	Мацелюх І.А. (достроковий захист)	проф. Захарченко П.П.
8.	Хоменко М.М. (достроковий захист)	проф. Майданик Р.А.
Філософський факультет		
1.	Богатирьова Н.Ю. (достроковий захист)	проф. Горбаченко Т.Г.
2.	Матицин О.І. (достроковий захист)	проф. Панченко В.І.
3.	Олексійчук Л.В. (достроковий захист)	проф. Лубський В.І.
4.	Пронюк – Возна Н.П. (достроковий захист)	проф. Левчук Л.Т.
5.	Соболевський Я.А. (достроковий захист)	проф. Прокопов Д.Є.
6.	Стрелкова Ю.О. (достроковий захист)	проф. Конотоп Л.Г.
Історичний факультет		
1.	Волков Т.О. (достроковий захист)	проф. Гончар Б.М..
2.	Загорулько Р.О. (достроковий захист)	проф. Щербак М.Г.
3.	Комарницька І.Ю. (достроковий захист)	проф. Розовик Д.Ф.
4.	Ругаль В.П.	проф. Мінгазутдінов О.Ф.
5.	Хомич І.М.	проф. Сорока Ю.М.
6.	Ювенко А.В.	доц. Іванов О.Ф.

ННЦ "Інститут біології"		
1.	Білоусов О.О. (достроковий захист)	проф. Демидов С.В.
2.	Вакал С.Є.	проф. Остапченко Л.І.
3.	Войтенко В.В.	проф. Остапченко Л.І.
4.	Зажицька М.О. (достроковий захист)	проф. Сиволоб А.В.
5.	Лейбенко Л.В. (достроковий захист)	проф. Поліщук В.П.
Інститут філології		
1.	Данильченко О.Ю.	проф. Сліпушко О.М.
2.	Жорнокуй У.В. (достроковий захист)	проф. Радишевський Р.П.
3.	Іванченко В.О.	проф. Бурбело В.Б.
4.	Михайлова Є.В. (достроковий захист)	доц. Підвойний В.М.
5.	Міленіна М.М.	проф. Сегеда С.П.
Економічний факультет		
1.	Букало А.М. (достроковий захист)	доц. Жилінська О.І.
2.	Склярук І.П. (достроковий захист)	проф. Гура Н.О.
3.	Сливка Т.О. (достроковий захист)	проф. Мандибуря В.О.
4.	Трохименко В.І. (достроковий захист)	проф. Гражевська Н.І.
Факультет психології		
1.	Льошенко О.А.	доц. Кириленко Т.С.
2.	Павлова О.В.	проф. Васютинський В.О.
3.	Суруджій М.П.	проф. Коваленко А.Б.
4.	Чаплінська Ю.С.	проф. Васютинський В.О.
Географічний факультет		
1.	Винарчук О.О.	проф. Хільчевський В.К.
2.	Іщук А.В.	проф. Бондаренко Е.Л.
3.	Мостова І.О.	доц. Мезенцева Н.І.
4.	Осіпчук І.О.	доц. Дорошенко В.І.
Інститут міжнародних відносин		
1.	Кузнєцова А.С. (достроковий захист)	доц. Романенко Ю.В.
2.	Литвин А.Є. (достроковий захист)	проф. Пузанов І.І.
3.	Цвігун Т.Б. (достроковий захист)	проф. Луцишин З.О.
4.	Черкас Б.О. (достроковий захист)	проф. Дорошко М.С.
Геологічний факультет		
1.	Бурлуцький М.С. (достроковий захист)	проф. Михайлов В.А.
2.	Толкунов А.А. (достроковий захист)	проф. Михайлов В.А.
3.	Цибульська О.В.	проф. Шевчук В.В.
4.	Цибульський В.О.	с.н.с. Трипільський О.А.
Інститут журналістики		
1.	Вернигора С.М. (достроковий захист)	проф. Гоян О.Я.
2.	Гридчина В.В. (достроковий захист)	проф. Василенко М.К.
3.	Сидоренко О.О.	доц. Остапенко Н.Ф.
Інститут високих технологій		
1.	П'ятниця В.І.	проф. Лозовський В.З.
Механіко-математичний факультет		
1.	Мороз А.Г.	доц. Шевченко Г.М.
Хімічний факультет		
1.	Сенчик Г.А. (достроковий захист)	с.н.с. Домасевич К.В.
Факультет соціології		
1.	Зарицька А.В.	проф. Туленков М.В.
Військовий інститут		
1.	Кузьменко М.Д. (достроковий захист)	проф. Сафін О.Д.
2.	Литвиненко О.І. (достроковий захист)	проф. Сбітнев А.І.

Переважає більшість випускників аспірантури поповнили лави науково-педагогічних працівників вищих навчальних та освітніх закладів України, наукових співробітників інститутів НАН України, інших організацій та установ державної форми власності.

13 випускників докторантури та **36** випускників аспірантури цього року працевлаштовані на роботу в наш університет (на викладацькі посади або посади наукових співробітників).

Про успішну наукову діяльність аспірантів і докторантів свідчать отримані ними дипломи, грамоти, премії, стипендії:

Академічна стипендія Президента України

Харіна О.О. (науковий керівник проф. Купалова Г.І.) – економічний факультет;
Вакал С. Є. (науковий керівник проф. Остапченко Л.І.) – ННЦ "Інститут біології";
Мараєв В. Р. (науковий керівник проф. Колесник В.Ф.) – історичний факультет;

Академічна стипендія Кабінету Міністрів України

Лижаченко Н.М. (науковий керівник проф. Загнітко В.М.) – геологічний факультет;
Калінін В.Ю. (науковий керівник проф. Цвих В. Ф.) – філософський факультет;

Академічна стипендія імені М.С.Грушевського

Сисоєв Д.О. (науковий керівник проф. Воловенко Ю.М.) – хімічний факультет;
Соломенко О.В. (науковий керівник проф. Черняк В.Я.) – радіофізичний факультет;
Онищук Д.І. (науковий керівник проф. Вижва С.А.) – геологічний факультет;

Премія Президента України для молодих учених

Шевченко Г.М. – докторант механіко-математичного факультету (науковий консультант проф. Мішура Ю.С.)

Премія імені Василя Попова – кращому молодому фахівцю з теорії апроксимації

Бондаренко А.В., докторант механіко-математичного факультету (науковий консультант проф. Шевчук І.О.).

Конкурсна комісія **програми "100 + 100 + 100"** Міністерства освіти і науки України рекомендувала для проходження навчання та стажування у 2013 році в провідних закордонних навчальних і наукових центрах **12 аспірантів** Київського національного університету імені Тараса Шевченка за рахунок коштів державного бюджету:

1. Куліша Олексія Валерійовича, аспіранта фізичного факультету, до Кембріджського університету, Великобританія; науковий керівник – проф. Васильєв О.М.

2. Терлецького Дмитра Олександровича, аспіранта факультету кібернетики, до технічного університету Данмарка, Данія; науковий керівник – проф. Провотар О.І.

3. Фролова Олександра Миколайовича, аспіранта юридичного факультету, до Лондонської школи економіки та політичних наук, Великобританія; науковий керівник – доц. Винокурова Л.Ф.

4. Рибак Ольгу Сергіївну, аспірантку юридичного факультету, до Берлінського університету імені Гумбольдта, Німеччина; науковий керівник – проф. Притика Ю.Д.

5. Архіпова Сергія Олександровича, аспіранта фізичного факультету, до Інституту Шарля Сардона м.Страсбург, Франція; науковий керівник – проф. Булавін Л.А.

6. Ляшик Тамару Іванівну, аспірантку географічного факультету, до Університету "Ла Сапієнса" м.Рим, Італія; науковий керівник – проф. Герасименко Н.П.

7. Карленка Богдана Валерійовича, аспіранта радіофізичного факультету, до Університету Шізуоки, Японія; науковий керівник – проф. Поперенко Л.В.

8. Зеленську Катерину Сергіївну, аспірантку радіофізичного факультету, до Університету Шізуоки, Японія; науковий керівник – проф. Поперенко Л.В.

9. Дегтяренко Анну Сергіївну, аспірантку хімічного факультету, до Університету Валенсії, Іспанія; науковий керівник – п.н.с. Домасевич К.В.

10. Лістунова Дмитрія Петровича, аспіранта хімічного факультету, до Університету імені Поля Сабат'є м.Тулузи, Франція; науковий керівник – проф. Воловенко Ю.М.

11. Притулу Ангеліну Юріївну, аспірантку хімічного факультету, до Університету імені Поля Сабат'є м.Тулузи, Франція; науковий керівник – проф. Амірханов В.М.

12. Гурмача Василя Васильовича, аспіранта ННЦ "Інститут біології", до Університету м.Страсбург, Франція; науковий керівник – проф. Прилуцький Ю.І

Одним із найважливіших принципів якісної підготовки кадрів вищої кваліфікації є принцип **"підготовки шляхом дослідження"**, в основі якого лежать інтеграційні процеси науки і освіти, проведення міждисциплінарних наукових досліджень, взаємодія фундаментальних і прикладних напрямів дослідження. Для виконання цього завдання потрібно:

- запроваджувати на кафедрах такі інноваційні освітньо-наукові програми, які сприяють підвищенню якості фундаментальної та практичної складової фахової підготовки аспірантів, відображають міждисциплінарний характер наукових досліджень в університеті;

- залучати не лише кращих науковців університету, НАН України, але й вчених провідних закордонних університетів до читання міждисциплінарних фахових дисциплін (в тому числі і on-line лекцій та on-line спецкурсів);

- впроваджувати подвійне наукове керівництво;

- проводити аспірантські наукові дослідження в межах пріоритетних напрямків розвитку науки, державних програм і національних проектів;

- формувати банки ідей та сучасних технологій;

- активізувати впровадження та комерціалізацію аспірантських наукових розробок, в першу чергу через Науковий парк університету;

- залучати гранти на підтримку інноваційних проектів;

- вдосконалювати форми і методи відбору талановитої молоді для вступу до аспірантури;

- створювати інтегровані програми переходу від підготовки магістрів до підготовки аспірантів, які базуються на науковому та інноваційному складових навчання.

2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

Атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів у 2013 р. в університеті успішно проводять **45** спеціалізованих вчених рад за **124** науковими спеціальностями (**122** спеціальності на здобуття наукового ступеня доктора наук, **2** спеціальності на здобуття наукового ступеня кандидата наук), за **15** галузями наук. Підготовка в аспірантурі та докторантурі університету здійснюється за **166** науковими спеціальностями.

Усього в Україні діє **825** спеціалізованих вчених рад за **27** галузями наук.

Потреба в роботі **45** спеціалізованих вчених рад обумовлена підготовкою аспірантів, докторантів, здобувачів на факультетах/інститутах університету.

Протягом 2013 р. Міністерством освіти і науки України було затверджено **15** спеціалізованих учених рад за **43** науковими спеціальностями: **Д 26.001.07** (географічний факультет), **Д 26.001.22** (географічний факультет), **Д 26.001.08** (фізичний факультет), **Д 26.001.23** (фізичний факультет), **Д 26.001.11** (Інститут філології), **Д 26.001.19** (Інститут філології), **Д 26.001.15** (Інститут філології), **Д 26.001.17** (філософський факультет), **Д 26.001.27** (філософський факультет), **Д 26.001.28** (філософський факультет), **Д 26.001.18** (механіко-математичний факультет), **К 26.001.21** (механіко-математичний факультет), **Д 26.001.37** (механіко-математичний факультет), **Д 26.001.38** (ННЦ "Інститут біології"), **Д 26.001.47** (КРАО).

У спеціалізованій вченій раді **Д 26.001.19** відкрито **1** наукову спеціальність:

- 10.02.14 – класичні мови. Окремі індоєвропейські мови (Інститут філології).

Станом на 20.11.13 закінчились повноваження **8** спеціалізованих вчених рад: **Д 26.001.03** (хімічний факультет), **Д 26.001.14** (ННЦ "Інститут біології"), **Д 26.001.25** (хімічний факультет), **Д 26.001.32** (геологічний факультет), **Д 26.001.35** (факультет кібернетики), **Д 26.001.40** (військовий інститут), **СРД 26.001.44** (військовий інститут), **Д 26.001.45** (географічний факультет).

До МОН України подано документи на затвердження **5** спеціалізованих вчених рад: **Д 26.001.03**, **Д 26.001.14**; **Д 26.001.25**; **Д 26.001.32**; **Д 26.001.35**; **3** спеціалізовані вчені ради: **Д 26.001.40**, **СРД 26.001.44**, **Д 26.001.45** не є сформованими в зв'язку з відсутністю фахівців з кожної спеціальності – штатних працівників університету.

Науковою частиною детально проаналізована робота спеціалізованих вчених рад, розташування спецрад університету. Насьогодні воно є оптимальним, дотичним до основних підрозділів університету, де є фахівці за науковими спеціальностями, ведуться наукові дослідження, здійснюється наукове керівництво аспірантами, докторантами, здобувачами, відповідно до науково-дослідних тем.

ПЕРЕЛІК
спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук
у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка станом на 01.11.13

№	Назва факультету	Шифр спеціалізованої вченої ради (термін дії)	Наукові спеціальності	Кількість аспірантів і докторантів станом на 01.11.13	Кількість здобувачів наукового ступеня кандидата і доктора наук 01.11. 13	Кількість захистів за період 2011, 2012, 2013
1	Історичний факультет	Д 26.001.01 до 26.09.15 <i>2 спеціальності</i>	07.00.02 – всесвітня історія;	54	2	50
			07.00.05 – етнологія	13	2	
		Д 26.001.20 до 28.01.14 <i>2 спеціальності</i>	07.00.01 – історія України; 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни	64 12	3 3	51
2	ІМВ	Д 26.001.02 до 04.07.15 <i>1 спеціальність</i>	08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини	32	19	42
		Д 26.001.29 до 26.09.15 <i>2 спеціальності</i>	23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку; 21.03.03 – геополітика	34 -	17 -	19
		Д 26.001.10 до 01.09.13 <i>2 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	12.00.03 – цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право;	9	8	44
			12.00.11 – міжнародне право	36	11	
3.	Хімічний факультет	Д 26.001.03 до 13.11.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	02.00.01 – неорганічна хімія;	16	-	33
			02.00.02 – аналітична хімія;	10	-	
			02.00.04 – фізична хімія	8	-	
		Д 26.001.25 до 15.11.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	02.00.03 – органічна хімія;	23	-	16
			02.00.06 – хімія високомолекулярних сполук;	7	-	
	02.00.10 – біоорганічна хімія	-	-			
4.		Д 26.001.04 до 26.09.15 <i>3 спеціальності</i>	12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень;	31	10	

	Юридичний факультет		12.00.02 – конституційне право; муніципальне право;	10	2	27
			12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	19	11	
		Д 26.001.05 до 26.09.15 <i>3 спеціальності</i>	12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право;	19	10	18
			12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність;	20	4	
			12.00.10 – судоустрій; прокуратура та адвокатура	3	3	
		Д 26.001.06 до 16.12.15 <i>3 спеціальності</i>	12.00.03 – цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право;	47	16	51
			12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право;	8	6	
			12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	17	6	
		Д 26.001.46 До 17.05.15 <i>1 спеціальність</i>	12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення	15	13	24
		5.	Географічний факультет	Д 26.001.07 до 25.01.20.16 <i>3 спеціальності</i>	11.00.02 – економічна та соціальна географія;	50
11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів;	8				-	
11.00.12 – географічна картографія;	9				-	
Д 26.001.22 до 22.01.16 <i>2 спеціальності</i>	11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія;			6	1	11
	11.00.09 – метеорологія, кліматологія, агрометеорологія			5	-	
Д 26.001.45 До 31.05.13	11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів;			6	-	

		3 спеціальності (закінчилися повноваження ради)	11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія;	6	-	10		
			20.02.04 – військова географія	2	-			
6.	Фізичний факультет	Д 26.001.08 до 04.07.16 3 спеціальності	01.04.02 – теоретична фізика;	8	-	22		
			01.04.14 – теплофізика та молекулярна фізика;	24	1			
			03.00.02 – біофізика	4	-			
		Д 26.001.23 до 10.10.16 3 спеціальності	01.04.05 – оптика, лазерна фізика;	36	1	35		
			01.04.07 – фізика твердого тіла;	24	1			
			01.04.13 – фізика металів	2	-			
7.	Факультет кібернетики	Д 26.001.09 до 17.05.15 3 спеціальності	01.05.01 – теоретичні основи інформатики та кібернетики; (фізико-математичні)	17	-	20		
			01.05.03 – математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем (фізико-математичні); 01.05.03 – математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем (техн.);	12	-			
		Д 26.001.35 До 06.10.13 4 спеціальності (закінчилися повноваження ради)	01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи (фізико-математичні науки); 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи (технічні)	23	1	29		
			01.05.04 – системний аналіз і теорія оптимальних рішень (технічні) 01.05.04 – системний аналіз і теорія оптимальних рішень (фізико-математичні)	16	-			
		8.	Інститут філології	Д 26.001.11 до 25.04.16 3 спеціальності	10.02.04 – германські мови;	23	5	60
					10.02.05 – романські мови;	8	4	
10.02.16 – перекладознавство	38				10			

		Д 26.001.15 до 25.01.16 <i>4 спеціальності</i>	10.01.01 – українська література;	31	7	75
			10.01.05 – порівняльне літературознавство;	12	1	
			10.01.06 – теорія літератури;	10	2	
			10.01.07 – фольклористика	12	5	
		Д 26.001.19 до 10.10.16 <i>4 спеціальності</i>	10.02.01 – українська мова;	23	3	45
			10.02.02 – російська мова;	9	1	
			10.02.15 – загальне мовознавство	6	-	
			10.02.14 – класичні мови. Окремі індо-європейські мови			
		Д 26.001.39 до 23.12.14 <i>3 спеціальності</i>	10.01.02 – російська література;	6	2	30
			10.01.03 – література слов'янських народів;	5	1	
			10.01.04 – література зарубіжних країн	22	7	
		9.	Економічний факультет	Д 26.001.12 до 02.07.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	08.00.04 – економіка та управління підприємствами (промислові підприємства);	26
08.00.08 – гроші, фінанси і кредит	42				6	
08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (промислові підприємства)	11				1	
Д 26.001.13 до 02.07.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки;			13	4	38
	08.00.10 – статистика;			6	1	
	08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці			14	-	
10.	ННЦ "Інститут біології"			Д 26.001.14 до 16.10.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	03.00.05 – ботаніка;	10
		03.00.06 – вірусологія;	11		-	
		03.00.09 – імунологія	4		-	
		Д 26.001.24	03.00.01 – радіобіологія;	-	-	

		до 26.10.14 4 спеціальності	03.00.04 – біохімія;	30	3	29	
			03.00.12 – фізіологія рослин;	3	-		
			03.00.16 – екологія	15	1		
		Д 26.001.38 до 10.10.16 3 спеціальності		03.00.02 – біофізика;	6	1	28
				03.00.13 – фізіологія людини і тварин;	26	1	
				03.00.11 – цитологія, клітинна біологія, гістологія	5	1	
11.	Факультет психології	К 26.001.16 (закінчили повноваження у 2009р.	13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки	9	-	-	
			Д 26.001.26 до 28.01.14 3 спеціальності	19.00.01 – загальна психологія, історія психології;	13	-	26
		19.00.04 – медична психологія;		21	3		
		19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи		26	2		
12.	Факультет соціології	Д 26.001.30 До 30.11.15 4 спеціальності	22.00.01 – теорія та історія соціології;	10	1	18	
			22.00.03 – соціальні структури та соціальні відносини;	17	-		
			22.00.02 – методологія та методи соціологічного дослідження ;	14	-		
			22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології	9	-		
13.	Філософський факультет	Д 26.001.17 до 25.01.16 3 спеціальності	09.00.02 – діалектика і методологія пізнання;	5	1	24	
			09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії;	11	2		
			09.00.09 – філософія науки	6	-		
		Д 26.001.27 до 25.01.16 4 спеціальності		09.00.01 – онтологія, гносеологія, феноменологія;	5	1	44
				09.00.04 – філософська антропологія; філософія культури;	5	-	
				09.00.05 – історія філософії;	12	3	

			09.00.06 – логіка	8	1	
		Д 26.001.28 до 10.10.16 3 спеціальності	09.00.07 – етика;	4	-	19
			09.00.08 – естетика;	8	-	
		Д 26.001.41 до 22.04.14 2 спеціальності	26.00.01 – теорія та історія культури (філософські науки)	5	1	33
			23.00.01 – теорія та історія політичної науки;	7	1	
		Д 26.001.43 до 29.11.14 2 спеціальності	23.00.02 – політичні інститути та проце- си	26	14	42
			09.00.11 – релігієзнавство;	15	2	
			09.00.12 – українознавство	6	1	
14.	Механіко- математичний факультет	Д 26.001.18 до 10.10.16 2 спеціальності	01.01.06 – алгебра і теорія чисел;	25	1	20
			01.01.08 – математична логіка, дискре- тна математика і теорія алгоритмів	-	-	
		К 26.001.21 до 04.07.16 2 спеціальності	01.02.04 – механіка деформівного твер- дого тіла;	3	-	4
			01.02.05 – механіка рідини, газу та пла- зми	4	-	
		Д 26.001.37 до 25.04.16 2 спеціальності	01.01.02 – диференціальні рівняння;	17	-	43
			01.01.05 – теорія ймовірностей і мате- матична статистика	28	-	
15.	Радіофізичний факультет	Д 26.001.31 до 18.04.14 3 спеціальності	01.04.03 – радіофізика;	27	-	14
			01.04.08 – фізика плазми;	3	-	
			01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків	5	-	
16.	Геологічний факультет	Д 26.001.32 до 15.11.13 2 спеціальності (закінчилися повноваження ради)	04.00.01 – загальна та регіональна геоло- гія;	12	4	16
			04.00.19 – економічна геологія	8	3	

		Д 26.001.42 до 17.05.15 <i>4 спеціальності</i>	04.00.05 – геологічна інформатика (геологічні науки); 04.00.05 – геологічна інформатика (фізико-математичні науки);	10	1	
			04.00.22 – геофізика (фізико-математичні науки); 04.00.22 – геофізика (геологічні науки)	15	-	10
17.	Інститут журналістики	Д 26.001.33 до 07.07.13 <i>2 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	27.00.04 – теорія та історія журналістики;	19	2	36
			27.00.05 – теорія та історія видавничої справи та редагування	3	-	
		Д 26.001.34 до 07.07.13 <i>3 спеціальності (закінчили повноваження ради)</i>	27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій;	20	1	44
			27.00.06 – прикладні соціально-комунікаційні технології;	13	2	
		27.00.07 – соціальна інформатика	-	1		
		Д 26.001.36 Закінчили повноваження 14.10.12	23.00.03 – політична культура та ідеологія	-	-	13
18.	Військовий інститут	Д 26.001.40 до 10.11.13 <i>4 спеціальності (закінчився термін повноважень)</i>	05.13.05 – комп'ютерні системи та компоненти (технічні);	2	-	7
			05.13.06 – інформаційні технології (технічні);	-	-	
			20.02.04 – військова географія (технічні);	-	1	
			10.02.04 – структурна, прикладна і математична лінгвістика (технічні)	-	-	
		СРД 26.001.44 до 06.10.13 <i>2 спеціальності (закінчився термін повноважень)</i>	20.02.14 – озброєння і військова техніка;	1	1	15
	21.02.01 – воєнна безпека держави	-	2			
19.	КРАО	Д 26.001.47 до 28.03.16 <i>2 спеціальності</i>	01.03.02 – астрофізика, радіоастрономія;	8	-	
			01.03.03 – геліофізика і фізика сонячної системи	7	-	

У спеціалізованих вчених радах університету станом на **20.11.13** відбулося **412** захистів – **66** на здобуття наукового ступеня **доктора наук**, **346** – на здобуття наукового ступеня **кандидата наук**.

Найбільше захистів у 2013 р. проведено у таких спеціалізованих вчених радах:

Д 26.001.01 (захищено **22** дисертації: **1** докторська, **21** кандидатська; голова – Капелюшний В.П., учений секретар – Казакевич Г.М., історичний факультет);

Д 26.001.46 (захищено **20** дисертацій: **3** докторських, **17** кандидатських; голова – Іншин М.І., вчений – секретар Черноус С.М., юридичний факультет);

Д 26.001.15 (захищено **17** дисертацій: **3** докторських, **14** кандидатських; голова – Семенюк Г.Ф., вчений секретар – Наумовська О.В., Інститут філології);

Д 26.001.19 (захищено **17** дисертацій: **4** докторських, **13** кандидатських; голова – Мойсієнко А.К., вчений секретар – Гнатюк Л.П., Інститут філології);

Д 26.001.02 (захищено **16** дисертацій, **16** кандидатських; голова – Філіпенко А.С., вчений секретар – Поліщук Л.С., Інститут міжнародних відносин);

Д 26.001.06 (захищено **16** дисертацій: **1** докторська, **15** кандидатських; голова – Кузнєцова Н.С., вчений секретар – Отрадна О.О., юридичний факультет);

Д 26.001.20 (захищено **16** дисертацій: **4** докторських, **12** кандидатських; голова – Колесник В.Ф., вчений секретар – Божко О.І., історичний факультет);

Д 26.001.43 (захищено **15** дисертацій: **2** докторських, **13** кандидатських; голова – Харьковченко Є.А., вчений секретар – Фенно І.М., філософський факультет);

Д 26.001.05 (захищено **14** дисертацій, **14** кандидатських; голова – Погорецький М.А., вчений секретар – Сиза Н.П., юридичний факультет);

Д 26.001.35 (захищено **14** дисертацій, **14** кандидатських; голова – Закусило О.К., вчений секретар – Зінько П.М., факультет кібернетики);

Д 26.001.12 (захищено **14** дисертацій: **1** докторська, **13** кандидатських; голова – Старостіна А.О., вчений секретар – Каніщенко О.Л., економічний факультет);

Спеціалізовані вчені ради університету у своїй роботі неухильно дотримуються нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Разом з тим, Департаментом атестації кадрів МОН України протягом 2013р. висловлені зауваження щодо діяльності таких спеціалізованих вчених рад: **Д 26.001.25** (хімічний факультет – Наказ МОН України від 01.03.13 №309), **Д 26.001.38** (ННЦ "Інститут біології" – Наказ МОН України від 01.03.13 №309), **Д 26.001.02** (Інститут міжнародних відносин – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.01** (історичний факультет – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.03** (хімічний факультет – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.14** (ННЦ "Інститут біології" – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.17** (філософський факультет – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.27** (філософський факультет – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.41** (філософський факультет – Наказ МОН України від 28.03.13 №381), **Д 26.001.28** (філософський факультет – Наказ МОН України від

31.05.13 №653), **Д 26.001.33** (Інститут журналістики – Наказ МОН України від 10.10.13), **Д 26.001.34** (Інститут журналістики – Наказ МОН України від 10.10.13).

Основна частина зауважень стосувалась порушень виявлених під час проведення МОН України експертизи дисертацій та розгляду атестаційних справ, а саме:

п. 9 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" щодо необхідності високого рівня вимогливості під час проведення експертизи дисертаційних робіт (Головам спецрад: **Д 26.001.25** – Воловенку Ю.М., **Д 26.001.02** – Філіпенку А.С.);

п. 14 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" щодо опублікування результатів дисертацій у наукових фахових виданнях та наявності апробаційних матеріалів (Голові спецради **Д 26.001.38** – Мірошниченку М.С.; вченому секретарю спецради **Д 26.001.38** – Цимбалюк О.В.);

п. 20 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" щодо призначення офіційних опонентів (Вченим секретарям спецрад: **Д 26.001.43** – Фенно І.М., **Д 26.001.28** – Живоглядівій І.В.);

п. 25 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" щодо проведення захисту дисертації у вигляді наукової дискусії (Голові спецради **Д 26.001.02** – Філіпенку А.С.);

п.26 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" щодо оформлення атестаційної справи (Вченим секретарям спецрад: **Д 26.001.01** – Казакевичу Г.М., **Д 26.001.03** – Іщенко О.В., **Д 26.001.33** – Носовій Б.М., **Д 26.001.34** – Корнеєву В.М., **Д 26.001.27** – Крикуну В.Ю.);

п.3.1 "Положення про спеціалізовану вчену раду" щодо формування складу комісії ради з попереднього розгляду (Вченим секретарям спецрад: **Д 26.001.17** – Шашковій Л.О., **Д 26.001.27** – Крикуну В.Ю.);

п.4.3 "Положення про спеціалізовану вчену раду" щодо виконання обов'язків вченого секретаря (Голові спецради **Д 26.001.03** – Слободянику М.С.);

п.6.1 "Положення про спеціалізовану вчену раду" щодо дотримання строків проведення додаткового розгляду (Голові спецради **Д 26.001.14** – Поліщуку В.П.).

Зауваження ґрунтовно проаналізовані, розглянуті на засіданнях спеціалізованих вчених рад, вчених рад факультетів/інститутів університету, враховані у подальшій роботі.

2.5. Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)

Наукове товариство студентів та аспірантів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (НТСА) є студентською самоврядною організацією, що активно сприяє розвитку науки та виникненню інтересу до наукової роботи в молодіжному середовищі університету, пропагує наукові цінності, займається проведенням молодіжних

наукових заходів, а також інформує студентів та аспірантів про наукову діяльність на факультетах (в інститутах) та за їх межами.

НТСА активно працює на факультетах і в інститутах, допомагає в організації конференцій, симпозіумів, олімпіад, круглих столів, засідань та інших заходів, що проводяться в університеті.

НТСА нараховує близько **8000** членів, що представляють всі курси та спеціальності університету. Протягом 2013 р. члени НТСА брали участь у численних Міжнародних та Всеукраїнських форумах, конференціях, симпозіумах, олімпіадах, круглих столах та інших заходах, що проводилися в Україні та за кордоном.

Діяльність НТСА включає в себе як окремі загальноуніверситетські проекти, так і активну участь в роботі товариств факультетів та інститутів, підтримку та сприяння їх діяльності.

16 квітня 2013 р. відбулась звітно-виборча конференція, на якій зі складу найбільш активних членів було обрано нове правління НТСА. Протягом звітного періоду вдосконалювалася та поглиблювалася структура НТСА в університеті, проводилося інформування студентів про напрями діяльності організації, її членів, активістів, налагодження зв'язків із всеукраїнськими та міжнародними науковими товариствами й організаціями. Завдяки допомозі та підтримці адміністрації університету та дирекції студмістечка було виділено та відремонтовано приміщення для проведення заходів НТСА на території студмістечка, на базі гуртожитку №12.

У вересні 2013 р. з метою популяризації наукового товариства на кожному факультеті/інституті для 1 курсу було проведено презентації про діяльність роботи НТСА.

НТСА презентувало на зборах студентів Указ Президента України №344/2013 "Про національну стратегію розвитку освіти України на період до 2021 року". У ході презентації особливу увагу було звернено на кардинальні зміни в галузі освіти, спрямовані на конкурентоспроможність України в нових економічних і соціально-культурних умовах, прискорення інтеграції Університету та України в цілому у міжнародний науково-освітній простір.

Студенти беруть участь у наукових конференціях, які проводяться факультетами/інститутами, а також фаховими професійними товариствами, отримують гранти на участь у навчальних семінарах, залучаються як волонтери до проведення різного роду заходів в Україні та поза її межами. Наприклад, команда геологічного факультету цього року бере участь у конкурсі AAGE. Усі члени команди механіко-математичного факультету на XXIII Міжнародній щорічній студентській олімпіаді імені Войтєха Ярніка зайняли призові місця, а команда студентів молодших курсів цього ж факультету виборола I місце на VII Міжнародній Південно-Східній Європейській математичній олімпіаді (SEEMOUS). Команда інституту міжнародних відносин здобула перемогу в 16-му Конкурсі імені Ф.Ф. Мартенса з міжнародного гуманітарного права, посіла перше місце у фіналі Моделі Міжнародного кримінального суду-2013, який проходив у м. Гаага (Королів-

ство Нідерланди) і в черговий раз здобула титул найкращої східноєвропейської команди у Франкфуртському конкурсі судових дебатів. Команда радіофізичного факультету другий рік поспіль здобуває перемогу на Всеукраїнському студентському турнірі фізиків. Команди студентів та аспірантів економічного факультету вибороли перемогу у найбільшому в світі конкурсі стратегічного управління Global Management Challenge, залишивши позаду такі країни, як Польща, Китай, Франція, Росія, Естонія, Словаччина, Португалія тощо, а також втретє поспіль здобули перемогу на Всеукраїнському етапі конкурсу інвестиційних досліджень CFA Institute Research Challenge. Команда хімічного факультету виборола бронзові медалі на Міжнародній студентській олімпіаді з хімії в Ірані. Команда курсантів Військового інституту посіла загальнокомандне II місце на Міжнародному мовно-літературному конкурсі імені Петра Яцика. Команда Інституту журналістики посіла призові місця на VII Міжнародному студентському конкурсі рекламних та PR проектів "Золотий компас".

У березні 2013 р. в університеті було проведено XI Міжнародну науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених "Шевченківська весна", організатором якої традиційно є НТСА. До участі у конференції було запрошено молодих вчених із понад **500** вищих навчальних закладів світу. У конференції взяли участь понад **1200** представників молодіжної еліти з більш ніж **100** вищих навчальних закладів **17** країн світу (Московський державний університет імені М.В. Ломоносова (МДУ), Варшавський університет (УВ), Санкт-Петербурзький державний університет (СПбДУ), Карлов університет в Празі, Будапештський університет імені Етвеша Лоранди, та інші). За результатами конференції було визначено та нагороджено переможців, видано збірники матеріалів конференції, в яких опубліковано тези доповідей.

У листопаді 2013 р. в університеті на базі факультету кібернетики було проведено III Міжнародну наукову конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених "Теоретичні та прикладні аспекти кібернетики" (ТААС-2013), організатором якої є НТСА факультету кібернетики. На базі факультету психології було проведено VII Міжнародну науково-практичну конференцію "Проблеми емпіричних досліджень у психології", у якій взяло участь **150** учасників із шести країн Європи. НТСА (ВНТ) Військового інституту брало участь у організації IX міжнародної науково-практичної конференції "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє", у якій взяли участь **210** учасників, та науково-практичної конференції "Звільнення Києва від фашистських загарбників", в якій взяли участь **110** учасників.

За участі НТСА було підписано меморандум про співпрацю між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Громадською організацією "Вікіпедія Україна". Цей договір є офіційним затвердженням Вікіпроєкту, що розпочав свою роботу в Університеті та має на меті запровадження для студентів такого виду роботи, як написання статей до Вікіпедії замість написання рефератів. З 18 по 28 лютого був проведений Вікі-тренінг на базі факультету соціології.

Під патронатом НТСА з **13 лютого до 17 квітня 2013 р.** щосереди у стінах Інституту журналістики проводився тренінг "Студентські видання для "чайників"". Під час проведення даного заходу студенти мали можливість засвоїти корисні поради й навички як від досвідчених спеціалістів своєї галузі, так і від студентів-журналістів та видавців, які мають досвід роботи в студентських виданнях. Після кожного другого заняття проводились спеціальні "розбори польотів" – краш-тести видань учасників тренінгу, під час якого кожен з учасників зміг застосувати набуті знання для удосконалення студентського журналу чи газети свого колеги. Наприкінці тренінгу всі перевірили свої вміння в екстремальній ситуації – створення видання за 24 години.

З **17 по 22 червня 2013 р.** на базі університету відбувся II Всеукраїнський географічний науково-практичний форум молодих вчених "Географічна наука сьогодні", організатором якого виступило НТСА географічного факультету. Форум зібрав більше 50 молодих талановитих та ініціативних географів з усієї України.

У вересні 2013 р. НТСА фізичного факультету відродило організацію курсів з програмування (C++, Python), математики, середовища набору математичних текстів LaTeX. Студентами та аспірантами фізичного факультету було проведено для студентів **10** лекцій на ІТ тематику.

НТСА брало активну участь у сприянні та підготовці предметних студентських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт студентів університету, а також при організації та проведенні першого етапу стипендіальної програми фонду Віктора Пінчука "Завтра.UA" й до другого етапу конкурсу було відібрано **75** кращих робіт з **250**-ти поданих.

НТСА організовувало та допомагало в організації різного роду лекцій, семінарів, симпозіумів, зустрічей із представниками відомих компаній та діячів України.

На базі економічного факультету у **жовтні 2013 р.** за сприяння НТСА проведено презентації London School of Business and Finance, а також презентації конкурсу зі стратегічного менеджменту GMC Junior. НТСА географічного факультету було організовано екскурсію для студентів, приурочену до Дня туризму. НТСА Військового інституту організувало зустріч з ветеранами, учасниками бойових дій. НТСА радіофізичного факультету було організовано екскурсію для студентів до м.Чорнобиль.

Спільно зі студентським парламентом університету активізувалася робота й щотижнево проводяться засідання англomовного філософського дискусійного клубу, а також інтелектуальної гри "Що? Де? Коли?".

НТСА факультету кібернетики систематично проводиться анонімне соціологічне опитування студентів факультету "Студентська симпатія" для оцінки ставлення студентських мас до процесу викладання навчальних курсів викладачами факультету. Результати опубліковані на сайті НТСА факультету кібернетики, інформаційних стендах і передані адміністрації факультету.

НТСА філософського факультету систематично проводиться анонімне соціологічне опитування студентів факультету "Вдоволеність студентів методом викладання іноземних мов" для оцінки ставлення студентських мас до процесу викладання іноземних мов викладачами факультету. Результати опубліковані на сайті НТСА філософського факультету, інформаційних стендах та передані адміністрації факультету.

За активної участі НТСА та завдяки підтримці факультетів були проведені студентські олімпіади та конкурси:

- Конкурс студентських наукових робіт до Дня Філософського факультету за напрямками: філософія, політологія та релігієзнавство;
- Міжнародна студентська олімпіада з психології;
- Всеукраїнська студентська олімпіада з математики;
- Студентська олімпіада з географії.

НТСА отримує підтримку та достатню увагу адміністрації університету. Водночас слід ширше залучати студентську молодь на платній основі до виконання наукових досліджень у межах програм, що виконуються в університеті.

2.6. Наукова бібліотека імені М. Максимовича

Наукова бібліотека (НБ) імені М.Максимовича, як структурний підрозділ Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протягом 2013 р. здійснювала формування, наукове опрацювання, зберігання документів, забезпечувала використання інформаційних ресурсів, проводила науково-методичну, прикладну дослідницьку роботу у сфері бібліотечно-бібліографічної та інформаційної діяльності, надавала користувачам онлайн-доступ до наукових джерел інформації.

Основною метою в діяльності бібліотеки була організація роботи з якісного забезпечення читацької аудиторії бібліотечними послугами, вивчення інформаційних потреб читачів та оперативне забезпечення інформацією з використанням сучасних технологій.

Загальний фонд бібліотеки нараховує **3.362.359** прим. документів.

НБ комплектує фонд документами відповідно до профілю та інформаційних потреб усіх категорій користувачів університету, а саме – науковою, навчальною, довідковою, художньою літературою, аудіо-виданнями та електронними документами згідно з навчальними планами, програмами та тематиками наукових досліджень університету, враховуючи появу нових спеціальностей і зміну кількісного складу студентів.

Протягом 2013 р. бібліотекою отримано **25.530** прим. на суму **1.162.703** грн (табл. 2.6.1).

Основними джерелами комплектування бібліотеки є:

- купівля у видавництв та книготорговельних організацій України;
- документообмін (вітчизняний та міжнародний);
- передача від видавничого центру університету;
- безкоштовна передача від організацій, авторів, благодійних фондів, вищих навчальних закладів України та їх викладачів.

Таблиця 2.6.1

Надходження документів за способом придбання

Спосіб придбання	Кількість	Сума
Дарча	3329	216812,00
За обміном	1172	53374,00
Замість загублених	2601	114491,00
Передавання від ВПЦ "Київський університет"	6440	192410,00
Купівля	8202	585616,00
Разом	21744	1162703,00

Протягом 2013 р. використано **1.649.811,00** грн бюджетних коштів (див. Таблицю 2.6.2) на придбання книг, передплату періодичних видань та інформаційних ресурсів (БД).

Таблиця 2.6.2

Використання бюджетних коштів

Книги	711.852,00 грн
Передплата періодичних видань	754.959,00 грн
Передплата інформаційних ресурсів (БД)	183.00,00 грн
Разом	1.649.811,00 грн

Фонди бібліотеки систематично поповнюються періодичними виданнями, які є оперативним, а в деяких випадках чи не єдиним джерелом отримання інформації з окремих питань. Про важливість цього джерела свідчить зростаючий інтерес до нього усіх категорій користувачів.

У 2013 р. отримано **3041** назву періодичних видань.

Документообмін є однією з форм співробітництва між університетами і державами. Він забезпечує безкоштовне надходження документів з-за кордону та організацій України за принципом "книга за книгу". Бібліотека веде документообмін з **45** організаціями України, **11** організаціями СНД, **55** організаціями країн Європи, Америки та Азії.

Обмінний фонд на 01.11.13 становить **39807** прим. на суму **1.073.426,00 грн.**

Список документів призначених для документообміну надсилається обмінним партнерам і виставлено на веб-сайті бібліотеки в розділі "Інформація", "Пропозиції обмінного фонду".

У 2013 р. відправлено **1750** прим. на суму **58215,00** грн. (табл.. 2.6.3)

Таблиця 2.6.3

Документообмін

Обмінні партнери	Бандеролі штук	Бандеролі на суму (грн.)
Вітчизняний документообмін	213	4703,04.
Міжнародний документообмін	63	7538,90
Разом	276	12241,94

З 2013 р. бібліотека почала отримувати наукові фахові видання (журнали, збірники наукових праць) згідно із наказом МОН України №1111 від 17.10.12.

Проводиться робота з наповнення "**Електронного каталогу періодичних видань університету**", який створено з метою надання науковому співтовариству зручних сучасних засобів доступу до електронних версій наукових журналів і збірників, які засновані Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. Згідно наказу №572-32 від 17.05.13 "Про роботу над покращанням положення університету в міжнародних рейтингах" та розпорядження №27 від 19.03.13 "Про передачу до Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича друкованих та електронних варіантів періодичних видань" керівники всіх структурних підрозділів університету обов'язково передають до НБ друковані та електронні варіанти всіх без виключення періодичних видань інститутів та факультетів. Представлення повнотекстових копій дозволить збільшити кількість повнотекстових веб-сторінок на сайті бібліотеки (відкритість/OPENNESS за www.webometrics.info) та підвищити рейтинг університету.

Зростаючі потреби розвитку вітчизняної освіти та науки вимагають підвищення повноти й оперативності інформаційного забезпечення користувачів бібліотеки **зарубіжними новітніми науково-інформаційними ресурсами**. Зокрема, потребує значного розширення доступ до світових електронних баз даних (БД), в яких сконцентровано наукоємне знання та досвід його впровадження. Зарубіжні видавництва надають тестовий доступ до БД в режимі on-line, що дає можливість користувачам оцінити ресурс та, якщо буде потреба, замовити річну передплату для університету. Вся інформація стосовно інформаційних ресурсів та БД представлена на сайті бібліотеки www.univ.kiev.ua в новинах тестового доступу та розсилається електронною поштою всім структурним підрозділам університету.

У 2013 р. надано тестовий доступ до наступних інформаційних ресурсів та БД:

1. Applied Science & Technology Source (квітень);
2. Education Source (квітень);
3. Humanitie Source (квітень);
4. Legal Source (квітень);
5. Електронних книг на платформі EBSCO (березень);
6. "БібліоРоссіка" (березень-квітень);
7. "EastView" повнотекстових та реферативних БД компанії (березень);
8. "ProQuest" повнотекстових БД компанії (березень –квітень);
9. Електронної бібліотеки znanium.com. (квітень –травень);
- 10."Institute of Physics" повнотекстової бази даних видавництва.

Передплачено на 2013 р. наступні БД:

1. Повнотекстові бази RSC (Royal Society of Chemistry);
2. Повнотекстові бази періодики – EBSCO;
3. Повнотекстові журнали APS (American Physical Society);

4. Повнотекстові журнали IEEE Computer Society;

5. Повнотекстові журнали видавництва Emerald.

З **1 жовтня 2013 р.** відкрито доступ до найбільшої у світі реферативної бази даних Scopus, що індексує більш ніж **17000** науково-технічних і медичних журналів близько **4000** міжнародних видавництв.

Видавничий дім Polpred.com до березня 2014 р. надає безоплатне підключення до електронних ресурсів Polpred.com (Огляд ЗМІ).

Асоціація "Інформатіо-Консорціум" у співробітництві з фундацією eIFL.net надають безоплатне підключення до електронних ресурсів системи BioOne (з березня 2013 р. до 31 грудня 2015 р.).

Передплата електронних ресурсів зарубіжних видавництв обмежена виділеними коштами. Аналіз замовлень від факультетів та інститутів показав, що замовлення перевищують наші фінансові можливості, економічний чинник є одним з вирішальних при передплаті доступу до БД. За кошторисом 2013 р. бібліотека планувала витратити на передплату баз даних **617000,00** грн, але у зв'язку з недостатнім фінансуванням витрачено тільки **183.000,00** грн.

У 2013 р. зареєстровано за єдиним обліком **40.165** читачів (див. Таблицю 2.6.4), яких обслуговували на **19** абонементів і в **23** читальних залах, що нараховують **1149** посадочних місць, включаючи бібліотеки інститутів і факультетів. Видано **10658** читацьких карток.

Таблиця 2.6.4

Показники структури контингенту читачів

Число читачів за єдиним обліком	40165
в т.ч. за категоріями:	
студенти денного відділення	18410
студенти заочного відділення	5475
слухачі ІПО	2175
професорсько-викладацький склад	2536
наукові працівники	9891
аспіранти/докторанти	1682
інші працівники університету	3753
читачі з інших установ міста	5145

Відвідування на всіх пунктах обслуговування – **1.381.006**, у т. ч. на абонементів – **247.342**, у читальних залах – **411.548**, інших підрозділах бібліотеки – **50**, сайту бібліотеки – **590.781**, традиційних каталогів бібліотеки – **35890**, електронного каталогу – **94270**, масових заходів – **1125**.

Книговидача становила – **1.538.783** прим. документів.

Бібліотека має значний за обсягом і унікальний за складом електронний інформаційний ресурс, який поєднує електронні каталоги книжкових видань (**854343** записи), авторефератів і дисертацій (**146615** записів), бібліографічні БД публікацій за профілем університету (**209860** записів).

НБ максимально повно та оперативно забезпечує представлення документів за запитами абонентів міжбібліотечного абонементу (МБА), надає користувачам документи зі своїх фондів у вигляді оригіналів документів на будь-яких носіях у тимчасове та копій у постійне користування, перенаправляє замовлення абонентів на документи, що відсутні у фондах бібліотеки, здійснює бібліографічне доопрацювання замовлень абонентів, використовує довідково-інформаційний апарат у традиційному та електронному вигляді, в тому числі через Інтернет, бере участь у розробці програм розвитку та удосконалення національної системи МБА. На сайті бібліотеки www.library.univ.kiev.ua розміщена детальна інформація про послуги МБА та службу електронної доставки документів. У 2013 р. послугами МБА скористалися **146** читачів.

Завдяки спеціалізованому книжковому сканеру, встановленому в бібліотеці в 2005 р., розпочалося створення цифрового депозитарію рідкісних і цінних видань бібліотеки. Проводиться сканування старовинних документів та представлення їх в повному обсязі на спеціалізованому веб-сайті. На 01.11.13. скановано **7359** прим. стародрукованих видань, з них **2897** – повносторінкові копії, **4462** – скановані титульні сторінки стародруків з метою створення графічного каталогу. Таким чином, забезпечено можливість широкого доступу до стародруків без необхідності фізичного доступу читачів та без ризику можливого пошкодження. Інформацію щодо електронних копій відображено на сайті НБ <http://www.rare.univ.kiev.ua>.

Наукова бібліотека взяла участь у проєкті Europeana – європейській цифровій бібліотеці, ціль якої – забезпечити доступ до сканованих сторінок книг, що відображають різноманітні аспекти європейської культури і науки. Europeana збирає надані дані, індексує, збагачує, надає у доступ описові метадані і прев'ю об'єкти, які є часткою європейської культурної спадщини.

Культурно-просвітницькі комплексні програми є ефективною, сучасною, інтерактивною формою спілкування бібліотекарів з широкою аудиторією користувачів. Вони допомагають студентській молоді у формуванні світогляду, творчості, духовності, розвитку її комунікативних навичок, самоорганізації, надають можливість отримати додаткові знання задля професійного та особистісного зростання.

В рамках культурно-просвітницької роботи 12 квітня 2013 р. проведена презентація одразу двох книжок відомого киевознавця Дмитра Малакова. Перша – "Архітектор Осьмак. Нездолана шляхетність" – про життєвий і творчий шлях одного з кращих представників української інтелігенції – київського архітектора Василя Олександровича Осьмака (1870-1942). Друга – бібліографічний покажчик публікацій Дмитра Малакова зі щойно започаткованої серії "Краєзнавці Київщини", яка нараховує майже 700 позицій.

У травні проведено презентацію книг польського письменника Януша Вишневського, переклад яких здійснено викладачами Інституту філології.

Оновлено **віртуальну виставку літератури** "Історія та сьогодення Київського університету" – **9 позицій**, загальна кількість **125 позицій** (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/vystavka/vystavka.php3>).

За звітний період підготовлено:

• Бібліографія **Д.В. Малакова** (у рамках співпраці з Національною спілкою краєзнавців України та Історичним ф-том університету, відповідальний – проф., к.і.н. Савченко Г. П.).

• Бібліографічний покажчик з нагоди 75-літнього ювілею відомого українського краєзнавця, музейного працівника, киевознавця, лауреата премії імені Дмитра Яворницького Національної спілки краєзнавців України – Дмитра Васильовича Малакова, автора понад **30** монографій, альбомів, путівників, близько **700** краєзнавчих розвідок, опублікованих у наукових збірках, енциклопедіях та періодиці.

Загальна кількість позицій – **692** назви. Покажчик праць – **1060** назв., іменний покажчик – **1412** персоналій.

Цим покажчиком Наукова бібліотека ім. М. Максимовича та Київська обласна організація Національної спілки краєзнавців України започатковують бібліографічну серію видань "Краєзнавці Київщини".

• Бібліографія **А.О. Введенського** (в рамках співпраці з Історичним факультетом університету, відповідальна – проф., д.і.н. Войцехівська І. Н.).

Бібліографія репрезентує наукові досягнення вченого-історика, дослідника історії Росії та України XV–XVIII ст., допоміжних історичних дисциплін, професора, доктора історичних наук Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка – Андрія Олександровича Введенського (21.07.1891 – 13 (14?).09.1965). Більшість матеріалів опрацьовано de visu.

Складається з двох розділів: хронологічний покажчик праць вченого нараховує – **124** позиції і література про А.О. Введенського **163** позиції. Загальна кількість бібліографічних описів – **287**.

• **Науково-бібліографічний посібник з вивчення медіатексту, мови масових комунікацій** (на допомогу молодим дослідникам) створено у рамках співпраці з Інститутом журналістики університету (відповідальна – професор, д.ф.н. Мамалига А.Н.). Покажчик у роботі. Підготовлено **650** позицій.

• **Бібліографічний покажчик змісту журналу "Вісник Київського університету. Юридичні науки"** – (**1575** позицій).

Для укладання вищезгаданих бібліографій на de visu було переглянуто **12273** друкованих видань.

Протягом року бібліографія М.П. Драгоманова поповнилася на **189** позицій.

За звітний продовжувалася робота над укладанням персональної біобібліографії вчених Київського університету (біобібліографістики), зокрема над бібліографією ректорів XIX століття:

Бобрецький М.В.: – **144** позиції (праць – **73**, література про життя та діяльність – **71**);

Де-Метц Г.Г. – **198** позицій (праць – **102**, література про життя та діяльність – **96**);

Матвєєв О.П. – **62** позиції (праць – **11**, література про життя та діяльність – **51**);

Рахманінов І.І. – **111** позицій (праць – **38**, література про життя та діяльність – **53**);
Спекторський Є.В. – **308** позицій (праць – **167**, література про життя та діяльність – **141**);

Федоров В.Ф. – **64** позиції (праць – **8**, література про життя та діяльність – **56**).

Фортинський Ф.Я. – **146** позицій (праць – **55**, література про життя та діяльність – **91**).

Цих В.Ф. – **49** позицій (праць – **8**, література про життя та діяльність – **41**).

Постійно діюча бібліографічна тема "**Михайло Олександрович Максимович**" збільшилась на **1166** позицій (праць – **69**, література про життя та діяльність – **1097**) і загальна кількість позицій становить **2313**. Пріоритетними напрямками роботи НБ стали – науково-бібліографічне опрацювання та розкриття фондів бібліотеки, насамперед її періодичних видань; науково-бібліографічні дослідження з історії університету і бібліотеки. Виконується аналітичний розпис документів – було внесено **18885** записів до УФД/Бібліотека, відредаговано – **4407** записів, проанотовано – **6799**.

Щотижня проводяться перегляди нової літератури, що надійшла до бібліотеки. За рік на **58** виставках нових надходжень, які відвідало **1227** читачів, експонувались **3631** книга (**2048** україномовні книги, **1275** – російською мовою, **308** – іноземними мовами та **470** іноземних журналів).

З питань реформування та сучасних напрямків розвитку освіти та науки в Україні, організації навчального процесу шляхом прийняття інноваційних технологій в освіті, готується аналітичний огляд "Вища школа". Він включає анотовані статті з періодичних видань (газет, журналів, збірників) українських та деяких зарубіжних країн (в основному, країн СНД) за наступними рубриками:

- "Київський університет на шпальтах періодичних видань" (**702** назви);
- "Вища освіта в Україні" (**304** назви);
- "Вища освіта за кордоном" (**117** назв);
- "Болонський процес" (**58** назв);
- "Наука в Україні та за кордоном" (**96** назв);
- "Іновації в освіті" (**168** назв);
- "Інформаційні технології" (**85** назв).

Аналітична інформація з проблем вищої школи передається **12** абонентам. Так, за звітний період було підготовлено **10** інформаційно-аналітичних оглядів на **2026** назв. Користувачі одержали **120** добірок на **20260** сигнальних повідомлень (враховуючи тираж). Інформація передається як в online режимі, так і в друкованому варіанті.

На базі систематичної картотеки статей (СКС) довідково-інформаційного фонду електронного каталогу (ЕК) працівники НБ ведуть довідково-бібліографічне обслуговування користувачів. Всього за звітний період читачі отримали **10321** довідку.

Крім усних довідок, виконувалися на замовлення й письмові довідки. Як і в попередні роки, читачів цікавлять питання з історії нашого університету, його будівель; персоналії професури університету Св. Володимира. Серед письмових довідок були такі:

"Ідея університету", "Історія юридичного факультету Університету св.Володимира", "Історія ІПК"; "Взаємовідносини Київського національного університету імені Тараса Шевченка з Лейпцігським університетом", "Праці викладача КНУТШ Кузнєцової Н.С.", "Кирило-Мефодіївське товариство", "Праці Яцимірської М.Г.", "Праці М. Каранської", "Криміналістика", "Нормативні акти економічного і соціального розвитку України, "Міжбюджетні відносини і місцеві бюджети, "Інфляція", "Енергетичні інтереси США та Ірану в Центральній Азії", "Воєнні інтереси США та Індії в Центральній Азії", "Внутрішня політика Джорджа Уокера Буша в США (2000-2008)", "Зовнішня політика уряду "полковників" (Греція) на початку його правління, "Педагогічна діяльність Б. Грінченка", "Феномен діяльності Б. Грінченка як фольклориста і письменника, "Українські монострофи", "Політичний портрет президента США Р.Рейгана та розвиток країни за період його правління" (джерела на англ. мові) тощо.

До конференції "Ідеї університету" були підготовлені і передані списки літератури за темами: "Ідея університету" (**31** назва), "Університетська освіта" (**152** назви), "Класичні університети" (**55** назв), "Філософія освіти" (**177** назв), "Модернізація освіти" (**123** назви), "Рейтинги університетів" (**213** назв); Для експозиції "Визначні історичні події 1988 року" музейного комплексу "Мистецький арсенал" були підібрані статті з центральних газет України за цей рік за **14** темами.

Продовжується робота, розпочата у 2011 р. у співпраці з кафедрою тюркології Інституту філології, над науково-допоміжними бібліографічними покажчиками з проблем тюркології. Передана література за темами: "Україна-Туреччина" (**133** назви), "Україна-Азербайджан" (**336** назв), "Україна-Вірменія" (**133** назви), "Україна-Казахстан" (**96** назв).

Разом із кафедрою тюркології Інституту філології підготовлений до друку бібліографічний покажчик "Гагаузознавство" на **1037** назв, у тому числі **134** іншомовні бібліографічні описи літератури, куди увійшли монографії, збірники, статті з енциклопедичних видань, періодики з даної теми.

Згідно з Указом Президента України від 11.04.12 за № 257 "Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка" з 2012 р. в аналітичному огляді "Вища школа" введено рубрику "Шевченко і Київський університет", у картотечі з української літератури відкрита рубрика "До 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка", де збирається матеріал про життєвий і творчий шлях Т.Г.Шевченка.

Наукова бібліотека, разом з Національним музеєм Т.Г. Шевченка, бере участь у заходах з відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка. Ведеться робота з укладання бібліографічного покажчика літератури "Т.Г.Шевченко та Університет св. Володимира. Спогади сучасників". На базі фондів НБ та Національного музею Тараса Шевченка зроблено описи з анотаціями (всього **624** позиції). Ведеться подальша робота з пошуку матеріалів.

Основою для всієї подальшої роботи бібліотеки є внесення до автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) якомога більш детальної інформації про бібліотечний фонд. Завдяки багаторічній плідній праці співробітників НБ з внесення до електронного каталогу АБІС інформації отримані наступні результати – кількість проіндексованих сторінок сайту бібліотеки в пошуковій системі GOOGLE близько **1.500.000** повнотекстових посилань (статей та документів).

Сьогодні сайт Наукової бібліотеки активно індексується такими пошуковими системами як yahoo.com, mail.ru та bing.com, що сприяє підвищенню міжнародного рейтингу університету, покращує інформованість зацікавлених осіб про педагогічну і наукову діяльність університету та надає можливість отримання науко-метричних даних для проведення оціночних досліджень на державному і корпоративному рівнях.

2.7. Міжнародне співробітництво Діяльність управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій у 2013 р.

Управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій є важливою ланкою для цілеспрямованого та ефективного розвитку міжнародної наукової, науково-технічної співпраці, інноваційної діяльності в Університеті.

У рамках **гранту Уряду Норвегії № СРЕА-2010/10117 СРЕurasia 2010-2015** "Norwegian-Ukrainian and Research Cooperation in the field of Sustainable Management" для реалізації мобільності та обміну студентами між **Університетом Нурланда** (м. Буде) та Університету на 2011–2014 рр. (факультет кібернетики, економічний факультет, ІМВ) у 2013 році навчалися та пройшли бізнес-практику в Університеті Нурланда студенти факультету кібернетики (**7** магістрів), економічного факультету (**2** магістри) та Інституту міжнародних відносин (**2** магістри). Обсяг фінансування у 2012 р. – **150,0 тис. норвезьких крон**. Студенти, що навчались у Норвегії, отримали сертифікати про навчання та виступили на вченій раді факультету кібернетики з презентацією. У 2013 р. відбувся відбір нових **18** претендентів (**6** магістри ІМВ, **6** – економічного факультету, **6** – факультету кібернетики), що розпочнуть навчання в Університеті Нурланда з січня 2014 р.

Управління активно працює над **встановлення прямих партнерських відносин з міжнародними організаціями** такими як UNESCO, TEMPUS, WIPO, UNDP, DAAD, Sida, British Council, TEMPUS-TASIS, ЕРАЗМУС МУНДУС та інші. Міжнародні проекти і програми реалізуються переважно за рахунок міжнародних грантів цих організацій. Зокрема, за результатами п'ятого конкурсу **Програми Темпус ІV** у 2013 р. виконується **2** проекти за участю Управління 1) 530534-TEMPUS-1-2012-1-UK- TEMPUS-SMGR "Improving the Efficiency of Student Services (IMPRESS)", "Покращення ефективності студентського працевлаштування" (економічний факультет, керівники проектної команди – Черняк О.І.,

д.е.н., проф.); 2) 530601-TEMPUS-1-2012-PL-TEMPUS-SMHES "Informatics and Management: Bologna Style Qualifications Frameworks (INARM) ", "Інформатика і управління: Кваліфікаційні рамки Болонського типу" (факультет кібернетики, керівник проектною команди – Заславський В.А., д.т.н., проф.).

У 2013 р. Управлінням було задіяно більше **10** проектних команд для підготовки проектів за програмою Темпус IV. Один з проектів 543901-TEMPUS-1-2013-1-AM-TEMPUS-JPGR "Achieving and checking the alignment between academic programmers and qualification frameworks" (ALIGN_QF) "Досягнення та перевірка відповідності між академічними програмами і рамками кваліфікації", Координатор: Yerevan State Linguistic University, Armenia, керівник проектною команди від КНУ – д.т.н., проф. Заславський В.А. став переможцем у 2013 р.

Управління забезпечує ефективну реалізацію програми 2201250 Міністерства освіти і науки "Навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних та педагогічних працівників за кордоном" ("**100+100+100**"). У 2012/2013 навчальному році було направлено **40** осіб з яких студентів **15**, аспірантів **9**, науково-педагогічних працівників **16** у провідні вищі навчальні заклади **12** країн світу: Австрія, Велика Британія, Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Португалія, США, Франція, Фінляндія, Швейцарія, Швеція, Японія. Загальний обсяг фінансування по університету склав **4 777 072,00 грн.**

У 2013/14 навчальному році рекомендовано для проходження навчання та стажування у закордонних навчальних закладах **40** осіб з факультетів кібернетики, хімічного, фізичного, радіофізичного, геологічного, географічного, юридичного, інституту міжнародних відносин, ННЦ "Інституту біології" та астрономічної обсерваторії до університетів Японії, Швейцарії, Франції, Німеччини, Іспанії, Великої Британії, Данії, КНР, Італії, США, Бельгії, Норвегії:

Таблиця 2.7.1

Астрономічна обсерваторія	наукових співробітників	2
ННЦ "Інститут біології"	науково-педагогічних працівників	5
	студентів	1
	аспірантів	1
Географічний факультет	аспірантів	1
Геологічний факультет	наукових співробітників	1
Факультет кібернетики	науково-педагогічних працівників	1
	аспірантів	1
Інститут міжнародних відносин	студентів	3
Радіофізичний факультет	аспірантів	2
	студентів	3
Фізичний факультет	науково-педагогічних працівників	3
	аспірантів	2
	студентів	3
Хімічний факультет	науково-педагогічних працівників	4
	аспірантів	3
	студентів	2
Юридичний факультет	аспірантів	2
Всього	40	

У 2013 р. станом на 15.11.13 на навчання та стажування вже відбуло **18** осіб: **5** науково-педагогічних працівників, **6** аспірантів, **7** студентів. У 2013 р. за програмою 2201250 обсяг фінансування по університету учасників у 2012/13 в 2013/14 навчальних роках становив **2395738,00** грн (станом на 15.11.13)

Запрошення та прийом зарубіжних викладачів, науковців, студентів, делегацій, фахівців із університетів-партнерів для участі в тематичних міжнародних заходах є також завданням Управління. За звітний період було прийнято **7** зарубіжних делегацій з Росії, Німеччини, Норвегії, Люксембургу, Кореї, Мексики, США.

Завданням Управління є **участь у підготовці публікацій**, навчальних посібників, підручників, списків праць, тощо по наукових розробках. За минулий рік було опубліковано **10** статей в українських і закордонних виданнях та газеті "Київський Університет"; підготовлено до друку збірник праць II Міжнародного семінару "До РІО+20".

Для виконання функції **з інформування співробітників та студентів, курсантів, аспірантів та докторантів про об'яви грантів, конкурсів, конференцій**, тощо Управління регулярно випускає Інформаційний листок з актуальних конкурсів, стипендій, конференцій, форумів, зустрічей. Підготовлено 26 випусків.

2.8. Науковий парк

Науковий парк створено з метою поєднання можливостей освіти, науки, виробництва і бізнесу шляхом координації виконання інноваційних проектів наукового парку його учасниками та партнерами, для прискорення розробки, впровадження у виробництво наукоємної конкурентоспроможної високотехнологічної продукції і спрямування взаємоузгоджених дій на задоволення потреб внутрішнього ринку і нарощування експортного потенціалу України.

У поточному році виконано низку договорів:

- "Геоінформаційне забезпечення заходів з вилучення вибухонебезпечних речовин з Інкерманських штолень" (геологічний ф-т).
- "Детальні дослідження мінеральної сировини – силікатний аналіз 38 зразків" (геологічний ф-т).
- Проведення Міжнародної науково-практичної конференції "Основні моделі участі України в інтеграційних процесах на теренах СНД" (І-т міжнародних відносин).
- Проведення консультацій для осіб, які самостійно підвищують кваліфікацію з курсу "Рідина хроматографія" (хімічний ф-т).
- "Детальні дослідження мінеральної сировини – силікатний аналіз 3-х зразків" (геологічний ф-т).
- "Детальні дослідження мінеральної сировини – силікатний аналіз 3-х зразків" (геологічний ф-т).
- Контракт від 14.04.13 Проведення 3-го регіонального навчального курсу для хіміків з підвищення аналітичних навиків для організації із заборони хімічної зброї (Нідерланди) (хімічний ф-т).

- "Прототипування ефективних алгоритмів кодування даних" (ф-т кібернетики).
- Літня школа – поглиблене вивчення курсу біології для школярів України (Інститут біології).

На загальну суму **356970** грн.

На підписанні перебувають 5 договорів з "Самсунг Електронікс Україна Компані" на загальну суму **860000** грн (ф-т кібернетики).

Таким чином, очікувана сума договорів Наукового парку в поточному році становить близько **1,2 млн грн.**

Серед запланованих на 2014 р. заходів:

- Участь у тендері НАК "Нафтогаз України" з проектом на суму **800000** грн.
- Закупівля приладу за **150000** € (НВЧ панорамного аналізатора американського виробництва) за контрактом з НАТО (Фізичний ф-т) для досліджень композитного матеріалу, що захищає від проникнення електро-магнітного випромінювання.
- Участь у тендері Фонду "Українське майбутнє".
- Проведення аналізу питної води та продуктів (грибів, ягід тощо) на радіоактивність для організацій та громадян (Фізичний ф-т).
- Створення двох Start-up компаній.

2.9. Робота з удосконалення системи управління і нормативної бази

2.9.1. Вдосконалення нормативної бази

У 2013 р. виконано важливу роботу щодо оновлення та впорядкування нормативних документів із питань організації наукової діяльності в університеті.

У березні місяці розроблено нове "Положення про порядок проведення конкурсу проектів науково-дослідних робіт" з урахуванням діючих нормативних актів, автономії та статусу дослідницького Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

З метою надання вагомої підтримки найбільш ефективним науковим колективам запроваджено формування Рейтинг-листів кожної теми. Положення щодо рейтингової системи оцінювання загального результату поточного (річного) виконання (або завершення) науково-дослідної теми з бюджетним фінансуванням затверджено у червні 2013 р.

Рейтинг-листи на кожну тему сформовані на основі загальноприйнятих у світових рейтингах університетів показників присутності в наукометричних базах даних. Рейтинг-листи розміщуються на сайті науково-дослідної частини <http://science.univ.kiev.ua/instructionraiting.pdf>.

У серпні оновлено та перезатверджено Положення про науково-дослідну роботу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, яке регламентує наукову науково-технічну діяльність та забезпечує інтеграцію освіти та науки.

Розроблено та затверджено "Положення про порядок планування, фінансування і контролю виконання та впровадження науково-дослідних робіт" на підставі відповідних Постанов Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Держстандарту України, "Положення про науково-дослідну роботу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка". Зазначене Положення визначає порядок формування планів НДДКР, порядок укладення, здійснення контролю за виконанням, припинення договорів та впровадженням завершених НДР, регулює відносини між університетом, його структурними підрозділами та фізичними чи юридичними особами усіх форм власності, які беруть участь у виконанні НДР.

В університеті створена **Науково-експертна рада**. На Науково-експертну раду покладено важливі функції щодо забезпечення державної політики у сфері наукової, науково-дослідницької, науково-навчальної та інноваційної діяльності університету.

На початку року створено **"Науково-технічну раду Ботанічного саду ім. академіка О.В. Фоміна ННЦ "Інститут біології" Київського національного університету імені Тараса Шевченка"** та затверджено Положення щодо її діяльності.

Розроблено та підготовлено для розгляду на Вченій раді університету **"Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка"** за результатами наукової діяльності (публікації у наукометричних базах даних).

Виконано значну роботу щодо діяльності **усталених наукових шкіл і формування нових наукових шкіл** Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Обидва положення були обговорені науковцями університету (положення опубліковані на сайті НДЧ).

Оновлення наукових шкіл пов'язано із розвитком нових, перспективних наукових напрямів у науковій та інноваційній діяльності університету.

У березні на виконання плану заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка в інституті філології створено **"Всеукраїнський науково-навчальний центр шевченкознавства"**. Затверджено **"Положення про Всеукраїнський науково-навчальний центр шевченкознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка"**, відповідно до якого Центр сприяє реалізації державної політики щодо навчальної та наукової роботи над розбудовою шевченкознавства в Україні та утвердженню шевченківського вектора у сучасній гуманітарній політиці в Україні.

Розроблено **"Положення про Раду молодих вчених"**.

На Вченій раді університету затверджена **"Програма інноваційного розвитку до 2020 р."**

Реалізація та виконання поставлених завдань дозволить значно інтенсифікувати наукову роботу, створить сприятливу атмосферу для розвитку наукових досліджень, прозору та ефективну систему стимулювання за наукові досягнення.

2.9.2. Електронні ресурси НДЧ

База даних публікацій НДЧ університету розроблена у 2007-2008 рр, тепер налічує більш **70213** публікацій і близько **10000** авторів, **1646** монографій, **821** підручників і більше **40100** наукових статей, але фактично роботи з удосконалення та відновлення працездатності бази даних публікацій не проводились до 2012 р. У 2013 р. були проведені роботи з відновлення бази даних і деяких програмних модулів, що дало змогу коректно вносити публікації і проводити аналіз публікаційної активності співробітників університету. На сьогоднішній день уже сформовано концепцію розробки нової бази даних і вдосконалення підходів до внесення та аналізу наукових публікацій.

Крім завдання збору, систематизації та аналізу наукових публікацій розроблена програма зі створення та розвитку інших проектів. Серед них – **новий сайт науково-дослідної частини**, який почав функціонувати наприкінці 2012 р. Сьогодні на ньому розміщена вся актуальна інформація з науково-дослідної роботи університету з постійними актуальними оновленнями та інформацією про події, виставки, конференції та висвітлення аналітичної інформації. **Другий проект** – створення та переформатування "**Енциклопедії університету**". На сьогоднішній день до енциклопедії внесено понад **3500 персоналій** і більшість структурних підрозділів університету. Триває реалізація проекту зі створення бази авторефератів і дисертаційних робіт з подальшою їх перевіркою на плагіат.

За рахунок придбання нового серверного обладнання з'явилась можливість ширшого використання наявних електронних ресурсів і впровадження системи документообігу не тільки між центральним апаратом, а й у всіх структурних підрозділах НДЧ університету.

2.9.3. Удосконалення структури апарату НДЧ

З метою вдосконалення системи управління науково-дослідницькою діяльністю в університеті проводиться реорганізація служб координації НДЧ.

Науково-дослідна частина здійснює організацію та координацію наукової та науково-технічної діяльності в університеті, наукового та науково-технічного співробітництва з іншими вищими навчальними закладами України, науковими організаціями НАН України, галузевими академіями наук, науковими організаціями та підприємствами різних форм власності:

- здійснює координацію науково-дослідної і науково-організаційної діяльності підрозділів університету;
- здійснює супровід організації виконання наукових досліджень та прикладних розробок у рамках комплексних програм університету, а також державних і галузевих науково-технічних програм, насамперед за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності згідно з законами України;

- забезпечує організацію та супровід виконання госпдоговірної тематики;
- здійснює контроль за підготовкою і поданням річних звітів факультетів, інститутів;
- формує зміст інформації щодо діяльності НДЧ на сайті університету та розробляє і підтримує сайт НДЧ;
- здійснює аналіз наукової діяльності структурних підрозділів університету, підготовку інформації про розвиток основних та пріоритетних напрямів наукової діяльності університету та узагальнення матеріалів за результатами аналізу;
- забезпечує узагальнення та аналіз результатів наукової діяльності структурних підрозділів університету, підготовку зведених, підсумкових звітів, статистичної звітності та інших звітних матеріалів і довідок, подання їх до Міністерства освіти і науки України та інших організацій у встановленому порядку. Забезпечує підготовку аналітичних матеріалів до звітів;
- надає методичну допомогу науковим структурним підрозділам університету з питань організації і проведення наукових досліджень, підвищення ефективності виконання НДР; здійснює методичні та організаційні заходи щодо складання та узгодження Технічних завдань на НДР, складання наукового звіту підрозділу;
- здійснює нормоконтроль технічних завдань і звітів про НДР, реєстрацію та надання кодів наукової документації, яка розробляється в підрозділах університету;
- забезпечує державну реєстрацію наукових робіт та організацію подання у встановленому порядку звітів по завершеним науково-дослідним роботам;
- забезпечує зв'язок із Студентською радою, Науковим товариством студентів та аспірантів з питань наукової та інноваційної діяльності студентів та аспірантів.

З метою вдосконалення роботи у цій сфері створюється відділ науково-технічної інформації, який складатиметься із:

- сектору супроводу та обліку результатів НДР;
- сектор стандартизації і метрології;
- інформаційний сектор;
- аналітичний сектор.

З метою розвитку власної системи передавання (трансферу, комерціалізації) у реальний сектор економіки результатів науково-технічної діяльності та отримання доходу від використання результатів науково-дослідних робіт університет створює **патентно-ліцензійного відділ і Центр трансферу технологій (ЦТТ)**.

Основними завданнями патентно-ліцензійного відділу є:

- консультації стосовно оформлення патентів або свідоцтв на об'єкти права інтелектуальної власності;
- оформлення та супровід заявок на винаходи (корисні моделі), ведення діловодства стосовно патентів, свідоцтв;
- складання, реєстрація та супровід договорів між Університетом та винахідниками, оформлення та супровід ліцензійних договорів, захист інтелектуальної власності в адміністративному та судовому порядку.

ЦТТ складається з секторів комерціалізації наукових досліджень і комунікацій.

Основними завданнями **сектора комерціалізації наукових досліджень** є:

- створення банків даних завершених технологій, які мають комерційний потенціал;
- технологічний аудит пропозицій та інноваційних проектів та розробка маркетингової стратегії;
- робота з українськими та міжнародними мережами трансферу технологій;
- експертиза наявних та складання нових бізнес-планів, розробка бізнес-пропозицій;
- підготовка та супровід договорів трансферу технологій та інноваційних проектів.

Діяльність **сектора комунікацій** полягає у:

- представленні розробок на конкурсах, виставках і розробці рекламної стратегії інноваційних проектів та технологій;
- організації спільних заходів співробітників Університету та представників бізнесу (виставки, семінари, конференції, круглі столи).

3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ В 2012/13 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

3.1. Двосторонні партнерські угоди та міжнародні проекти

Сьогодні університет має двосторонні партнерські угоди із **214** зарубіжними освітніми та науковими закладами з **57 країн світу**. За звітний період укладено угоди з **27** новими зарубіжними університетами (табл. 3.1), поновлено дію ще **4** угод про співпрацю (табл. 3.2).

У 2013 році плідно розвивалася співпраця інститутів і факультетів університету із зарубіжними партнерами у напрямку започаткування програм подвійного дипломування (табл. 3.3). У звітному році додалося **5** відповідних угод.

Участь у міжнародних освітніх проектах і програмах, які фінансуються Європейським Союзом

1. ПРОГРАМА ТЕМПУС

У рамках конкурсу 2013 року за програмою Темпус IV Університет був представлений у **24 консорціумах**, які готували проектні заявки. За результатами конкурсу наш університет працюватиме над виконанням **3 нових проектів**:

PICASA – "Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів країн східного партнерства за допомогою культурних та структурних перетворень". Координатор: Єреванський державний університет, Вірменія. Керівник проектної команди в КНУ: доц. **Трубчанінова Т. А.**, юридичний факультет.

LeAGUe – "Мережа розвитку освіти протягом життя у Вірменії, Грузії та Україні". Координатор: Університет Ліннеус, Швеція. Керівник проектної команди в КНУ: проф. **Жарких Ю. С.**, Інститут високих технологій.

ALIGN_QF – "Досягнення та перевірка відповідності між академічними програмами і рамками кваліфікацій". Координатор: Єреванський державний лінгвістичний університет, Вірменія. Керівник проектної команди від – проф. **Заславський В.А.**, ф-т кібернетики.

Нові проекти доповнять **5** Темпус-проектів, що здобули перемогу у 2012 р. і реалізуються відділом міжнародного співробітництва, юридичним факультетом, економічним факультетом, факультетом кібернетики та Інститутом високих технологій:

ATHENA – "Сприяння життєздатним та автономним системам вищої освіти у регіоні Східного сусідства". Керівник проектної команди від КНУ – доц. **Трубчанінова Т.А.**

EUNEG – "Європейська політика сусідства: право та належне врядування". Керівник проектної команди від КНУ – доц. **Носік Ю.В.**

IMPRESS – "Покращення ефективності студентського працевлаштування". Керівник проектної команди від КНУ – проф. **Черняк О.І.**

INARM – "Інформатика і управління: Кваліфікаційні рамки Болонського типу". Керівник проектної команди від КНУ –проф. **Заславський В.А.**

MastMST – "Розробка навчальних планів нової спеціалізації: Магістр інженерії в мікросистемному дизайні". Керівник проектної команди від КНУ –проф. Скришевський В.А.

2. ПРОГРАМА ІМЕНІ ЖАНА МОНЕ

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин інституту міжнародних відносин у 2013 році виграла грант на фінансування проекту "**Університетські курси з європейської економічної інтеграції**" в рамках програми Європейського Союзу "Навчання впродовж життя" (програма Жана Моне). Керівник проекту від КНУ – проф. **Шнирков О.І.**

Проект розрахований на 3 роки (2013-2016 рр.), має за мету формування **кафедри Жана Моне** на базі кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, викладання курсів або складових частин курсів із тематики європейської економічної інтеграції: конкурентна політика ЄС; регулювання міжнародних економічних відносин в ЄС; соціальна політика в ЄС; Європейський Союз у світовій економіці; регулювання зовнішньої торгівлі у ЄС. Також проект передбачає здійснення наукових досліджень з проблем європейської інтеграції, проведення методичної конференції для викладачів інших вищих навчальних закладів України, видання навчально-методичних матеріалів.

3. ПРОГРАМА ЕРАЗМУС МУНДУС

Київський національний університет імені Тараса Шевченка бере участь у програмі міжнародних академічних обмінів ЄС **Еразмус Мундус** за напрямом "Партнерство" з 2007 року. Участь у консорціумах програми ЄС Еразмус Мундус сприяє зміцненню міжнародного співробітництва та підвищує мобільність серед студентів, викладачів, науковців Університету та провідних вишів Європейського Союзу.

Наразі Університет є **партнером 5 консорціумів** вишів:

- BMU-MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
- EMP-AIM, координатор – Університет Міколаса Ромеріса, Литва
- MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
- ELECTRA, координатор – Університет м. Олденбург, Німеччина
- HUMERIA, координатор – Талліннський університет, Естонія.

У 2013 році стипендію Еразмус Мундус отримали **39** студентів, аспірантів, докторантів та співробітників Університету. У 2013/2014 навчальному році у рамках програми

Еразмус Мундус Університет **приймає 9** студентів і науковців з європейських університетів-партнерів.

Відділ міжнародного співробітництва сприятиме пошуку партнерів, укладанню договорів про співпрацю з ВНЗ країн-членів ЄС, запровадженню викладання спільних програм задля участі підрозділів університету у **новій об'єднаній програмі ЄС у сфері вищої освіти "Еразмус Плюс"**.

4. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПРОЕКТ "ТРАНССТАР"

У січні 2013 р. під девізом "Різні культури – спільна історія: на шляху до нової Європи" стартував новий проект Європейського Союзу для молодих перекладачів та міжкультурних посередників TransStar (ТрансСтар) за участі університету м. Тюбінген (Німеччина) та ще дев'яти інституцій країн Європи, в тому числі України. Проект триватиме три роки. Його метою є представлення й укорінення на ментальній карті Європи "малих" мов і менш відомих культур Центрально-Східної та Південної Європи. У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка проект координує кафедра теорії та практики перекладу з німецької мови. Куратор – доц. **Іваницька М.Л.**

Крім того, з метою отримання грантів та стипендій студентами, аспірантами, викладачами та науковцями Університет тісно співпрацює з німецьким бюро академічних обмінів (DAAD) та офісом австрійських стипендіальних програм (OEAD). Також, пропонуються освітні та наукові програми за підтримки фондів Фулбрайта (освіта у США) і Александра фон Гумбольдта. Уся необхідна інформація надається зацікавленим безпосередньо у відділі міжнародного співробітництва, розповсюджується через деканати факультетів та інститутів, доступна на сайтах університету, Відділу міжнародного співробітництва та відповідних офісів програм.

Таблиця 3.1

Інформація про укладання угод із зарубіжними навчальними закладами за 2013 рік

№	Навчальний заклад або його підрозділ, з якими підписано угоду про співробітництво	Назва країни	Дата підписання угоди	Термін дії
1.	Університет Парі-Сюд (Париж-Південь)	Франція	30.01.2013	5 р.
2.	Іспанське агентство з міжнародного співробітництва та розвитку	Іспанія	4.02.2013	9 р.
3.	Російський держ. геологорозвідувальний ун-т імені Серго Орджонікідзе	Росія	11.02.2013	безстроково
4.	Університет Ум Ель Буагі	Алжир	13.02.2013	5 р.
5.	Університет міста Потсдам	Німеччина	19.02.2013	3р.
6.	Хорозький державний університет	Таджикистан	1.03.2013	5+5р.
7.	Варшавський природничий університет	Польща	7.03.2013	5 р.
8.	Магнітогорський державний технічний університет імені Г.І.Носова	Росія	12.03.2013	безстроково
9.	Посольство Франції в Україні	Франція	20.03.2013	
10.	Університет імені Адама Міцкевича в Познані	Польща	22.03.2013	
11.	Краківський університет економіки	Польща	2.04.2013	5 р.
12.	Інститут космічних досліджень Російської академії наук	Росія	2.04.2013	безстроково
13.	Університет міста Турку	Фінляндія	5.04.2013	2015
14.	Башкирський державний університет	Росія	24.04.2013	безстроково
15.	Шамахінська астрономічна обсерваторія НАН Азербайджану	Азербайджан	15.05.2013	безстроково
16.	Жетисуський державний університет ім. И.Жансугурова	Казахстан	24.05.2013	5 р
17.	Національний парк "Гран Сассо і Монті делла Лага"	Італія	1.06.2013	5р.
18.	Університет Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс)	Литва	5.06.2013	безстроково
19.	Азербайджанський університет кооперації	Азербайджан	20.06.2013	безстроково
20.	Південно-Уральський державний університет (м. Челябінськ)	Росія	21.06.2013	безстроково
21.	Володимирський державний університет імені Олександра Григоровича і Миколи Григоровича Столетових	Росія	21.06.2013	5р.+1р.
22.	Марійський державний університет (м. Йошкар-Ола)	Росія	21.06.2013	5р.
23.	Батумський державний університет Шота Руставелі	Грузія	19.07.2013	безстроково
24.	Кайзерслаутернський університет	Німеччина	9.09.2013	безстроково
25.	Університет Шізуоки	Японія	12.09.2013	5 р.
26.	Кувейтський університет	Кувейт	26.9.2013	5р.+5р.
27.	Санкт-Петербурзький державний торгово-економічний університет	Росія	9.10.2013	5р.

Таблиця 3.2

Інформація про поновлення угод із зарубіжними навчальними закладами за 2013 р.

№	Навчальний заклад або його підрозділи, з поновлено угоду про співробітництво	Назва країни	Дата підписання угоди	Термін дії
1.	Таджицький національний університет	Таджикистан	1.03.2013	5 р. + 5 р.
2.	Кавказький університет (м.Карс)	Туреччина	12.03.2013	безстроково
3.	Університет імені Поля Валері – Монпельє III	Франція	6.09.2013	5р.
4.	Страсбурзький університет	Франція	7.10.2013	5р

Таблиця 3.3

Інформація про укладання угод про подвійне дипломування із зарубіжними навчальними закладами за 2013 р.

№	Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про подвійне дипломування	Факультети, інститути	Назва країни	Дата підписання
1.	Університет Мачерата (зі спеціалізації "Проектування та управління туристичними системами")	Географічний факультет	Італія	29.05.2013
2.	Університет Мачерата (зі спеціалізації "Бізнес-адміністрування" та STUDI POLITICI ed INTERNAZIONALI)	Економічний факультет	Італія	29.05.2013
3.	Університет Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс)	Юридичний факультет	Литва	05.06.2013
4.	Університет імені Поля Валері – Монпельє III	інститут філології	Франція	6.09.2013
5.	Університет імені Адама Міцкевича в Познані	інститут журналістики	Польща	27.08.2013

3.2. Зарубіжні відрядження

У **2012/13** н. р. за кордон до **59** країн світу від'їжджали **1927** викладачів, співробітників, студентів та аспірантів нашого університету. З них:

651 – на конференції, симпозіуми, семінари тощо.

157 – для наукової роботи.

56 – на наукове стажування.

13 – для довгострокової наукової роботи та наукового стажування (понад 3-и місяці).

22 – для викладацької роботи.

304 студенти та аспіранти – на навчання.

86 студентів – для мовного стажування.

93 студенти – на міжнародні олімпіади та змагання.

У цьому навчальному році народний ансамбль української музики "Роксоланія" брав участь у **40-му Міжнародному фестивалі фольклору та музики у Туреччині** (**4** співробітники та **22** студенти).

Росія, Німеччина, Франція, Польща, Чехія – країни, до яких найчастіше відряджаються та направляються наші викладачі, науковці, студенти.

Таблиця 3.4

Інформація про відрядження за 2010/11 н. р., 2011/12 н. р. 2012/13 н. р

	2010/11 н.р.	2011/12 н.р.	2012/13 н.р.
Всього відряджено:	1047	1103	1927
Конференції, симпозіуми, семінари	427	429	651
в т.ч. у вузах-партнерах	викладацький склад	99	90
	студенти та аспіранти	55	55
Наукова робота	141	186	157
Наукове стажування	38	43	56
в т.ч. довгострокова наукова робота (понад 3 місяці)	15	26	13
Викладацька робота	8	17	22
Навчання студентів й аспірантів	200	222	304
в т.ч. у вузах-партнерах	85	134	106
Мовне стажування	55	59	86
в т.ч. у вузах-партнерах	22	39	28
Міжнародні олімпіади і змагання (студенти)	53	49	93
Участь народного ансамблю української музики "Роксоланія" у міжнародних фестивалях	м. Осака, Японія	-	м. Сіліфке, Туреччина
	Месір, Туреччина	-	-
	співробітники	2	4
студенти і аспіранти	18	-	22
Участь хору "Дніпро" у міжнародних конкурсах та зарубіжних гастролях	Німеччина та Італія	-	-
	співробітники	-	-
	студенти і аспіранти	-	-
Кількість країн світу, які були відвідані	58	54	59
Країни, які найчастіше відвідують викладачі, науковці та студенти університету	Німеччина, Росія, Польща, Франція	Німеччина, Росія, Польща, Франція, Чехія, Італія * Збільшились виїзди до Норвегії	Росія, Німеччина, Франція, Польща, Чехія

Таблиця 3.5

Інформація про закордонні відрядження фахівців та студентів за 2013 рік

Країна	Обсяги відряджень											
	відряджено		в тому числі по видах відряджень									
назва	всього	в т. ч. за прямими договорами	наукова робота	наукове стажування	довгострокова педагогічна робота	участь у конференціях, з'їздах і т.і	Навч. в аспірантурі	повний курс навчання студентів	частковий курс навчання студентів	мовні курси		інші види відряджень
										студенти	викладачі	
Австрія	20	-	3	-	-	7	-	-	7	-	-	3
Австралія	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1
Азербайджан	10	1	-	-	-	9	-	-	-	-	-	1
Алжир	17	16	2	-	-	-	-	-	8	-	-	7
Антарктика	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Аргентина	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Бельгія	42	-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	37
Білорусь	44	34	1	1	1	16	-	-	16	-	-	9
Болгарія	32	8	3	-	-	11	-	-	-	-	-	18
Бразилія	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Велика Британія	46	2	4	1	-	8	-	-	19	-	-	14
Вірменія	4	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1
Гвінея	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Греція	7	7	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-
Грузія	4	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1
Данія	6	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Естонія	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
Ефіопія	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ізраїль	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Індія	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Індонезія	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Іран	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Іспанія	32	4	11	2	1	10	-	-	6	-	-	2
Італія	45	22	4	-	-	30	-	-	7	-	-	4
Йорданія	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Казахстан	16	3	-	-	-	10	-	-	-	-	-	6

Канада	10	7	1	-	-	-	-	-	9	-	-	-
КНР	44	22	2	1	-	8	-	-	1	28	-	4
Корея	24	19	2	-	-	3	-	-	2	16	-	1
Латвія	11	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	3
Лаос	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ліберія	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Литва	20	9	2	1	-	14	-	-	1	-	-	2
Люксембург	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Македонія	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Марокко	2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Молдова	6	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Нідерланди	17	1	1	1	-	9	-	-	1	-	-	5
Німеччина	162	39	43	11	-	42	4	-	52	1	-	9
Норвегія	16	-	-	-	-	1	1	-	11	-	-	3
ОАЕ	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
ПАР	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Польща	128	62	11	5	-	75	-	-	21	1	-	15
Португалія	8	5	2	-	-	5	1	-	-	-	-	-
Росія	276	146	10	6	-	191	-	-	10	-	-	59
Румунія	6	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Сербія	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Словаччина	15	-	2	-	-	11	-	-	1	-	-	1
Словенія	13	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	4
США	38	1	7	2	-	8	-	-	13	-	-	8
Таджикистан	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Туреччина	22	12	-	-	-	11	-	-	3	6	-	2
Угорщина	16	6	4	-	-	10	-	-	2	-	-	-
Узбекистан	4	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1
Фінляндія	6	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	1
Франція	142	62	32	18	-	15	3	-	34	-	-	40
Хорватія	7	2	-	-	-	4	-	-	3	-	-	-
Чехія	68	41	2	-	-	31	-	-	15	3	-	17
Швейцарія	10	-	-	-	-	5	1	-	3	-	-	1
Швеція	32	-	5	10	-	14	-	-	2	-	-	1
Японія	19	11	2	2	-	4	-	-	-	11	-	-
Всього	1513	549	167	66	2	620	10	-	251	76	-	321

3.3. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів

Загалом з грудня 2012 р. по грудень 2013 р. університет відвідали **358 зарубіжних гостей із 33 країн світу**, із них **186** студентів із **16** країн світу та **172** особи професорсько-викладацького складу, зокрема:

У рамках двосторонніх партнерських угод із зарубіжними освітніми та науковими закладами, міждержавних угод України з урядами деяких зарубіжних країн (Польщі, Чехії, Словаччини, КНР) університет прийняв для часткового навчання **186 іноземних студентів та аспірантів із 16 країн світу**, із них **161** особу на короткий термін (до 1 місяця, переважно Греція, Казахстан, КНР, Марокко, Польща, Росія, Сербія, США, ФРН, Хорватія, Чехія) і **25** – на період від кількох місяців до одного року (переважно Італія, КНР, Корейська республіка, Литва, Словаччина, Франція, ФРН, Японія).

В університеті **працюють 26** осіб із **17** країн (Австрія, Болгарія, Азербайджан, Білорусія, Велика Британія, Італія, Іспанія, КНР, Нідерланди, Республіка Корея, Польща, Росія, Сербія, США, ФРН, Хорватія, Японія). Для проведення **наукової роботи, участі у конференціях, короткотермінового читання лекцій** наш університет відвідали **87** зарубіжних вчених і викладачів із **28** країн світу. Із **робочим візитом** було прийнято **18** зарубіжних делегацій (загалом **59** осіб з **9** країн).

3.4. Підготовка іноземних громадян на підготовчому факультеті

У 2012/13 навчальному році на підготовчому факультеті навчалось **195** іноземних громадян із **32** країн світу (КНР, Ірак, Іран, Південна Корея, Конго, Алжир, Греція, Марокко, Німеччина, Кіпр, США, Сирія, Колумбія, Йорданія, Нігерія, Тайвань, країни СНД тощо), тобто на **55** студентів **більше**, порівняно з 2011/12 н.р.

Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства відбувалося за напрямками спеціальностей: інженерно-технічні та природничі; біологічні, медичні, спортивні, сільськогосподарські (крім інженерних); економічні; гуманітарні, у т.ч. творчі.

Упродовж року на факультеті здійснювалася цілеспрямована мовна підготовка іноземних громадян з метою забезпечення успішного навчання на основних факультетах КНУ імені Тараса Шевченка та в інших навчальних закладах України.

Для **формування контингенту** іноземних громадян на факультеті було проведено низку заходів: інформаційне оновлення інтернет-сайту факультету, співпраця з

партнерами з зарубіжних країн (КНР, Іран, Ірак, Гана, Сенегал), поїздка до КНР, запрошення на концерти факультету і підтримка зв'язків з колишніми випускниками.

Для досягнення оптимального планування і раціональної організації навчального процесу на факультеті впроваджена кредитно-модульна система навчання, яка включає два основних компоненти: кредитно-модульне структурування навчальних планів та змісту навчальних дисциплін і кредитно-рейтингова система оцінки якості навчання. Система **контролю якості навчання** студентів-іноземців відповідає навчальним планам за обраними напрямками підготовки і проводиться згідно з "Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Університеті". Система оцінювання знань студентів з кожної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль. Для об'єктивного оцінювання модульних контрольних робіт розроблені методичні рекомендації для викладачів "Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів-іноземців".

3.5. Навчання іноземних громадян на основних факультетах

Загальна кількість іноземних громадян, які навчаються в університеті за ОКР "Бакалавр", "Спеціаліст" і "Магістр" (без урахування аспірантів, докторантів, стажистів, візитерів за обміном та слухачів підготовчого факультету), становить **711** осіб. Збільшення кількості іноземних студентів в університеті, порівняно з минулим роком, становить **210** осіб, або **42 %**.

В університеті навчаються громадяни **43** держав світу. У 2013 р. помітно зросла кількість студентів з **Туркменістану (124 %)**, **Азербайджану (95 %)** і **Росії (75 %)**.

Факультет навчання іноземних громадян у період з грудня 2012 р. по травень 2013 р. виконав роботи з отримання для університету нової ліцензії МОН України на підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками, спеціальностями.

Таблиця 3.6

**Кількість іноземних громадян, які закінчили повний курс навчання
у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у 2004-2013 рр.**

За програмою	Навчальні роки	2004/2005			2005/2006			2006/2007			2007/2008			2008/2009			2009/2010			2010/2011		
		Бакалавр	рік зарахув. на 1 к.	2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007
зараховано	88			144			192			177			187			135			105			
термін навчання	4			4			4			4			4			4			4			
випуск	50			98			138			105			114			90			59			
% заверш. навчання	57			68			72			56			61			67			56			
з країн (кількість)	9			13			18			19			20			25			26			
Спеціаліст	рік зарахування	-			2005			2006			2007			2008			2009			2010		
	зараховано	-			1			1			7			11			13			5		
	рік початку навчання	2003			2004			2005			2006			2007			2008			2009		
	термін навчання	-			-			1			1			1			1			1		
	випуск	-			-			1			1			5			10			11		
	% заверш. навчання	-			-			100			100			72			91			80		
з країн (кількість)	-			-			1			1			4			6			5			
Магістр	рік зарахування	2004			2005			2006			2007			2008			2009			2010		
	зараховано	5	20	5	10	19	6	17	11	6	36	9	4	19	10	3	13	13	5	14	1	7
	термін навчання	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2
	рік початку навчання	<i>2003</i>	<i>2002</i>	<i>2002</i>	<i>2004</i>	<i>2003</i>	<i>2003</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>	<i>2004</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>	<i>2005</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2006</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>	<i>2007</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>	<i>2004</i>
	випуск	11	0	8	4	14	8	10	20	4	16	18	6	26	9	6	13	8	3	8	9	3
	випуск разом	19			26			34			40			41			24			20		
	% заверш. навчання	100			90			88			96			85			78			84		
з країн (кількість)	4			11			10			8			8			9			9			

За програмою	Навчальні роки	2004/2005		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011	
Аспіранта	рік зарахування	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	зараховано	4	6	7	0	3	1	1	0	2	0	5	1	1	0
	термін навчання	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
	рік початку навчання	2001	2000	2002	2001	2003	2002	2004	2003	2005	2004	2006	2005	2007	2006
	випуск	2	-	1	0	4	0	4	2	5	4	3	0	1	0
	випущено разом	2		1		4		6		9		3		1	
	% заверш. навчання	100		100		100		100		70		100		100	
	з країн (кількість)	2		1		3		2		7		3		1	
Випуск іноземних громадян		71		125		177		148		169		127		91	

За програмою	Навчальні роки	2011/2012	2012/2013	2012/2013	
Бакалавра	рік зарахув. на 1 к.	2008		2010	
	зараховано	181	174	247	
	термін навчання	4	4	4	
	випуск	89	69	70	
	% заверш. навчання	47	55	65	
	з країн (кількість)	12	15	20	
Спеціаліста	рік зарахування	2011	2012	2013	
	зараховано	3	3	4	34
	рік початку навчання	2010	2011	2012	2013
	термін навчання	1	1	1	3,6
	випуск	4	3	3	
	% заверш. навчання	80	100	100	
	з країн (кількість)	4	2	3	

За програмою	Навчальні роки	2011/2012			2012/2013			2012/2013		
Магістра	рік зарахування	2011			2012			2013		
	зараховано	16	0	15	30	9	52	2	5	94
	термін навчання	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2
	рік початку навчання	2010	2009	2009	2011	2010	2010	2011	2011	2012
	випуск	9	13	5	15	0	14	28	0	14
	випуск разом	27			29			42		
	% заверш. навчання	86			88			91		
	з країн (кількість)	12			9			8		
Аспіранта	рік зарахування	2011			2012			2013		
	зараховано	7	1	6	6	0	8	1		
	термін навчання	3	4	3	3	4	3	4		
	рік початку навчання	2008	2007	2008	2008	2009	2010	2009		
	випуск	2	0	4	4	0	2	0		
	випущено разом	2			4			2		
	% заверш. навчання	100			100			50		
	з країн (кількість)	2			1			2		
Випуск іноземних громадян		122			105			117		

Таблиця 3.7

**Кількість іноземних громадян зарахованих до
Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2012 та 2013 рр.**

Факультети та інститути	Денна форма												Заочна форма							
	Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Аспірант		Стажист		Докторант		Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Аспірант	
роки	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
географічний	5	8	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0
геологічний	3	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
економічний	9	25	0	0	7	7	0	1	1	0	0	0	10	19	0	0	2	15	0	0
інст. біології	1	4	0	0	6	2	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0
інст. вис. техн.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інст. журналіст.	2	10	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
ІМВ	34	28	3	4	16	13	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0
ІПО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	0	0	0	0
інст. філології	21	14	0	0	37	21	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кібернетики	1	1	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
механ.-матем.	0	3	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
психології	2	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
радіофізичний	0	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
соціології	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
фізичний	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
філософський	7	4	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	1	3	0	0	2	11	0	0
хімічний	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
юридичний	38	43	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	24	48	0	0	3	8	0	0
Усього	128	147	3	4	83	61	6	8	1	0	1	0	36	75	0	34	8	39	1	0

Таблиця 3.8

**Кількість іноземних громадян, які навчаються у
Київському національному університеті імені Тараса Шевченка**

№	Назва країни	Кількість	№	Назва країни	Кількість
1.	Азербайджан	297	26.	Нігерія	2
2.	Алжир	2	27.	Німеччина	1
3.	Афганістан	1	28.	Перу	2
4.	Білорусь	17	29.	Польща	4
5.	Болгарія	2	30.	Росія	86
6.	В'єтнам	3	31.	Сирія	4
7.	Вірменія	2	32.	Словаччина	1
8.	Габон	1	33.	Сполучені Штати Америки	5
9.	Греція	2	34.	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	1
10.	Грузія	26	35.	Таджикистан	5
11.	Еквадор	2	36.	Туніс	1
12.	Ізраїль	2	37.	Туреччина	14
13.	Ірак	34	38.	Туркменістан	76
14.	Іран	7	39.	Угорщина	1
15.	Йорданія	4	40.	Узбекистан	6
16.	Казахстан	6	41.	Чехія	1
17.	Киргизія	1	42.	Чорногорія	2
18.	Китай	79	43.	Японія	1
19.	Кіпр	1		Всього	722
20.	Конго	2			
21.	Корея	9			
22.	Латвія	3			
23.	Литва	2			
24.	Ліван	1			
25.	Лівія	3			

У зв'язку з потребою посилення міжнародної діяльності найголовнішими **завданнями на 2014 р.**, як і раніше, виступають:

Зростання інтернаціоналізації університетської освіти, у тому числі шляхом участі у міжнародних проектах, програмах, рейтингах;

Активізації виконання наявних двосторонніх між університетських угод з метою забезпечення максимальної їх віддачі. Нагальною вимогою часу є розширення спектру угод про подвійне дипломування, обмінів студентами й викладачами;

Оптимізація закордонних відряджень нашого професорсько-викладацького складу, науковців та співробітників з метою отримання максимально дієвої віддачі. Важливим механізмом має стати відновлена практика звітності для тих, хто повернувся з відрядження, на засідання кафедр і вчених рад;

Необхідність чіткого обґрунтування та реалізації системи залучення іноземних фахівців для викладацької і наукової роботи в університеті на довготермінових і короткотермінових умовах;

Робота над підвищенням індексу цитування;

Розширення спектру англомовних і російськомовних програм, яка слугуватиме для збільшення контингенту іноземних студентів та зростання якості освіти в університеті.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка за підбором науково-педагогічних працівників був і залишається лідером вітчизняної освіти. Станом на 01.11.2013 р. навчальний процес в університеті забезпечують **2787** викладачів, у тому числі **271** зовнішній сумісник і погодинник (**9,72%**). З них:

- докторів наук – **634** (22,75 %), з них сумісників і погодинників – **123** (4,41 %);
- кандидатів наук – **1610** (57,77 %), з них сумісників і погодинників – **102** (3,66 %);
- професорів – **486** (17,44%), з них сумісників і погодинників – **87** (3,12%);
- доцентів – **1013** (36,35%), з них сумісників і погодинників – **33** (1,18%).

На **193** кафедрах завідувачами є **165** докторів наук, професорів (**8** – зовнішні сумісники), **27** – кандидати наук, доценти. Кількість випускаючих кафедр – **175**, завідувачами на них є **162** доктори наук, професори (**8** – зовнішні сумісники), і **13** кандидатів наук, доцентів.

Базова освіта науково-педагогічних працівників в основному відповідає профілю дисциплін, які вони викладають.

Таблиця 4.1

Штатний розпис науково-педагогічних працівників на поточний момент

Найменування посади	Всього посадових одиниць	За кошти загального фонду	За кошти спеціального фонду
Зав. кафедрою	193	177	16
Професор	346	271	75
Доцент	1132	875	257
Ст. викладач	54	33	21
Асистент, викладач	849	444	405
Разом	2574	1800	774

На початок 2013/14 н.р. близько **80 %** штатних викладачів університету мають науковий ступінь доктора чи кандидата наук, понад **50 %** – вчене звання професора чи доцента (більш як **80 %** від числа тих, хто працює на відповідних посадах).

За звітний період на підставі рішення Вченої ради присвоєно вчені звання:

- професора (докторам наук) – 20;
- доцента (кандидатам наук) – 64;
- старшого наукового співробітника – 5.

З метою ліквідації диспропорцій у розподілі ставок професорсько-викладацького складу між факультетами та інститутами університету Вченою радою у 2010 році було схвалено принципи розподілу цих ставок. Зараз можна констатувати, що заходи, вжиті в університеті при реалізації прийнятих рішень, вже дали результат, і це рішення виконується успішно. Наприклад, юридичний факультет та інститут міжнародних відносин

вже вийшли на планові показники кількості ставок професорсько-викладацького складу, а економічний факультет навіть відчутно перевищив цей показник. Серйозні зміни відбулися в інституті філології. Ще минулого року кількість зайнятих ставок в ньому перевищувала заплановану на **157** одиниць. В поточному ж році це перевищення складає лише **48** ставок. Певною мірою це пояснюється утворенням кафедр іноземних мов на інших факультетах. Слід підкреслити, що перевищення планової кількості ставок має місце у **15** з **22** структурних підрозділів університету. Така можливість зумовлена особливим статусом університету, коли протягом десятиліть за рахунок загального фонду йому затверджується **1800** ставок професорсько-викладацького складу, а за існуючими зараз методиками розрахунку ця кількість повинна була б складати **1669** ставок. Відчутно меншими від планових є кількості ставок у військовому інституті, підготовчому відділенні, кафедрі фізичного виховання і спорту, а особливо на філософському факультеті. І якщо у трьох перших з цих чотирьох структурних підрозділів це викликано об'єктивними обставинами, то керівництву філософського факультету слід у найближчий час різко посилити роботу з підбору належних кадрів. Разом з тим, у всіх природничих підрозділах, крім інституту біології, інституту високих технологій та факультету кібернетики, значне перевищення фактичної кількості ставок над плановими показниками повинне бути ліквідоване у найближчий час. Така терміновість пояснюється, зокрема, необхідністю виділення щонайменше **30** ставок новостворюваному факультету інформаційних систем. Ця робота почалася і керівники цих підрозділів вже подали свої пропозиції стосовно заходів з ліквідації вказаних перекосів.

Як і в минулому році, залучення сумісників відбуваються переважно на умовах погодинної оплати.

Таблиця 4.2

Кількість зовнішніх сумісників і погодинників

Факультет (Інститут, кафедра)	Кількість осіб	З них	
		член-кореспондент	академік
Юридичний	37	6	1
Географічний	34	2	1
Інститут міжнародних відносин	25	1	1
Економічний	23	-	1
Філософський	21	-	1
Психології	20	1	-
Кібернетики	18	2	-
Інститут високих технологій	14	1	1
Військовий інститут	14	-	-
Механіко-математичний	12	2	1
Фізичний	12	2	1
Інститут філології	12	-	-
Геологічний	8	1	-
Радіофізичний	6	1	-
Історичний	5	-	2
Соціології	5	-	-
ННЦ "Інститут біології"	3	1	-
Інститут журналістики	1	-	-

Підготовче відділення	1	-	-
Кафедра фіз. виховання та спорту	0	-	-
Підготовчий	0	-	-
Хімічний	0	-	-
Всього	271	20	10

Слід зазначити, що ми не досягли помітних змін у підготовці кадрів для університету через аспірантуру. Якщо у 2012 році після закінчення аспірантури або у зв'язку з переведенням до аспірантури без відриву від виробництва **22** особи поповнили склад викладачів університету, то у 2013 році їх кількість складала **23** особи. Після закінчення докторантури у 2013 році на роботу прийнято **10** осіб. Ця кількість така ж, як і минулого року.

Викликає тривогу постійне **збільшення середнього віку** науково-педагогічних працівників, який наразі становить **58** років для докторів наук, професорів, і **46** років для кандидатів наук, доцентів.

Державні нагороди, премії і відзнаки співробітників університету

За активну роботу та високі результати у науковій, навчальній та організаційній діяльності співробітників університету відзначено такими нагородами:

Орденем Свободи нагороджений **ГУБЕРСЬКИЙ Леонід Васильович** – доктор філософських наук, професор, дійсний член Національної академії наук України, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, ректор.

Орденем "За заслуги" III ступеня нагороджений **ПРИХОДЬКО Сергій Іванович** – вчитель Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Орденем Добродійності за визначні заслуги в розвитку духовних і культурних зв'язків між Україною і Грецією відзначена **КЛИМЕНКО Ніна Федорівна**, доктор філологічних наук, член-кореспондент Національної академії наук України, професор кафедри елліністики Інституту філології.

Почесне звання України "**Заслужений діяч науки і техніки України**" отримав **ПЕТРОВ Петр Петрович** – доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту "Кримська астрофізична обсерваторія".

Почесне звання "**Заслужений вчитель України**" отримали вчителі Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка **МАНЖАРА Ганна Степанівна** та **ПЕТРУСЬ Ірина Анатоліївна**.

Почесне звання "**Заслужений юрист України**" отримала **ФУРСА Світлана Ярославівна** – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри юридичного факультету.

Почесне звання "**Заслужений працівник сфери послуг**" отримала **КОЛЕСНИК Надія Федорівна** – директор Центру харчування №2.

Указом Президента України № 543/2013 від 4 жовтня 2013 року **Державна премія України в галузі освіти у номінації "наукові досягнення в галузі освіти" за цикл наукових праць "Філософія освіти: пошук пріоритетів"** присуджена:

ГУБЕРСЬКОМУ Леоніду Васильовичу – доктору філософських наук, професору, дійсному члену Національної академії наук України, дійсному члену Національної академії педагогічних наук України, ректору;

ІЛЬІНУ Володимиру Васильовичу – доктору філософських наук, професору кафедри економічної теорії.

Указом Президента України № 279/2013 від 16 травня 2013 р. **Державна премія України в галузі науки і техніки у 2012 році** присуджена:

За цикл наукових праць "Дискретні та функціональні методи теорії наближення та їх застосування" СТАНЖИЦЬКОМУ Олександрю Миколайовичу, доктору фізико-математичних наук, завідувачу кафедри загальної математики механіко-математичного факультету (у складі колективу авторів).

За роботу "Ключові технології виробництва кремнієвих сонячних елементів та енергетичних систем на їх основі" – СКРИШЕВСЬКОМУ Валерію Антоновичу – доктору фізико-математичних наук, завідувачу кафедри нанофізики конденсованих середовищ.

За цикл наукових праць "Механізми функціонування органів системи травлення": ОСТАПЧЕНКО Людмилі Іванівні, доктору біологічних наук, директору навчально-наукового центру "Інститут біології"; **БЕРЕГОВІЙ Тетяні Володимирівні**, доктору біологічних наук, завідувачу лабораторії навчально-наукового центру "Інститут біології"; **ТОЛСТАНОВІЙ Ганні Миколаївні**, доктору біологічних наук, доценту навчально-наукового центру "Інститут біології"; **ФАЛАЛЄВІЙ Тетяні Михайлівні**, доктору біологічних наук, старшому науковому співробітнику навчально-наукового центру "Інститут біології".

За роботу "Реалізація стратегії інноваційного розвитку на основі новітніх алгоритмів управління": ЗАХАРЕНКУ Миколі Івановичу, доктору фізико-математичних наук, професору кафедри фізики металів фізичного факультету

За цикл підручників "Україна в світовій політиці" (1. Міжнародні системи і глобальний розвиток. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. – 606 с.; 2. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. – 512 с; 3. Міжнародні відносини та світова політика. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2010. – 863 с.): КОПІЙЦІ Валерію Володимировичу, доктору політичних наук, директору Інституту міжнародних відносин; **МАНЖОЛІ Володимиру Андрійовичу**, доктору історичних наук, завідувачу кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин; **ГАЛАЦІ Сергію Павловичу**, доктору полі-

тичних наук, професору; **ГОЛОВЧЕНКУ Володимирі Івановичу**, доктору політичних наук, професору; **КОППЕЛЬ Олені Арнольдівні**, доктору історичних наук, професору; **КРУШИНСЬКОМУ Вадиму Юрійовичу**, доктору політичних наук, професору; **ПАРХОМ-ЧУК Олені Станіславівні**, доктору політичних наук, професору; **АНДРУЩЕНКО Світлані Вікторівні**, кандидату політичних наук, доценту; **КАПІТОНЕНКУ Миколі Геннадійовичу**, кандидату політичних наук, доценту; **КОНСТАНТИНОВУ Віктору Юрійовичу**, кандидату політичних наук, доценту.

Премію Президента України для молодих вчених у 2013 р. присуджено:

За цикл наукових праць "**Урбометеорологічні аспекти забруднення атмосферного повітря міста Києва**" – **ШЕВЧЕНКО Ользі Григорівні**, кандидату географічних наук, асистенту кафедри метеорології та кліматології географічного факультету.

За цикл наукових праць "**Сенсори хвильового фронту з високою просторовою роздільною здатністю для дослідження оптично неоднорідних об'єктів**" – **ГОЛОБОРОДЬКУ Андрію Олександровичу**, кандидату фізико – математичних наук, доценту кафедри нанофізики та наноелектроніки радіофізичного факультету.

За цикл наукових праць "**Нові фотохромні матеріали для використання в оптоелектроніці та полімери з біоцидними властивостями**" – **СМОКАЛУ Віталію Олеговичу**, кандидату хімічних наук, науковому співробітнику кафедри хімії високомолекулярних сполук хімічного факультету.

За цикл наукових праць "**Зародження і розвиток журналістикознавчих досліджень в Україні**" – **ТРАЧУК Тетяні Анатоліївні**, кандидату філологічних наук, доценту кафедри соціальних комунікацій інститут журналістики.

За цикл наукових праць "**Нейтронна діагностика функціональних рідинних наносистем**" – **КИЗИМІ Олені Анатоліївні**, кандидату фізико – математичних наук, молодшому науковому співробітнику кафедри молекулярної фізики фізичного факультету; **ПЕТРЕНКО Віктору Івановичу**, кандидату фізико – математичних наук, молодшому науковому співробітнику кафедри молекулярної фізики фізичного факультету; **ТРОПІНУ Тимурі Васильовичу**, кандидату фізико – математичних наук, науковому співробітнику лабораторії нейтронної фізики об'єднаного інституту ядерних досліджень; **РОЗЛАЧУ Захару Валерійовичу**, кандидату географічних наук, науковому співробітнику НДС гідро-екології і гідрохімії географічного факультету.

За цикл наукових праць "**Фізичні властивості, які визначають біологічну активність органічних молекул з електронним спряженням**" – **ВОЙТЕШЕНКУ Івану Сергійовичу**, кандидату фізико – математичних наук, завідувачу лабораторії молекулярної біології, біотехнології та біофізики інституту високих технологій; **НІКОЛАЄНКУ Тимофію Юрійовичу**, кандидату фізико-математичних наук, асистенту кафедри молекулярної фізики фізичного факультету;

За цикл наукових праць **"Молекулярно-біологічні регуляторні механізми мембрани лімфоцитів в індукції протективного імунітету"** – **ЛЮБЧЕНКО Ганні Антонівні**, кандидату біологічних наук, науковому співробітнику ННЦ "Інститут біології".

Указом Президента України № 413/2013 від 30.07. 13 були присуджені **державні стипендії видатним діячам науки: БИЧКУ Ігорю Валентиновичу**, доктору філософських наук, професору кафедри історії філософії та **КОРНІЛОВУ Михайлу Юрійовичу**, доктору хімічних наук, професору кафедри органічної хімії.

Розпорядженням Президента України № 316/2013-рп від 4 жовтня 2013 р. призначено **гранти Президента України** для підтримки наукових досліджень молодим вченим у 2013 р.: **БОНДАР Ксенії Михайлівні**, кандидату геологічних наук, докторанту кафедри геофізики геологічного факультету для проведення наукового дослідження "Сучасні геофізичні технології при дослідженні взаємозв'язків між природними та історичними процесами в житті давніх культурних спільнот"; **ПУЛАТОВІЙ Надії Григорівні**, кандидату фізико-математичних наук, молодшому науковому співробітнику Науково-дослідного інституту "Кримська астрофізична обсерваторія" для проведення наукового дослідження "Нові методи визначення мас центральних чорних дір в активних ядрах галактик"; **СЕМЕНОВУ Володимиру Вікторовичу**, доктору фізико-математичних наук, доценту кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики для проведення наукового дослідження "Ефективні алгоритми для нескінченновимірних варіаційних нерівностей та задач оптимального керування"; **ШЕВЧЕНКУ Георгію Михайловичу**, кандидату фізико-математичних наук, докторанту, доценту кафедри теорії ймовірностей, статистики та актуарної математики для проведення наукового дослідження "Статистичний і стохастичний аналіз мультидробових та змішаних моделей із застосуваннями до актуальних прикладних задач".

Постановою Верховної Ради України № 5517-VI від 06.12.12 у 2013 році призначено **іменні стипендії Верховної Ради України** для найталановитіших молодих учених:

За цикл наукових праць **"Узагальнені розв'язки операторних рівнянь на екстремальних задачах"** **СЕМЕНОВУ Володимиру Вікторовичу**, доктору фізико-математичних наук, доценту кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики.

За цикл наукових праць **"Розробка засобів профілактики та корекції негативного впливу глутамату натрію на слизову оболонку шлунка та масу тіла"** **ФАЛАЄСВІЙ Тетяні Михайлівні**, доктору біологічних наук, старшому науковому співробітнику НДЛ фармакології і експериментальної патології Навчально-наукового центру "Інститут біології".

Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України призначено **НІКІФОРОВУ Артему Олександровичу**, студенту магістратури Інституту міжнародних відносин та **САБОВІЙ Анастасії Сергіївні**, аспірантці першого року навчання Інституту журналістики.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених у 2013р. отримали: **БОНДАР Ксенія Михайлівна**, кандидат геологічних наук, докторант кафедри геофізики геологічного факультету та **МОМОТ Андрій Іванович** – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики функціональних матеріалів фізичного факультету.

Подяку XVI Міжнародної виставки навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні–2013" отримав **ГУБЕРСЬКИЙ Леонід Васильович**, доктор філософських наук, професор, дійсний член Національної академії наук України, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, ректор.

Подяку Президії Національної Академії Наук України висловлено ПРИЛУЦЬКОМУ Юрію Івановичу, доктору фізико-математичних наук, професору кафедри біофізики ННЦ "Інститут біології".

Постановою Президії Національної академії наук України № 14 від 15 березня 2013р. за підсумками конкурсу 2012 року **Національною академією наук України** були відзначені наукові праці, присуджено **премії імені видатних учених України**.

Премію імені М.М.Крилова за цикл праць "**Фрактальні та апроксимаційні схеми в теорії випадкових процесів та їхні застосування**" отримали **МІШУРА Юлія Степанівна**, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри теорії ймовірностей, статистики та актуарної математики механіко-математичного факультету та **КОЗАЧЕНКО Юрій Васильович**, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри теорії ймовірностей, статистики та актуарної математики механіко-математичного факультету.

Премію імені О.М. Динника за цикл праць "**Закономірності хвильових процесів в акустичних, пружних та поро-пружних обмежених середовищах**" призначено **МЕЛЕШКУ В'ячеславу Володимировичу**, доктору фізико-математичних наук, професору.

Премію імені М.І.Туган-Барановського за цикл праць "**Славетні постаті історії економічної думки України**" **БАЗИЛЕВИЧУ Віктору Дмитровичу**, член-кореспонденту НАН України, доктору економічних наук, професору, завідувачу кафедри економічної теорії, декану економічного факультету; **ГАЙДАЙ Тетяні Вікторівні**, кандидату економічних наук, доценту кафедри економічної теорії; **ГРАЖЕВСЬКІЙ Надії Іванівні**, доктору економічних наук, професору кафедри економічної теорії.

Премію Національної Академії наук України для молодих вчених і студентів за кращі наукові роботи призначено:

За цикл робіт "**Розробка методологічних та математичних засад інформаційних технологій широкого призначення**" **СТЕЛІ Ігорю Олеговичу**, кандидату технічних наук, молодшому науковому співробітнику кафедри моделювання складних систем факультету кібернетики.

За роботу **"Кінетика фотоіндукованих електронних переходів в наноструктурах бактеріальних реакційних центрів" ДРАПІКОВСЬКОМУ** Максиму Анатолійовичу, студенту магістратури фізичного факультету.

За роботу **"Гідрологічний режим та гідроморфологічна оцінка екологічного стану річок басейну Верхньої Тиси в умовах паводкової небезпеки" – ОБODOVСЬКОМУ** Юрію Олександровичу, студенту магістратури кафедри географічного факультету.

За роботу **"Просторово-часова структура взаємодіючої адронної системи у релікв-вістських ядро-ядерних зіткненнях" BOBЧЕНКУ** Володимирі Юрійовичу, студенту магістратури фізичного факультету.

За роботу **"Конкурентоспроможність національної економіки України: проблеми та перспективи" ЧУВАРДИНСЬКОМУ** Владиславу Олександровичу, студенту магістратури кафедри економічного факультету.

За роботу **"Феномен невизнаних держав на пострадянському просторі" – ШАПОШНИКОВУ** Антіну Олеговичу, студенту магістратури філософського факультету.

За роботу **"Українська проза в англійських перекладах: особливості відтворення ідіостилю письменника" – ПЛЮЩ** Богдані Олексіївні, студентці магістратури інституту філології.

За роботу **"Стійкі нелінійні структури в двокомпонентних Бозе-конденсатах" – ІСАЄВІЙ** Карині Олександрівні, студентці магістратури фізичного факультету.

За роботу **"Філософія Людвіга Вітгенштайна у традиції англо-американської філософії релігії" КОЗИКУ** Юрію Олександровичу, студенту магістратури філософського факультету.

За роботу **"Київська астрономічна обсерваторія університету Св. Володимира (1830-1860-ті рр.): передумови виникнення та початковий етап наукової діяльності" – СТОРОЖКО** Тетяні Сергіївні, студентці IV курсу історичного факультету.

Відзнаками "Почесний доктор" Київського національного університету імені Тараса Шевченка нагороджені: **ЗЕЛЬМАНОВ Юхим Ісаакович**, професор Каліфорнійського університету в Сан-Дієго (США), відомий математик у сфері комбінаторних проблем неасоціативної алгебри та теорії груп, лауреат Філдсівської премії та **АЛФЬОРОВ Жорес Іванович**, доктор фізико-математичних наук, професор, академік РАН, лауреат Нобелівської премії з фізики.

Звання "Заслужений професор" Київського національного університету імені Тараса Шевченка отримав **КОЛЕСНИК Віктор Федорович**, доктор історичних наук, член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений працівник освіти України, професор кафедри давньої та нової історії, декан історичного факультету.

Відзнаками Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка за високі особисті заслуги перед університетом у галузі наукової, науково-технічної та педагогічної діяльності нагороджені: **ТАБЕНСЬКА Тетяна Володимирівна**, кандидат

хімічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, декан підготовчого факультету; **ЛУБСЬКИЙ Володимир Іонович**, доктор філософських наук, професор кафедри релігієзнавства філософського факультету; **ФІЛІПЕНКО Антон Сергійович**, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин і світового господарства Інституту міжнародних відносин; **МАКАРЕНКО Євгенія Анатоліївна**, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій і зв'язків з громадськістю Інституту міжнародних відносин; **СЛЮСАРЕНКО Анатолій Гнатович**, доктор історичних наук, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, професор кафедри новітньої історії України історичного факультету; **ОЛІЙНИК Ярослав Богданович**, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор економічних наук, професор, декан географічного факультету; **ПОЛІЩУК Валерій Петрович**, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри вірусології ННЦ "Інститут біології"; **МІШУРА Юлія Степанівна**, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри теорії ймовірностей, статистики та актуарної математики механіко-математичного факультету; **ПАРАСЮК Ігор Остапович**, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри інтегральних і диференціальних рівнянь механіко-математичного факультету; **МІНГАЗУДІНОВ Алік Фасхутдінович**, кандидат історичних наук, професор кафедри історії для гуманітарних факультетів історичного факультету.

Премією імені Тараса Шевченка Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2013 році відзначені:

За підручник "**Теорія функцій комплексної змінної**" **ЛЯШКО Сергій Іванович**, член-кореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики та **ГРИЦЕНКО Олександр Юхимович**, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики.

За підручник "**Французька мова: Початковий курс**" **КРЮЧКОВ Георгій Георгійович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри французької філології Інституту філології.

За цикл наукових праць "**Метаболізм ксенобіотиків у живих організмах**" – **ЦУДЗЕВИЧ Борис Олександрович**, доктор біологічних наук, професор кафедри біохімії ННЦ "Інституту біології" та **КАЛІНІН Ігор Васильович** – кандидат біологічних наук, докторант кафедри біохімії ННЦ "Інституту біології".

За цикл наукових праць "**Суспільно-географічне дослідження промислових комплексів України**": **ІЩУК Степан Іванович**, доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії географічного факультету та **ГЛАДКИЙ Олександр Віталійович**, доктор географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії географічного факультету.

За цикл наукових праць "**Фінансово-інституційні чинники модернізації національної економіки**" – **ВІРЧЕНКО Володимир Віталійович**, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії економічного факультету.

За цикл наукових праць "**Моделювання напружених областей в напівпровідникових наноструктурах для фотоелектричних перетворювачів нового покоління**" колектив авторів – **КУРИЛЮК Василь Васильович**, кандидат фізико-математичних наук, асистент кафедри фізики металів фізичного факультету.

За цикл наукових праць "**Специфікація і верифікація програмних і людиномашинних систем**" – **ІВАНОВ Євген В'ячеславович**, аспірант кафедри теорії і технології програмування факультету кібернетики.

За цикл наукових праць "**Вимірювання перерізу інклюзивного утворення пар фотонів у зіткненнях в експерименті**" – **ТРУСОВ Віктор Геннадійович** – студент магістратури кафедри ядерної фізики фізичного факультету.

За цикл наукових праць "**Впорядкування дискурсу національного проекту в соціологічній концепції М.П. Драгоманова**" – **ШЕЛУХІН Володимир Анатолійович** – студент магістратури кафедри історії та теорії соціології факультету соціології.

Отже, в наступному році ми повинні у кожному підрозділі вийти на планові показники штату професорсько-викладацького складу, вжити рішучих заходів щодо залучення до викладацької та наукової діяльності молодих перспективних випускників аспірантури.

5. ВИХОВНА РОБОТА

Протягом звітнього періоду продовжувалося формування системи виховної роботи, започаткованої в попередні роки. Основою для цього стала затверджена Вченою Радою університету Концепція виховної роботи, на підставі якої укладалися загально-університетський та факультетські/інститутські/ліцейний/ коледжеві плани виховної роботи. Основним принципом зазначеної системи виступає створення умов та можливостей для самореалізації всіма членами університетського колективу (насамперед студентами) в різних царинах діяльності – мистецької, спортивної, організаційної тощо.

1. У звітному періоді розпочато підготовку до відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка та 180-річчя заснування Київського національного університету імені Тараса Шевченка. На підставі Указу Президента України №257/2012 "Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка" та Указу Президента України №372/2013 "Про відзначення 180-річчя Київського національного університету імені Тараса Шевченка" укладено та затверджено відповідні плани заходів, які університетом виконуються.

2. Діяльність студентського містечка університету щодо створення умов для проживання студентів, аспірантів, докторантів, співробітників у звітному періоді проводилася в основному без зауважень. Проведено ремонтні роботи в гуртожитках №3 і №4. Триває ремонт в гуртожитку №1. Слід відзначити, що умови проживання студентів, комфортність підготовки до занять і відпочинку значною залежать від активності в цьому питанні керівництва факультетів (інститутів), студентського самоврядування. В якості прикладу можна відзначити гуртожитки №№2, 4, 5, 7, 10, де студентські ради спільно із заступниками деканів з виховної роботи роблять все можливе для покращення умов проживання.

Разом з тим, маємо і деякі проблемні питання, пов'язані з недостатньою виваженістю планування поселення в студентські гуртожитки, непрозорістю прийняття рішень при наданні місць в гуртожитках факультетам. З метою усунення виявлених недоліків ректорат спільно з профспілковою організацією університету здійснили комплекс заходів, спрямованих на поліпшення планування розміщення студентів, формування демократичних засад управління. Зокрема, поновлено діяльність студентської ради студмістечка (голова – студент ф-ту психології Сергій Кличковський) як органу студентського самоврядування, який спільно з дирекцією студмістечка координуватиме всі питання, що стосуються проживання студентів.

3. "Свій дім – своїми руками" – під таким девізом вже четвертий рік в університеті працює трудовий загін із ремонту гуртожитків. Проведено ремонтні роботи в низці гуртожитків студмістечка, здійснено благоустрій території біля гуртожитків.

4. Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників проводить комплекс заходів, спрямованих на пошук вакансій для студентів на повну і часткову зайнятість. Спільно зі Студентським парламентом організовано заходи, що сприяють формуванню в студентів так званих soft skills- загальних компетентностей.

5. Головним організатором естетичного виховання є Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, під егідою якого працюють **19** творчих колективів, серед яких **7** мають звання "народний колектив": хорова капела "Дніпро", народний фольклорно-етнографічний ансамбль імені Володимира Нероденка "Веснянка", ансамбль української музики "Роксоланія", вокальна студія, студія естрадного вокалу, студія індійського танцю "Накшатра", студія драматичного театру.

Протягом року відділами Молодіжного центру культурно – естетичного виховання було підготовлено, проведено та технічно забезпечено близько **400** заходів (концерти, конкурси, фестивалі, конференції, вечори відпочинку, Новорічні ранки для дітей, дискотеки, творчі зустрічі тощо). Важливо відзначити, що Молодіжний центр реалізовує програму диверсифікації культурно-мистецьких заходів, забезпечуючи їх проведення у всіх кампусах університету.

6. Важливою формою залучення студентів до здорового способу життя є організація занять фізичною культурою та спортом. Головним організатором виступає кафедра фізичного виховання та спорту.

У звітному періоді відкрито спортивну кімнату в гуртожитку №7, де мешкають студенти історичного та геологічного факультетів.

Найголовнішим надбанням спортивної матеріально-технічної бази університету має стати відкриття університетського стадіону, побудованого за професійними стандартами, яке заплановано на весну 2014 року.

7. Організація всіх напрямків виховної роботи значною мірою залежить від діяльності студентського самоврядування. Тому ректорат університету приділяє надзвичайно велику увагу взаємодії зі студентськими виборними органами. У звітному періоді закінчилися повноваження Студентського парламенту університету. Проведено звітно-вибачну конференцію осіб, що навчаються в університеті, на якій Головою СПУ обрано студентку географічного факультету Інну Степанець. Обрано новий склад представників осіб, що навчаються, до Вченої Ради університету – **7** осіб.

За звітний період розширилась участь студентського самоврядування в управлінні університетом стосовно практично усіх сфер життя. Проведено понад два десятки зустрічей зі студентським активом різних рівнів: університетським, факультетськими та інститутськими, студентського містечка. Варто відзначити, що зі всіх принципових питань має місце повне взаєморозуміння зі студентством університету. Завдяки зусиллям ректорату і деканатів/дирекцій такі ж конструктивні, ділові стосунки склалися між сту-

дентством та адміністрацією факультетів та інститутів. Студенти відзначають це і на велелюдних зібраннях, і у приватних розмовах. У цьому величезна заслуга нашого викладацького активу, насамперед заступників деканів і директорів з виховної роботи. Варто назвати кращих серед них: **Гоман Юрій Олексійович** – історичний факультет; **Бутенко Наталія Василівна** – економічний факультет; **Кіреєва Наталія Олександрівна** – юридичний факультет; **Короткий Олександр Григорович** – ННЦ "Інститут біології"; **Перегида Олег Володимирович** – механіко-математичний факультет; **Климук Тарас Миколайович** – інститут міжнародних відносин. Разом з тим, надзвичайно високі оцінки діяльності університетського студентського самоврядування не дають права на задоволення, адже розвиток студентського самоврядування має доповнюватися поглибленням змісту його діяльності.

У звітному періоді відбулася реорганізація управління виховною роботою на загальноуніверситетському рівні, пошук нових способів її координації та розвитку. Аналіз результатів засвідчує, що поєднання відділу роботи зі студентами з навчальною частиною дав плідні результати та дозволив сформулювати нові підходи у роботі зі студентами. Будемо очікувати нових успішних результатів у цій галузі.

Наведемо перелік заходів, що проводилися у звітному періоді:

Традиційні заходи

- заходи з відзначення 179-ї річниці університету.
- святкування Днів факультетів та інститутів.
- Дні відкритих дверей університету, інститутів і факультетів.
- святкування Дня знань, урочисті посвяти у студенти.
- День студента.
- урочисті вручення дипломів випускникам.
- Кубок ректора з KBK.
- Чемпіонат університету та Кубок Ректора з більярду.
- Королева Університету і Містер Університету.

Програми Молодіжного центру культурно-естетичного виховання

- концерт "Різдвяні зустрічі. У промінні Віфлеємської зірки" в рамках 19-й творчого сезону Клубу "Співуча родина".
 - акція (флешмоб) з популяризації українських різдвяних колядок і щедрівок в ТРЦ "OceanPlaza" (народна хорова капела "Дніпро").
 - концерт, присвячений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав та дню Захисника Вітчизни.
 - IX загальноуніверситетський Фестиваль студентської художньої творчості "АРТ-СУЗІР'Я".

- звітний концерт з нагоди 10-річчя творчої діяльності народного ансамблю української музики "РОКСОЛАНІЯ".

- Фестиваль весни у студмістечку (за підтримки профспілки, Студентських рад гуртожитків, студентів-активістів з радіофізичного, юридичного та інших факультетів).

- концерт з нагоди 55-річчя Народного фольклорно-етнографічного ансамблю Володимира Нероденка "Веснянка" (Український дім).

- концерт в студмістечку до Дня Києва (спільно з оркестром Військового ін-ту).

- X конкурс авторської пісні та поезії.

- концерт до Дня студента.

Робота університетського театру "Катарсис"

- вистава "Різдвяна пісня у прозі" (за Ч.Діккенсом) в актовій залі Червоного корпусу і на професійній сцені Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса.

- святкування Міжнародного дня театру в клубі "Планета" (за підтримки МЦКЕВ).

- Міжнародний студентський театральний фестиваль КНУ імені Тараса Шевченка "КАТАРСИС II" (спільно з МЦКЕВ).

Найбільш значні заходи, організовані окремими підрозділами

- святковий концерт "Увесь цей джаз" (історичний факультет за підтримки МЦКЕВ)

- святкування "Мистецької Масляної" в Мистецькому Арсеналі (Ін-т філології).

- талант-шоу "Зірка+Зірка" на географічному факультеті.

- концерт-зустріч гурту "Шпилясті кобзарі" (Інститут філології).

- рок-опера "Моцарт" (історичний факультет).

- Всеукраїнський фестиваль телерадіопрограм "Студентський МІКС" (Ін-т журналістики).

- виставка майстрів Петриківського розпису "Перлина України" (економічний факультет).

- Великий Всеукраїнський фольклорний фестиваль "Калина об Різдві" та Сьомі міжнародні фольклористичні читання у Києві (Інститут філології спільно з Центром народознавства "Козак Мамай" та Центром Української Культури та Мистецтва).

- камерний концерт "КНУ імені Тараса Шевченка – 179 років" від студентів філософського факультету у Мистецькому салоні.

- акція "Подаруй книзі друге життя" в Інституті філології до Дня бібліотек.

- святковий концерт до Дня студента (факультет соціології).

- оригінальна інтерпретація казки Л. Керрола "Країна чудес" (філософський факультет).

- концерт класичної та камерної музики "Вас запрошують Економісти" в Мистецькому салоні.

- Літературна вітальня на юридичному факультеті: краса і трагічність поезії Анни Ахматової.

- святкування 80-річчя з дня заснування біологічного факультету.
- відзначення 50-річного ювілею Українського фізико-математичного лицю (на рівні університету за підтримки ректорату).
- творчий вечір вокальної студії студентського парламенту юридичного факультету, присвячений пісням улюблених радянських фільмів.

Виставки робіт

- фотовиставка "Мальовнича Україна взимку" у фотогалереї Військового інституту.
- фотовиставка "Учасникам бойових дій на території інших держав присвячується..." у фотогалереї Військового інституту.
- виставку документів, фотоматеріалів Меморіального комплексу "Національний музей історії Великої Вітчизняної Війни 1941–1945 років" у Військовому інституті.
- персональна виставка художніх робіт молодого харківської художниці Катерини Ткаченко "Квіти серця" на економічному факультеті.
- Художня виставка "Діагональ часу" в холі Інституту міжнародних відносин
- виставки ікон Олександра Охупкіна у галереї Червоного корпусу
- фотовиставка "Погляд на Гранітно-степове Побужжя" на факультеті кібернетики (спільно з Національним екологічним центром України).
- проект художника Володимира Кузнецова "Прошиваючи досвід" у рамках Візуально-дослідницької платформи (Галерея мистецтв Червоного корпусу).

Вшанування пам'яті видатних особистостей

- відкриття пам'ятної дошки на фасаді Інституту філології видатному українському вченому-славісту, філологу, історичному літературознавцю та театру, педагогу, засновнику славнозвісного "Семінарія", академіку Петербурзької та Української Академії Наук Перетцю Володимирі Миколайовичу (1870-1935).
- відкриття меморіальної дошки на фасаді Інституту філології одному з найвидатніших філософів ХХ сторіччя Миколі Бердяєву.
- урочистий вечір присвячений 75-річчю від дня народження Героя України, видатного українського поета, політв'язня Василя Стуса.

Благодійні акції

- відвідування студентами дитячих будинків.
- участь студентів у VIII Всеукраїнській благодійній акції "Серце до серця" – "Почуй світ!", метою якої є збір коштів на придбання медичного обладнання для лікарень України та закупівлі слухових апаратів для допомоги дітям з вадами слуху.

- участь 70 курсантів Військового інституту в акції до "Дня донора".
- проект "Добродії" – збір одягу, взуття, канцелярського приладдя, іграшок та інших необхідних речей для вихованців Кмитівської ЗОШ-інтернату (організатор – Соціальний департамент СПУ).

Акції, присвячені вшануванню пам'яті 80-х роковин голодомору 1932-1933 рр.

- лекція-бесіда в Інституті філології для учнів-членів МАН України з різних регіонів
- захід "Запалимо свічку пам'яті" (навчальні корпуси та гуртожитки).
- Меморіальний вечір "Голод" до 80-ї річниці Голодомору в Україні (актова зала Червоного корпусу).

Співпраця з громадськими й благодійними організаціями

- Фонд Віктора Пінчука: Стипендіальна програма "Завтра.UA" (серед 320 переможців конкурсу 2012/13 н.р. по Україні найбільша кількість – 35 стипендіатів – від нашого університету); соціальний проект "Open your rights" для стипендіатів "Завтра.UA"; підтримка проекту "Promo Play for Change", автором і головним організатором якого стала студентка філософського факультету Єлизавета Ясько.
- ВМГО "АЙСЕК в Україні": Форум кар'єри (Інститут міжнародних відносин, березень 2013 року), Міжнародний молодіжний форум (актова зала Червоного корпусу, жовтень 2013 року), триває відбір студентів до Міжнародної програми обміну.

Трудове виховання

- акція "Подолаємо наслідки негоди разом!" в Інституті біології (25 березня – очистка від снігу).
- акція з висаджування реліктових дерев – гінкгобілоба та магнолій на просп. Академіка Глушкова, 2 (ННЦ "Інституту біології" за підтримки ботанічного саду імені Олександра Фоміна, Фонду підтримки студентських ініціатив та Фонду волонтерів України).
- допомога мешканцям Києва у боротьбі зі сніговою негодою від військовослужбовців Військового інституту.
- місячник з благоустрою території університету та навколо неї, День довкілля.
- участь профспілкових студентів-активістів в озелененні Дарницького району.

Спортивні заходи

- спартакіада серед студентів.
- спартакіада "Бадьорість та здоров'я" серед професорсько-викладацького складу.
- першість Голосіївського району м. Києва серед студентів і професорсько-викладацького складу ВНЗ III-IV р.а.
- "Кубок Ректора" з футзалу серед професорсько-викладацького складу.

- спортивне свято, присвячене до Дня Університету та Дня працівників фізичної культури та спорту (Спорткомплекс, вересень 2013 р.).

- змагання з футзалу "Кубок Ректора" серед студентів.
- спартакіада ветеранів "Спорт для всіх".
- змагання, присвячені до Днів факультетів та інститутів.

Заходи, присвячені Великій Вітчизняній війні та вшануванню ветеранів

- відзначення Дня перемоги.
- відзначення Дня скорботи і вшанування пам'яті загиблих у Великій Вітчизняній війні.
- екскурсія для ветеранів війни і праці університету в Музей історії університету з нагоди святкування Дня ветерана України.
- урочисті заходи з нагоди відзначення 70-ої річниці визволення Києва від фашистських загарбників.
- Всеукраїнська науково-практична конференція "Вікопомний подвиг героїв битви за Дніпро і Київ" до 70-річчя Дніпровської битви.
- зустріч студентів з ветеранами на філософському факультеті у День визволення Києва від фашистських загарбників.
- міні-вистава до 70-ої річниці визволення Києва на факультеті психології.

Круглі столи

- Круглий стіл на тему "Культурний розвиток КНУ імені Тараса Шевченка" за участі ініціативних студентів, профспілки, МЦКЕВ за підтримки ректорату.
- Круглий стіл "Молодь до влади" за участю заступника голови КМДА В.Коржа.
- Круглий стіл "Міжнародна співпраця студентського самоврядування".

Відкриття Мистецького салону університету (щотижневі заходи відповідно до окремого графіку).

Заходи, присвячені 200-річчю Тараса Шевченка та 180-річчю заснування університету (відповідно до планів, затверджених Вченою радою університету).

Найголовнішими завданнями на 2014 рік є:

- розгортання підготовки до відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка та 180-річчя Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які мають стати знаковими подіями для виховної роботи на 2014 рік;
- активізація діяльності Молодіжного центру культурно-естетичного виховання та поширення його роботи на всі кампуси університету;
- поліпшення виховної роботи в коледжах і ліцеї;

- покращення активної спортивно-масової роботи, в тому числі через відновлення Спортивного клубу;
- формування привабливості здорового способу життя та етичної поведінки в суспільстві і в колективі;
- прищеплення в студентській молоді негативного ставлення до паління, алкоголізму, наркоманії,
- поліпшення естетично-мистецького виховання через збільшення кількості та якості культурно-мистецьких заходів, насамперед виставок, екскурсій, вистав тощо;
- формування духу єдності та корпоративної солідарності в університетській громаді;
- посилення ролі студентського самоврядування в діяльності університету.

6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. Структура університету

У 2012/13 н. р. відбулися суттєві зміни у структурі університету. Так, наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України до структури університету увійшли **Науково-дослідний інститут "Кримська астрофізична обсерваторія", Український фізико-математичний лицей, Оптико-механічний коледж та Коледж геологорозвідувальних технологій.**

З метою підвищення якості підготовки студентів з ІТ-спеціальностей та забезпечення державного замовлення на підготовку висококваліфікованих фахівців для цієї галузі Вченою Радою університету прийняте рішення про створення нового навчального підрозділу **факультету інформаційних технологій.**

В інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка створено **Всеукраїнський центр Шевченкознавства та лабораторію синхронного перекладу.**

6.2. Штатний розпис

Паспортом Бюджетної програми на 2013 рік затверджена середньорічна чисельність **7613** штатних одиниць, у т. ч. **5463** – за загальним фондом та **2150** – за спеціальним фондом, що на **98** штатних одиниць більше, ніж у 2012 році.

Таблиця 6.1

Середньорічна чисельність штатних одиниць
у 2012/13 навчальному році

Тип персоналу	Загальний фонд	Спеціальний фонд
Науково-педагогічний персонал	1800	774
Адмінперсонал, за умовами оплати праці віднесений до науково-педагогічного персоналу	29	9
Педагогічний персонал	110,5	39
Спеціалісти	1882	510,5
Робітники	1641,5	817,5
Всього	5463	2150

Загальна кількість ставок науково-педагогічних працівників з вересня 2012 року по вересень 2013 року залишалася незмінною і становила відповідно **1800** штатних одиниць за рахунок загального фонду та **774** – за рахунок спеціального фонду.

Проте відбулися зміни у структурі факультетів університету.

Наприклад, у структурі економічного факультету ліквідовано кафедру державного аудиту; на юридичному факультеті створено нову кафедру інтелектуальної власності. У структурі Військового інституту ліквідовано комісії та створено кафедру військового права та спеціальної мовної підготовки.

Такі зміни призвели до збільшення загальної кількості діючих кафедр до **193**, порівняно з **190** кафедрами на кінець 2012 навчального року.

Відповідно, за штатним розписом зросла на **3** штатні одиниці кількість посад завідувачів кафедрами і на кінець року становить **193** штатні одиниці. Кількість посад професорів майже не змінилася – **346** штатних одиниць, на **36** штатних одиниць збільшилась кількість ставок доцентів – до **1132**, на **9** зменшилась кількість ставок старших викладачів (до **54**), на **30,5** штатних одиниць зменшилась кількість ставок викладачів та асистентів – до **849** штатних одиниць.

6.3. Виконання кошторису

Обсяг запланованого фінансування Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2013 рік склав **1084,1 млн грн**. По відношенню до 2012 року кошторисні призначення по загальному та спеціальному фондах зросли на **19 %**.

Таблиця 6.2

Порівняльний аналіз кошторисних призначень згідно із Законами України "Про Державний бюджет України на 2012 рік" та "Про Державний бюджет України на 2013 рік", у розрізі КПКВ

Найменування показників згідно з класифікацією видатків та кредитування державного бюджету	Обсяг фінансування, тис. грн.	
	2012 рік (факт виконання)	2013 рік (затверджено кошторисом)
Загальний фонд державного бюджету, всього	563 327,8	684 328,8
у т. ч.:		
2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"	509600,0	573698,2
2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"	68257,1	77062,1
2201250 "Навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних та педагогічних працівників за кордоном"	4817,4	3080,6
2201210 "Державне пільгове довгострокове кредитування на здобуття освіти"	60,0	60,0
2201100 "Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами – інтернатами"	12145,3	14070,1
2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики"		16357,8
Спеціальний фонд державного бюджету, всього	388 395,9	399 791,1
у тому числі:		
2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"(у 2011 році – бюджетна програма 2206050)	372491,0	368520,9

2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" (у 2011 році – окремі бюджетні програми 2206010, 2206020, 2206040)	21540,2	26427,1
2201100 Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами – інтернатами	113,1	206,1
2201150 Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики		4637,0
Разом	911 794,6	1 084 119,9

У 2013 р. надходження з Державного бюджету України (**загальний фонд**) склали **684,2 млн грн**, які спрямовано на:

виплату заробітної плати з нарахуваннями – **500,1 млн грн.**;

оплату комунальних послуг – **5,0 млн грн.**;

виплату стипендій – **138,5 млн грн.**;

забезпечення дітей-сиріт – **3,4 млн грн.**;

придбання товарів, робіт, послуг для виконання науково-дослідних робіт – **0,6 млн грн.**;

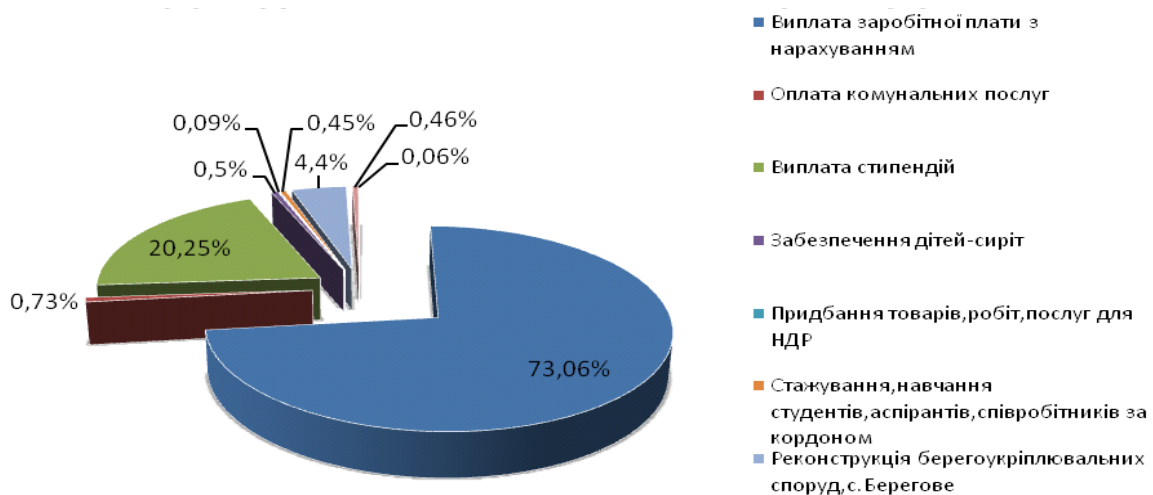
стажування та навчання студентів, аспірантів, співробітників за кордоном – **3,1 млн грн.**;

реконструкцію берегоукріплювальних споруд с. Берегове – **30,0 млн грн.**;

придбання продуктів харчування – **3,2 млн грн.**;

капітальний ремонт інших об'єктів (Ліцей) – **0,4 млн грн.**

Структура видатків загального фонду у 2013 р.

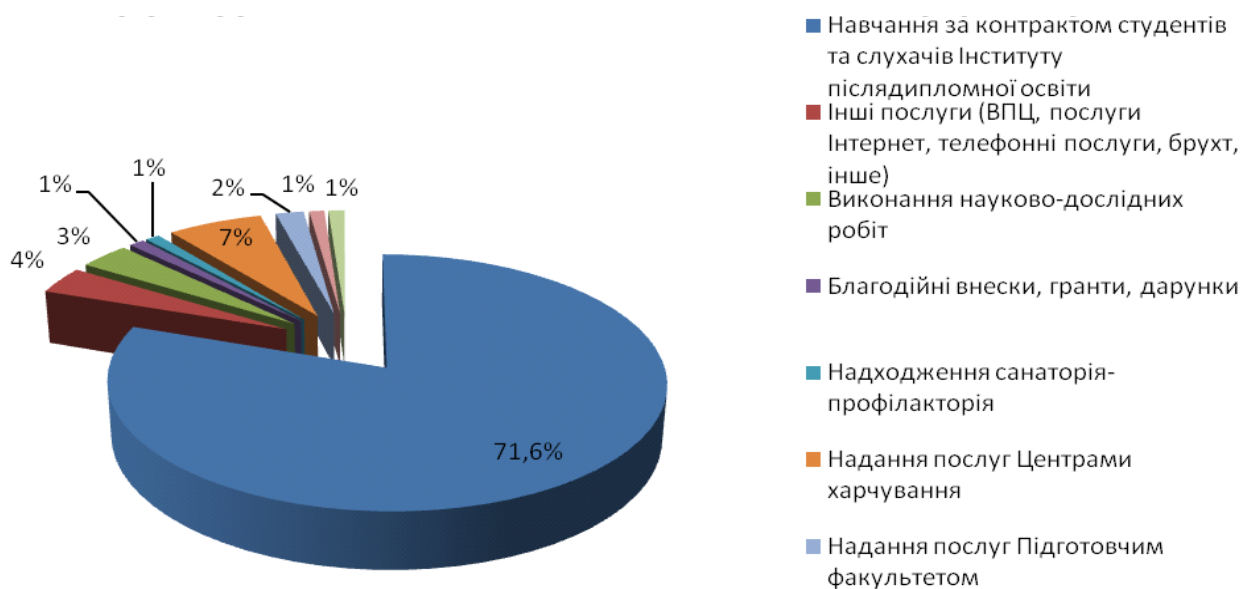
Діаграма 6.1

Таблиця 6.3

Структура надходжень по спеціальному фонду у 2013 р.

Джерела надходжень	Сума, млн грн.
Навчання за контрактом студентів і слухачів Ін-ту післядипломної освіти	219,6
Навчання за контрактом аспірантів, докторантів, здобувачів	2,2
Проживання в гуртожитках студентів, аспірантів, докторантів тощо	30,4
Оренда приміщень	1,1
Інші послуги (ВПЦ, послуги Інтернет, телефонні послуги, брукт, інше)	9,8
Виконання науково-дослідних робіт	9,4
Благодійні внески, гранти, дарунки	2,9
Надходження санаторія-профілакторія	2,7
Надання послуг Центрами харчування	17,6
Надання послуг Підготовчим факультетом	5,2
Надання послуг НДІ "КрАО"	2,8
Надання послуг Міжнародним центром ядерної безпеки	3,0
Всього	306,7

Структура надходжень по спеціальному фонду у 2013 році

Діаграма 6.2

Кошти **спеціального** фонду спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **206,5 млн грн,**
- оплату комунальних послуг – **40,4 млн грн,**
- виплату стипендії – **0,1 млн грн,**
- відрядження та практику студентів – **1,8млн грн.,**
- відрахування Профорганізації, згідно з Колективним договором – **1,9 млн грн,**

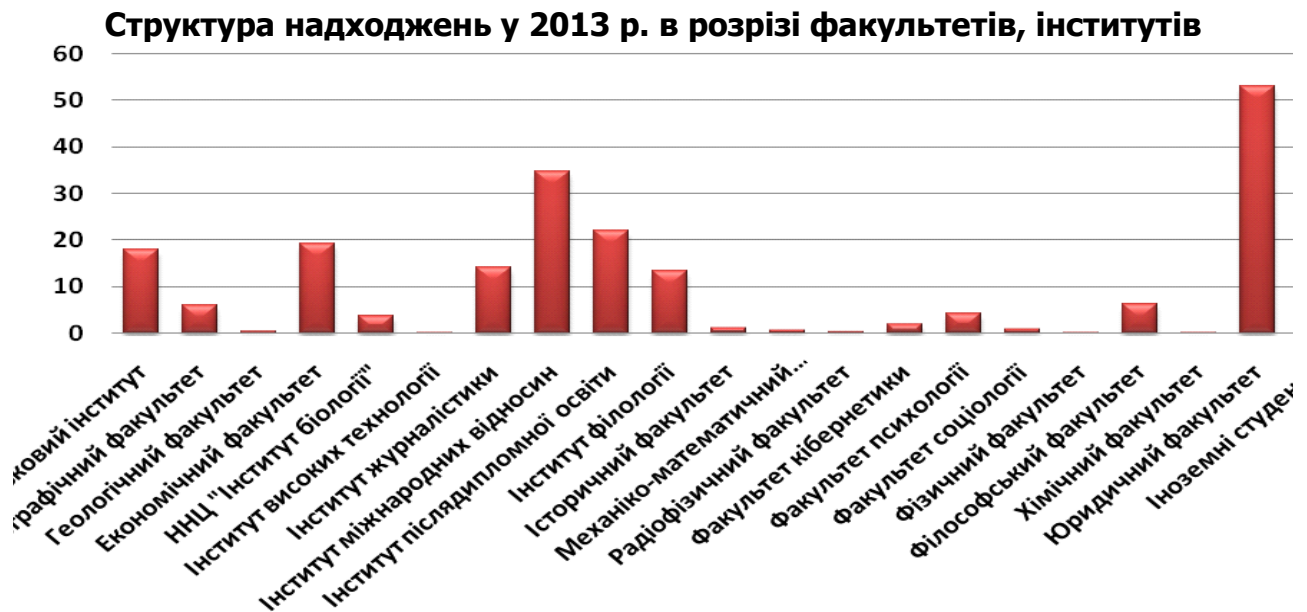
- придбання обладнання – **12,37 млн грн**, поточний ремонт – **11,1 млн грн**,
- капітальний ремонт, реконструкцію – **3,0 млн грн**,
- придбання продуктів харчування – **10,0 млн грн**,
- будівництво – **3,9 млн грн**,
- придбання канцтоварів, сантехнічних, господарських товарів, медикаментів, оплати спецхарчування, транспортних послуг, послуг зв'язку, оренди, касового обслуговування, сплати податків – **25,7 млн грн**.

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в Університеті є платні послуги з підготовки студентів, які складають **71,6 %** від загальної суми надходжень. Структура надходжень за надані платні послуги з підготовки студентів наведена в таблиці 6.4.

Таблиця 6.4

Структура надходжень у 2013 р. в розрізі факультетів, інститутів

№	Факультет, Інститути	Надходження від платних послуг, млн грн	
		Всього	у т. ч. 15 %
1	Військовий інститут	17,92	2,69
2	Географічний факультет	6,1	0,92
3	Геологічний факультет	0,5	0,08
4	Економічний факультет	19,13	2,87
5	ННЦ "Інститут біології"	3,78	0,57
6	Інститут високих технологій	0,08	0,01
7	Інститут журналістики	14,18	2,13
8	Інститут міжнародних відносин	34,7	5,21
9	Інститут післядипломної освіти	22,08	3,31
10	Інститут філології	13,29	1,99
11	Історичний факультет	1,11	0,17
12	Механіко-математичний факультет	0,66	0,10
13	Радіофізичний факультет	0,29	0,04
14	Факультет кібернетики	1,98	0,30
15	Факультет психології	4,28	0,64
16	Факультет соціології	0,83	0,12
17	Фізичний факультет	0,19	0,03
18	Філософський факультет	6,34	0,95
19	Хімічний факультет	0,17	0,03
20	Юридичний факультет	52,88	7,93
21	Іноземні студенти	19,08	
Всього		219,57	30,07

Діаграма 6.3

6.4. Підвищення посадових окладів

Упродовж 2012/13 навчального року здійснювалося підвищення посадових окладів працівників Університету та стипендій аспірантів і докторантів. Так, якщо на 01.09.12 в університеті посадовий оклад працівника 1-го тарифного розряду складав **1614 грн**, то на 01.09.2013 року – **1704 грн**, у ліцей і коледжах – на рівні мінімальної заробітної плати – станом на 01.09.13 – **1147 грн**.

У вересні 2013 року розмір заробітної плати в Університеті становить: професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь та вчене звання) – **11 660 грн**, доцент – **9 907 грн**, асистент, кандидат наук – **6 418 грн**, асистент (без ступеня) – **5 229 грн**, для інших категорій співробітників (без доплат) від **1 147** до **3868 грн**. Загалом підвищення окладів у 2013 р. відбулося майже на **7 %**, порівняно із середнім окладом 2012 р.

На виконання абзацу 11 частини першої статті 57 Закону України "Про освіту" у 2013 році надавалася допомога для оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу усім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету, а також працівникам Наукової бібліотеки імені М.Максимовича.

6.5. Стипендіальне забезпечення

У 2012/13 навчальному році було **11926** стипендіатів, у тому числі **10779** студентів, **1029** аспірантів та **118** докторантів.

Таблиця 6.5

Контингент студентів, що отримують стипендії

	Кількість стипендіатів у 2012/13 н. р.	у т. ч. стипендіати коледжів і ліцеїв
Студенти, що отримують стипендії Верховної Ради України	3	
Студенти, що отримують стипендії Президента України	18	1
Студенти, що отримують стипендію імені Грушевського	4	
Студенти, що отримують стипендії КМ України	5	
Студенти, що отримують стипендію імені Чорновола	1	
Студенти, що отримують іменні стипендії Університету	55	2
Студенти-сироти та позбавлені батьківського піклування	186	10
Студенти-"чорнобильці"	440	
Студенти з малозабезпечених сімей	40	
Студенти, які є інвалідами	73	23
Студенти, які мають сім'ї з дітьми	52	2
Студенти за напрямами підготовки педагогічної освіти	330	
Студенти, які навчаються на відмінно	2610	10
Студенти, які мають середній бал 4-4,99	6963	608
Всього	10779	656

Стипендіальний фонд у 2013 р. становить **138,5 млн грн.** У 2013 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам коледжів і студентам університету залишився незмінним і становив відповідно **550 грн** та **730 грн** на місяць.

6.6. Практика студентів, відрядження

Для опанування студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності Університет здійснював організацію і проведення практики студентів. Загальні витрати на педагогічну та навчально-виробничу практику наведено у табл. 6.6.

Таблиця 6.6

Витрати на педагогічну та навчально-виробничу практику у 2013 році (тис. грн)

Факультет, ін-т	Витрати на педагогічну практику	Витрати на навчально-виробничу практику	Усього
ННЦ "Інститут біології"		144,00	144,00
Інститут філології	6,3	37,85	44,15
Фізичний факультет		31,39	31,39
Геологічний факультет		201,20	201,20

Географічний факультет		229,57	229,57
Історичний факультет	4,72	38,53	43,25
Хімічний факультет	3,98		3,98
Мех.-матем.факультет	3,77		3,77
Факультет кібернетики	1,45		1,45
Факультет психології	4,19		4,19
Коледж геолого-розвідувальних технологій	5,19		5,19
Всього	29,60	682,54	712,14

6.7. Фінансування студентського самоврядування

Для гармонійного розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора та відповідно до ст.38 Закону України "Про вищу освіту" в університеті створено студентський парламент як керівний орган студентського самоврядування. Ухвалою Вченої ради Університету на виконання завдань і повноважень студентського самоврядування у 2013 році виділено **1 607,2 тис грн.**, у тому числі на проведення наукових студентських з'їздів, симпозіумів, конференцій і семінарів – **446,0 тис грн.**, видатки на відрядження – **500,3 тис грн.**, капітальні видатки, пов'язані з науковою, соціальною, культурно-масовою, спортивною та мистецькою діяльністю студентського самоврядування в інститутах та на факультетах – **160,7 тис грн.**, витрати на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю – **500,0 тис грн.**

6.8. Умови праці, навчання та відпочинку

За останні роки в університеті значно поліпшились умови праці, навчання та відпочинку.

У складі університету з метою реалізації соціальної складової (забезпечення харчування, відпочинку, оздоровлення та лікування осіб, які навчаються та працюють в університеті) функціонують два центри харчування, студентська поліклініка, санаторій-профілакторій, спортивний комплекс, центр рекреації та туризму у с. Берегове (АР Крим) та спортивно-оздоровчий табір "Мрія" (с. Плюти).

Центри харчування (№1, №2) охоплюють практично всю територію, на якій розташовані факультети/інститути університету. Усього в центрах харчування налічується **10** їдалень та **18** буфетів. Загальна кількість посадочних місць – **2 520**, що відповідає нормам.

Студентська поліклініка щороку обслуговує майже **15 000** осіб (крім інститутів міжнародних відносин та журналістики).

В університетському санаторії-профілакторії, який утримується за рахунок коштів Фонду соціального страхування та університету, за зміну проходять оздоровлення **150** студентів. За **9** місяців 2013 р. видано **1340** путівок.

За 2013 оздоровчий сезон путівки до ННЦ рекреації та туризму у с. Берегове отримали майже **680** осіб, які навчаються або працюють в університеті, та члени їхніх сімей.

У 2013 році з метою покращення матеріально-технічної бази ННЦ рекреації і туризму у с. Берегове проведено поточні ремонти, розпочато будівництво басейну а також за кошти загального фонду державного бюджету України розпочато роботи з берегоукріплення.

З метою культурного виховання та творчого розвитку сучасної студентської молоді в 2013 році створено "Мистецький салон" (ауд. №321 Головного корпусу), в якому щотижня проводяться культурно-мистецькі заходи за участю студентів факультетів та інститутів університету, а також студентів інших навчальних закладів.

Університет має **21** гуртожиток. У гуртожитках проживають студенти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні, наукові та інші працівники Університету, для яких створені відповідні умови проживання та відпочинку.

Для забезпечення культурно-масової, фізкультурної, оздоровчої роботи та надання співробітникам матеріальної і фінансової допомоги пунктом 11.7 Колективного договору передбачено відрахування коштів на рахунок Первинної профспілкової організації співробітників університету (далі – ППО) не менше ніж **0,5%** фонду оплати праці університету та **2%** від надходжень за надання платних послуг. Крім того, п.11.11 Додатку 4 Колективного договору передбачено фінансування культурно-масової роботи (концерти, виставки, вечори відпочинку, витрати на команди КВК), спортивно-фізкультурних заходів (спартакіади, чемпіонати, інші спортивні змагання, спорядження спортивних команд), оздоровлення і відпочинку студентів шляхом виділення ППО 1 % позабюджетних коштів університету.

Протягом 2013 р. для забезпечення вищезазначених заходів університетом перераховано Первинній профспілковій організації Київського національного університету імені Тараса Шевченка кошти в загальній сумі **1,9 млн грн.**

6.9. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури Університету

У звітному періоді діяльність ректорату, підрозділів і структур університету спрямовувалася на збереження, повернення і підтримання в належному стані університетського майна та інфраструктури.

У 2013 р. університетом спрямовано на утримання та експлуатацію об'єктів соціальної сфери **25,23 млн грн.**

Проведено ремонти більшості навчальних корпусів, продовжується поетапний ремонт гуртожитків.

Завершено поточні ремонти в гуртожитках:

№3 – 505 290.77 грн.

№4 – 2 335 495.18 грн.

№10 – 9 938 448.83 грн.

№13 – 167 500.61 грн.

Триває капітальний ремонт гуртожитку №1 на суму 2 055 198.18 грн.

Частина ремонтних робіт у гуртожитках проводиться студентським будівельним загonom.

У навчально-науковому центрі рекреації та туризму **с.Берегове** закінчено поточний ремонт фасаду та покрівлі корпусу їдальні, приміщень їдальні конференц-залу, спортивного залу, побудовано спортивний та дитячий майданчики (вартість **2.437 145.30 грн.**), розпочаті роботи з реконструкції берегоукріплювальних споруд пляжу **за рахунок коштів, виділених з Державного бюджету України (вартість 20 010 065 грн).**

Проведені ремонтні роботи в:

- **НДІ "Кримська астрофізична обсерваторія" (2 350 000 грн),**
- **Астрономічній обсерваторії (1 270 073.76 грн),**
- **корпусі інституту філології (3 777 627.64 грн),**
- **корпусі інституту міжнародних відносин (7 629 904.80 грн),**
- **їдальні Українського фізико-математичного ліцею (388 918.88 грн),**
- **Канівському природному заповіднику (2 310 965.60 грн).**

Для проведення оздоровчих, фізкультурних та культурно-масових заходів, завершується будівництво **стадіону** за адресою проспект Академіка Глушкова, 6 (вартість робіт у 2013 р. **16 575 009.36 грн.**)

Пріоритетними завданнями 2014 року виступають:

Завершення будівництва стадіону;

Завершення реконструкції та берегоукріплення в ННЦРТ в с.Берегове;

Проведення ремонтних робіт в корпусах коледжів та в гуртожитку КГРТ;

Проведення ремонтних робіт в корпусі УФМЛ;

Облаштування території студмістечка.

Суворе дотримання режиму економії енерго- та теплоносіїв;

Забезпечення соціального захисту співробітників університету та осіб, що навчаються;

Зміцнення матеріально-технічної бази університету;

Пошук та використання додаткових джерел фінансування, насамперед за рахунок наукової та інноваційної діяльності.

На завершення хочу зазначити, що рік, який проминув, був успішним для колективу університету. Вхідження в рейтинги QS та Интерфакс, участь в рейтингах Эксперт та U-Multirank, багато інших здобутків – це ознака правильності обраного нашим колективом курсу на забезпечення якості освіти, досліджень та інновацій.

Прозорість та колегіальність прийняття рішень, чітке та обґрунтоване планування діяльності, спільна праця та наполегливий пошук оптимальних рішень – це та багато іншого дозволяють з оптимізмом дивитися у майбутнє.

Зазначу, що всі питання діяльності університету, відповідно до чинного законодавства, розглядалися Вченою Радою університету, яка приймала необхідні рішення. Дякую всім членам Вченої Ради, головам постійних комісій **Остапченко Л.І.** (комісія з питань організації навчального процесу), **Гаращенко Ф.Г.** (комісія з питань організації наукової роботи), **Різуну В.В.** (комісія з гуманітарних питань), **Черняку О.І.** (комісія з питань перспективного розвитку), **Кузнєцовій Н.С.** (правнична комісія), **Базилевичу В.Д.** (фінансово-бюджетна комісія), **Закусилю О.К.** (кадрова комісія), **Колеснику В.Ф.** (історико-меморіальна комісія), **Копійці В.В.** (комісія з питань міжнародного співробітництва) за плідну працю.

Хочу висловити щирю вдячність проректорам, деканам факультетів, директорам інститутів, керівникам структурних підрозділів, завідувачам кафедр, профкому університету, студентському парламенту та активу, всім членам колективу університету за сумлінну працю, за надання постійної допомоги у виконанні моїх обов'язків. Дякую за розуміння і підтримку.

Наш університет є флагманом освіти і науки в Україні, і підтвердження цьому – входження у світовий рейтинг університетів. Ми повинні зробити все залежне від нас, щоб Київський національний університет імені Тараса Шевченка і надалі був центром освіти, науки і культури, підтверджуючи свою високу місію.

У 2014 р. ми будемо відзначати 200-річчя від дня народження генія українського народу Тараса Шевченка, ім'я якого носить наш університет, та 180-річчя самого університету. Уже цього року ми розпочали підготовку до цих славетних ювілеїв.

Наступний 2014 р. буде наповнений різноманітними заходами, і я переконаний, що університетський колектив виконає все заплановане для відзначення знаменних дат. Попереду в нас непроста, напружена робота. На мою думку, найголовніше те, що наш колектив вірить у свої сили, що склалась належна морально-психологічна атмосфера у колективі. І саме це – запорука вирішення всіх важливих завдань, які стоять перед нами. Ми маємо всі умови, щоб наш університет підтвердив свій авторитет і завоював повагу у всьому світі. Я упевнений, що ми зможемо це зробити!

Дякую за увагу!

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
1. НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА	6
1.1. Формування контингенту студентів	7
1.2. Прийом на навчання.....	20
1.2.1. Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра	21
1.2.2. Освітньо-кваліфікаційні рівні спеціаліста та магістра (без урахування осіб, які здобувають другу вищу освіту)	22
1.2.3. Прийом на навчання іноземних громадян	25
1.3. Розробка, упровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців.....	30
1.4. Формування навчальних планів, орієнтованих на студента	33
1.5. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу.....	38
1.6. Посилення практичної підготовки студентів	47
1.7. Підвищення якості підготовки фахівців	52
1.8. Випуск фахівців – виконання державного замовлення.....	70
1.9. Нормування робочого часу викладачів і кадрове забезпечення навчального процесу	70
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА	96
2.1. Кадри, наукова тематика та фінансування у 2013 р.	96
2.2. Рейтингові показники університету	108
2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus	108
2.2.3. Конференції, семінари, зустрічі.....	119
2.2.4. Наукові видання університету	125
2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи.....	133
2.3.1. Патентно-ліцензійна діяльність.....	133
2.3.2. Трансфер технологій.....	135
2.3.3. Участь університету у наукових виставках.....	137
2.3.4. Приклад інноваційного проекту "Масові on-line курси в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка"	138
2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	139
2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних	139
2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	159

2.5. Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА).....	168
2.6. Наукова бібліотека імені М. Максимовича	172
2.7. Міжнародне співробітництво	180
2.8. Науковий парк.....	182
2.9. Робота з удосконалення системи управління і нормативної бази	183
2.9.1. Вдосконалення нормативної бази.....	183
2.9.2. Електронні ресурси НДЧ.....	185
2.9.3. Удосконалення структури апарату НДЧ	185
3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ В 2012/13 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ	188
3.1. Двосторонні партнерські угоди та міжнародні проекти.....	188
3.2. Зарубіжні відрядження	193
3.3. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів	197
3.4. Підготовка іноземних громадян на підготовчому факультеті.....	197
3.5. Навчання іноземних громадян на основних факультетах	198
4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	204
5. ВИХОВНА РОБОТА.....	214
6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	222
6.1. Структура університету	222
6.2. Штатний розпис.....	222
6.3. Виконання кошторису.....	223
6.4. Підвищення посадових окладів	227
6.5. Стипендіальне забезпечення	227
6.6. Практика студентів, відрядження.....	228
6.7. Фінансування студентського самоврядування	229
6.8. Умови праці, навчання та відпочинку	229
6.9. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури Університету.....	230